

nomina rerum medioevalium

norm

nafnaskrá um
norræna
miðaldahluti

norm

nomenklatur på
genstande fra
nordisk
middelalder

norm

nomenklatur på
gjenstander fra
nordisk
middelalder

norm

nomenklatur på
föremål från
nordisk
medeltid

norm

kuvitettu
nimikkeistö
esinekuvauksia
varten

Nomina Rerum Mediævalium **norm** är sammanställd av Nomenklaturprojekt för Föremålsregistrering i Norden och har tom 1983 bekostats genom anslag från Nordisk Kulturfond. Sedan 1985 finansieras projektet genom bidrag från Ministeriet for Kulturelle Anliggender, København, Det Kongelige Miljøverndepartement, Oslo och Statens Kulturråd, Stockholm.

Projektledare: Anna Järpe

Projektråd: Björn Ambrosiani Sverige
Mogens Bencard Danmark tom 1985
Martin Blindheim Norge
Carl Jacob Gardberg Finland
Þór Magnússon Ísland
Elna Møller Danmark from 1985

Redaktion: Lilja Árnadóttir Ísland from 1984
Gísli Gestsson Ísland tom 1984
Anna Järpe Sverige
Rikke Agnete Olsen Danmark
Pekka Sarvas Finland
Erik Schia Norge

Teckningar och layout omslag: Christina Borstam

Sats/montage bildsidor: Alvheim og Eide, Akademisk Forlag

Tryck: Göteborgs stads servicekontor
Grafiska avdelningen 1986

Adress: norm
Nomenklaturprojekt för
Föremålsregistrering i Norden
Statens Historiska Museum
Box 5405
S-114 84 STOCKHOLM

Förebilden till projektets symbol, omslagsbilden, är hämtad från en ristning i Hopperstads stavkyrka i Sogn, Norge.

Nordisk Ministerråd/Arbidsgruppen
Snaregade 10
DK-1205 KØBENHAVN K

Frunkvæðið að samræmingu nafngifta í miðaldafræðum átti hópur norræna fornleifafræðinga, sagnfræðinga og listfræðinga árið 1974, þar sem auknar rannsóknir miðalda-fornleifa í einstökum löndum knúðu á um samræmingu fræðiheita. Stefnt var að myndskreyttri fræðiorðabók á fimm tungumálum. Árið 1983 fóru loks fyrstu blöðin í prentun. Þessi langi aðdragandi stafar að nokkru af því að starfið var allt unnið í hjáverkum, bæði af mörgum vísindamönnum um öll Norðurlönd, sem lagt hafa til sérþekkingu svo og ritstjórninni sem hefur samræmt efnið. Auk þess þurfti að leysa ýmis vafaatriði um framkvæmd og meginreglur.

Mætti verk þetta verða að gagni í rannsóknarstarfinu í söfnum sem utan þeirra. Öllum sem veitt hafa aðstoð er þakkað þótt engin nöfn verði nefnd.

Ritstjórnin

Initivet til Nomenklaturprojekt for Nordisk Middelalder blev taget i 1974 af en gruppe nordiske arkæologer, historikere og kunsthistorikere, fordi fremvæksten af middelalderarkæologien i de enkelte lande øgede behovet for en ensartet terminologi. Resultatet skulle blive en femsproget, illustreret, terminologisk ordbog, og i 1983 gik omsider de første blade i trykken.

Den lange tilblivelsestid skyldes for det første, at alt arbejdet er gjort i fritiden, både af redaktionen, som har koordineret materialet, og de mange forskere over hele Norden, der har bidraget med specialviden. Det takkes alle for, uden navns nævnelse. For det andet rejste der sig i løbet af arbejdet en række praktiske og principielle spørgsmål, der må ses som udtryk for nødvendigheden af et arbejde som dette. Måtte det blive til nytte både i felt og på museum.

Redaktionen

Initiativet til Nomenklaturprosjektet for nordisk middelalder ble tatt i 1974 av en gruppe nordiske arkeologer, historikere og kunsthistorikere. Den stadig økende middelalderarkeologiske aktivitet i de nordiske land gjorde behovet for en mer enhetlig terminologi påtrengende.

Resultatet skulle bli en femspråklig, illustrert, terminologisk ordbok. I 1983 gikk de første blad i trykken. Den lange tilkomsttid skyldes dels at arbeidet er gjort i fritiden av mange forskere over hele Norden, og dels at redaksjonen, som har koordinert materialet og utført en del av selve arbeidet, også har måttet løse mange praktiske og prinsipielle problemer underveis. Dette har understreket nødvendigheten av ordboken.

Måtte den bli til nytte både i felt og i museum.

Vi takker Nordens samlede middelalderarkeologiske ekspertise for den uegennyttige hjelp den har ydet. Vi takker også de språkkonsulter som har trått støttende til. Ingen nevnt og ingen glemt.

Redaksjonen

Initiativet till ett nomenklaturprojekt för nordisk medeltid togs 1974 av en grupp nordiska arkeologer, historiker och konsthistoriker. Ökningen av den medeltidsarkeologiska aktiviteten i de olika länderna framkallade behovet av en enhetlig terminologi.

Resultatet skulle bli en femspråkig, illustrerad, terminologisk ordbok och 1983 gick de första bladen i tryck. Den långa tillkomsttiden kan dels skyllas på att arbetet är gjort på fritid, både av de många forskare i hela Norden, som bidragit med specialkunskaper, och av redaktionen, som har koordinerat materialet, dels på praktiska och principiella frågor vilka kan ses som ett uttryck för nödvändigheten av ett arbete som detta. Må det bli till nytta för arbetet både i fält och på museum. Nordens samlade medeltidsarkeologiska expertis har varit till ovärderlig hjälp vid framtagande av underlagsmaterial och översyn av resultatet. Vi tackar alla, ingen nämnd och ingen glömd.

Redaktionen

Joukko pohjoismaisia arkeologeja sekä historian ja taidehistorian tutkijoita teki vuonna 1974 aloitteen yhteispohjoismaisen keskiajan esinenimikkeistön aikaansaamiseksi. Eri maissa tapahtunut keskiajan arkeologisen tutkimuksen voimakas kasvu oli tehnyt yhteisen terminologian tarpeelliseksi.

Työn tuloksena on viisikielinen kuvitettu nimikkeistö, jonka ensimmäiset lehdet menevät painoon 1983. Pitkä valmistumisaika johtuu osaltaan siitä, että työ on tehty vapaa-aikana. Tämä koskee sekä niitä monia tutkijoita kaikkialla Pohjolassa, jotka ovat avustaneet työtä erikoistiedoillaan, että myös toimitusta, joka on koordinoinut aineiston. Myös monien periaatteellisten ja käytännön kysymysten ratkaiseminen on vaatinut aikansa, samalla kun pulmat ovat osoittaneet tämänlaatuisen työn tarpeellisuuden. Toivottavasti tulos on hyödyksi niin kenttä- kuin museotyössäkin.

Pohjolan keskiajan arkeologian asiantuntijat ovat olleet korvaamattomana apuna perusaineiston keräämisessä ja työn tarkastamisessa. Ketään erikseen mainitsematta ja ketään unohtamatta kiitämme heitä kaikkia.

Toimitus

Leiðbeiningar

Orðabókin er afhent í lausum blöðum, sem hver notandi getur raðað að vild. Val orðaforðans er miðað við algenga venju um skráningu miðaldaforneifna og gerir ekki kröfu til að vera tæmandi. Þegar samheiti eru tekin með er ástæðan sú að ógerlegt reyndist að gera upp á milli orða. Verkið er miðað við þá sem eiga að skrá forngripi, en ekki málvísindamenn. Myndirnar sýna ekki tiltekna hluti heldur ber að líta á þær sem hugsaðar frummyndir hluta af ýmsum gerðum. Við notkun þeirra verður að beita ímyndunaraflinu þar sem hlutir, er gegna sama hlutverki, geta verið margbreytilegir að ytra útliti. Um mismunandi gerðir sama hlutar er vísað til fræðiritanna þar að lútandi. Heimildatilvísanir gera ekki kröfu til að vera tæmandi en eru hugsaðar sem vísbending til frekari könnunar.

Merki

- / = samheiti
- () = viðbætur
- , = hliðstæðar orðmyndir
- ¤ = nýnorska

Brugsanvisning.

Ordbogen leveres som løsblade, der kan opstilles, som hver enkelt forbruger ønsker. Valget af termer er foretaget ud fra, hvad der er almindeligt brugt ved registrering af middelalderligt genstandsmateriale, og gør ikke krav på at være sprogligt komplet. I de tilfælde, hvor synonymmer er medtaget, har det været umuligt at vælge mellem udtrykkene. Arbejdet er beregnet som hjælp til registrering af genstandsmateriale og henvender sig ikke til filologer.

Illustrationerne skal ses som abstraktioner af forskellige genstande, og billederne må benyttes med en smule fantasi, da der ofte findes mange og forskelligt udseende varianter af samme genstand. M.h.t. typologiske opstillinger henvises til den eksisterende litteratur.

Litteraturangivelserne gør ikke krav på at være komplette, men er blot ment som et hjælpemiddel til videre studier.

Tegnforklaring

- / = synonymmer
- () = tillæg
- , = sproglige sideformer
- ¤ = nynorsk

Bruksanvisning.

Ordboken leveres i lösbladsystem for å kunne sorteres etter de enkelte behov. Valget av termer ble gjort ut fra gjengs praksis ved registrering av middelalderarkeologisk materiale. Det gjøres ikke krav på at ordboken er språklig komplett. Når synonymmer er tatt med, skyldes det at det var vanskelig å velge.

Illustrasjonene skal sees som abstraksjoner av de forskjellige gjenstandstyper. Bildene må derfor brukes med fantasi fordi det finnes mange litt forskjellige former av gjenstander som har samme funksjon. For typologiske oppstillinger henvises det til litteraturen. Den oppgitte litteratur gjør ikke krav på å være komplett. Den er et hjelpemiddel i det videre arbeidet.

Tegnforklaring

- / = synonyme ord
- () = tillegg
- , = språklige sideformer
- ¤ = nynorsk

Bruksanvisning

Ordboken levereras i lösbladsystem för att kunna sorteras efter enskilda behov. Valet av termer har gjorts ur gängse praxis vad gäller registrering av medeltids- arkeologiskt material. Det gör inga anspråk på att vara språkligt komplett. I de fall synonymer finns medtagna beror det på att det ansetts omöjligt att välja. Arbetet vänder sig till personer som skall registrera arkeologiskt föremålsmaterial och inte till språkforskare.

Illustrationerna visar ej enskilda föremål utan skall ses som abstraktioner av olika föremålstyper. Bilderna måste brukas med fantasi eftersom det finns många utseendemässigt olika former av föremål med samma funktion. För typologiska uppställningar hänvisas till befintlig litteratur.

Litteraturuppgifterna gör ej anspråk på att vara kompletta utan endast ett hjälpmedel för vidare sökning.

Teckenförklaring

- / = synonyma ord
- () = tillägg
- , = språkliga sidoförmer
- = nynorska

Käyttäjälle

Nimikkeistö toimitetaan irtolehtinä, jotka jokainen voi järjestää omien tarpeidensa mukaan.

Termit on mahdollisuuksien mukaan valittu keskiajan arkeologisen materiaalin luetteloinnissa jo vakiintuneen käytännön pohjalta. Sanasto ei pyri olemaan kielellisesti täydellinen. Mikäli synonyymejä on otettu mukaan, johtuu se siitä, että valinta useamman käytetyn termin välillä on ollut mahdoton. Nimikkeistö on tarkoitettu henkilöille, joiden tehtävänä on arkeologisen esineaineiston luettelointi - ei kielen- tutkijoille.

Kuvat eivät esitä tiettyjä esineitä, vaan ne on käsitettävä yleistyksiksi. Kuvia onkin käytettävä mielikuvi- tus apuna, sillä saman funktion omaavassa esineryhmässä saattaa olla useitakin ulkonäöltään toisistaan poikkeavia muotoja. Typologisten luokitusten osalta viitataan alan erikoiskirjallisuuteen.

Nimikkeistön kirjallisuusviittaukset eivät pyri olemaan täydelliset, vaan niiden tarkoituksena on olla avuksi kirjallisuustietojen edelleen etsimistä varten.

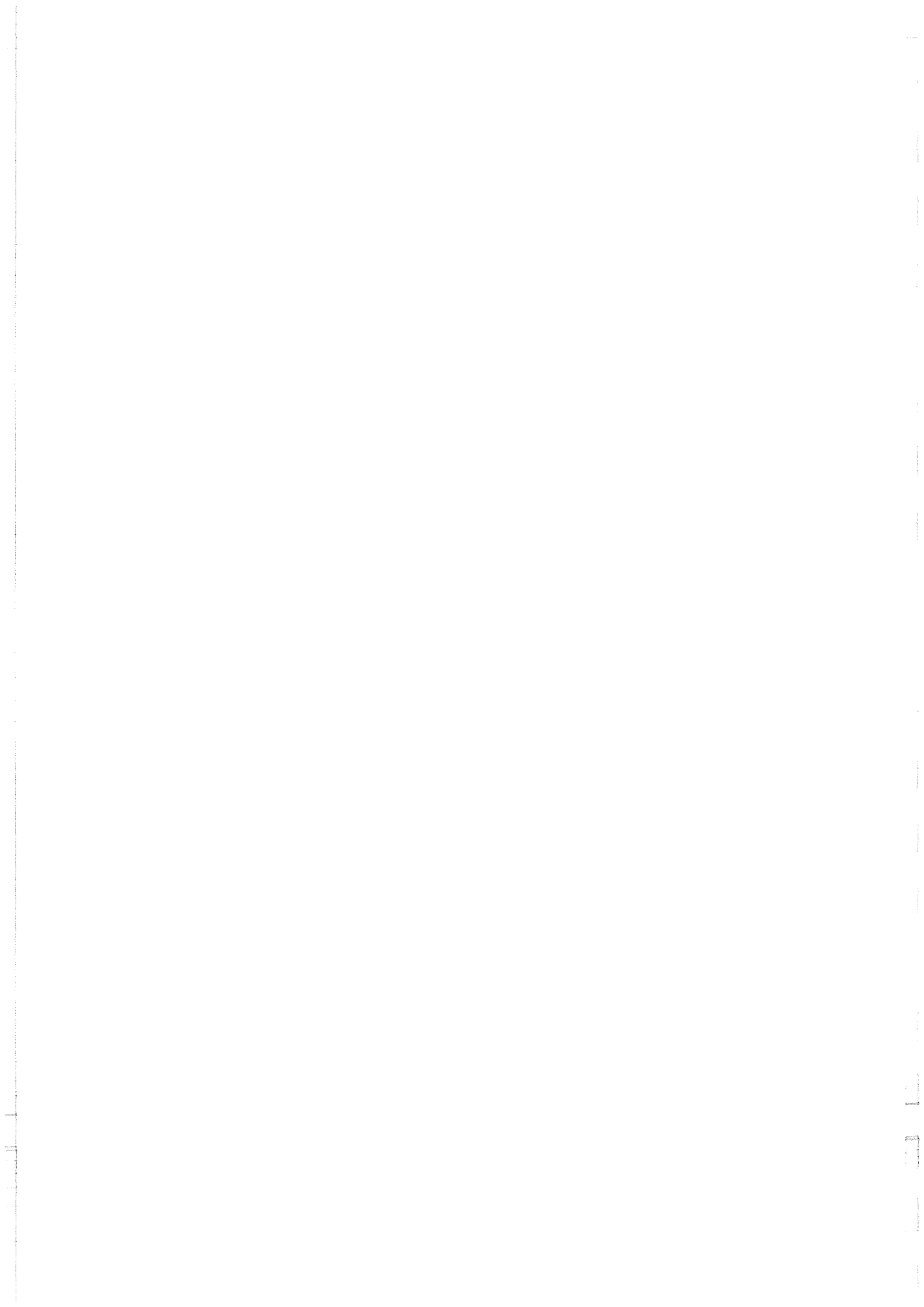
Merkkien selitykset

- / = synonyymejä
- () = lisäys (täsmennys)
- , = kielellisiä sivumuotoja
- = uusnorja (nynorsk)

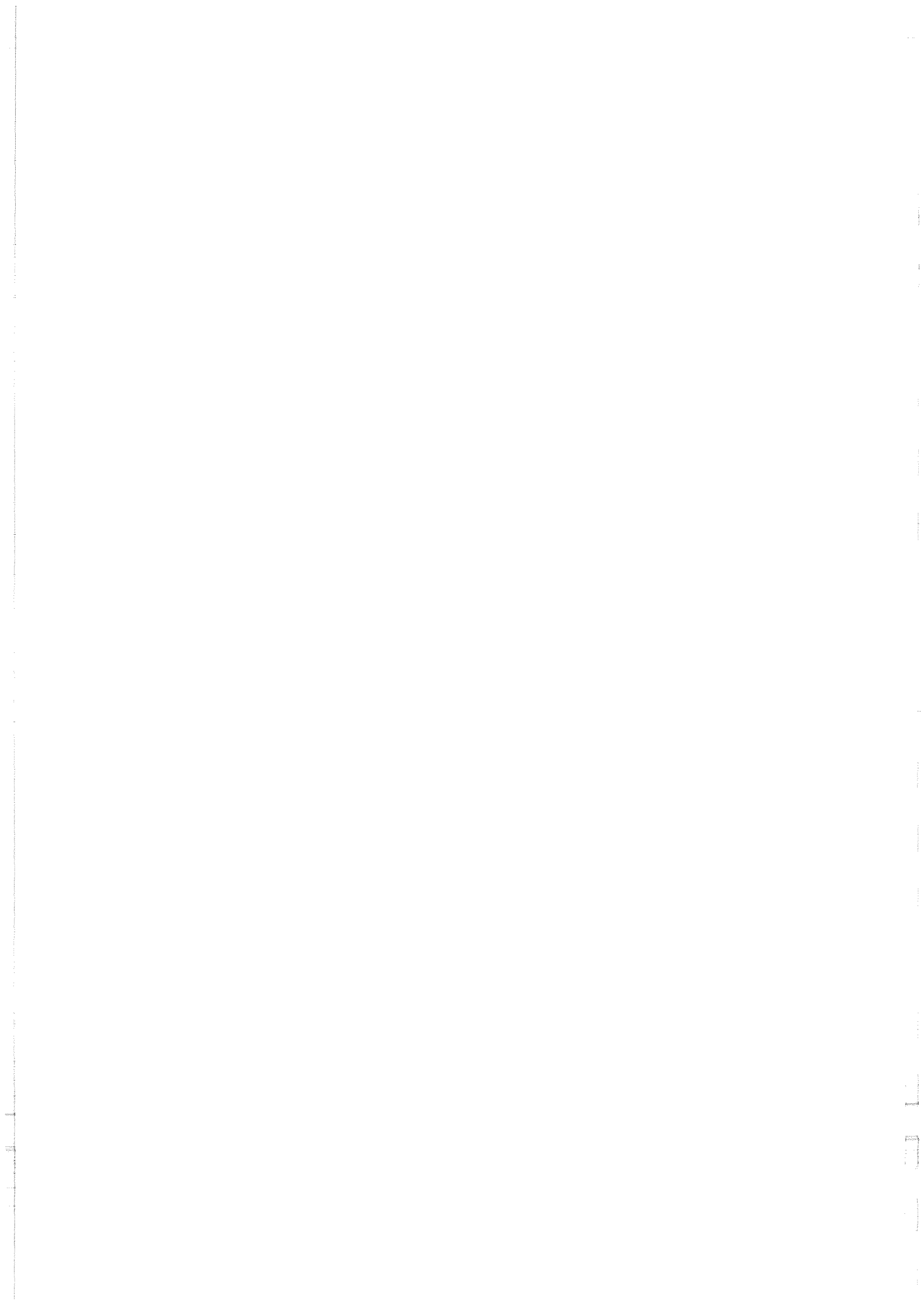

LITTERATUR

- ANDERSEN, H.H., CRABB, P.J., MADSEN, H.J. 1971. Århus Sønder vold - en byarkæologisk undersøgelse. (Jysk arkæologisk Selskabs skrifter IX). Århus.
- BLOMQUIST, R., MÅRTENSSON, A.W. 1963. Thulegravningen 1961. (Archaeologica Lundensia II). Lund.
- la COUR, V. 1961. Næsholm. København.
- De arkeologiske utgravninger i Gamlebyen, Oslo. Bind 1. Feltet "Mindets tomt". Oslo 1977.
- De arkeologiske utgravninger i Gamlebyen, Oslo, Bind 2. Feltene "Oslogate 3 og 7. Øvre Ervik 1979.
- Fra Christianias bygrunn: arkeologiske utgravninger i Revierstredet 5-7. (riksantikvarens skrifter 4). Oslo 1981.
- GRIEG, S. 1933. Middelalderiske byfund fra Bergen og Oslo. Oslo.
- Helgeandsholmen. 1000 år i Stockholms ström. (Monografier utgivna av Stockholms kommun. 48). Borås 1982.
- HILDEBRAND, H. 1879-1903. Sveriges medeltid. 1-3. Stockholm.
- KIVIKOSKI, E. 1973. Die Eisenzeit Finnlands. Helsinki.
- Kulturhistoriskt lexikon för nordisk medeltid. 1956-
- LIEBGOTT, N-K. 1979. Stakhaven. Arkæologiske undersøgelser i senmiddelalderens Dragør. København.
- Medieval catalogue. London 1940.
- MÅRTENSSON, A.W., WAHLÖÖ, C. 1970. Lundafynd. (Archaeologica Lundensia IV). Lund.
- Opgravingen in Amsterdam. 20 jaar stadskernonderzoek. English summaries. Amsterdam 1977.
- RYDBECK, O. 1935. Den medeltida borgen i Skanör. (Skrifter utgivna av Kungl. Humanistiska Vetenskapssamfundet i Lund XX). Lund
- RYGH, O. 1885. Norske Oldsager. Christiania.
- STRÖMBOM, S. 1924. Forsknings på platsen för det forna Nya Lödöse. (Göteborgs jubileumspublikationer V). Göteborg.
- Uppgrävt förflutet för PK-banken i Lund. (Archaeologica Lundensia VII). Lund 1976.

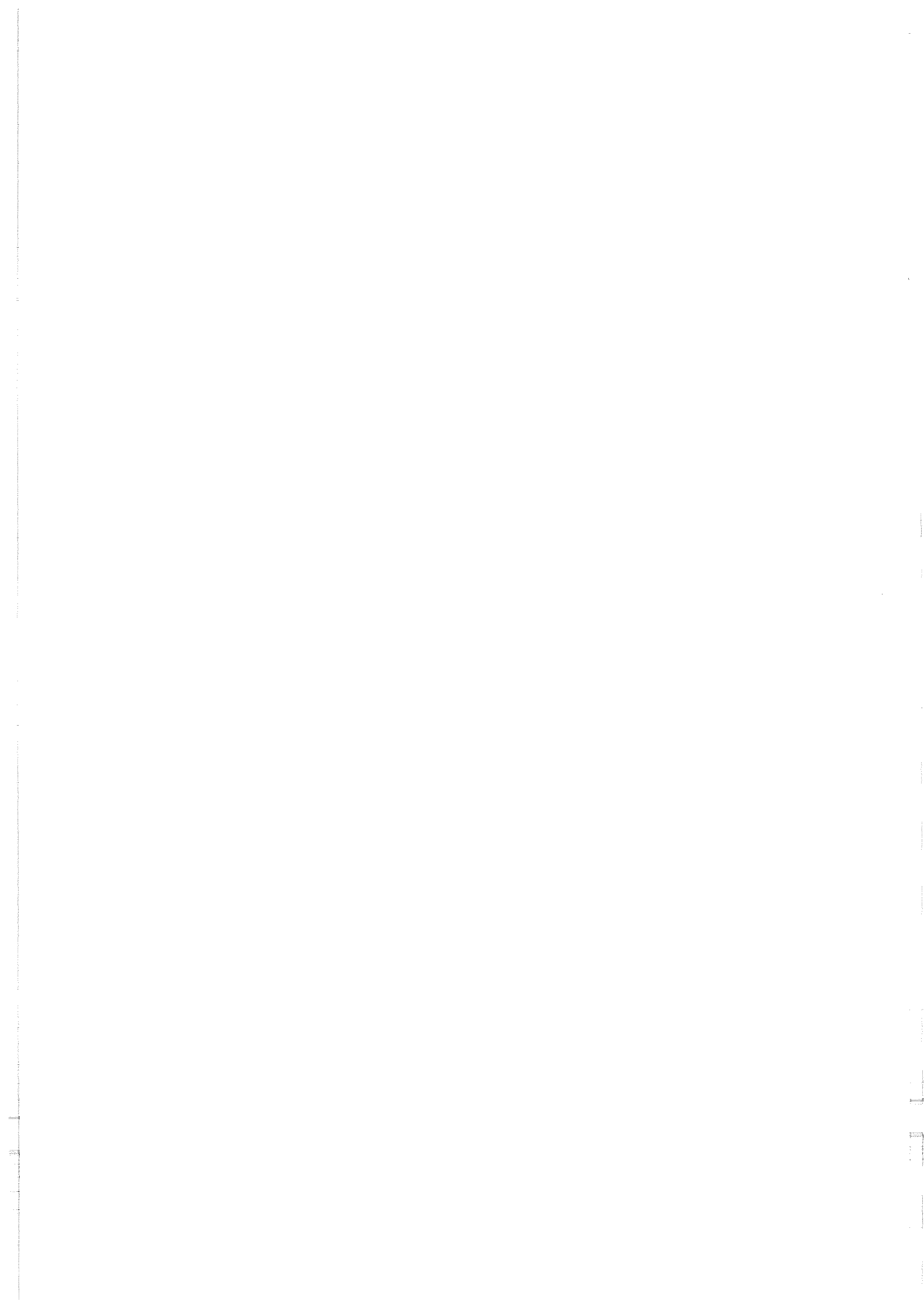

cmg	Isl	Dan	Nor	Sve	Suo	
9	KLÓRA	KRATTE	—	KRATTA	HARAVA	1.9.1989
9	STEBJI	AMBOLT	AMBOLT/STE	STÄD	AIASIN	1.9.1989
10	AKKERI	ANKER	ANKER	ANKARE	ANKKURI	1.9.1989
9	THJÖL	FIL	ANSATSFIL	FIL	VIILA	1.9.1989
4	LÁSBOGI	ARMBRØST	ARMBRØST	ARMBORST	JALKAJOUSI	1.12.1987
1	KÓLFUR	ARMBRØSTBOLT	ARMBRØSTBOLT	ARMBORSTPIL	JALKAJ.NUOLI	1.10.1982
3	LÁSBOGAHNÖT	ARMBRØSTNÖD	ARMBRØSTNÖTT	ARMBORSTNÖT	RAHKA	1.6.1986
4	LÁSBOGASPENNI	SPANDEIKROG	ARMBRØSTSPENN	ARMBORSTSPÄNN	VIRITYSKOUKKU	1.12.1987
5	KLAPP	BANKETTRÆ	BANKETRE	KLAPPTRÄ	KARTTU	1.12.1987
4	BARDICHE	BARDICHE	BARDICHE	BARDICHE	SOTAKIRVES	1.12.1987
5			BEKSEL			1.12.1987
3	KRANI		BIERIANE	ÖLHANE		1.6.1986
4		BISMER	BISMER	BESMAN		1.12.1987
5	BEISLISSTENGU	BIDSEL	BISSEL	BETSEL	KUOLAIMET	1.12.1987
1	BJALLA	BJÁLDE	BJELLE	BJÄLLRA	KULKUNFN	1.10.1982
2	BJALLA	BJÁLDE	BJELLE	SKÄLLA	KARJANKELIO	1.10.1983
1			BJÄLLE			1.10.1982
7	UMGJÖRÐ	BLYSPROSSE	BLYSPROSS	BLYSPRÖJS	LYIJYPUITE	1.9.1988
7	MEI.LJULÁS	CYLINDERLÁS	BOLTLÁS	BULTLÁS	PUTKILUKKO	1.9.1988
6	ÍLAT	BORDKAR	BORDKAR	BORDSKÄRL	PÖYTÄASTIA	1.9.1988
4	SPJALDVEFUR	BRIKVÄV	BRIKKEVEV	BRICKVÄV	LAUTAVYÖ	1.12.1987
2	BOGI	BUE	BUE, BOGE	PILBÅGE	JOUSI	1.10.1983
4			BUKLARE			1.12.1987
9	HANDBÖRUR	BÆREBØR	BÅRE	BÅR	PAARIT	1.9.1989
5	STOKKBYRÞINGU	PLANKEBÅÐ	BÅT	BÅT	VEENE	1.12.1987
1	KRÓKSTJAKI	BÅDSHAGE	BÅTSHAKE	BÅTSHAKE	PUOSHAKA	1.10.1982
10	DEIGLA	DIGEL	DIGEL	DEGEL	UPOKAS	1.9.1989
3		DIPTYKON	DIPTYKON	DIPTYKON	DIPTYKKI	1.6.1986
10	RÝTINGUR	DOLK	DOLK	DOLK	TIKARI	1.9.1989
10			EIKE			1.9.1989
10	SKÓFLA 1	SPADE 1	EINTAKSPAÐE	SPADE 1	LAPIO 1	1.9.1989
6	FAT	FAD	FAT	FAT	VATI	1.9.1988
9	BAREFLI	FERLE	FERLE	FÄRLA	PAMPPU	1.9.1989
1	FINGURÞJÖRG	FINGERBØL	FINGERBØL	FINGERBORG	SORMUSTIN	1.10.1982
3			FORK	TJUGA		1.6.1986
8	SKÓFATNAÐUR	FODTØJ	FOTTØY	SKODON	JALKINE	1.9.1988
8	UPPREIMAÐUR S	SNØRESTØVLE	FRONTSNØRESTØ	SNÖRKÄNGA	NAUHAKENKÄ	1.9.1988
3	KVÍSL	FORK	GAFFEL	GAFFEL	HANKO	1.6.1986
2	LÖM	GANGJERN	GANGJERN	GÄNGJÄRN	SARANARAUTA	1.10.1983
5		FLYDHOLT	GARNFLÖTT			1.12.1987
5	FLÁ	FLÅD	GARNKAVL	GARNFLÖTE	KOHO	1.12.1987
5	RIBILL	MASKEMÁL	GARNKJEVLE	NÄTKAVEL	LASTA	1.12.1987
5	SPRANGNÁL	GARNNÁL	GARNNÁL	BINDNÁL	VERKONKÄPY	1.12.1987
2	NETAFORKUR	NETSTIKKE	GARNSTIKKE	NÄTSTICKA	PUIKKARI	1.10.1983
7	NETASTEINN	NETSÆNK	GARNSÖKK	NÄTSÄNKE	KIVES	1.9.1988
9	TABKVÍSL	GREB 1	GJØDSELGREIP	(DYNG)GREP	TADIKKO	1.9.1989
9	KVÍSL	GREB 2	GJØDSELSTYNG	GREP	TADIKKO	1.9.1989
9		GRAVESTOK	GRAVESTOKK			1.9.1989
6		GREB	GRIPEINNRETN.	GRIPANORDNING		1.9.1988
6	POTTUR	GRYDE	GRYTE	GRYTA	PATA	1.9.1988
3	KRÓKUR	HAGE	HAKE	HAKE	HAKA	1.6.1986
10	HAKI	HAKKE	HAKKE	KACKA	HAKKU	1.9.1989
2	HAMAR	HAMMER	HAMMER	HAMMARE	VASARA	1.10.1983

5		HÁNDPUNDERT	HANDPUNDER	PYNDARE		1.12.1987
4	SNÆLDA	HÁNDTEN	HANDTEIN	SLÄNDA	VÄRTTINÄ	1.12.1987
8	HANSKI	HANDSKE	HANSKE	HANDSKE	HANSIKAS	1.9.1988
1	KRÓKUR-LYKKJA	HAGTE-MALLE	HEKTE-MALJE	HAKÉ-HYSKA	HAKA-RAKSI	1.10.1982
1	ATGEIR	HELLEBARD	HELLEBARD	HILLEBARD	HILPARI	1.10.1982
6		TUD	HELLEINNREIN.	HÄLLANORDNING		1.9.1988
1	SKEIFA	HESTESKO	HESTESKO	HÄSTSKO	HEVOSENKENKÄ	1.10.1982
10	HJÁLMMUR	HJEIM 1	HJELM 1	HJÄLM 1	KYPÄRÄ 1	1.9.1989
3	STRÍÐSKYLFA	STRIDSKØLLE	HJELMKRUSER	HJÄLMKROSSARE	KYPÄRÄNMURSK	1.6.1986
4		HJULSTAGE	HJULSTAKE	HJULSTAKE	RENGASKYNTIL	1.12.1987
9	KVÍSL	FORK	HÓYGAFFEL	HÖGAFFEL	HANKO (HEINÄ-)	1.9.1989
9			HÓYTUUV	HÖTJUGA		1.9.1989
2	ELDSTÁL	ILDSTÁL	ILDSTÁL	ELDSTÁL	TULUSRAUTA	1.10.1983
3	MANNBRODDAR	ISBRODDE	ISBRODD	ISBRODD	JÄÄHOKKI	1.6.1986
2	ÍSLEGGUR	BENSKØJTE	ISLEGG	ISLÄGG	LUULUISTIN	1.10.1983
2			ISTEG			1.10.1983
5	LÝSISLAMPI	OLIELAMPE	JERNKOLE	OLJELAMPA	ÖLJYLAMPPU	1.12.1987
9	GREF	JORDHAKKE	JORDHAKKE	GRÄVKÄPP	KAIVINKEPPI	1.9.1989
10	OFNFLÍS	KAKKEL	KAKKEL	KAKEL	UUNIKAAKELI	1.9.1989
10	OFNFLÍS	KAKKELPOTTE	KAKKEL	POTTKAKEL	POTTAKAAKELI	1.9.1989
1	KAMBUR	KAM	KAM	KAM	KAMPA	1.10.1982
3	KAMBSLIÐUR	KAMFUTTERAL	KAMFUTTERAL	KAMFODRAL	KAMPAKOTELO	1.6.1986
1	FAIJBYSSTUKÚLA	KANONKUGLE	KANONKULE	KANONKULA	TYKINKUULA	1.10.1982
6	ÍLAT	KAR	KAR	KÄRL	ASTIA	1.9.1988
6	POTTUR/KETTIL	KEDEL	KJELE	KITTEL	KATTILA	1.9.1988
5	SÚBBYRÐINGUR	KLINKBYGNING	KLINKBYGGING	KLINKBYGGE	LIMISAUMARAK	1.12.1987
7	KLJÁSTEINN	VÆVEVAGT	KLJÁSTEIN	VÄVTYNGD	KANGASP. PAINO	1.9.1988
4	KIUKKA	KLOKKE	KLOKKE	KLOCKA	KELLO	1.12.1987
10	KJULLA	TRÁHAMMER 1	KLUBBE	TRÄKLUBBA	NUIJA (PUU-)	1.9.1989
4	KYLFA	KØLLE	KLUBBE	KLUBBA	NUIJA	1.12.1987
9	KYLFA	TRÁHAMMER 2	KLUBBE	TRÄKLUBBA	NUIJA	1.9.1989
8	HNEPPT STÍGVÉ	KNAPSTØVLE	KNAPPESTØVEL	KNÄPPKÄNGA	NAPPIKENKÄ	1.9.1988
4	HNÍFUR	KNIV	KNIV	KNIV	VEITSI	1.12.1987
2	HNIFÚR	KNIV	KNIV	KNIV	VEITSI	1.10.1983
6	ÍLAT	KOGEKAR	KOGEKAR	KOKKÄRL	KEITTOASTIA	1.9.1988
5	KOLA	OLIELAMPE	KOLE	OLJELAMPA	ÖLJYLAMPPU	1.12.1987
3	KRÍTARPÍPA	KRIDTPIBE	KRITTPÍPE	KRITPIPA	LIITUPIIPPU	1.6.1986
7	TÖNG	KRØSEL	KRØYSEL	KRÖJSEL	LASIPIHDIIT	1.9.1988
2		KOKILOKKE	KUBJELLE			1.10.1983
8	GRANASKÓR	KOMULESKO	KUMULESKO	OXMULESKO	KFNKÄ	1.9.1988
5	SVERÐSIJALT	KÁRDEFÁSTE	KÁRDEFESTA	VÄRJFÁSTE	MIKANKAHVA	1.12.1987
7	STAFÁÍLAT	BØDKRET KAR	LAGGET KAR	LAGGKÄRL	KIMPIASTIA	1.9.1988
3	LFNSA	LANSE	LANSE	LANS	PEITSI	1.6.1986
8	LEISTUR	LÁST	LEST	LÄST	LESTI	1.9.1988
9	LÓÐ	LOD	LODD	LOD	LUOTI	1.9.1989
7	HLEMMUR	LÁG	LOKK	LOCK	KANSI	1.9.1988
6	LOK	LÁG	LOKK	LOCK	KANSI	1.9.1988
1			LYSEHÖLDER			1.10.1982
4	KERTASTJAKI	LYSESTAGE	LYSESTAKE	LJUSSTAKE	KYNTTILÄNJALK	1.12.1987
8	LEÐURBÓT	LÁDERAFFALD	LÁRAV FALL	LÄDERSPILL	NAHKAJÄTE	1.9.1988
5	LEGGUR	MELLEMFODSBEN	MELLOMFOTBEIN	MELLANFOTSBEN	POTKILJU	1.12.1987
2	MORGUNSTÖRNU	MORGENSTJERNE	MORGENSTJERNE		PIIKKINUIJA	1.10.1983
3	MUNNGIGJA	MUNDGIGE	MUNNHARPE	MUNGIGA	MUNNIHARPPU	1.6.1986
9	MÚRSKEIÐ	MURSKE 1	MURSKJE 1	MURSLEV 1	MUURAUSSKAUHA	1.9.1989
9			MYKESTYNG		TALIKKO	1.9.1989
3	MYNT	MØNT	MYNT	MYNT	RAHA	1.6.1986
9			MØKGREIP		TALIKKO	1.9.1989
2			NETTSTICKE			1.10.1983

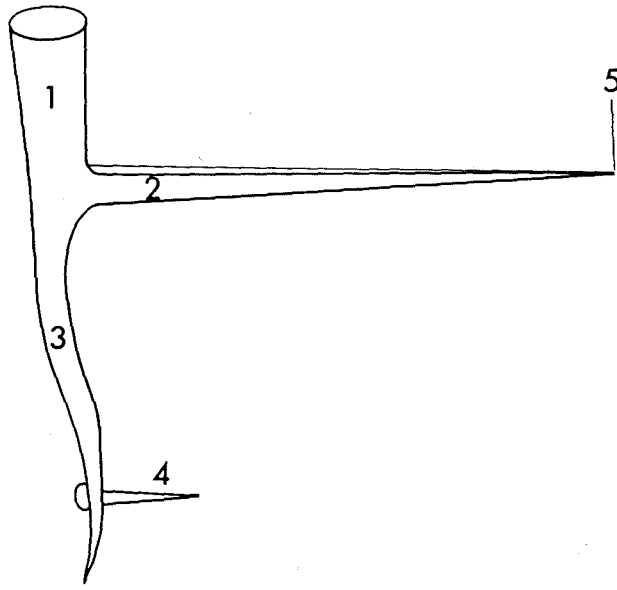
7	LYKILL	NÓGLE	NÖKKEL	NYCKEL	AVAIN	1.9.1988
1	NÁL	NÁL	NÁL	NÁL	NEULA	1.10.1982
10	OLJULAMPI	OLJELAMPE	OLJELAMPE	OLJELAMPA	ÖLJYLAMPPU	1.9.1989
5	LÝSISLAMPI	OLJELAMPE	OLJELAMPE	OLJELAMPA	ÖLJYLAMPPU	1.12.1987
6		OPBEVARING	OPPIEVARING	FÖRVARING		1.9.1988
6	PANNA	PANDE	PANNE	PANNA	PANNU	1.9.1988
1	PARTISAN	PARTISAN	PARTISAN	PARDISAN	PERTUSKA	1.10.1982
2	SIRKILL	PASSIER	PASSIER	PASSARE	HARPPI	1.10.1983
8	PATÍNA	PATINE	PAPINA	PATINA	PATINA	1.9.1988
3	PAVESE	PAVESE	PAVESE	PAVESE	PAVESE	1.6.1986
1	PERLA	PERLE	PERLE	PÄRLA	HEIMI	1.10.1982
3	LANGSPJÓT	PIKE	PIKE	PIK	PIIKKI	1.6.1986
2	ÖR	PIL	PIL	PIL	NUOLI	1.10.1983
2	FLÍSATÖNG	PINCET	PINSETT	PINCETT	ATULAT	1.10.1983
9	KEYRI	PISK	PISK	PISKA	PIISKA	1.9.1989
8	PYNGJA	PUNG	PUNG	PUNG	KUKKARO	1.9.1988
2	SNELS	PÓLSEPIND	PÓLSEPINNE	KORVPINNE	MAKKARATIKKU	1.10.1983
9	RASPUR	RASP	RASP	RASP	RASPI	1.9.1989
8	THVENGJASKÓR	REMSKO	REIMSKO	REMSKO	NAUHAKENKÄ	1.9.1988
10	RAKSPABI	KEJSESTOK	RENNESTIKKE	VARPSTICKA	LUOPILASTA	1.9.1989
9	HRÍFA	RIVE	RIVE	RÄFSA	HARAVA	1.9.1989
4	REYKELSISSKER	RÖGELSESKAR	RÖKELSESKAR	RÖKELSEKAR	SUITSUTUSASTI	1.12.1987
3	BJÓGSVERÐ	SABEL	SABEL	SABEL	SAPELI	1.6.1986
1	SKÆRI	SAKS	SAKS	SAX	SAKSET	1.10.1982
2	INNSIGLI	SEGLSTAMPE	SEGLSTAMP	SIGILLSTAMP	SINETTILEIMAS	1.10.1983
10	SÍA	SI	SIL	SIL	SIIVILÄ	1.9.1989
5	SKIP	SKIB	SKIP	SKEPP	LAIVA	1.12.1987
2	SKEIB	SKE	SKJE	SKED	LUSIKKA	1.10.1983
2	SPÖNN		SKJEI			1.10.1983
4	SKJÖLDUR	SKJOLD	SKJOLD	SKÖLD	KILPI	1.12.1987
8	SKÓSMÍÐAÞNÍFU	SKOMAGERKNIV	SKOMAKERKNIV	SKOMAKARKNIV	SUUTPARINVEITTS	1.9.1988
10	REKA	SKOVL	SKUFTE	SKOVEL	KOLA	1.9.1989
5		BINDENÁL	SKUSLE			1.12.1987
1	MEÐASKÁLAR	SKÁLVEGT	SKÁLVEKT	BALANSVÄG	VAAKA	1.10.1982
3	SLÆJF	SLEV	SLEIV/SKJE	SLEV	KAUIIA	1.6.1986
8	SKEIÐAR	SKEDE	SLIRE	SLIDA	TUPPI	1.9.1988
10	THÚST	PLEJL	SLIUL	SLAGA	VARSTA	1.9.1989
7	FÆRISSAKKA	SNÖRESÁNK	SNÖRESÁKK	REVSÄNKE	SIIMANPAINO	1.9.1988
8	REIMASKÓR	SNÖRESKO	SNÖRESKO	SNÖRSKO	NAUHAKENKÄ	1.9.1988
10	SKÓFLA 2	SPADE 2	SPADE	SPADE 2	LAPIO 2	1.9.1989
10	SPARIÐAUKUR	SPAREBÖSSE	SPAREBÖSSE	SPAREBÖSSA	SÄÄSTÖLIPAS	1.9.1989
1	HRINGJA	SPANDE	SPENNE	SÖLJA	SOLKI	1.10.1982
8	SPENNUSKÓR	SPANDESKO	SPENNESKO	SPÄNNSLEJFSKO	SOLKIHNAKEN	1.9.1988
4	NAGLI	SÖM	SPIKER	SPIK	NAULA	1.12.1987
4	SPORI	SPORE	SPORE	SPORRE	KANNUS	1.12.1987
1			SPREITE			1.10.1982
2	SPJÓT	SPYD	SPYD, SPJUT	SPJUT	KEIHÄS	1.10.1983
3	KRÓKUR	STABEL	STABEL	STAPEL	SARANATAPPI	1.6.1986
6		BEN OG FOD	STANDINNREIN.	STÖÐINRÄTTNIN		1.9.1988
3		STANDSKJOLD	STANDSKJOLD	STANDSKÖLD	KILPI (SEISOVA)	1.6.1986
7	BALI	STAVBÄGER	STAVBEGER	STAVBÄGARE	KIMPIKUPPI	1.9.1988
10	AKKERI	STENANKER 1	STEINANKER 1	TRÄANKARE 1	PUJANKKURI	1.9.1989
7	KLÆBERGSGRÝTA	KLÆBERSTENSGR	STEINGRYTE	TÄLJSTENSGRYT	VUOLUKIVIPATA	1.9.1988
9	KOLLUR F STEI	STENHUGGERST.	STEINHOGERST	STENHUGGARSTO	KIV.HAK.TUOLI	1.9.1989
9	RIST	GRYDERIST	STEKERIST	HALSTER	HALSTARI	1.9.1989
2	ÍSTAB	STIGBÓJLE	STIGBÓYLE	STIGBYGEL	JALUSTIN	1.10.1983
1	KERTAPÍPA	LYSEPIBE	STIKKERT	LJUSHÄLLARE	KYNTTILÄNVARIS	1.10.1982
1	KYNDILGREIP	LYSEHOLDER	STIKKERT	BLOSSHÄLLARE	RAHKO	1.10.1982

10	AKKERI	STOKANKER	STOKKANKER	(STOCK)ANKARE	ANKKURI	1.9.1989
10	EINTRJÁNINGUR	STANMEBÁÐ	STOKKEBÁT	STOCKBÁT	RUUHI, YKSIP.	1.9.1989
3	STRÍÐSHAMMAR	STRIDSHAMMER	STRIDSHAMMER	STRIDSHAMMARE	SOTAVASARA	1.6.1986
2	ORUSTUÞÚST	STRIDSPLEJL	STRIDSSLAGER	STRIDSSLAGA	NIVELNUJJA	1.10.1983
2	ORUSTUÞÚST	STRIDSPLEJL	STRIDSSLAGER	STRIDSGISSEL	NIVELNUJJA	1.10.1983
4	KLÓRA	STRIGLE	STRIGLE	RYKTSKRAPA	RUOKKORAUTA	1.12.1987
8	SKÓR	STROPSKO	STROPPSKO	STROPPSKO	RAKSIKENKÄ	1.9.1988
1	STÍLL	STYLOS	STYLUS	STYLOS	STYLOS	1.10.1982
2	SVERÐ	SVÄRD	SVERD	SVÄRD	MIEKKA	1.10.1983
1	SAUMAHRINGUR	SYRING	SYRING	SYRING	SYRINKI	1.10.1982
8	SÓLI	SÁL	SÁLE	SULA	ANTURA	1.9.1988
3	TANGIR	TANG	TANG	TÄNG	PIHDIT	1.6.1986
3	HANI/KRANI	HANE	TAPPEKRAN	TAPPKRAN	TYNNYRINHANA	1.6.1986
4	STIKA	TÄLLEPIND	TELLEPINNE	KARVSTICKA	PULKKA	1.12.1987
7	TENINGUR	TERNING	TERNING	TÄRNING	NOPPA	1.9.1988
10	THRÍFÓTUR	TREFOD	TREFOT	TREFOT	KOIJALKA	1.9.1989
4	TRÉTAPPI	TRÆPLÖK	TREPLUGG	TRÄPLUGG	PUUVAARNA	1.12.1987
8	KLOSSI	TRÆSKO	TRESKO	TRÄSKO	PUUKENKÄ	1.9.1988
9	HJÓLBÖRUR	TRILLEBÖR	TRILLEBÖR/BÄR	SKOTTKÄRRA	KOTTIKÄRRY(T)	1.9.1989
10			TUST			1.9.1989
7	TUNNA	TÓNDE	TÖNNE	TUNNA	TYNNYRI	1.91.1988
4	ULLARKAMBUR	ULDKAM	ULLKAM	ULLKAM	VILLAKARSTA	1.12.1987
10	BOLLI	KOVSKEN	VANGAR	KÅSA	KOUSA	1.9.1989
5	BLÝINNSIGLI	PLOMBE	VAREPLOMBE	PLOMB	PLOMBI	1.12.1987
5	VOG	VÆGT	VEKT	VÅG	VAAKA	1.12.1987
5	REISLA	VÆGT	VEKT	VÅG	PUNTARI	1.12.1987
4	PUNDARI	VÆGT	VEKT	VÅG	PUNTARI	1.12.1987
7	VEFJARGAFFALL	VÆVEKAM	VEVKAM	VÄVKAM	PIRTA	1.9.1988
7			VEVLODD			1.9.1988
5	VEFJARSKEIÐ	VÆVESVÆRD	VEVSKJE	VÄVSVÄRD	VIDIN	1.12.1987
5			VEVSVERD		KALPA	1.12.1987
7	RÚÐUGLER	VINDUESGLAS	VINDUSGLASS	FÖNSTERGLAS	IKKUNALASI	1.9.1988
3	VAXSPJALD	VOKSTAVLE	VOKSTAVLE	VAXTAVLA	VAHATAULU	1.6.1986
8	VÖPTUR	VANTE	VOIT	VANTE	KINNAS	1.9.1988
2	ÖXI	ØKSE	ØKS	YXA	KIRVES	1.10.1983
3	EYRNASKEFILL	ØRESKE	ØRESKJE	ÖRSLEV	KORVALUSIKKA	1.6.1986
6	BOLLI	KOVSKEN	ØRESKÄL	KÅSA	KOUSA	1.9.1988
2	AUSA	ØSE	ØSE, AUSE	SKOPA	KAUHA	1.10.1983
6	BOLLI	KOVSKEN	ØSE, AUSE	KÅSA	KOUSA	1.9.1988
9	OK	ÅG	ÅK	OK	ÄMMÄNLÄNGET	1.9.1989
5	ÅR	ÅRE	ÅRE	ÅRA	AIRO	1.12.1987
5	RÆÐI	ÅREFÆSTE	ÅREFESTE	ÅRFÄSTE	HANKAIN	1.12.1987

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
KRÓKUR	STABEL	STABEL	STAPEL	SARANATAPPI
járn	jern	jern	járn	rautaa

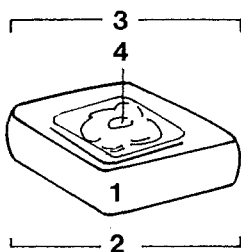

© Nordisk Ministerråd/Arbeidsgrupp en
1.6.1986

1 haus	1 top	1 tapp	1 axeltapp	1 tappi
2 fleinn	2 spiger	2 pigg	2 pik	2 piikki
3 stífa	3 stjert/nok	3 støtte	3 stöðjárn	3 tuki
4 nagli	4 søm(hul)	4 nagle(hull, hol ⁿ)	4 spik(hål)	4 naula
(naulanreikä)
5 oddur	5 spids	5 odd	5 udd	5 (piikin)kärki

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
STIMPILL	STAMPE	STAMP	STAMP	LEIMASIN
járn koparblanda	jern kobberlegering	jern kopperlegering	järn kopparlegering	rautaa kuparilejeerinkiä

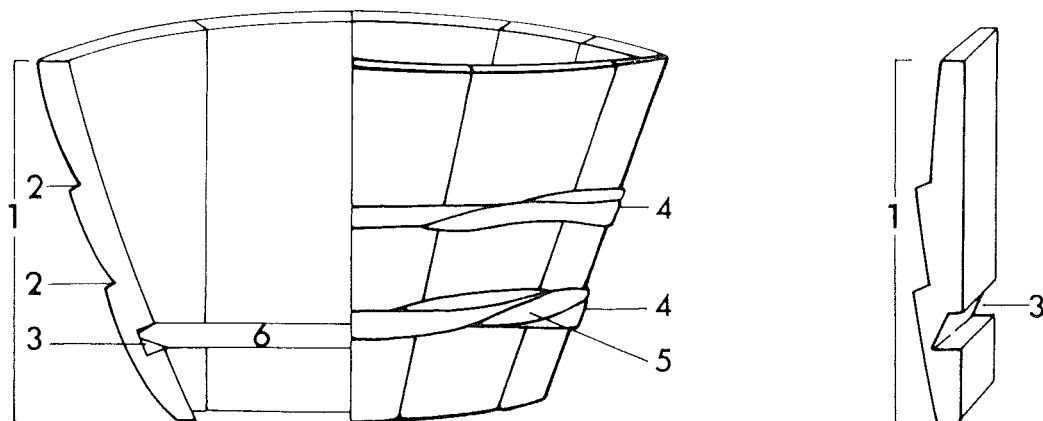
Sådanne stamper anvendtes såvel til møntslagning som til at præge læder.

21 - 1.8.2002	1 hlið	1 side/kant	1 side	1 sida	1 sivu
	2 neðri hlið	2 underside	2 underside	2 undersida	2 alapuoli
	3 myndhlið	3 overside med	3 overside	3 översida	3 yläpuoli
	4 merki	4 præg	4 præg	4 prægling	4 leimakuvio

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
BALI	STAVBÆGER	STAVBEGER	STAVBÄGARE/ LAGGSKÅL	KIMPIKUPPI
tré	træ	tre	trä	puuta

Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

© 1.9.1988	1 stafur	1 stav	1 stav	1 stav	1 kimpi
	2 hak	2 hak	2 band/ gjordhakk	2 bandhak	2 vanne
	3 lögg	3 fals	3 lagg	3 lagg	3 vanelovi
	4 gjörð	4 bånd/vidje	4 band/gjord	4 band	4 (vanteen)liitos
	5 -	5 samling/lås	5 sveip/lås	5 lås	5 (pohja)ura/ uurros
	6 botn	6 bund	6 bunn/botten [□]	6 botten	6 pohja

LITTERATUR

BENCARD, M. 1969. Stavnægge. (Mark og Montre 1969). Esbjerg.

BENCARD, M. 1977. Om Ribes rådhus, Skibbroen, en udgravning, og et formodet stavnægerværksted. (Hikuin 3). Højbjerg.

ULDALL, K. 1963. Bordtøj af træ i Danmark omkring 1500-tallet. (Varbergs Museums Årsbok 1963). Varberg.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

BALI

STAVBÆGER

STAVBEGER

STAVBÄGARE/
LAGGSKÅL

KIMPIKUPPI

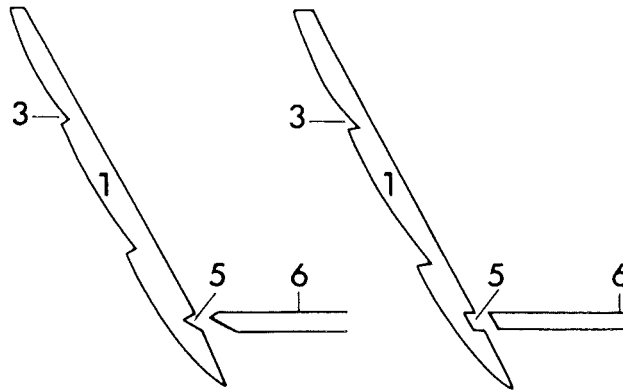
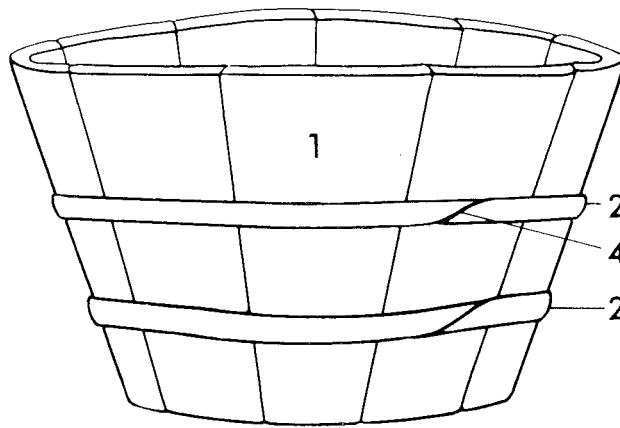
tré

træ

tre

trä

puuta

Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

©	1 stafur	1 stav	1 stav	1 stav	1 kimpi
	2 gjörð	2 bånd/vidje	2 band/gjord	2 band	2 vanne
	3 hak	3 hak	3 band/ gjordhak	3 bandhak	3 vannelovi
1.9.1988	4 -	4 samling/lås	4 sveip/lås	4 lås	4 (vanteen)liitos
	5 lögg	5 fals	5 lagg	5 lagg	5 (pohja)ura/ uurros
	6 botn	6 bund	6 bunn/botten ^{tr}	6 botten	6 pohja

LITTERATUR

BENCARD, M. 1969. Stavnægge. (Mark og Montre 1969). Esbjerg.

BENCARD, M. 1977. Om Ribes rådhus, Skibbroen, en udgravning, og et formodet stavnæggeværksted. (Hikuin 3). Højbjerg.

ULDALL, K. 1963. Bordtøj af træ i Danmark omkring 1500-tallet. (Varbergs Museums Årsbok 1963). Varberg.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

STROKKUR

KÆRNE

STAVKINNE

(SMÖR)KÄRNA

KIRNU

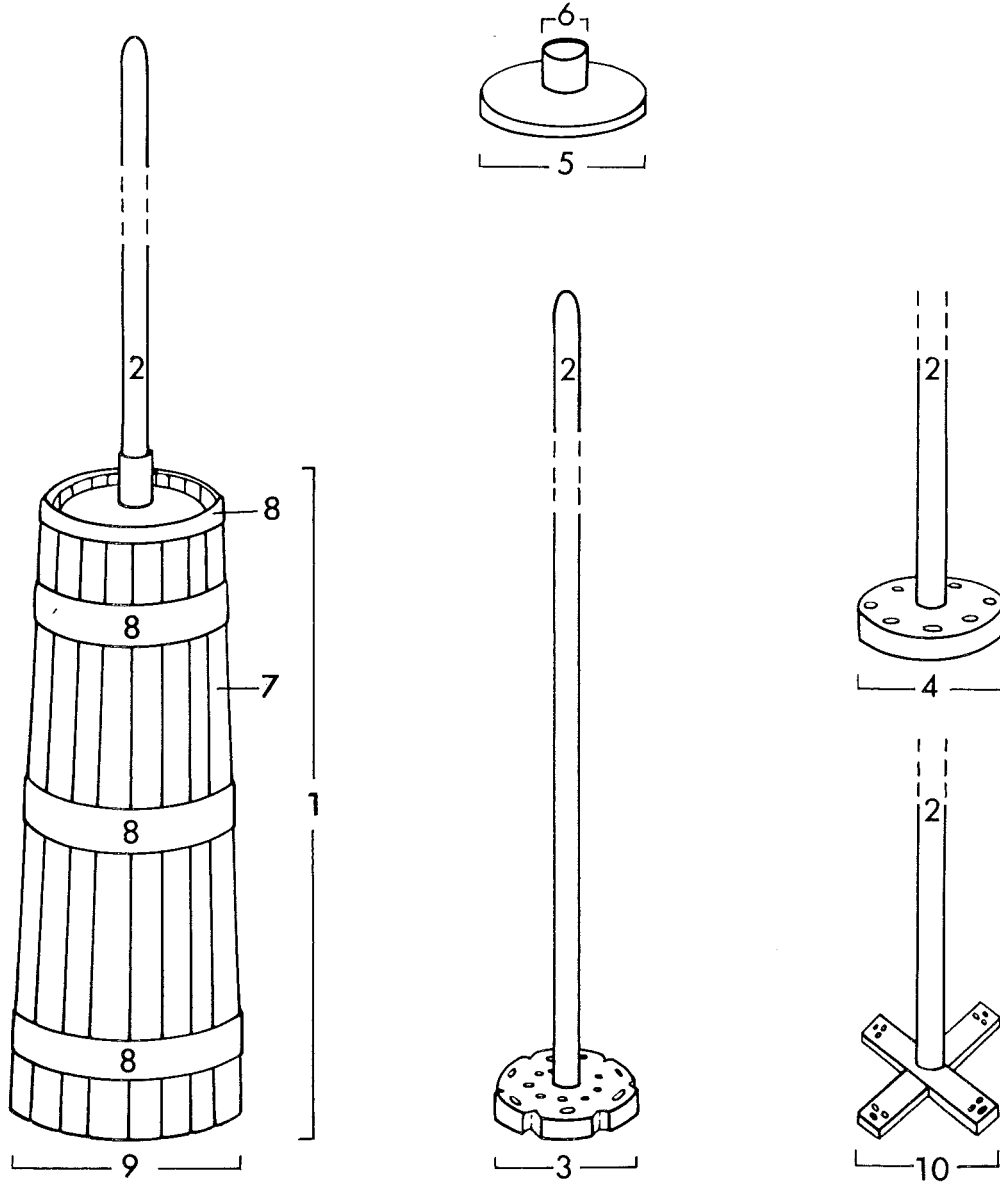
tré
járn

træ
jern

tre
jern

trä
járn

puuta
rautaa

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

11 - 1.7.1990

- 1 strokkur
- 2 bulla
- 3 bulla
- 4 bulla
- 5 lok
- 6 gat
- 7 stafur
- 8 gjörð
- 9 botn
- 10 bulla

- 1 kærnebøtte
- 2 stang
- 3 brik
- 4 plasker
- 5 låg
- 6 hylse/slik-ring
- 7 stav
- 8 beslag/gjörd/bånd
- 9 bund
- 10 brik

- 1 kjernebøtte
- 2 kinnestav
- 3 -
- 4 trinse
- 5 lokk
- 6 ring/holk
- 7 stav
- 8 band/gjörd
- 9 bunn, botn[□]
- 10 kors, kross[□]

- 1 kärna
- 2 kärnstav
- 3 törel
- 4 törel
- 5 lock
- 6 hylsa
- 7 stav
- 8 band
- 9 botten
- 10 kors

- 1 kirnu
- 2 männänvarsi
- 3 (mäntä) levy
- 4 (mäntä) levy
- 5 kansi
- 6 hylsy
- 7 kimpi
- 8 vanne
- 9 pohja
- 10 ristipäinen mäntä

LITTERATUR

Frilandsmuseet. Nationalmuseets 7. Afdeling. Vejleder. Nationalmuseet
1975.

HØJRUP, O. 1967. Landbokvinden. Rok og kærne. Grovbrød og vadmæl.
København.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

AKKERI 3

STENANKER 1

STEINANKER 1

TRÄANKARE 1

PUUANKKURI 1

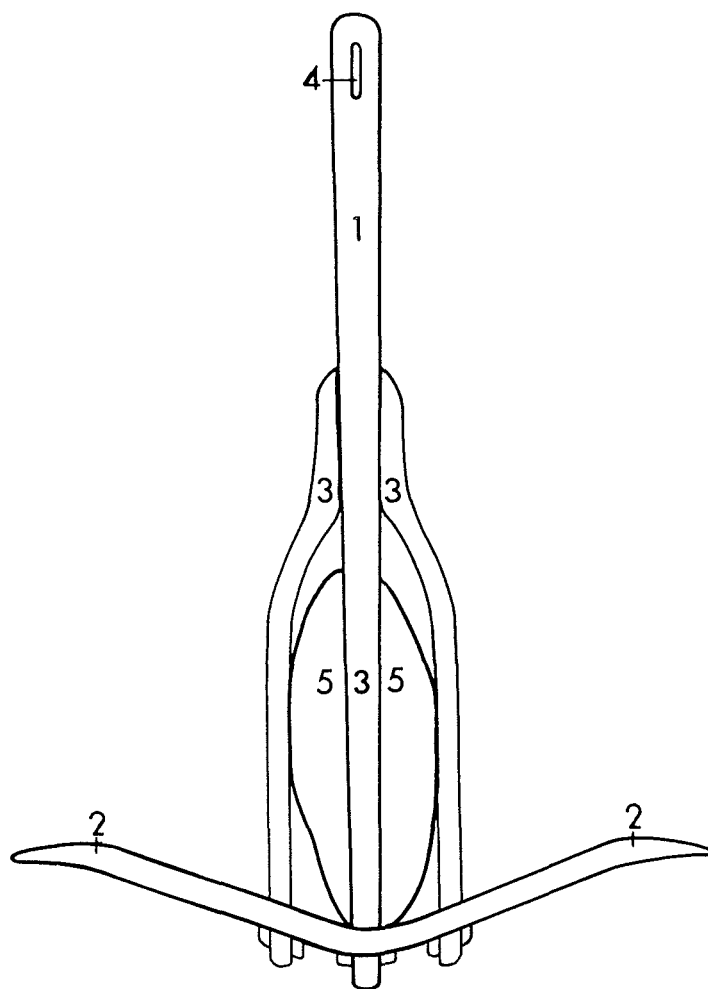
tré
steinn

træ
sten

tre
stein

trä
sten

puuta
kiveä

© Nomenklaturprojekt för fören. sregistrering i Norden

10 - 1.9.1989

1 leggur
2 grein
3 leggur
4 gat fyrir
legufæris-
hring
5 steinn

1 læg
2 arm
3 gaffel
4 hul til
ankerkabel
5 sten

1 legg
2 arm
3 -
4 hull, hol^H
til anker-
kabel
5 stein

1 lägg
2 arm
3 klyka
4 hål för
ankartross
5 sten

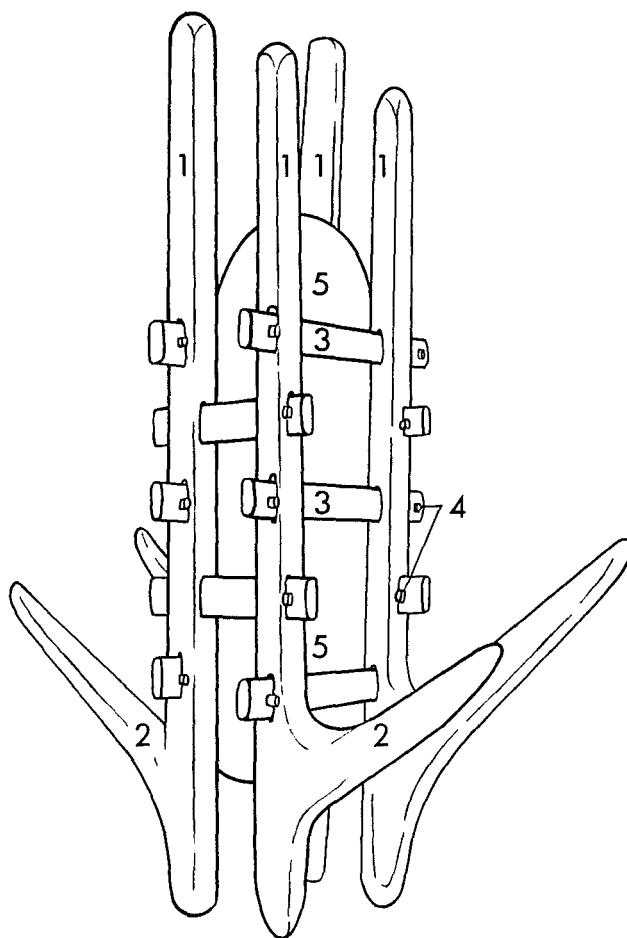
1 valin
2 haara
3 haarukka
4 (ankkuri)-
touvin reikä
5 (ankkuri)kivi

LITTERATUR

Fra mast til køl. Maritim håndbog. Lademann 1972

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
AKKERI	STENANKER 2	STEINANKER 2	TRÄANKARE 2	PUUANKKURI
tré steinn	træ sten	tre stein	trä sten	puuta kiveä

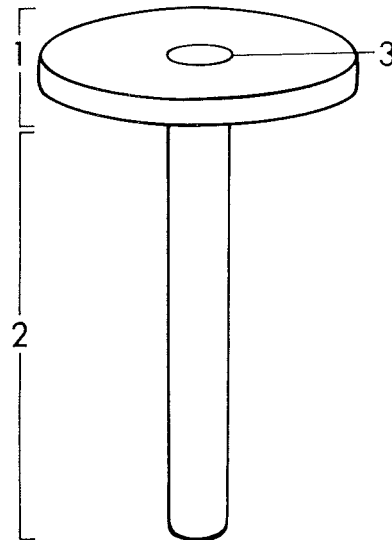
19 – 1.7.1999	1 armur	1 læg	1 legg	1 lägg	1 valin
	2 nálf	2 arm	2 arm	2 arm	2 haara
	3 slá	3 tværpind	3 tverrtre	3 tvärslå	3 poikkipiena
	4 trénagli	4 træpløk	4 treplugg	4 träplugg	4 puusokka
	5 steinn	5 sten	5 stein	5 sten	5 (ankkuri)kiri

LITTERATUR

BLINDHEIM, C.; TOLLNES, R. 1972. Kaupang. Vikingernes Handelsplass. Oslo.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
KOLLUR FYRIR STEINSMÍÐ	STEN- HUGGERSTOL	STEIN- HOGGERSTOL	STEN- HUGGARSTOL	KIVENHAKKAJAN TUOLI
tré	træ	tre	trä	puuta

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

9 - 1.9.1989

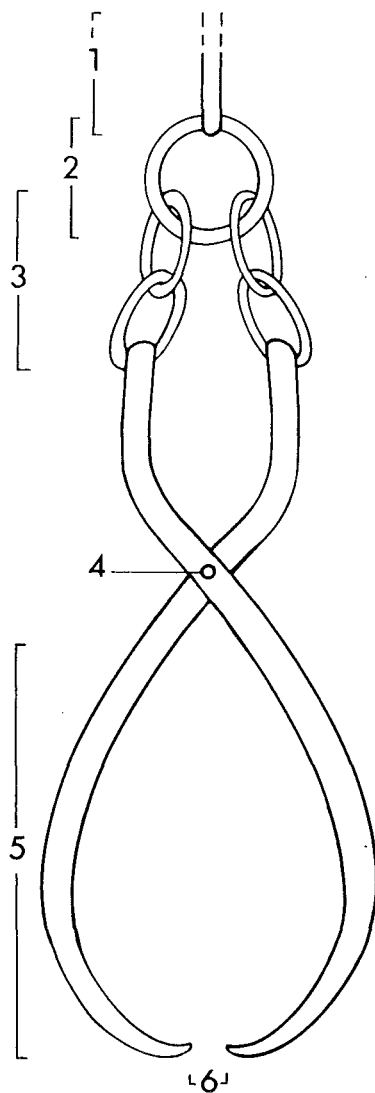
1 seta	1 sæde	1 sete	1 sits	1 istuin
2 fótur	2 ben	2 bein	2 ben	2 jalka
3 gat fyrir fót	3 benhul	3 beinhull, -hol ^a	3 benhål	3 jalanreikä

LITTERATUR

TYGHEM, F. van. 1966. Op en om de Middeleeuwse Bouwwerf I-II. Brüssel.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
STEINTANGIR	STENTANG	STEINTANG/ TØMMERSAKS	STENSAX/ TIMMERSAX	KIVIPIHDIT/ -SAKSET TUUKKIPIHDIT/ -SAKSET
járn	jern	jern	järn	rautaa

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

II - 1.7.1990

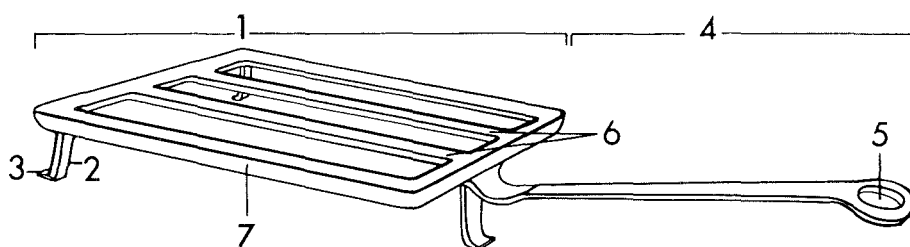
1 hengi	1 ophæng	1 oppheng	1 hängsel	1 ripustin
2 hringur	2 samlering	2 samlering	2 ring	2 rengas
3 keðja	3 kæde	3 kjede	3 kedja	3 ketju
4 þolinmóður	4 aksel	4 äksel	4 axel	4 akseli
5 kjaftur	5 kæbe	5 kjeft	5 käft	5 leuka
6 kjaftur	6 greb	6 grep	6 grepp	6 -

LITTERATUR

TYGHEM, F. van. 1966. Op en om de Middeleeuwse Bouwwerf I-II. Brüssel.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
RIST	GRYDERIST/ STEGERIST	STEKERIST	HALSTER	HALSTARI/ PARILA(S)
járn	jern	jern	járn	rautaa

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

9 - 1.9.1989	1 rist	1 rist	1 rist	1 galler	1 ritilä
	2 fótur	2 ben	2 bein	2 ben	2 jalka
	3 tá	3 fod	3 fot	3 fot	3 jalka
	4 handfang	4 håndtag	4 handtak	4 handtag	4 kädensija
	5 auga	5 øje	5 øye, auge ^H	5 ögla	5 silmukka
	6 rim	6 ribbe	6 ribbe	6 stång	6 säle
	7 -	7 ramme	7 ramme	7 ram	7 -

LITTERATUR

Frilandsmuseet. Nationalmuseets 7. Afdeling. Vejleder. Nationalmuseet 1975.

KJERSGAARD, E. 1978. Mad og øl i Danmarks middelalder. København.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

STEIKARTEINN

STEGESPID

STEKESPIDD

STEKSPETT

PAISTINVARRAS

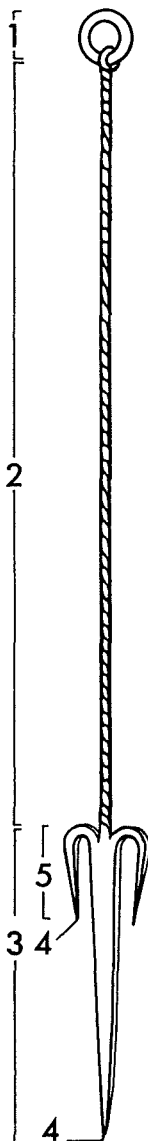
járn

jern

jern

járn

rautaa

1 hringur

1 ophængningsring

1 opphengsring

1 ring

1 rengas

2 skaft

2 skaft

2 skaft

2 skaft

2 varsi

3 haus

3 blad/hoved

3 blad/hode, hovud[□]

3 blad

3 lapa

4 oddur

4 od

4 odd

4 spets/udd

4 kärki

5 haki

5 modhage

5 stekeholder, -haldar[□]

5 hake

5 haka

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

SPORJÁRN

STEMMEJERN 1

STEMJERN 1

STÄMJÄRN 1

TALTTA/
TEMMI(RAUTA)

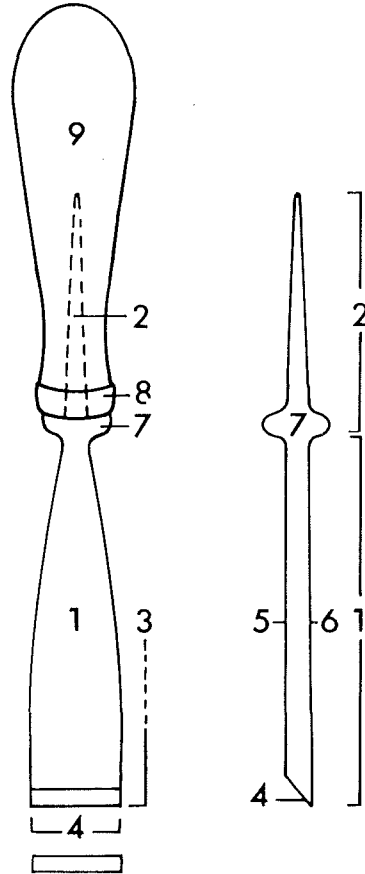
járn
stál
tré

jern
stål
træ

jern
stål
tre

járn
stål
trä

rautaa
terästä
puuta

Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

© 11 - 1.7.1990

1 brandur
2 tangi
3 blað
4 egg
5 efri hlið
6 neðri hlið
7 bunga
8 hólkur
9 handfang

1 klinge
2 angel
3 blad
4 æg
5 ægside
6 polérside
7 vulst
8 hylse
9 håndtag

1 klinge
2 tange
3 skjærestål/
skjær
4 egg/fas
5 fasside
6 polerside
7 sokkel/vulst
8 holk
9 skaft

1 jærn
2 tånge
3 blad
4 egg
5 fassida
6 polersida
7 vulst
8 hylsa
9 skaft

1 terä
2 ruoto
3 terä
4 terä
5 (ala) lape
6 (ylä) lape
7 vulsti/haitta
8 hela
9 kahva

LITTERATUR

GJERDI, T. 1964. Snekker. Oslo.

TYGHEM, F. van. 1966. Op en om de Middeleeuwse Bouwwerf I-II. Brüssel.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

SPORJÁRN 2

STEMMEJERN 2

STEMJERN 2

STÄMJÄRN 2

TALTTA 2

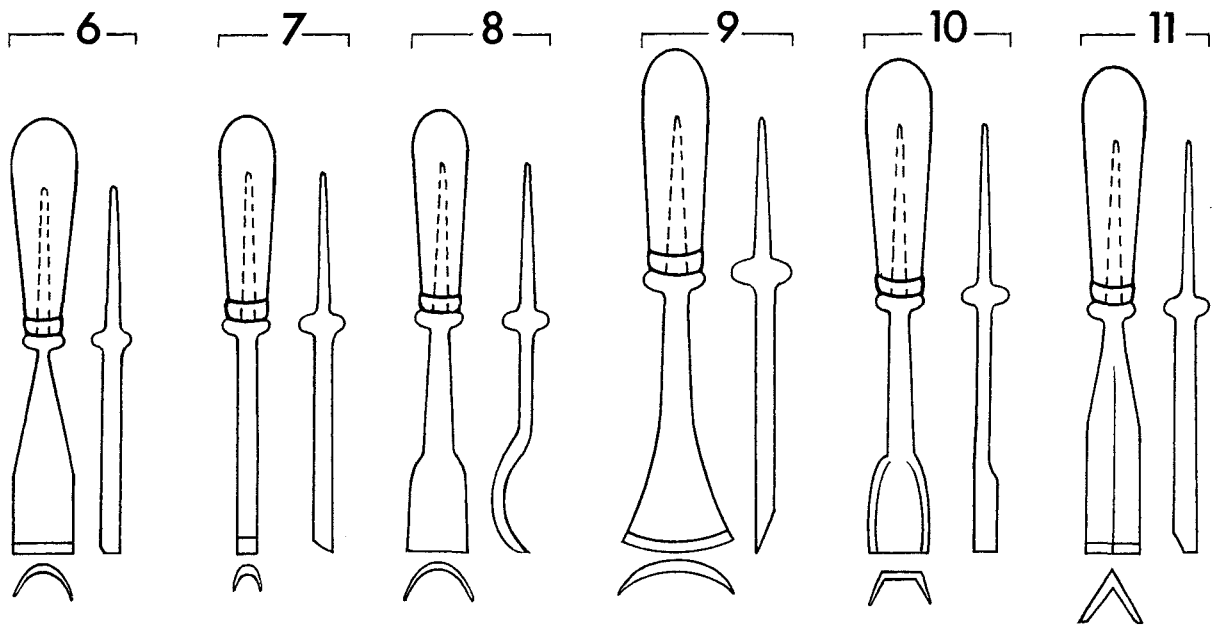
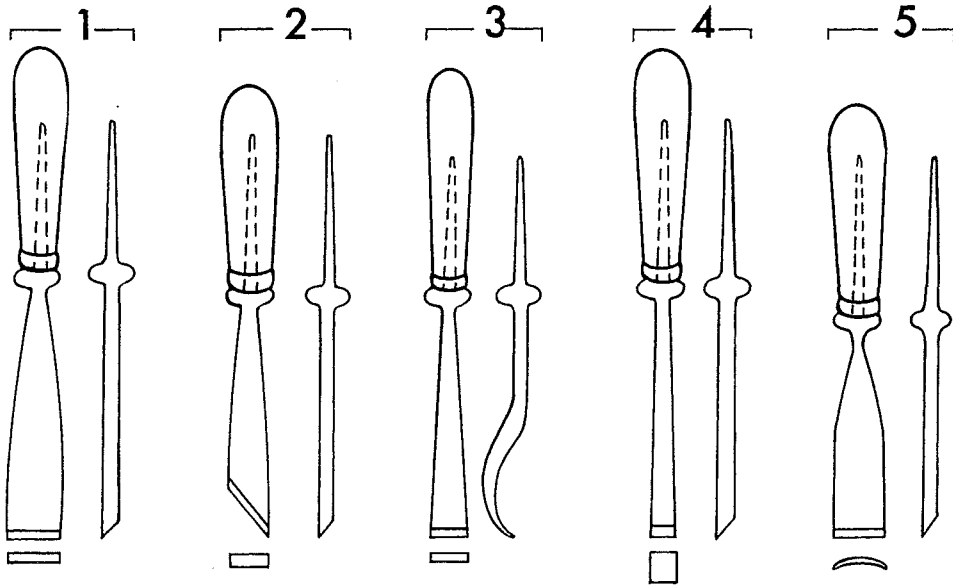
járn
stál
tré

jern
stál
træ

jern
stál
tre

járn
stál
trä

rautaa
terästä
puuta

Íslensk tekst
har dessverre ikke
tilgætt projektet

1 almindeligt
stemmejern
2 skråt affaset

1 vanlig stemjern
2 skrå-/skrejern

1 vanligt
stämjärn
2 svarvjärn
m sned egg
3 bottenjärn
4 lockbettel

1 tavallinen taltta
2 vinoteräinen
sorvaustaltta
3 pohjataltta
4 kansitaltta

3 bundjern
4 lokbejtjel
5 huljern
6 huljern
7 huljern
8 huljern, kroget

3 botnjern
4 lokkbeitel/
tappjern
5 flakjern
6 huljern/
skulpturjern
7 sirjern
8 krocket huljern

5 håljärn/skölp
6 håljärn
7 håljärn
8 snedhåljärn,
skölp

5 reikätaltta
6 reikätaltta
7 reikätaltta
8 vinoreikätaltta

9 huljern
10 gradjern
11 geitfus

9 blomsterjern
10 gradjern
11 geisfuss/
geitebein

9 håljärn/skölp
10 gradjärn/skölp
11 getfot/skölp

9 reikätaltta
10 astetaltta
11 pukinsorkka
reikätaltta

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

ÍSTAD

STIGBØJLE

STIGBØYLE/
ISTEG¹

STIGBYGEL

JALUSTIN

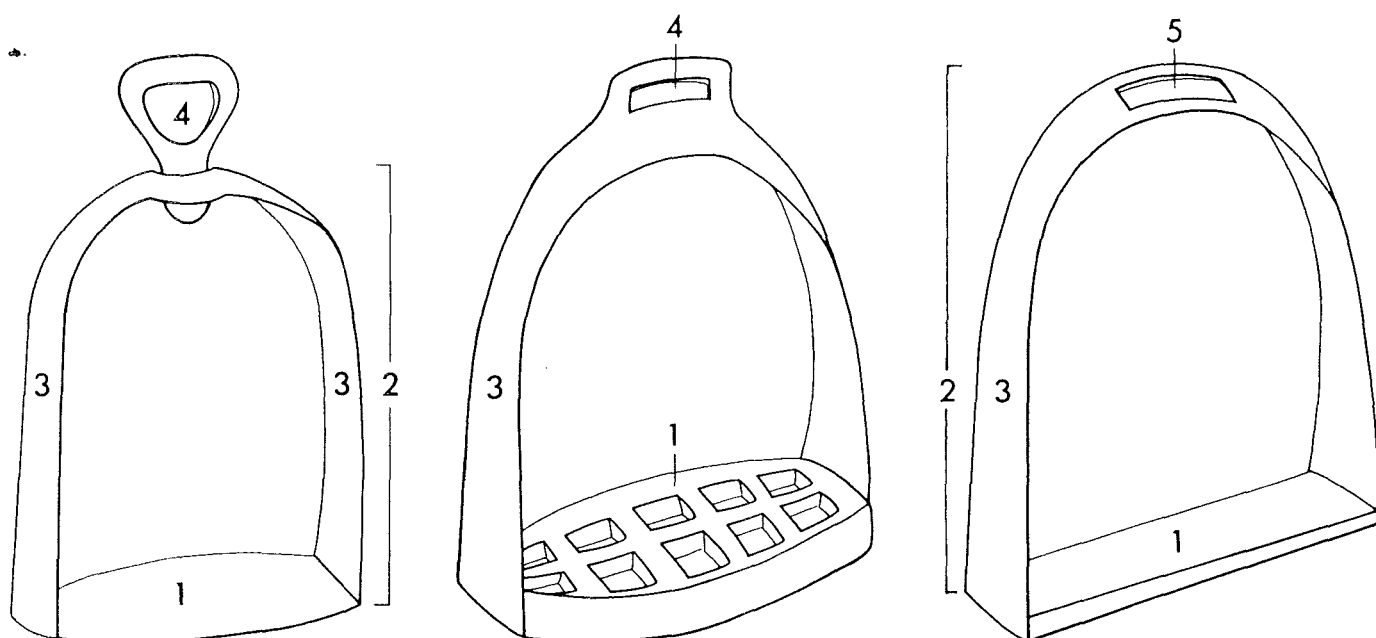
járn
góðmálmur
koparblanda
horn
tré

jern
ædelmetal
kobberlegering
tak
træ

jern
edelmetall
kopperlegering
gevir
tre

járn
ædelmetall
kopparlegering
horn
trä

rautaa
jalometallia
kuparilejeerinkiä
sarvea
puuta

Nordisk Ministerråd/Arbejdsgruppen

1 stig
2 bogi
3 bogahlið

1 fodplade/tråd
2 bøjle
3 gren

1 fotplate
2 bøyle
3 grein

1 fotplatta
2 bygel
3 skänkel

1 jalkalevy
2 kaari
3 kaarenpuolikas/
säari
4 jalustinhinnan
silmutka
5 jalustinhinnan
reikä

4 ólarlykkja
5 ólarauga

4 stigremshøjle
5 stigremshul

4 reimholder
5 reimhull,
-hol¹

4 stiglädersögla
5 stiglädershål

© 1.10.1983

LITTERATUR

BLOMQVIST, R. 1948. Stigbyglar. (Kulturens årsbok 1948.) Lund.

ZSCHILLE, R., FORRER, R. 1896. Die Stiegbügel. Berlin.

Íslenska
KYNDILGREIP

Dansk
LYSEHOLDER

Norsk
STIKKERT

Svenska
BLOSSHÅLLARE/
PÄRTSTICKE-
HÅLLARE

Suomi
RAHKO/
PÄREPIHTI

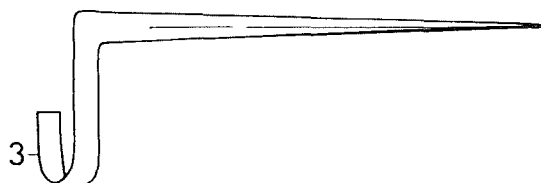
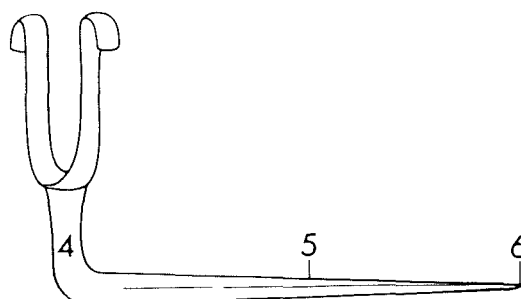
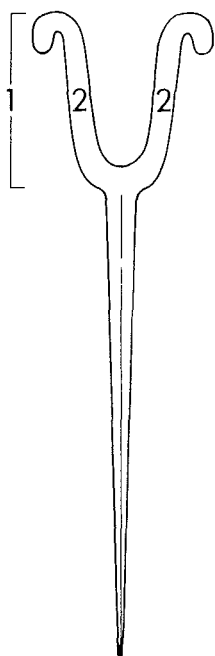
járn

jern

jern

järn

rautaa

Nordisk Ministerråd/Arbejdsgruppen

©

1.10.1982

1 greip
2 grein
3 krókur
4 háls
5 tangi
6 oddur

1 næb/tveje
2 gren
3 krog
4 hals
5 torn
6 spids

1 klemme/kløft
2 grein
3 krok
4 hals
5 pigg
6 odd/spiss

1 klyka
2 gren
3 krok
4 hals
5 pik
6 udd

1 pidin
2 haara
3 koukku
4 kaula
5 varsipiikki
6 kärki

LITTERATUR

BAAGØE, J.H. 1969. Lyspind, tællelys og bondestage. (Arv og Eje 1969). Odense.

MADSEN, H.J. 1968. Karlummerlys. (Skalk 1968:6). Århus.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

KERTAPÍPA

LYSEPIBE

STIKKERT/
LYSEHOLDER

LJUSHÅLLARE

KYNTTILÄNVARSI

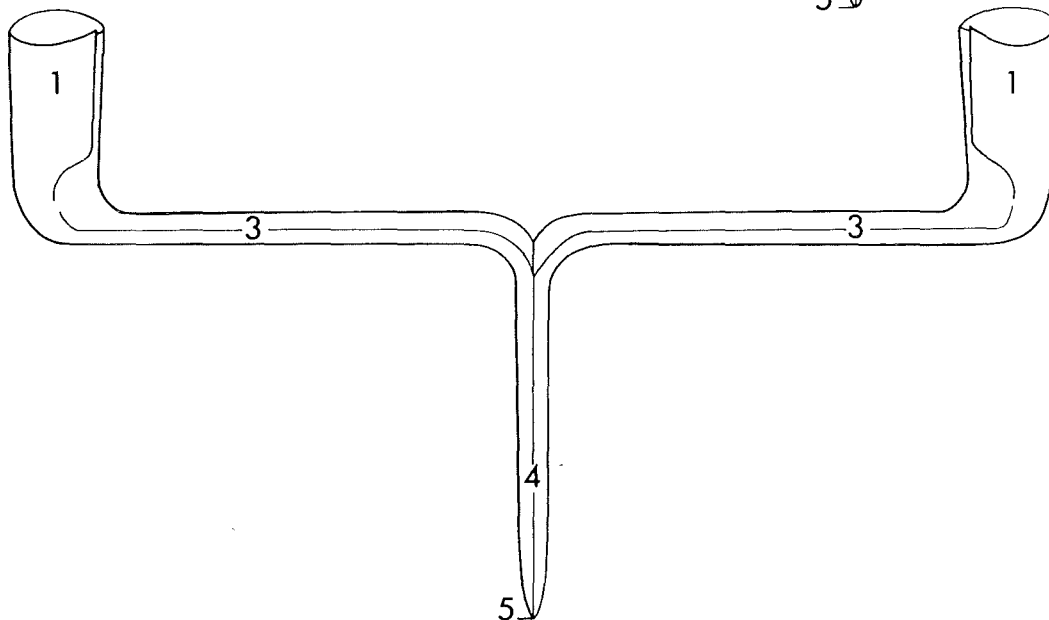
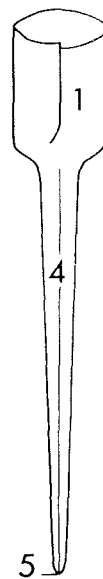
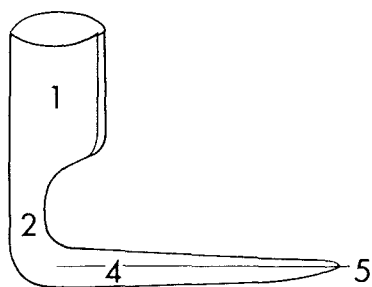
járn

jern

jern

járn

rautaa

Nordisk Ministerråd/Arbejdsgruppen

©

1.10.1982
1 pípa
2 háls
3 armur
4 tangi
5 oddur

1 hoved/pibe
2 hals
3 arm
4 torn
5 spids

1 lyspipe
2 hals
3 arm
4 pigg
5 odd/spiss

1 huvud/pipa
2 hals
3 arm
4 pik
5 udd

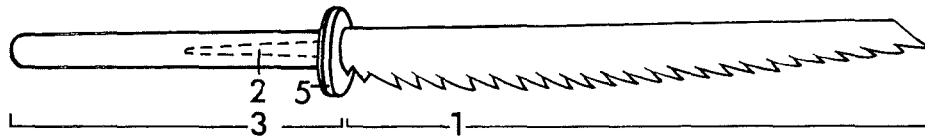
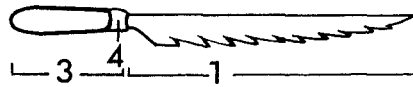
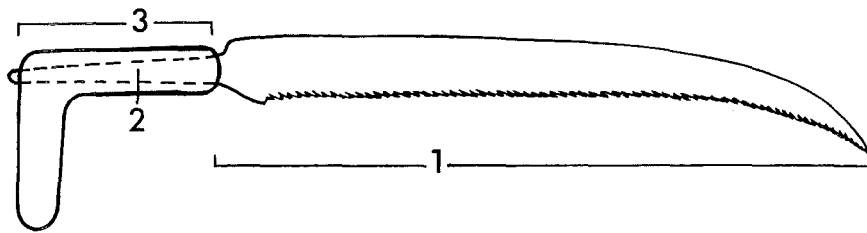
1 pesä
2 kaula
3 haara
4 varsipiikki
5 kärki

LITTERATUR

- BAAGØE, J.H. 1969. Lyspind, tællelys og bondestage. (Arv og Eje 1969). Odense.
- BERNTSEN, A. 1965. Lys og lysstell gennem 1000 år. (De Sandvigske samlingers skrifter. 5.) Oslo.
- LIEBGOTT, N-K. 1973. Lys. København.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
STINGSÖG	STIKSAV/ HÅNSAV	STIKKSAG/ ROTTERUMPE	STICKSÅG/SÅG	PISTOSAHA/ SAHA
járn stál tré	jern stål træ	jern stål tre	járn stål trä	rautaa terästä puuta

- 1 blað
- 2 tangi
- 3 handfang
- 4 hólkur
- 5 björg

- 1 blad/klinge
- 2 tange/angel
- 3 håndtag
- 4 hylse
- 5 stopskive

- 1 sagblad
- 2 tange
- 3 handtak
- 4 holk
- 5 stoppskive

- 1 sågklinga
- 2 tånge
- 3 handtag
- 4 hylsa
- 5 stoppskiva

- 1 sahanterä
- 2 piikki
- 3 kahva
- 4 hela
- 5 pidätyslevy

LITTERATUR

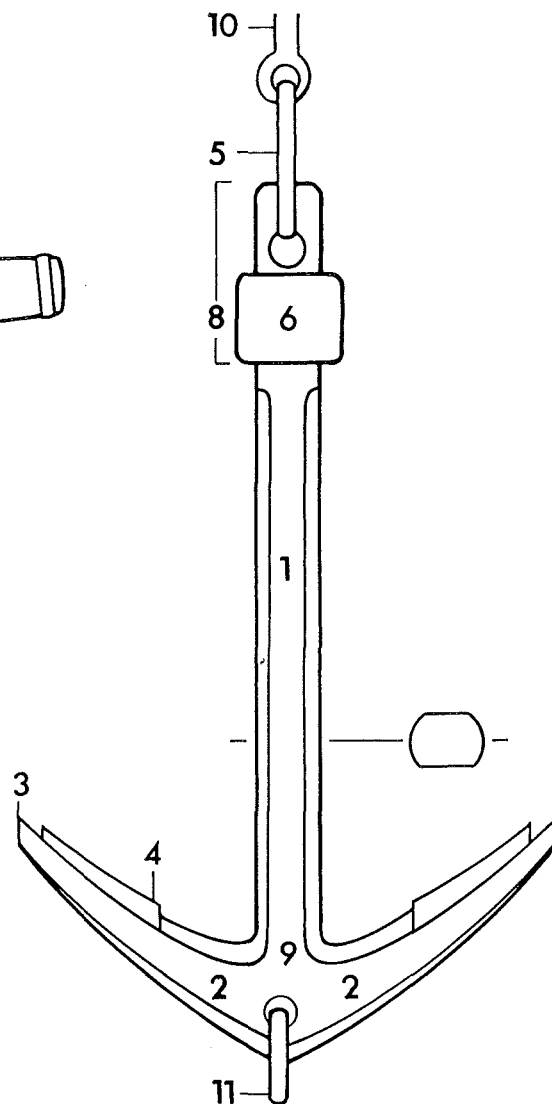
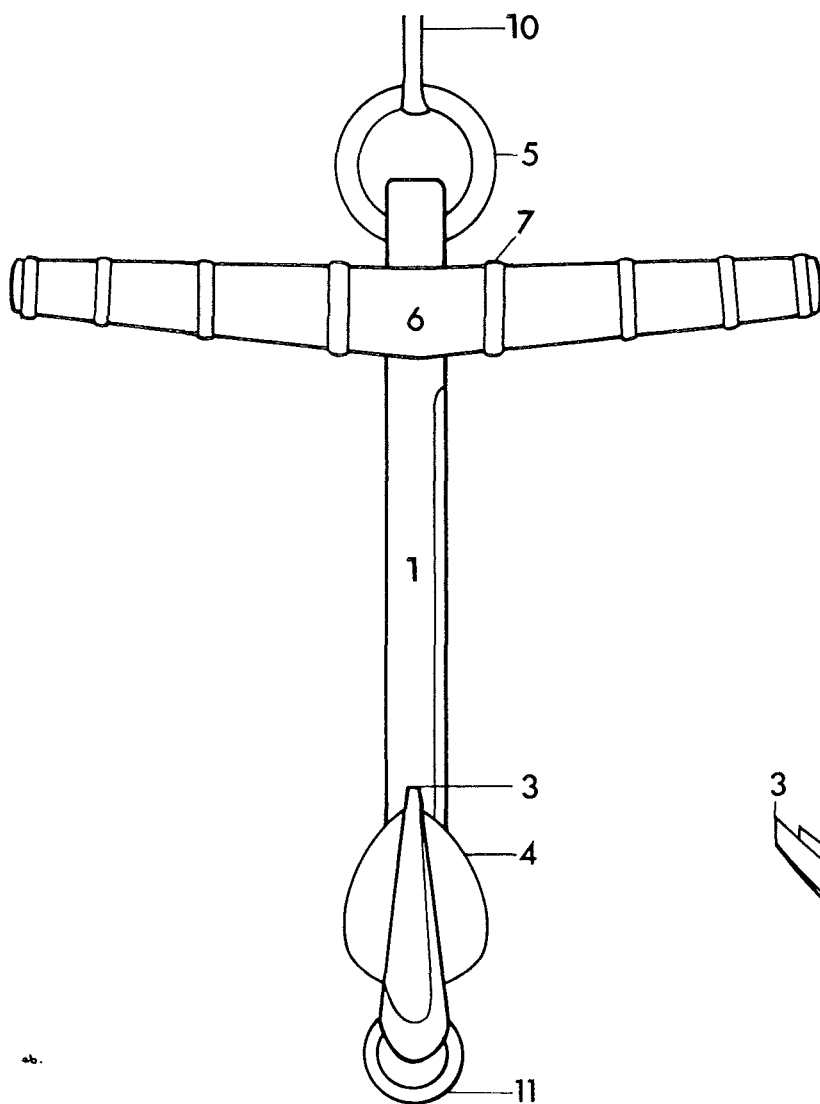
GJERDI, T. 1964. Snekker. Oslo.

RASMUSSEN, H. 1957. Byggepladsen i hverdag og fest. København.

TYGHEM, F. van. 1966. Op en om de Middeleeuwse Bouwwerf I-II. Brüssel.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
AKKERI 1	STOKANKER	STOKKANKER	(STOCK)ANKARE 1	ANKKURI 1
járn	jern	jern	járn	rautaa
tré	træ	tre	trä	puuta
blý	bly	bly	bly	lyijyä

© Nomenklaturprojekt för för ålsregistrering i Norden

10 - 1.9.1989

1 leggur	1 læg	1 legg	1 lägg	1 valin
2 grein	2 arm	2 arm	2 arm	2 haara
3 oddur	3 næb	3 nebb	3 pynt	3 kynsi
4 flaug	4 flig	4 fluk(e)	4 fly	4 koura
5 legufæris- hringur	5 ankerring med bevikling	5 ankerring/ bøyle	5 röring	5 (kiinnitys)- rengas
6 stokkur	6 stok	6 stokk	6 stock	6 tukki
7 band	7 bånd	7 bånd, band ^m	7 band	7 vahvike
8 -	8 -	8 skvær	8 -	8 -
9 ankeris- hnakki	9 kryds	9 kryss/hjerte	9 krona	9 perä/kruunu
10 strengur	10 ankerkabel	10 ankerkabel	10 ankartross	10 ankkuritouvi
11 færishringur	11 bøjering	11 bøyering	11 ring	11 rengas

LITTERATUR

BENCARD, M., AISTRUP, M.S. 1979. Jernankeret fra Ribe. (Nationalmuseets Arbejdsmark 1979, s. 156-161). København

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

EINTRJÁNINGUR

STAMMEBÅD

STOKKEBÅT/
EIKE

STOCKBÅT

YKSIPUINEN RUUHI

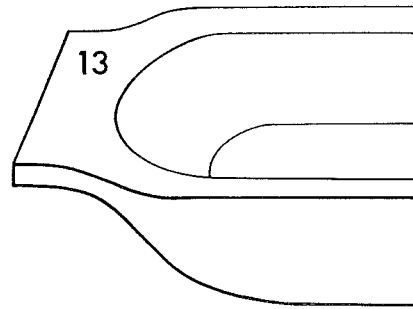
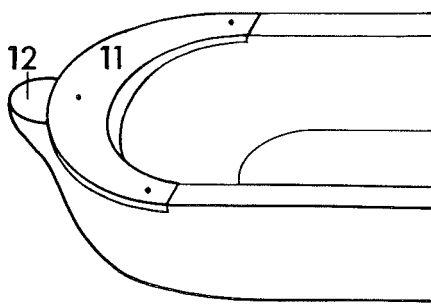
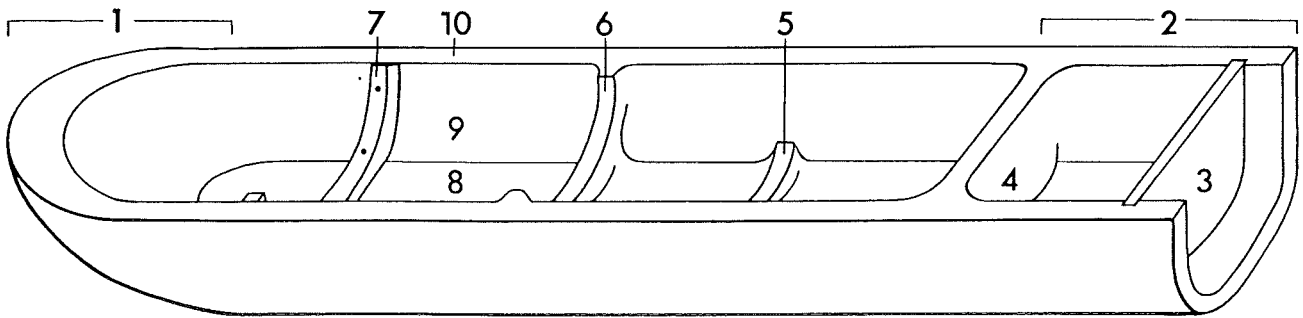
tré

træ

tre

trä

puuta

Nomenklaturprojekt för jämförelseregistrering i Norden

© 1.9.1989

10 - 1.9.1989

1 barki	1 (for)stævn	1 forstevn	1 (för)stäv	1 keula
2 skutur	2 agterende	2 akterende	2 akterstäv/ akterända	2 perä
3 hóst	3 agterskot	3 akterskott/ akterspeil	3 aktre skottet	3 irtolaipio
4 skilrúm	4 fast skot	4 fast skott	4 fast skott	4 kiintolaipio
5 botnröng	5 bundrevle	5 uthogd botnstokk	5 bottenås	5 kaariharja
6 röng	6 spantrevle	6 uthogd spant	6 spantås	6 kaariharja
7 röng/pverband	7 spant	7 spant	7 spant	7 kaari
8 botn	8 bund	8 bunn, botn ^H	8 botten	8 pohja
9 byrðingur	9 side	9 side	9 sida	9 laita
10 borðstokkur	10 essing	10 esing	10 essing/ reling	10 parras
11 -	11 bovbånd	11 kranseband	11 bogband	11 keulan vahvike
12 nef/hnýfill	12 næb	12 nebb/uthogd stevn	12 næbb	12 nokka
13 -	13 overhang	13 utheng/ overheng	13 överhäng	13 -

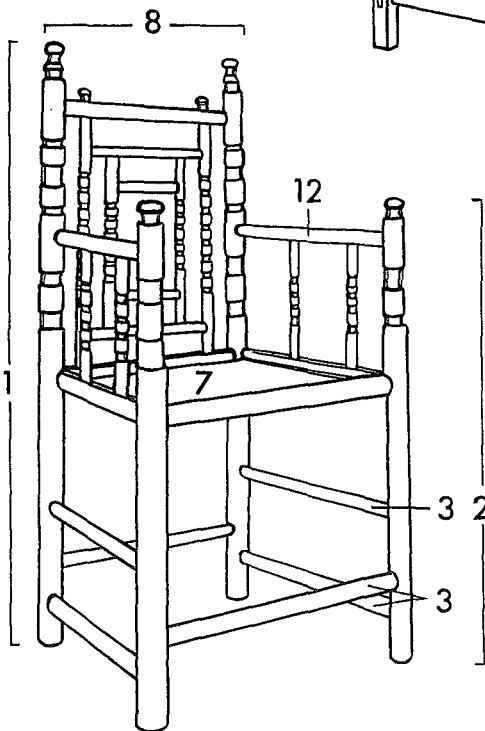
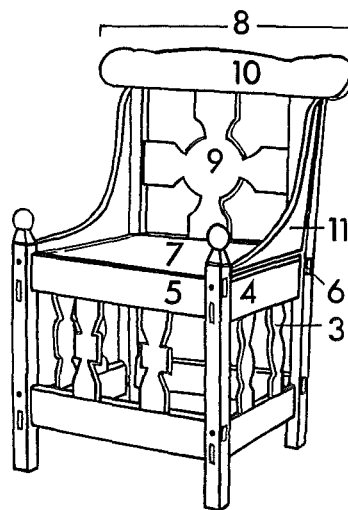
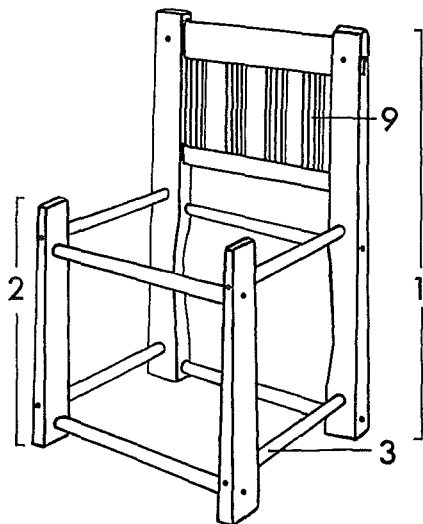
LITTERATUR

- CRUMLIN-PEDERSEN, O. 1981. Skibe på havbunden - vragfund i danske farvande fra perioden 600-1460. (Handels- og søfartsmuseets årbog 1981, s. 28-65). Helsingør
- CRUMLIN-PEDERSEN, O. 1985. Wrecks as a source for ships and sea routes. (5th Int. Congress of Maritime Museums Proceedings 1984, s. 67-73.) Hamburg
- SKAARUP, J. 1981. Wysby på Erre. (Skalk 1981:4, s. 7-12). Højbjerg
- WESTERDAHL, C. 1983. Datering av stockbåtar och sydda båtar. (Meddelanden från marinarkeologiska Sällskapet 6:2, s. 40-41). Stockholm

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
STÓLL	STOLPESTOL	STOLPESTOL	STOL	TUOLI

tré	træ	tre	trä	puuta
leður	læder	lær	läder	nahkaa
textíll	tekstil	tekstil	tekstil	tekstiiliä
málmur	metal		metall	metallia

* De fire sprodser, der forbinder stolperne, danner et kryds.

1 bakstuðull	1 agterstav/ -stolpe	1 ryggstolpe	1 ryggstav/ -stolpe	1 selustolppa
2 stuðull	2 stolpe	2 frontstolpe	2 stolpe	2 tolppa
3 slá	3 sprodse*	3 sprosse	3 slá	3 poikkipuu
4 borð	4 dyb(de)rigel	4 sidelabank	4 spröjs	4 piena
5 þverfjöl	5 forrigel	5 frontlabank	5 spröjs	5 piena
6 þverfjöl	6 agterrigel	6 rygglabank	6 spröjs	6 piena
7 seta	7 sæde	7 sete	7 sits	7 istuin
8 bak	8 ryg	8 rygg	8 rygg	8 selus
9 rimlar	9 tremme/ afstivning	9 ryggspiler/ avstiver	9 spegel/ spröjs	9 peili
10 efri bakfjöl	10 kopstykke	10 toppstykke	10 ryggkarm	10 hartialauta
11 hliðarstífa	11 stiver	11 sidestiver	11 stöd	11 tuki
12 armur	12 armlæn	12 armlene	12 armstöð	12 käsinoja

LITTERATUR

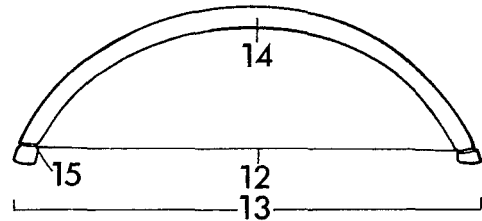
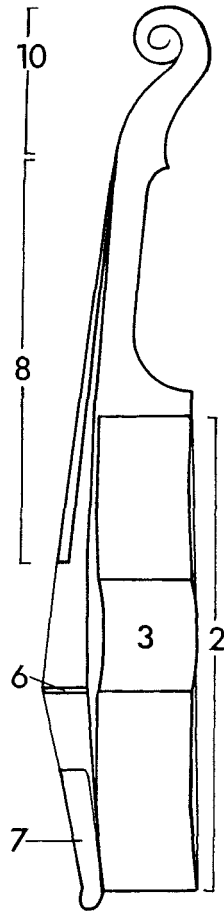
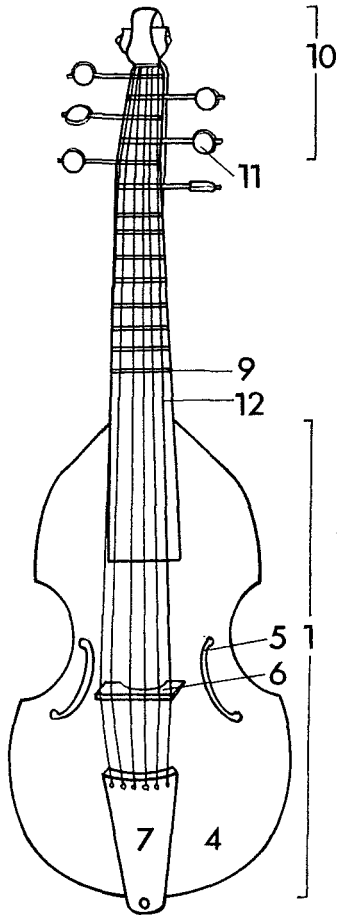
BØGGILD-ANDERSEN, C.O. 1958. Møbelkunstens historie. (Snedkerbogen I-II).

GJERDI, T. 1976. Møbler i Norge. Oslo

WANSCHER, O. 1966. Møbelkunsten. Typer og interiører fra fem aartusinder.
København.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
STRENGJA- HLJÓDFÆRI 1	STRENGINSTRU- MENTER1/ GAMBE	STRENGINSTRU- MENT 1/GAMBA	STRÄNGINSTRU- MENT 1/GAMBA	JOUSISOITTI- MET 2/GAMBA (TAI VIOLA DA GAMBA*)
tré sinar/garnir hrosshár	træ dyretarme/-sener hestehár	tre tarm hestehár	trä djurtarmar/-sener hästhår	puu (tav. lampaan) suoli (hevosen) jouhet

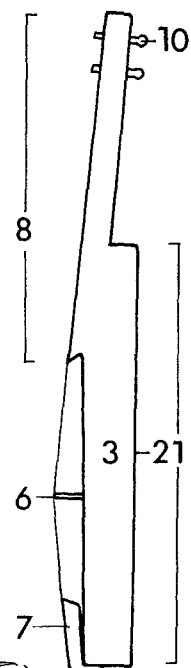
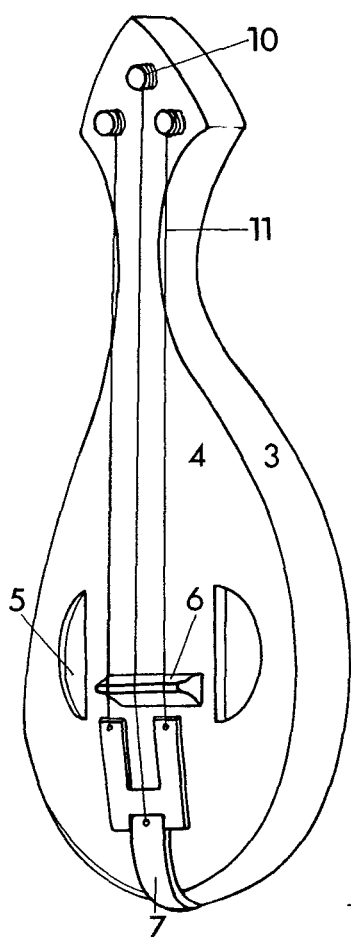
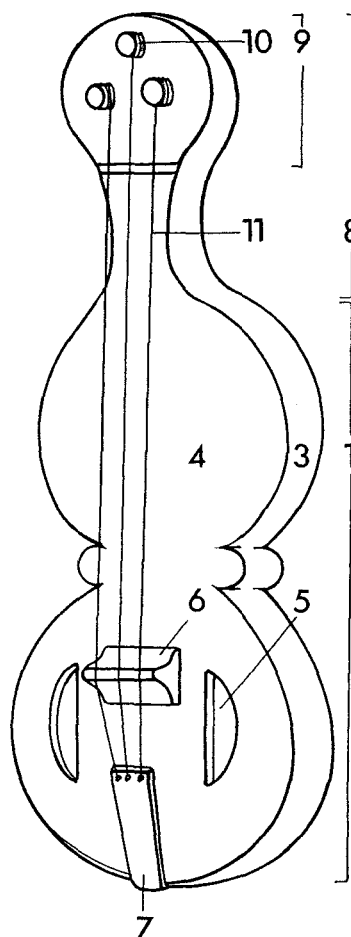
* Jousella soitettavista kielisoittimista käytetään suomeksi tavallisimmin termiä jousisoittimet. Useissa kielissä orkesterin jousista käytetään nimitystä «kielet»: esim. engl. «strings».

Íslensk tekst har dessverre ikke tilgæet prosjektet	1 lydlegete/ lydkasse	1 lydkasse	1 låda	1 kaikukoppa
	2 bund	2 bunn, botn [□]	2 botten	2 pohja
	3 side	3 sarg	3 sarg	3 sarjat
	4 forside	4 lokk, lok [□]	4 lock	4 kansi
	5 lydhul	5 lydhull, -hol [□]	5 ljudhål	5 ääniaukko (tai c-aukko)
	6 stol	6 stol*, haldar [□]	6 stall	6 talla
	7 strengholder	7 strengholder, -haldar [□]	7 stränghållare	7 kieltenpidin
	8 hals	8 gripebrett	8 bräde	8 kaula
	9 gribebånd	9 bånd, band [□]	9 tvärband	9 otelauta
	10 skruerkasse	10 skruerkasse med snekke	10 snäcka	10 tappikotelo
	11 stemmeskrue	11 skrue	11 skruvar/stäm-	11 viritystappi
	12 streng	12 streng/buehår	12 sträng	12 jouhet
	13 bue	13 bue, boge [□]	13 stråke	13 jousi
	14 buestav	14 buestokk, boge- [□]	14 båge	14 (jousen) puu
	15 buefæste	15 hårfeste	15 bågfæste	15 frossi tai jousen tyvi vs jousen kärki

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
STRENGJA- HLJÓÐFÆRI 2	STRENGINSTRU- MENTER 2/ FIDEL	STRENGINSTRU- MENT 2/ FIDLE	STRÄNGINSTRU- MENT 2/ FIDDLA/FIOL	JOUSISOITTI- MET 3/FIIDELI
tré sinar/garnir hrosshár	træ dyretarme/-sener hestehár	tre tarm/sen hestehár	trä djurtarmar/-senor hästhår	puu (tav. lampaan) suoli (hevosen) jouhet

Fidelen blev strøget med bue – se nomenklaturarket STRENGEINSTRUMENTER 1/GAMBE.

Íslensk tekst har dessverre ikke tilgået prosjektet	1 lydlegeme/ lydkasse	1 lydkasse	1 låda	1 kaikukoppa
2 bund	2 bund	2 bunn, botn [Ⓜ]	2 botten	2 pohja
3 side	3 side	3 sarg	3 sarg	3 sivu, kylki tai sarjat*
4 forside	4 forside	4 lokk, lok [Ⓜ]	4 lock	4 kansi
5 lydhul	5 lydhul	5 lydhull, -hol [Ⓜ]	5 ljudhål	5 ääniaukko
6 stol	6 stol	6 stol	6 stall	6 talla
7 strengeholder	7 strengeholder	7 strengeholder, -haldar [Ⓜ]	7 stränghållare	7 kieltenpidin
8 hals	8 hals	8 hals	8 hals	8 kaula
9 skruekasse	9 skruekasse	9 skrueplate	9 snäcka	9 tappituki
10 stemmeskrue	10 stemmeskrue	10 stemmeskrue	10 stämskruv	10 viritysruuvi
11 streng	11 streng	11 streng	11 sträng	11 kieli

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

STRENGJA-
HLJÓÐFÆRI 3

STRENGINSTRU-
MENTER 3/
REBEC

STRENGINSTRU-
MENT 3/ REBEC

STRÄNGINSTRU-
MENT 3/REBEC

JOUSISOITTI-
MET 4/REBEK

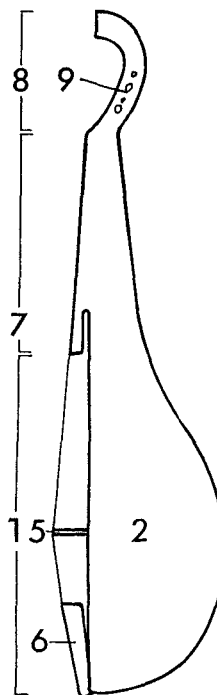
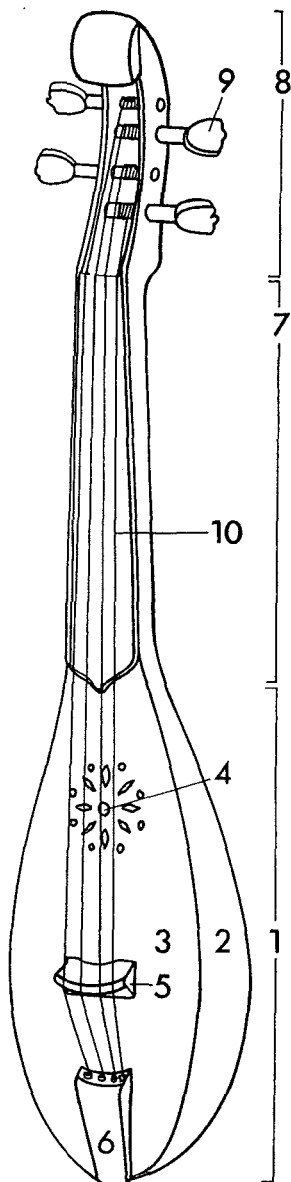
tré
sinar/garnir
hrosshár

træ
dyretarme/-sener
hestehår

tre
tarm
hestehår

trä
djurtarmar/-senor
hästhår

puu
(tav.lampaan) suoli
(hevosen) jouhet

Rebecen stryges med bue – se nomenklaturarket STRENGEINSTRUMENTER 1/GAMBE.

Íslensk tekst
har dessverre ikke
tilgået prosjektet

- 1 lydlegeme/
lydkasse
- 2 bund
- 3 forside
- 4 lydhul
- 5 stol
- 6 strengholder
- 7 hals
- 8 skruekasse
- 9 stemmeskrue
- 10 streng

- 1 lydkasse
- 2 bunn, botn[□]
- 3 lokk, lok[□]
- 4 lydhull, -hol[□]
- 5 stol
- 6 strengholder,
-haldar[□]
- 7 hals
- 8 skruekasse
- 9 stemmeskrue
- 10 streng

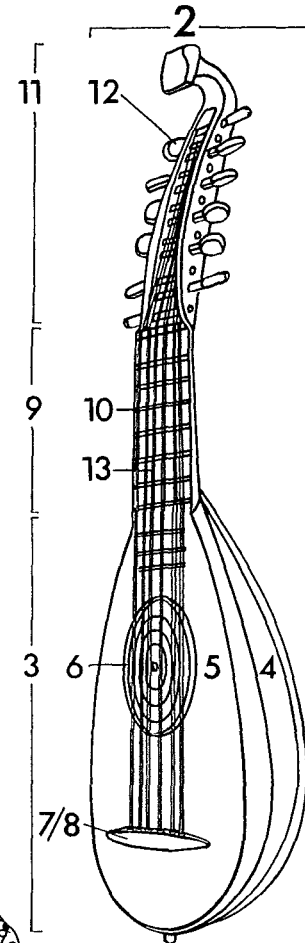
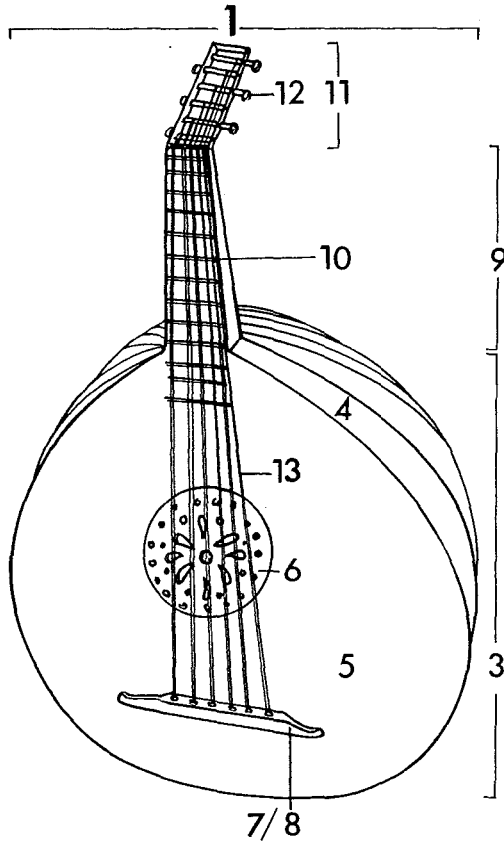
- 1 låda
- 2 botten
- 3 lock
- 4 ljudhål
- 5 stall
- 6 stränghållare
- 7 hals
- 8 snäcka
- 9 stämskruv
- 10 sträng

- 1 kaikukoppa
- 2 pohja
- 3 kansi
- 4 ääniaukko
- 5 talla
- 6 kieltenpidin
- 7 kaula
- 8 tappikotelo
- 9 viritystappi
- 10 kieli

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
STRENGJA- HLJÓÐFÆRI 4	STRENGINSTRU- MENTER 4	STRENGINSTRU- MENT 4	STRÄNGINSTRU- MENT 4	NÄPPÄILYSOITTI- MET 1
tré sinar/garnir	træ dyretarme/-sener	tre tarm/messing/stål overspunnet silke	trä djurtarmar/-senor	puu (tav. lampaan) suoli

Íslensk tekst
har dessverre ikke
tilgætt projektet

- 1 luth
- 2 mandola
- 3 lydlegeme/
lydkasse
- 4 bund
- 5 forside
- 6 lydhul
- 7 stol
- 8 strengeholder
- 9 hals
- 10 gribebånd
- 11 skruekasse
- 12 stemmeskrue
- 13 streng

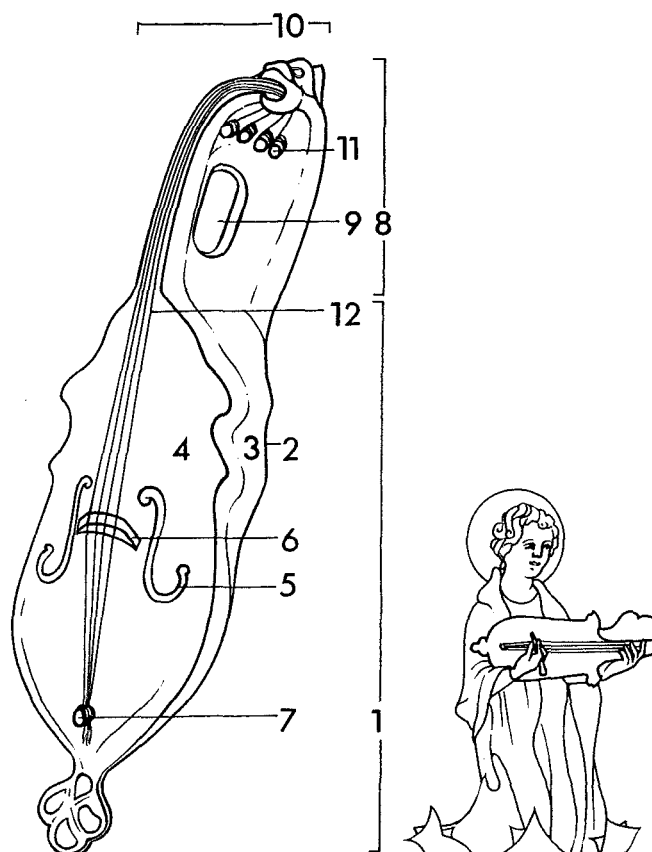
- 1 lutt
- 2 mandolin
- 3 lydkasse
- 4 bunn, botn[♠]
- 5 lokk, lok[♠]
- 6 lydhull, -hol[♠]
- 7 stol
- 8 strengeholder,
-haldar[♠]
- 9 hals
- 10 bånd, band[♠]
- 11 skruekasse
- 12 stemmeskrue
- 13 streng

- 1 luta
- 2 mandolin
- 3 låda
- 4 botten
- 5 lock
- 6 ljudhål
- 7 stall
- 8 stränghållare
- 9 hals
- 10 band
- 11 snäcka
- 12 stämskruv
- 13 sträng

- 1 luuttu
- 2 mandola
tai mandora
- 3 kaikukoppa
- 4 pohja
- 5 kansi
- 6 ääniaukko
tai ruuso
- 7 talla
- 8 kielenpidin
- 9 kaula
- 10 otelauta
- 11 tappikotelo
- 12 viritystappi
- 13 kieli

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
STRENGJA- HLJÓÐFÆRI 5	STRENGINSTRU- MENTER 5/ GITTERN	STRENGINSTRU- MENT 5	STRÄNGINSTRU- MENT 5	NÄPPÄILYSOIT- TIMET 2/CITOLE
tré sinar/garnir	træ dyretarme/-sener	tre tarm	trä djurtarmar/-senor	puu (tav. lampaan) suoli

Lydlegeme og hals er udskåret i ét stykke.
Kaikukoppa ja kaula on veistetty yhdestä puusta.

Íslensk tekst har dessverre ikke tilgået prosjektet	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
1 lydlegeme/ lydkasse	1 lydkasse	1 låda	1 kaikukoppa	
2 bund	2 bunn, botn [□]	2 botten	2 pohja	
3 side	3 side	3 sida	3 sivu	
4 forside	4 lokk, lok [□]	4 lock	4 kansi	
5 lydhul	5 lydhull, -hol [□]	5 ljudhål	5 ääniaukko	
6 stol	6 stol	6 stall	6 talla	
7 strengeholder/ knap	7 streng-/ knappholder, -haldar [□]	7 stränghållare	7 kielenpidin	
8 hals	8 hals	8 hals	8 kaula	
9 tommel- fingerhul	9 –	9 tumhål	9 peukaloreikä	
10 skruerkasse	10 skruerkasse	10 snäcka	10 tappikotelo	
11 stemmeskrue	11 stemmeskruer	11 stämskruv	11 viritystapit	
12 streng	12 streng	12 sträng	12 kieli	

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

STRENGJA-
HLJÓÐFÆRI 6

STRENGINSTRU-
MENTER 6

STRENGINSTRU-
MENT 6

STRÄNGINSTRU-
MENT 6

NÄPPÄILYSOIT-
TIMET 3

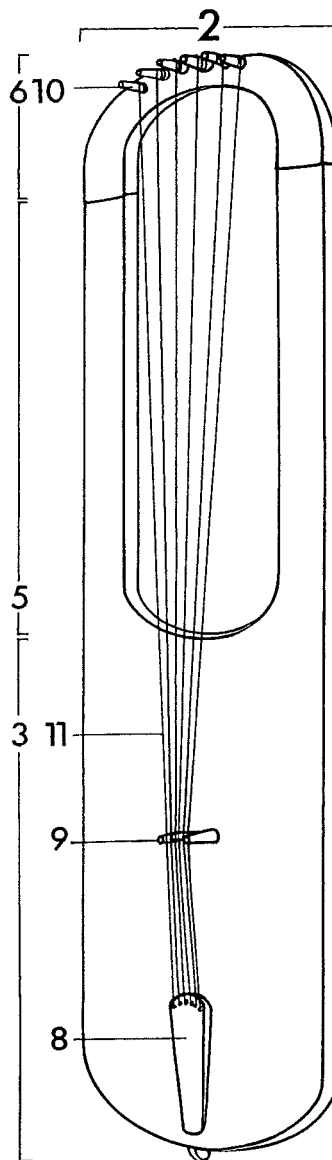
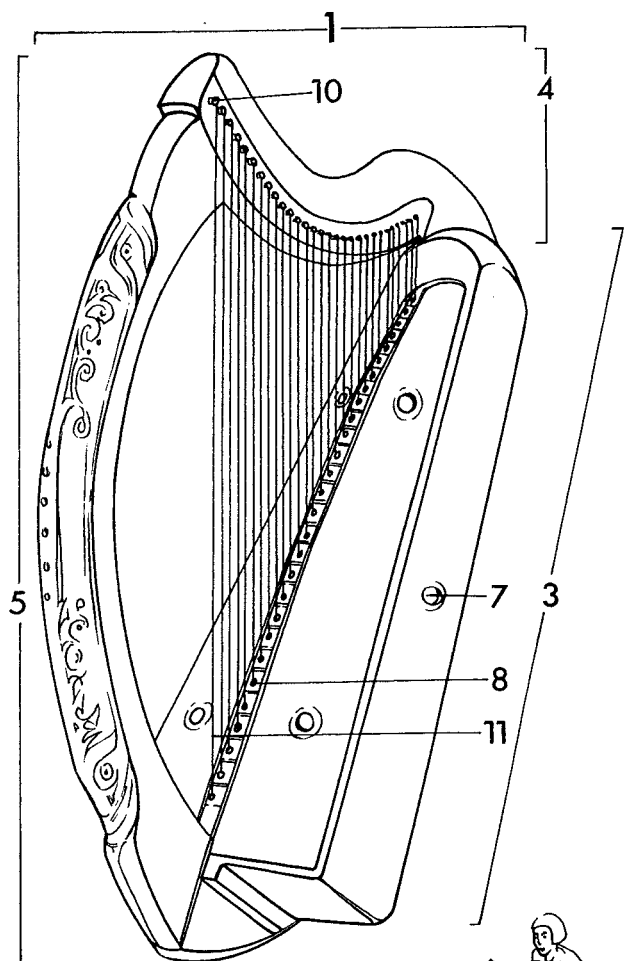
tré
sinar/garnir

træ
dyretarme/-sener

tre
tarm/sene

trä
djurtarmar/-senor

puu
(tav. lampaan) suoli

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i No.u.en

© 1.8.2002

Íslensk tekst
har dessverre ikke
tilgået prosjektet

1 rammeharpe
2 lyre
3 lydlegeme/
lydkasse
4 hals
5 arm/fortræ

1 harpe
2 lyre
3 lydkasse
4 arm
5 fortre

1 harpa
2 lyra
3 låda

4 hals
5 -

6 -

7 ljudhåll
8 stränghållare
9 stall
10 stämskruv
11 sträng

1 harppu
2 rotta
3 kaikukoppa

4 kaula
5 pilari (harpussa)
tai pystypuu
(rottassa)

6 poikkipuu
7 äänireikä
8 kielenpidin
9 talle
10 viritystappi
11 kieli

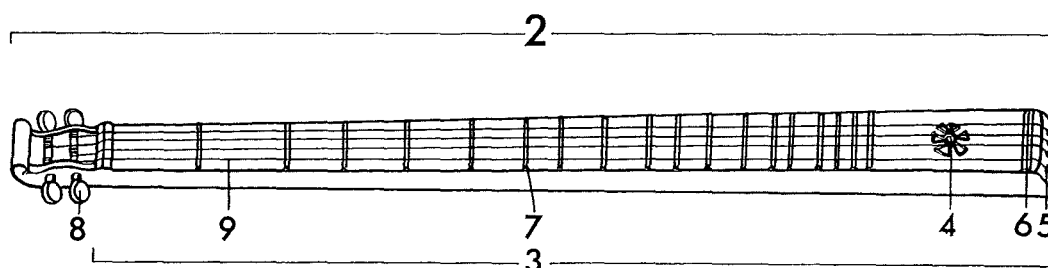
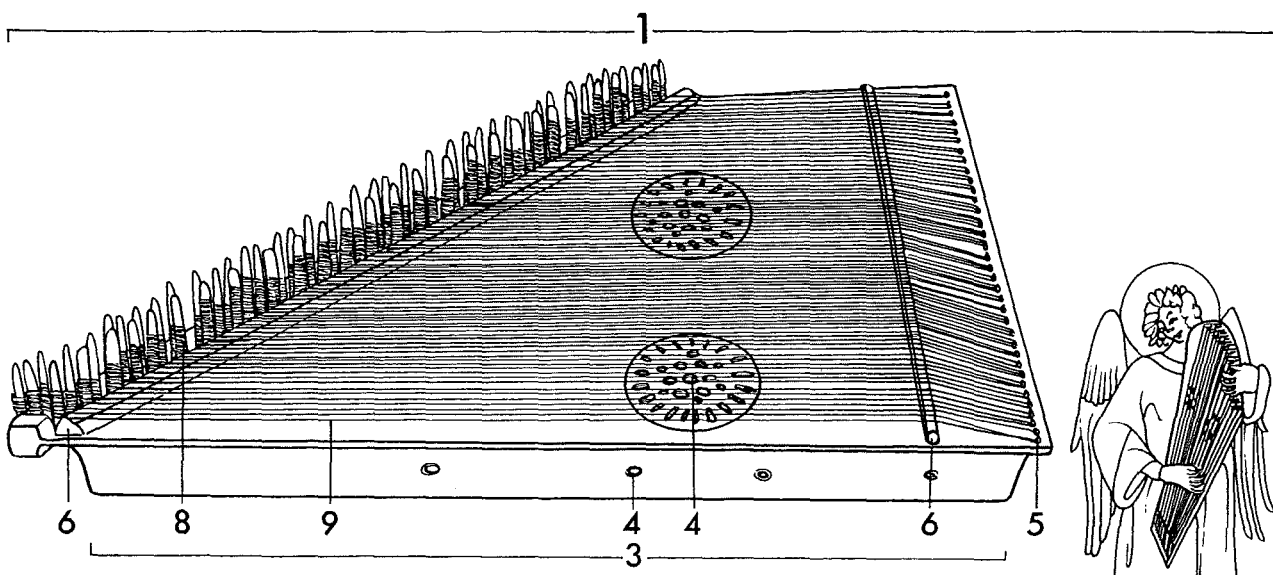
6 tværstang
7 lydhuil
8 strengeholder
9 stol
10 stemmeskrue
11 streng

6 åk
7 lydhull, -holm
8 strengefeste
9 stol
10 stemmeskruer
11 streng

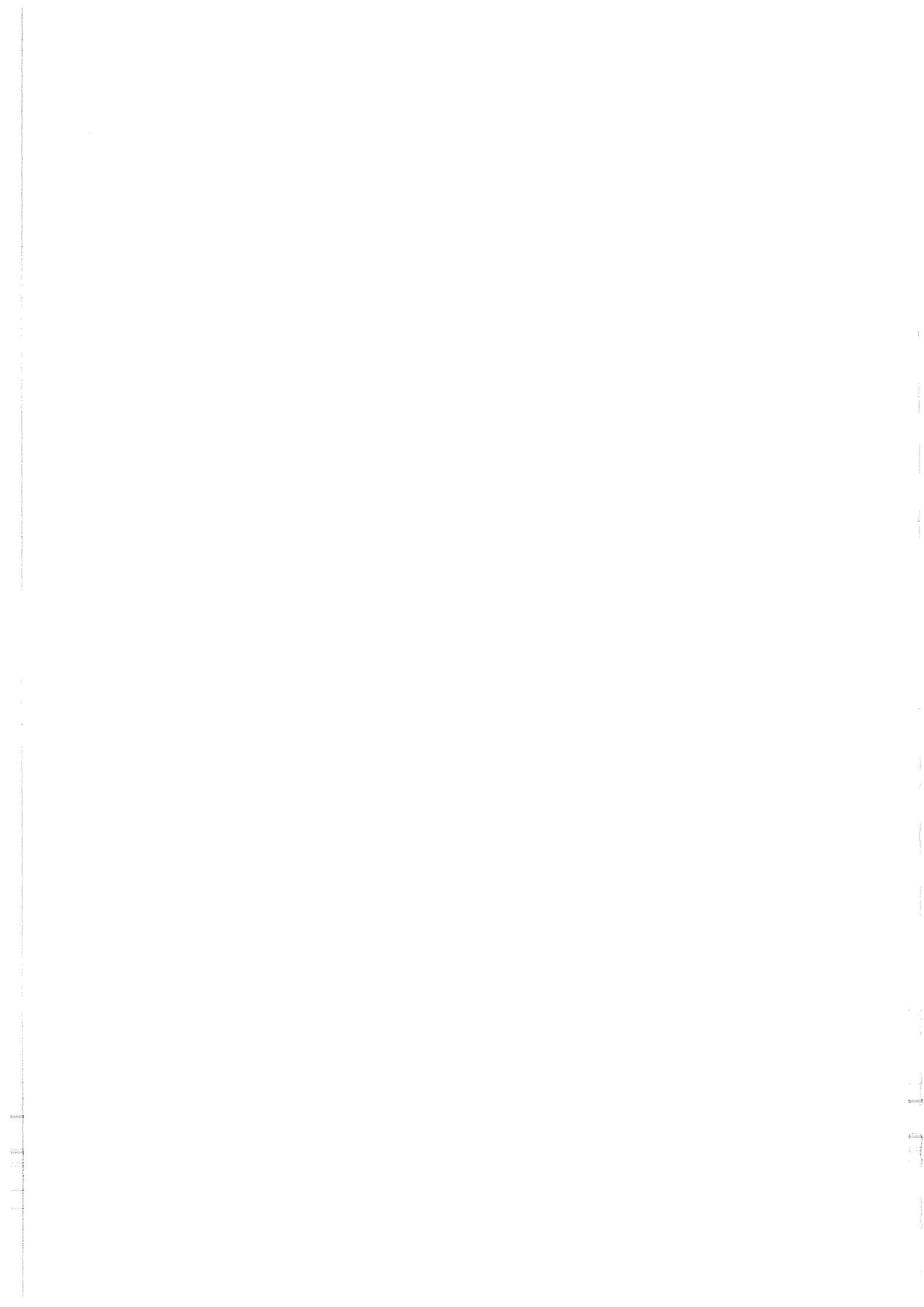

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
STRENGJA- HLJÓDFÆRI 7	STRENGINSTRU- MENTER 7	STRENGINSTRU- MENT 7	STRENGINSTRU- MENT 7	NÄPPÄILYSOIT- TIMET 4
tré sinar/garnir	træ dyretarme/-sener	tre metallstrenger på langeleiken	trä djurtarmar/-senor	puu (tav, lampaan) suoli

* Kendes forskellige nordiske typer – langleik (Norge), långspel (Sverige),
fidla (Island) og kannel (Finland).

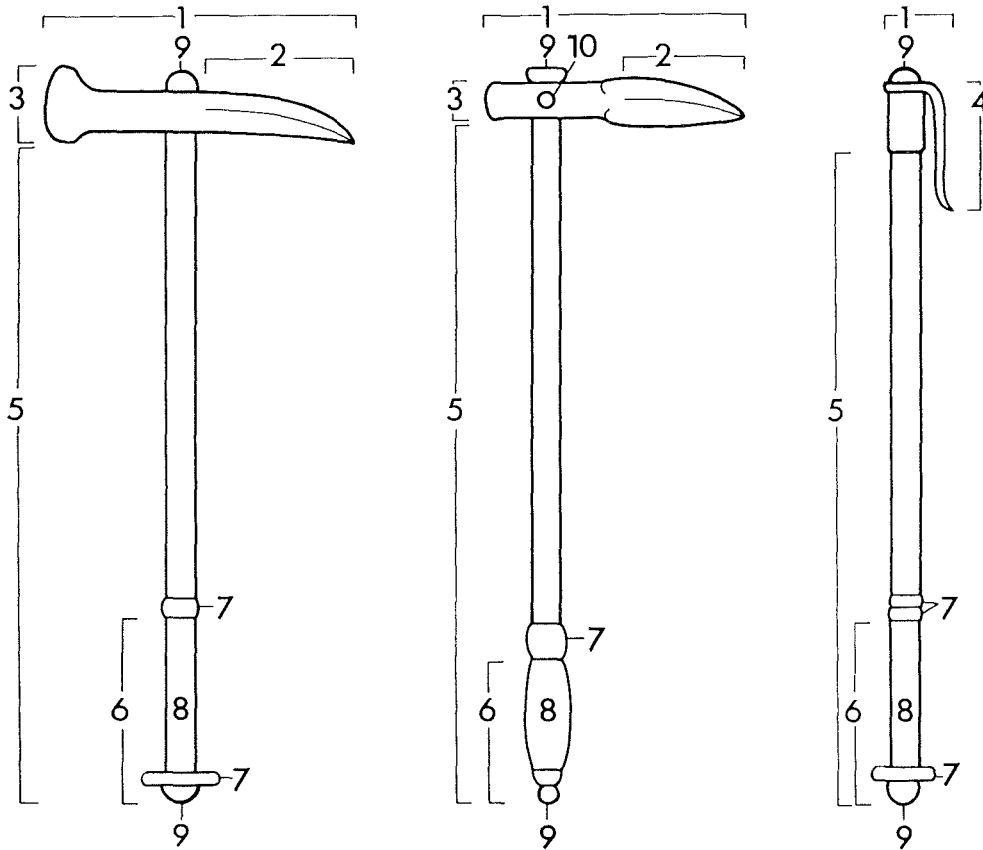
1 sítar	1 psalterium	1 psalterium	1 –	1 psalterium
2 langspil	2 brætciiter*	2 langleik	2 humle*	2 lautasitra
3 kassi	3 lydlegeme/ lydkasse	3 lydkasse	3 låda	3 kaikukoppa
4 gat	4 lydhul	4 lydhull, -hol ^m	4 ljudhål	4 ääniaukko
5 strengjahaldari	5 strengeholdere	5 strengefeste	5 stränghållare	5 kieltenpidin
6 stóll	6 stol	6 sadel	6 stall	6 otelauta
7 gripbretti	7 gripébånd	7 bånd («notar»), band ^m	7 tvärband	7 viritystappi
8 skrúfa	8 skrue/stemme-	8 skrue	8 skruvar/stäm-	8 kieli
9 strengur	9 streng	9 streng	9 sträng	9 –

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
STRÍÐSHAMAR	STRIDSHAMMER	STRIDSHAMMER	STRIDS-HAMMARE	SOTAVASARA

járn	jern	jern	järn	rautaa
stál	stål	stål	stål	terästä
koparblanda	kobberlegering	kopperlegering	kopparlegering	kuparilejeerinkiä
góðmálmur	ædelmetal	edelmetall	ädelmetall	jalometallia
textíll	tekstil	tekstil	textil	tekstiiliä
leður	læder	lær	läder	nahkaa

1 haus	1 hoved	1 hode, hovud ^H	1 huvud	1 pää
2 gaddur	2 pig	2 pigg	2 pik	2 nokka
3 skalli	3 bane/slaghoved (evt. økseformat)	3 slaghode, hovud ^H (ev. økseformat)	3 slaghuvud (ev. yxformat)	3 iskupää (mahd. myöskirveen muotoinen)
4 beltiskrókur	4 bæltehage	4 beltehake	4 bälthake	4 vyökoukku
5 skaft	5 skaft	5 skaft	5 skaft	5 varsi
6 handfang	6 håndtag	6 handtak	6 handtag	6 kahva
7 hólkur	7 beslag/ring/vulst	7 holk	7 beslag/ring/vulst	7 hela/rengas/vulsti
8 handfang	8 greb	8 grep	8 kavel	8 kädensija
9 hnappur	9 nitteknop	9 knapp	9 nitknapp	9 niittinuppi

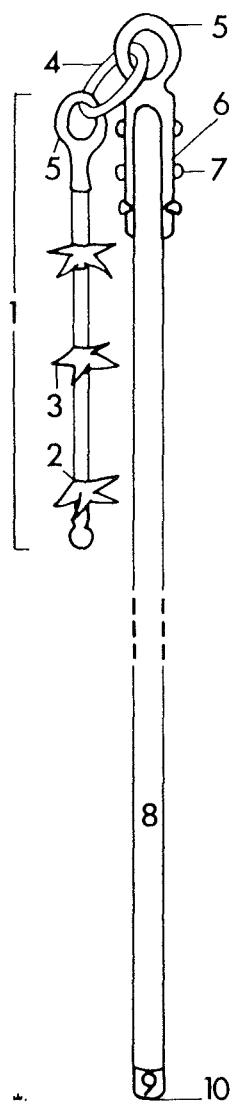
LITTERATUR

CEDERLÖF, O. 1951. Historiens plogbillar. Stockholm

GRIEG, S. 1943. Hugg og stötvåpen fra middelalderen. Nordisk Kultur XII:B.
Vapen. Stockholm.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
ORUSTUÞÚST	STRIDSPLEJL	STRIDSSLAGER	STRIDSSLAGA	NIVELNUIJA/ SOTAVARSTA
járn tré	jern træ	jern tre	járn trä	rautaa puuta

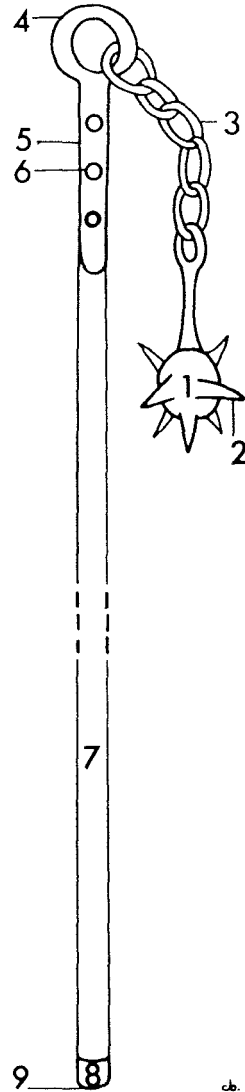
1 slegill	1 slagstang	1 slagstang	1 slaghuvud	1 nuija
2 gaddaspöng	2 beslag	2 beslag	2 ringbeslag	2 hela
3 gaddar	3 pigge	3 pigger	3 spikar	3 piikit
4 hringur	4 ring	4 ring	4 kedja/ring	4 ketju/rengas
5 auga	5 øsken	5 øye, auge ^m	5 ögla	5 silmukka
6 spöng	6 skinne	6 skinne	6 skena	6 kisko
7 nagli/ naglagat	7 nagle (-hul)	7 nagle (-hull, -hol ^m)	7 nit (-hål)	7 niitti (niitinreikä)
8 skaft	8 skaft	8 skaft	8 skaft	8 varsi
9 aurfalur	9 dopsko	9 doppsko	9 doppsko	9 kenkäin
10 skaftendi	10 skaftende	10 skaftende	10 skaftände	10 varren tyvi

LITTERATUR

CEDERLÖF, O. 1951. Historiens plogbillar. Stockholm

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
ORUSTUÞÚST MED MORGUNSTÖRNU	STRIDSPLEJL MED MORGENSTJERNE	STRIDSSLAGER MED MORGENSTJERNE	STRIDSGISSEL	NIVELNUIJA/ PIIKKINUIJA
járn tré	jern træ	jern tre	járn trä	rautaa puuta

1 morgunstjarna	1 morgenstjerne	1 morgenstjerne	1 morgonstjärna	1 aamutähti
2 gæddar	2 pigge	2 pigger	2 spikar	2 piikit
3 festi	3 kæde	3 lenke	3 kedja	3 ketju
4 auga	4 øsken	4 øye, auge ^m	4 ögla	4 silmukka
5 spöng	5 skinne	5 skinne	5 skena	5 kisko
6 nagli (naglagat)	6 nagle (-hul)	6 nagle (-hull, -hol ^m)	6 nit (-hål)	6 niitti (niitinreikä)
7 skaft	7 skaft	7 skaft	7 skaft	7 varsi
8 aurfalur	8 dopsko	8 doppsko	8 doppsko	8 kenkäin
9 skaftendi	9 skaftende	9 skaftende	9 skaftände	9 varren tyvi

LITTERATUR

CEDERLÖF, O. 1951. Historiens plogbillar. Stockholm

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

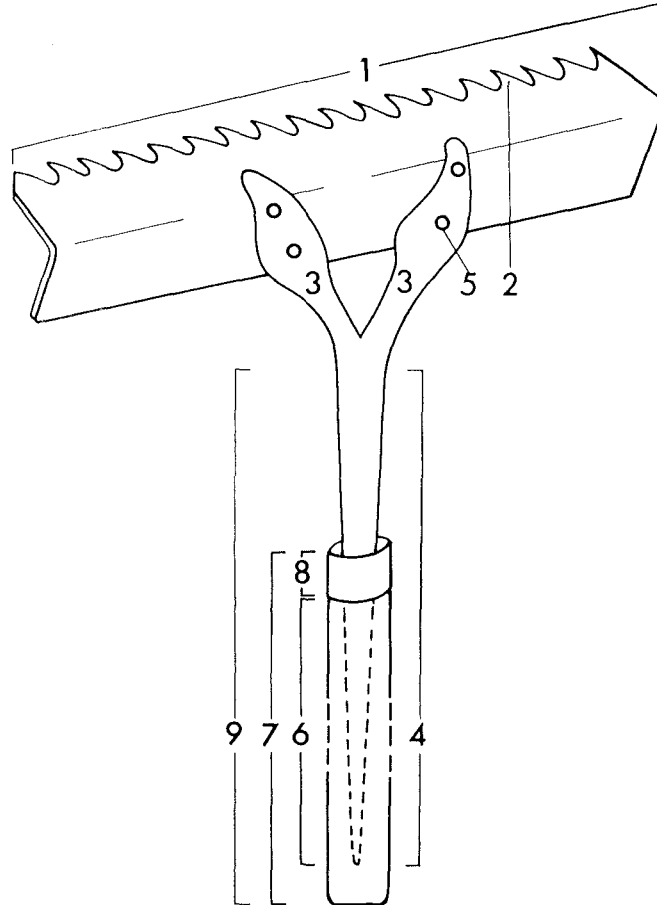
KLÓRA

STRIGLE

STRIGLE

RYKTSKRAPA/
STRIGEL

RUOKKORAUTA

hvalbein
járn
tréhvalben
jern
træhvalbein
jern
trevalben
járn
trävalaanluuta
rautaa
puuta

1.12.1987 © Nordisk Ministerråd/Arbeidsgruppen

1 klórublað
 2 tennur
 3 álma
 4 tangi
 5 nagli (gat)
 6 tangi
 7 handfang
 8 hólkur
 9 skaft

1 strigleplade
 2 tænder
 3 gren
 4 -
 5 nitte (hul)
 6 angel
 7 håndtag
 8 hylse
 9 skaft

1 strigleplate
 2 tenner
 3 grein
 4 tange
 5 nagle (hull,
 holⁿ)
 6 -
 7 skaft/håndtak
 8 holk
 9 -

1 skrapa
 2 tænder
 3 gren
 4 tånge
 5 nit (hål)
 6 -
 7 handtag
 8 hylsa
 9 skaft

1 levy
 2 piit
 3 haara(t)
 4 varsi
 5 niitti
 6 ruoto
 7 kädensija/
 kourain
 8 hela
 9 varsi

LITTERATUR

Persson, B. A. 1958. Ryktskrapa. Kulturens årsbok 1958. Lund.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

SKÓR

STROPSKO

STROPPSKO

STROPPSKO

RAKSIKENKÄ

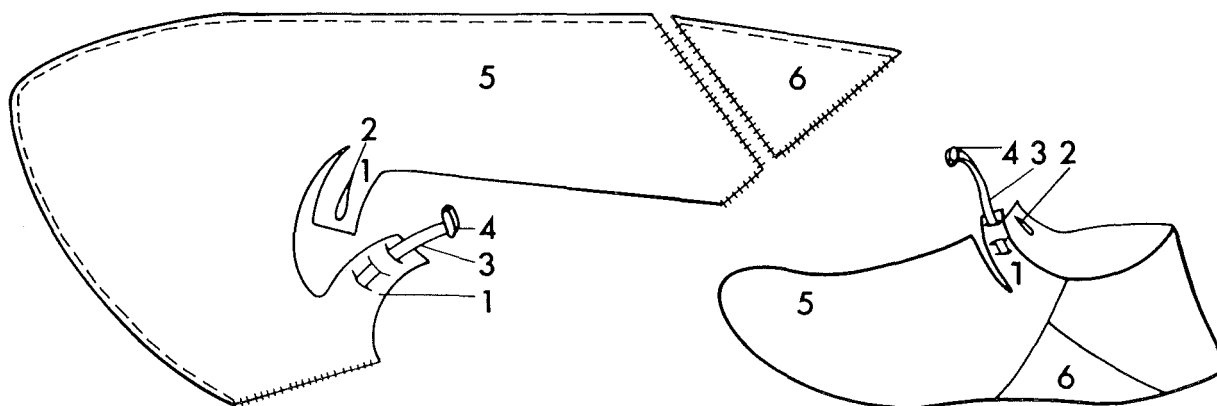
leður

læder

lær

läder

nahkaa

Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

© 1.9.1988	1 ól	1 strop	1 stropp	1 stropp	1 raksi
	2 hnappagat	2 knaphul	2 stropphull, hol ^a	2 stropphål	2 raksinreikä
	3 ól	3 rem	3 reim	3 rem	3 hihna
	4 hnútur/ hnappur	4 (knude)knap	4 knuteknapp	4 (knut)knapp	4 (solmu)nuppi
	5 yfirleður	5 hovediæder	5 hovedlær	5 huvudläder	5 pääkappale
	6 auki	6 kile	6 kile	6 kil	6 kiila

LITTERATUR

BROBERG, B., HASSELMO, M. 1981. Keramik, kammar och skor från 7 medeltida städer. Fyndstudie. Medeltidsstaden 30. Stockholm.

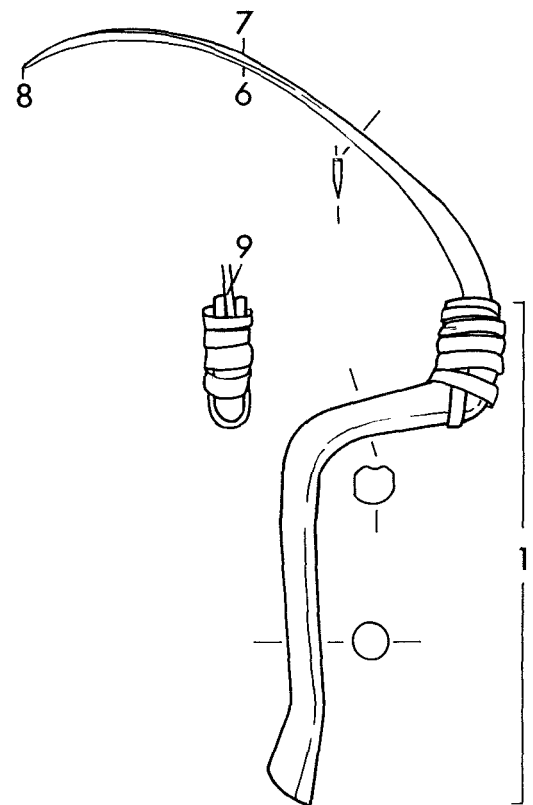
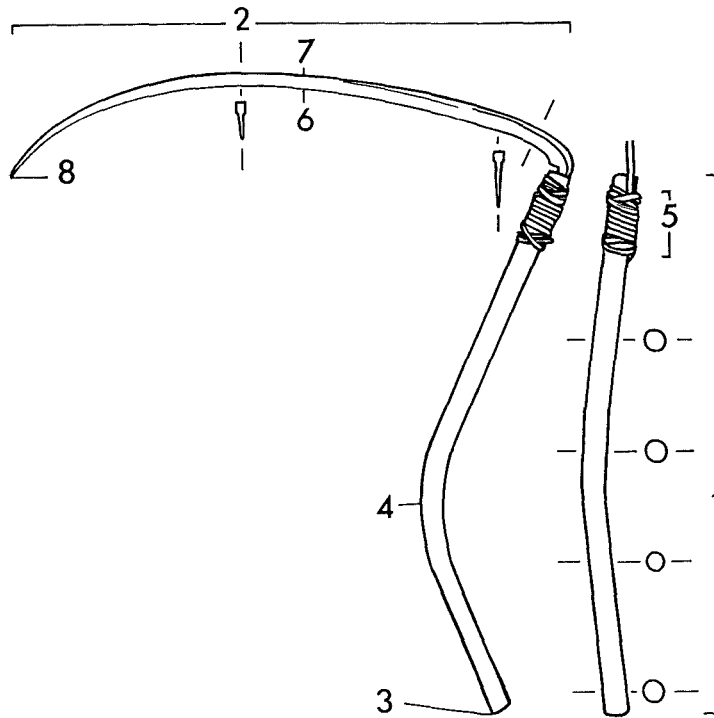
KOCH, H.D. 1986. Hvad fortæller det arkeologiske materiale om skomagerhåndværket fra ca. 1250 til ca. 1500? Land og by i middelalderen 4, s. 19-32. Tønder.

SCHIA, E. 1977. Skomaterialet fra "Mindets Tomt". De arkeologiske utgravninger i Gamlebyen, Oslo, 1. Oslo.

SCHIA, E. 1987. Sko og støvler. De arkeologiske utgravninger i Gamlebyen, Oslo, 3. Oslo.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
ORF	LE/KORTLE 2	STUTTORV 2	KORTLIE	LYHT/ VIIKATE
tré járn leður	træ jern læder	tre jern lær	trä järn läder	puuta rautaa nahkaa

1 orf	1 skaft	1 orv	1 skaft	1 varsi
2 ljár	2 blad	2 ljáblad	2 blad	2 terä
3 endi	3 skaftende	3 skaftende	3 skaftände	3 nuppi
4 hné	4 knæ	4 kne	4 knä	4 polvi
5 ljábönd	5 bevikling	5 surring	5 surrning	5 nide
6 egg	6 æg	6 egg/skårbue	6 egg	6 terä(n suu)
7 bakki	7 ryg	7 rygg/nakke	7 rygg	7 nirkko
8 oddur	8 spids	8 odd	8 spets	8 (varsi)putki
9 þjó	9 angel	9 tange	9 tånge	9 -

LITTERATUR

VILKUNA, K. 1972. Die Heumahd mit der Hausense, (Festschrift Matthias Zender. Studien zu Volkskultur, Sprache und Landesgeschichte, s. 692–707). Bonn.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

STÍLL

STYLOS

STYLUS

STYLOS

STYLOS/PIIRIN

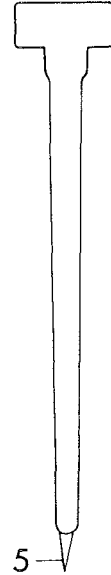
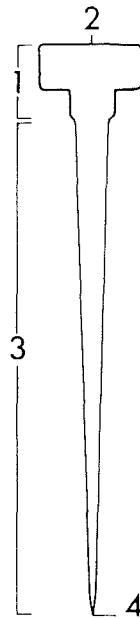
koparblanda
járn
tré
bein

kobberlegering
jern
træ
ben

kopperlegering
jern
tre
bein

kopparlegering
járn
trä
ben

kuparilejeerinkiä
rautaa
puuta
luuta

Nordisk Ministerråd/Arbeidsgruppen

©

1.10.1982
1 höfuð/haus
2 vaxfægir
3 leggur
4 oddur
5 broddur

1 hoved
2 voksglatte
3 stilk
4 spids
5 stift

1 hode, hovudⁿ
2 voksglatte
3 stilk
4 odd/spiss
5 stift

1 huvud
2 vaxglättare
3 ten
4 spets
5 stift

1 pää
2 (vahan)siloitin
3 puikko
4 kärki
5 piikki

LITTERATUR

MÅRTENSSON, A.W. 1962. Styli och vaxtavlor. Kulturen 1961. Lund

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

SVERÐ

SVÆRD

SVERD

SVÄRD

MIEKKA

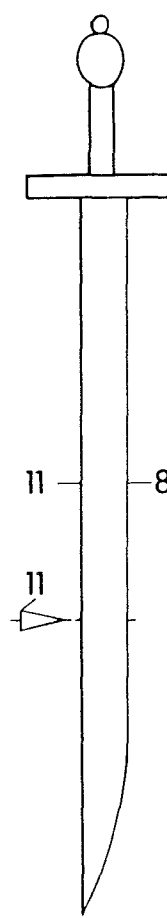
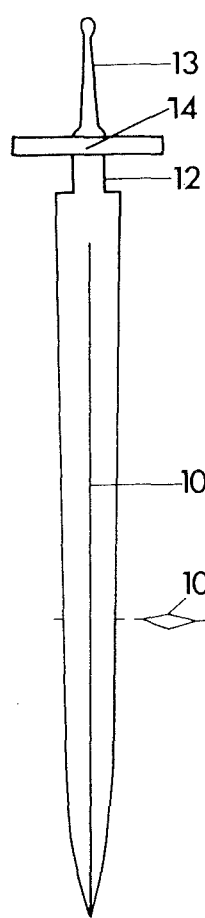
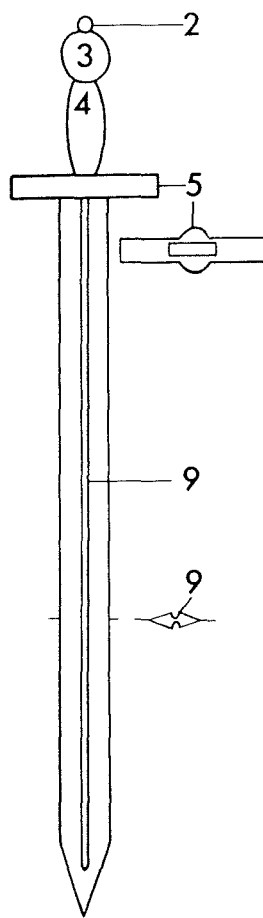
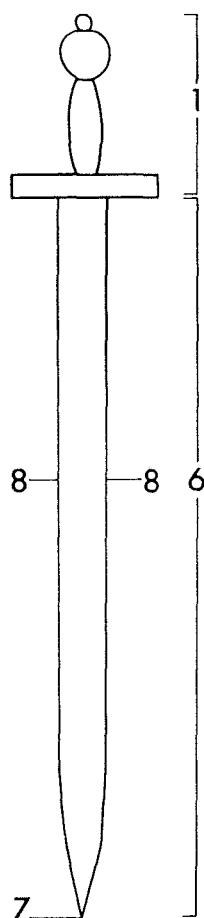
járn
stál
tré
leður
koparblanda
góðmálmur
gimsteinar

jern
stål
træ
læder
kobberlegering
ædelmetal
ædelsten

jern
stål
tre
lær
kopperleggering
edelmetall
edelstein

järn
stål
trä
läder
kopparlegering
ädelmetall
ädelstenar

rautaa
terästä
puuta
nahkaa
kuparilejeerinkiä
jalometallia
jalokiviä

1 handfang
2 hnoð
3 klót
4 meðalkaflí
5 hjalt
6 brandur
7 oddur/
blóðrefill
8 egg
9 blóðrák
10 kambur
11 bakki
12 brandkaflí
13 tangi
14 hjaltmót

1 fæste
2 nitteknop
3 knap
4 greb
5 parérstang
6 klinge
7 spids
8 æg
9 blodrille
10 ryg
11 ryg
12 klingebryst/
ricasso
13 angel
14 kryds

1 feste
2 nagle
3 knapp
4 grep/kavl
5 hjalt
6 klinge
7 odd
8 egg
9 blodrand
10 rygget klinge
11 ryg
12 klingebryst/
ricasso
13 tange
14 kryds

1 fæste
2 nitknapp
3 knapp
4 kavel
5 parerstänger
6 klinga
7 spets
8 egg
9 blodränna
10 ryg
11 ryg
12 ricasso
13 tånge
14 kryss

1 kahva
2 (nupin)niitti
3 nuppi/ponsi
4 kourain
5 väistin
6 säilä
7 kärki
8 terän(suu)
9 veriura
10 harja
11 hamara
12 ricasso
13 ruoto
14 -

LITTERATUR

BLOMQVIST, R. 1938. Medeltida svärd, dolkar och slidor funna i Lund.
(Kulturens årsbok 1937.) Lund.

GRIEG, S. 1943. Hugg- og stötvåpen fra middelalderen. (Nordisk Kultur XII:B.
Vapen.) Stockholm.

NYMARK, L. 1980. Et nyfundet gravsvärd fra Øm kloster. (Hikuin 6.) Højbjerg.

SEITZ, H. 1965. Blankwaffen. Braunschweig.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

SAUMHRINGUR

SYRING

SYRING

SYRING

SYRINKI

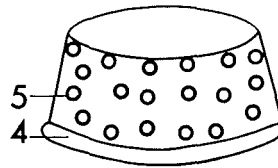
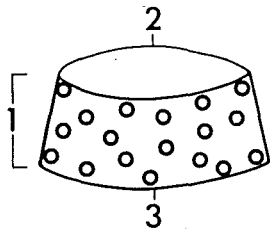
góðmálmur
koparblanda
járn
leður

ædelmetal
kobberlegering
jern
læder

edelmetall
kopperlegering
jern
lær

ädelmetall
kopparlegering
járn
läder

jalometallia
kuparilejeerinkiä
rautaa
nahka

Nordisk Ministerråd/Arbejdsgruppen

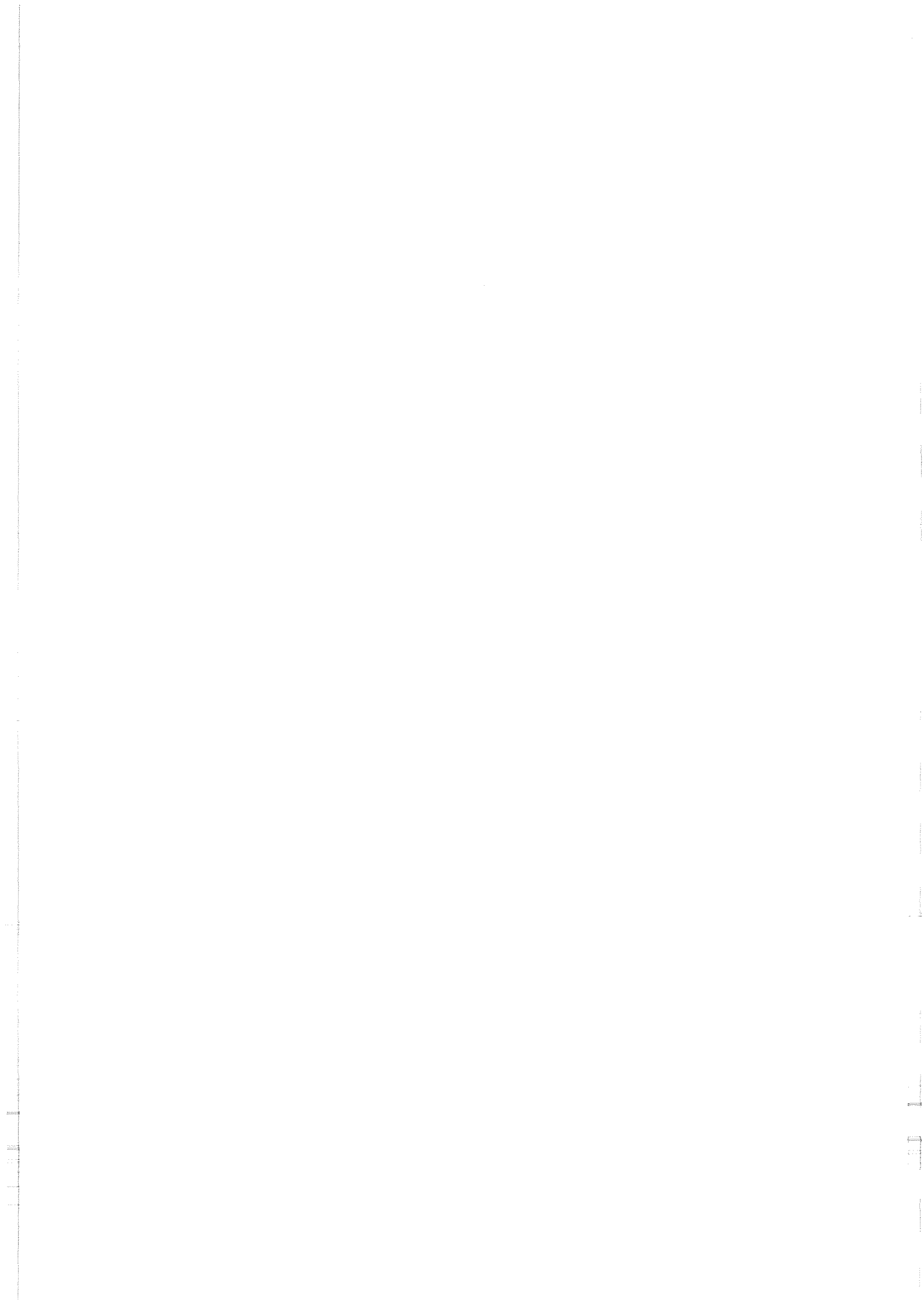
© 1.10.1982
1 hlið (hæð)
2 efri brún/
fremri brún
3 neðri brún
aftari brún
4 bryggja
5 gróp

1 side
2 overkant
3 underkant
4 vulst
5 gruber

1 side
2 overkant
3 underkant
4 vulst
5 groper

1 sida
2 överkant
3 underkant
4 vulst
5 gropar

1 kylki
2 yläreuna
3 alareuna
4 rengaspaksunnos
5 kuopat

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

SÓLI

SÅL

SÅLE

SULA

ANTURA

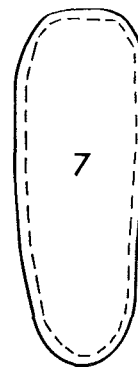
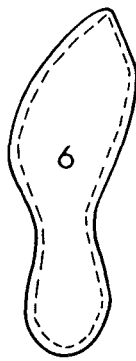
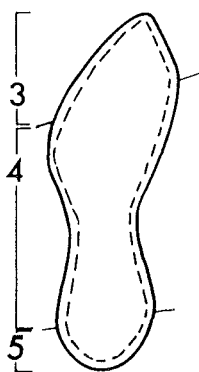
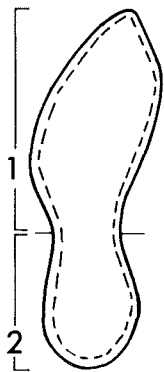
leður

læder

lær

läder

nahkaa

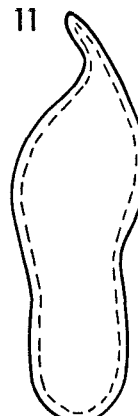
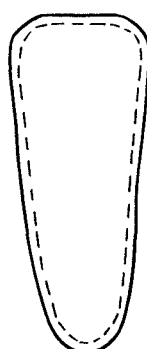
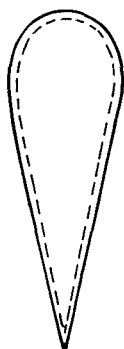
8

9

9

10

11

12

12

13

13

13

Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

© 1.9.1988

1 framhluti	1 forreste halvdel	1 fremre halvdel	1 främre hälft	1 etupuolikas
2 afturhluti	2 bage(r)ste halvdel	2 bakre halvdel	2 bakre hälft	2 takapuolikas
3 táhluti	3 tådel	3 tåparti	3 tåparti	3 varvasosa
4 miðja	4 miðtdel	4 miðtparti	4 miðtparti	4 keskiosa
5 hæll	5 hældel	5 helparti	5 hælparti	5 kantaosa
6 ósamhverfur	6 asymmetrisk	6 asymmetrisk	6 asymmetrisk	6 epäsymmetrinen
7 samhverfur	7 symmetrisk	7 symmetrisk	7 symmetrisk	7 symmetrinen
8 kringd tå	8 rund tå	8 rund tå	8 rund tå	8 pyöreä kärki
9 oddmjó tå	9 spids tå	9 spiss tå	9 spetsig tå	9 terävä kärki
10 stífó tå	10 lige afskåret tå	10 rettavskåret tå	10 rakt avskuren tå	10 tasakärki
11 tota	11 snabel	11 snabel	11 snabel	11 nokkakärki
12 oddmjór hæll	12 spids hæl	12 spiss hel	12 spetsig hæl	12 terävä kanta
13 kringdur hæll	13 rund hæl	13 rund hel	13 rund hæl	13 pyöreä kanta

LITTERATUR

BROBERG, B., HASSELMO, M. 1981. Keramik, kammar och skor från 7 medeltida städer. Fyndstudie. Medeltidsstaden 30. Stockholm.

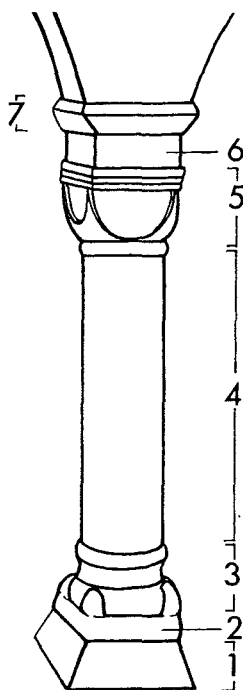
KOCH, H.D. 1986. Hvad fortæller det arkeologiske materiale om skomagerhåndværket fra ca. 1250 til ca. 1500? Land og by i middelalderen 4, s. 19-32. Tønder.

SCHIA, E. 1977. Skomaterialet fra "Mindets Tomt". De arkeologiske utgravninger i Gamlebyen, Oslo, 1. Oslo.

SCHIA, E. 1987. Sko og støvler. De arkeologiske utgravninger i Gamlebyen, Oslo, 3. Oslo.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
SÚLA	SØJLE	SØYLE	KOLONN	PYLVÄS
steinn tígulsteinn tré	natursten tegl træ	stein tegl tre	sten tegel trä	kiveä tiiltä puuta

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden
22 - 1.8.2002

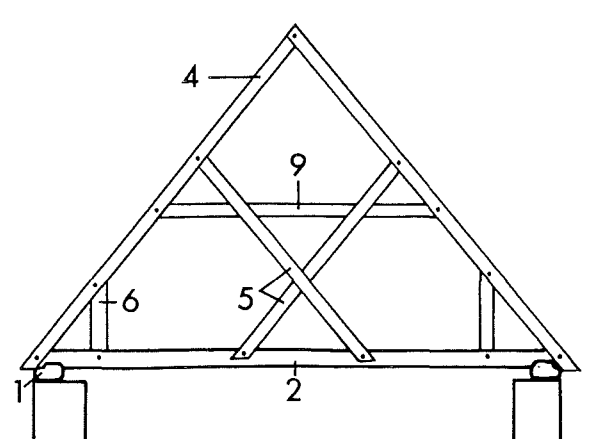
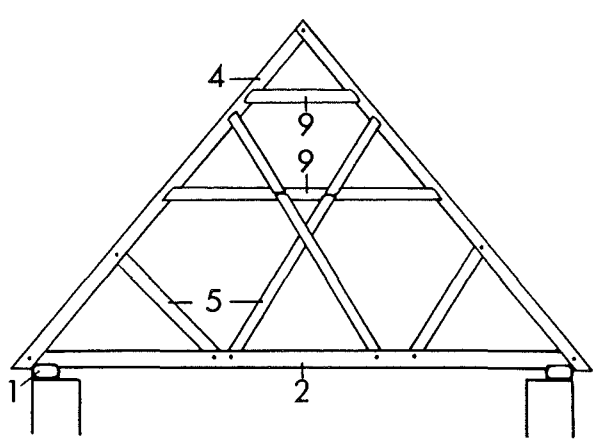
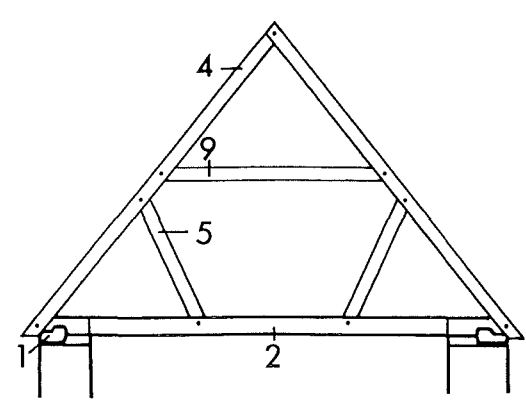
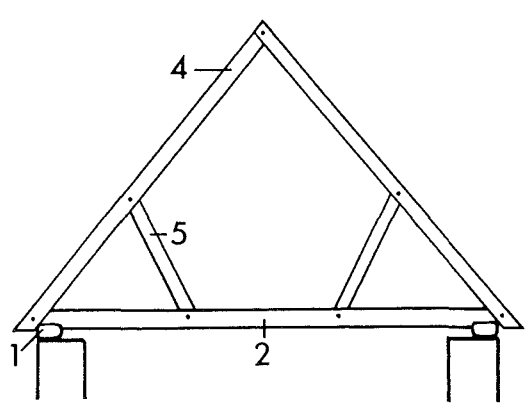
* Se nomenklaturarket KAPITÆLFORMER.

1 sökkull, stallur	1 sokkel/ postament	1 postament	1 sockel/ postament	1 sokkeli
2 súlufótur	2 plint	2 plint	2 plint	2 plintti
3 fótstallur	3 base/basis	3 base	3 bas	3 jalka/basis
4 súla, súluleggur	4 skaft	4 skaft	4 skaft	4 varsi/runko
5 súluhöfuð	5 kapitæl*	5 kapitel*	5 kapitäl*	5 pää/kapiteeli
6 bjálki	6 bjælkeværk	6 bjelke	6 -	6 -
7 bogabiti/ bogasetisbrík	7 vederlagssten	7 vederlag	7 vederlagssten/ impost	7 imposti

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
PAK 1	SPÆRFAG 1	TAKSTOL 1	TAKSTOL 1	KATTOTUOLI 1
tré	træ	tre	trä	puuta

12 - 1.7.1990 © Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

1	sylla/staf-lægja	1	murrem	1	murrem	1	murrem	1	jalashirsi
2	biti/þvertré	2	bindbjælke	2	bindbjelke	2	bindbjälke	2	sidepalki/-hirsi
3	(þak 2)	3	(spærfag 2)	3	(takstol 2)	3	(takstol 2)	3	(kattotuoli 2)
4	sperra/leggur/sperrukjálki	4	spær	4	sperre	4	sparre/högben	4	ruode
5	stífur	5	spærstiver, skrá	5	-	5	stödben/snedsträva	5	viistotuki
6	-	6	spærfodsstiver, lige	6	knestokk	6	stödben	6	kontti/sääripuu
7	(þak 3)	7	(spærfag 3)	7	(takstol 3)	7	(takstol 3)	7	(kattotuoli 3)
8	(þak 3)	8	(spærfag 3)	8	(takstol 3)	8	(takstol 3)	8	(kattotuoli 3)
9	skambiti	9	hanebånd, øvre, nedre etc.	9	hanebjelke	9	hanbjälke	9	kitapuu

LITTERATUR

CHRISTIE, H. 1974. Middelalderen bygger i tre. Oslo/Bergen/Tromsø.

MØLLER, E. 1963. Træbygningskunsten. Fra stenalder til middelalder.
Danmarks bygningskunst fra oldtid til nutid, s.9-37. København.

SJOMAR, P. 1988. Byggnadsteknik och timmermanskonst. Göteborg.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

PAK 2

SPÆRFAG 2

TAKSTOL 2

TAKSTOL 2

KATTOTUOLI 2

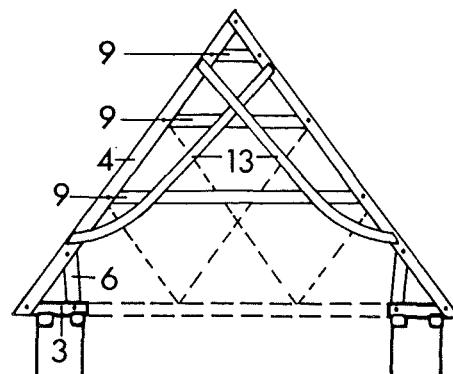
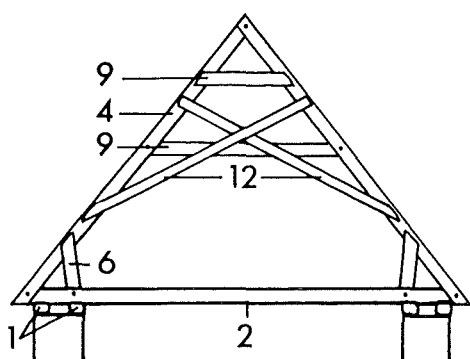
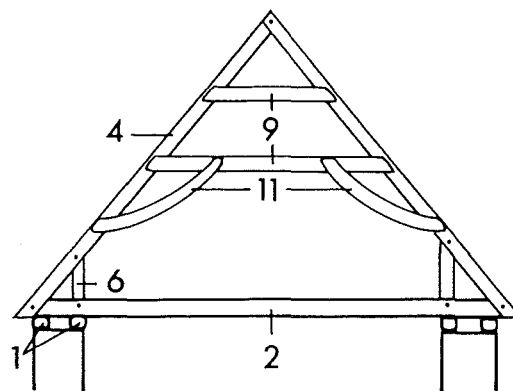
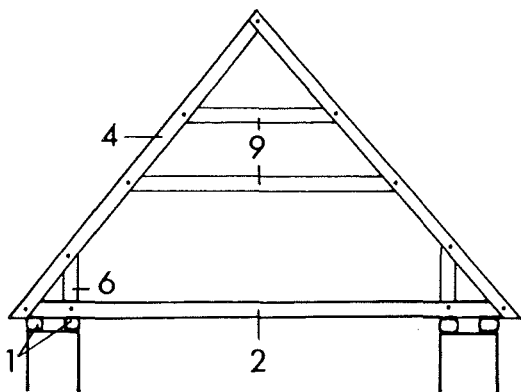
tré

træ

tre

trä

puuta

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

1	sylla/ staflægja	1 murrem	1 murrem	1 murrem	1 jalashirsi
2	biti/pvertré	2 bindbjælke	2 bindbjelke	2 bindbjälke	2 sidepalkki/ -hirsi
3	sperruendi	3 spærfod	3 sperrefot	3 stickbjälke/ tass	3 kápälä
4	sperra/ leggur/ sperrukjálki	4 spær	4 sperre	4 sparre/högben	4 ruode
5	(pak 1)	5 (spærfag 1)	5 (takstol 1)	5 (takstol 1)	5 (kattotuoli 1)
6	-	6 spærfodsstiver	6 knestokk	6 stödben	6 kontti/sääripuu
7	(pak 3)	7 (spærfag 3)	7 (takstol 3)	7 (takstol 3)	7 (kattotuoli 3)
8	(pak 3)	8 (spærfag 3)	8 (takstol 3)	8 (takstol 3)	8 (kattotuoli 3)
9	skammbiti	9 hanebånd, øvre, nedre etc.	9 hanebjelke	9 hanbjälke	9 kitapuu
10	(pak 3)	10 (spærfag 3)	10 (takstol 3)	10 (takstol 3)	10 (kattotuoli 3)
11	stífur	11 skrá-/ kopbånd	11 -	11 -	11 vinotuki/ viistotuki
12	krossstifur	12 krydsbånd (Andreaskors)	12 saksesperre	12 saxsparre	12 ristituki
13	stifur	13 krydsbånd (sekundært)	13 -	13 -	13 ristituki

12 - 1.7.1990

LITTERATUR

MØLLER, E. 1963. Træbygningskunsten. Fra stenalder til middelalder.
Danmarks bygningskunst fra oldtid til nutid, s.9-37. København.

SJÖMAR, P. 1988. Byggnadsteknik och timmermanskonst. Göteborg.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

PAK 3

SPÆRFAG 3

TAKSTOL 3

TAKSTOL 3

KATTOTUOLI 3

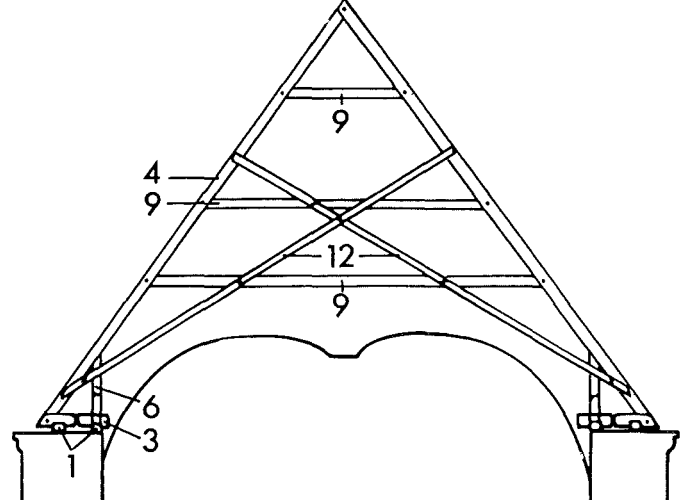
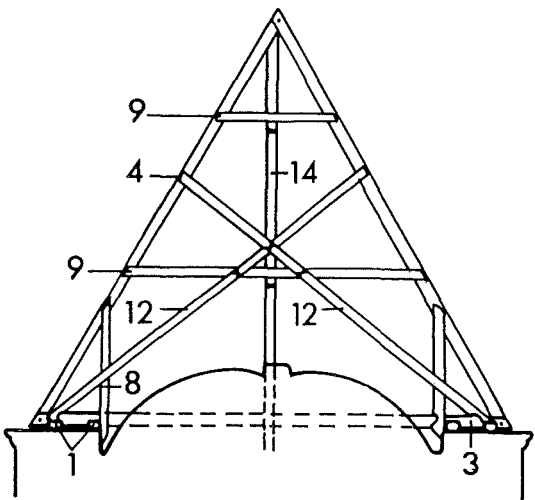
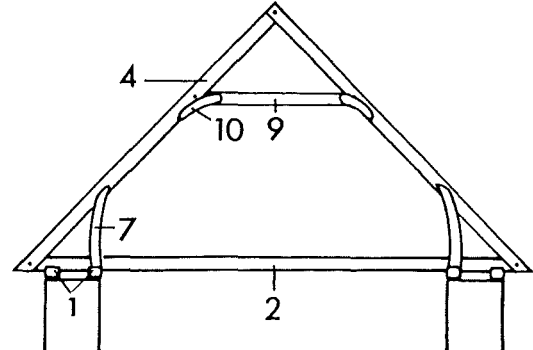
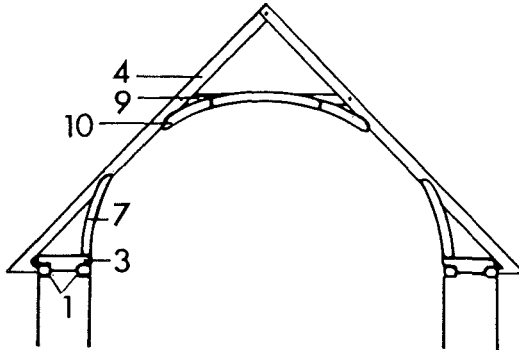
tré

træ

tre

trä

puuta

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

1	sylla/ staflægja	1 murrem (me)	1 murrem	1 murrem	1 jalashirsi
2	biti/þvertré	2 bindbjælke	2 bindbjelke	2 bindbjälke	2 sidepalkki/ -hirsi
3	-	3 spærfod	3 sperrefot	3 stickbjälke/ tass	3 kápälä
4	sperra/ leggur/ sperrukjálki	4 spær	4 sperre	4 sparre/högben	4 ruode
5	(þak 1)	5 (spærfag 1)	5 (takstol 1)	5 (takstol 1)	5 (kattotuoli 1)
6	stífa	6 spærfods- stiver, lige	6 knestokk	6 stödben	6 kontti/sääripuu
-	-	7 spærfods- stiver, buet	7 -	7 stödben	7 kontti/sääri
8	stífa	8 spærfodstiver med nedhæng	8 -	8 stödben	8 kontti/sääri
9	skambbiti	9 hanebånd, øvre, nedre etc.	9 hanebjelke	9 hanbjälke	9 kitapuu
10	-	10 kopbånd, buet	10 -	10 -	10 kaarituki
11	(þak 2)	11 (spærfag 2)	11 (takstol 2)	11 (takstol 2)	11 (kattotuoli 2)
12	krossstífa	12 krydsbånd (Andreaskors)	12 saks/sakse- sperre	12 saxsparre	12 ristituki
13	(þak 2)	13 (spærfag 2)	13 (takstol 2)	13 -	13 (kattotuoli 2)
14	-	14 konge (i langstol)	14 -	14 mittstolpe/ kunc	14 keskitolppa

12 - 1.7.1990

LITTERATUR

MØLLER, E. 1963. Træbygningskunsten. Fra stenalder til middelalder.
Danmarks bygningskunst fra oldtid til nutid, s.9-37. København.

SJOMAR, P. 1988. Byggnadsteknik och timmermanskonst. Göteborg.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

PAK 4

SPÆRFAG 4

TAKSTOL 4

TAKSTOL 4

KATTOTUOLI 4

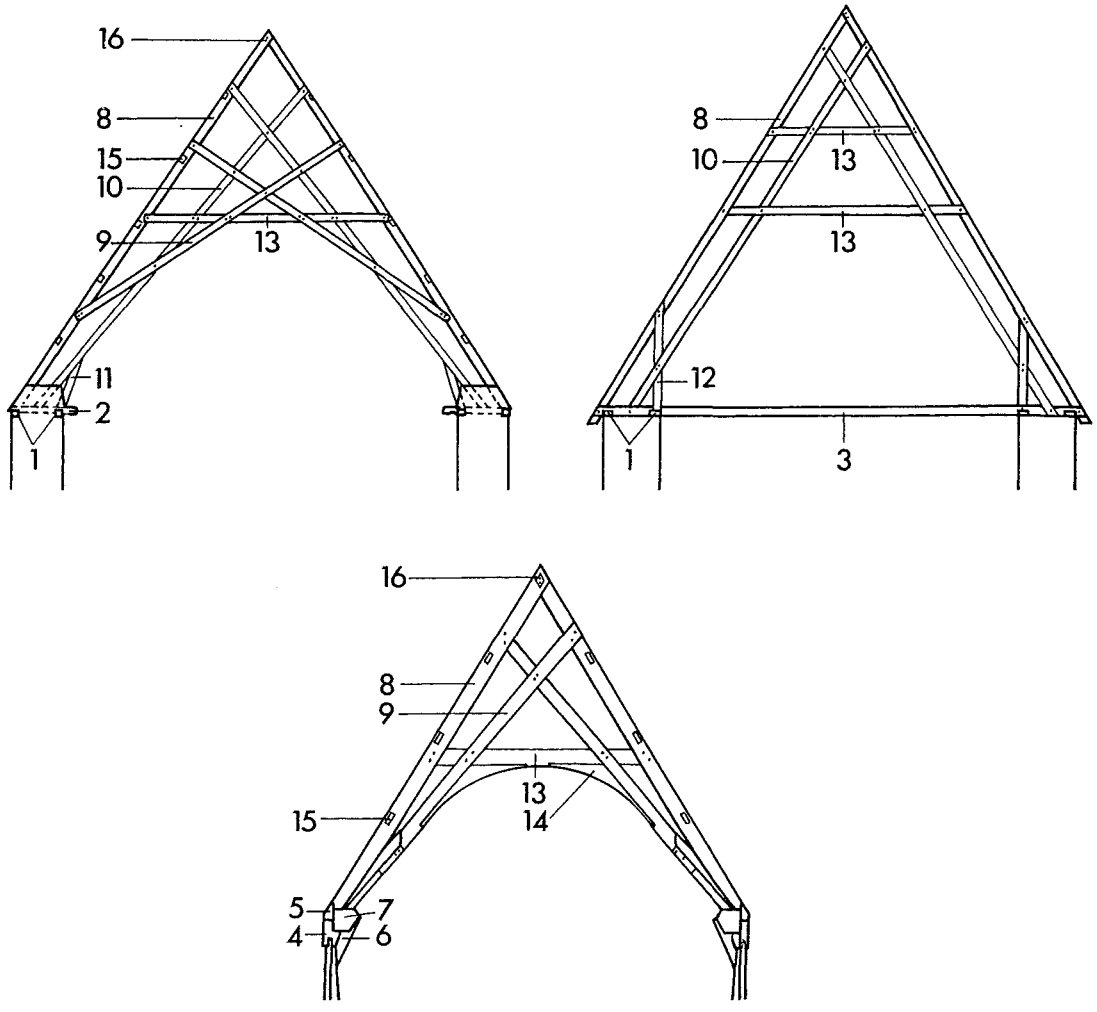
tré

træ

tre

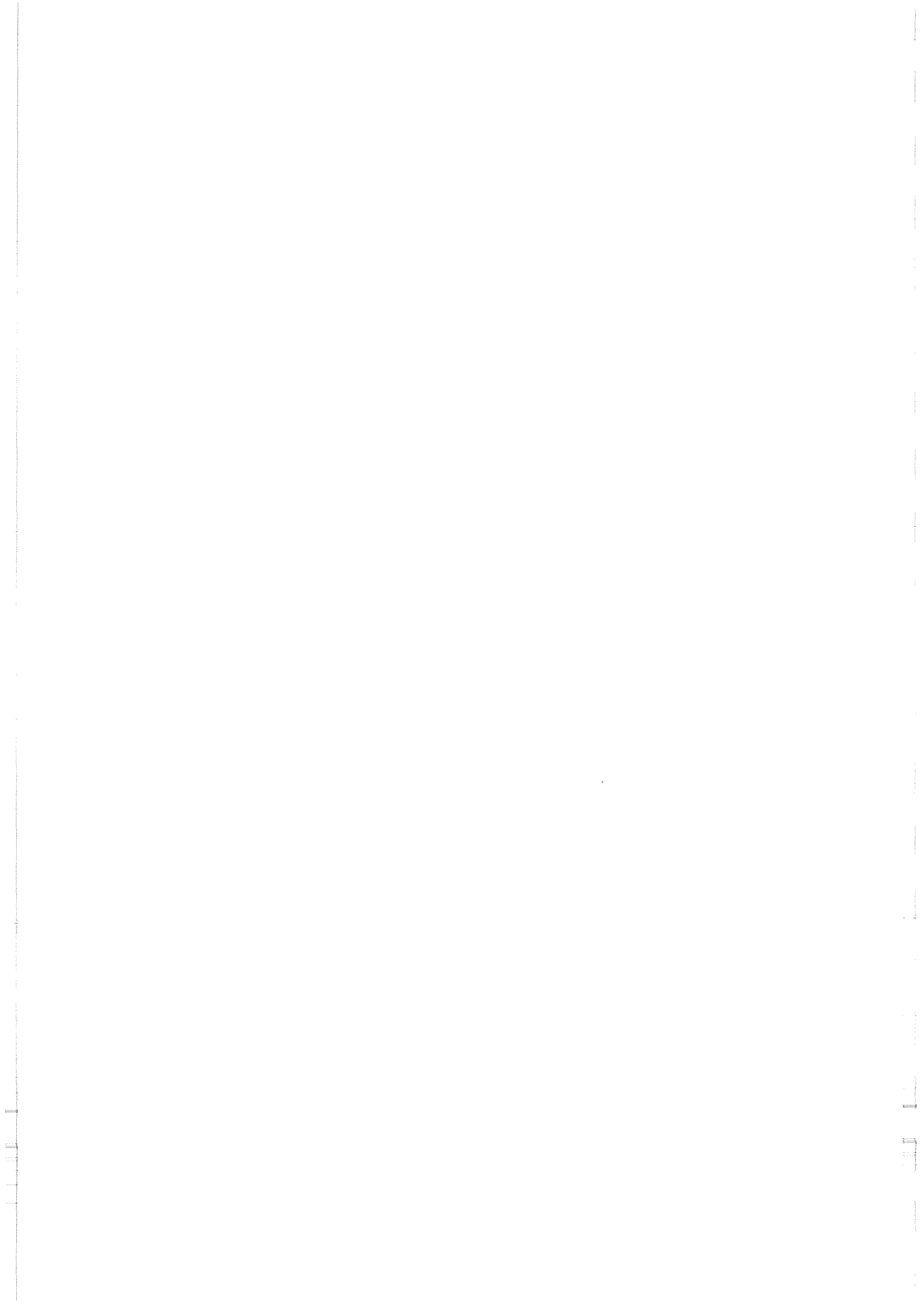
trä

puuta

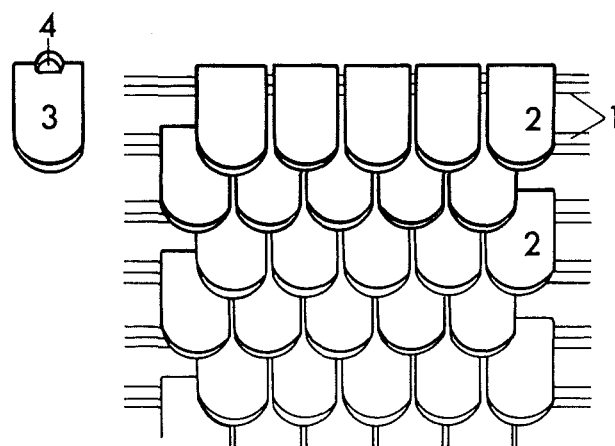
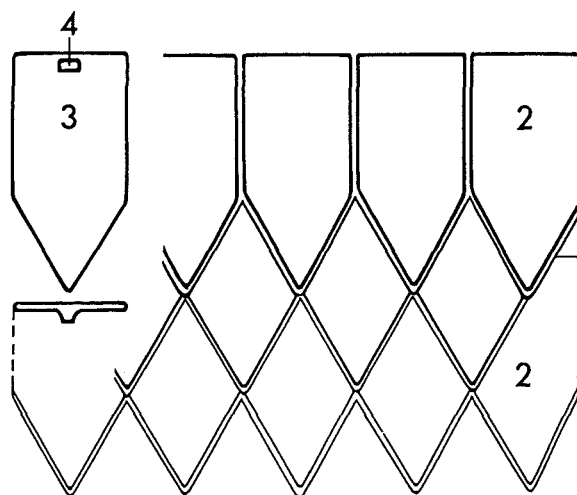
© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i N.G.-den
20 - 1.7.1999

1 sylla/ staflægja	1 murrem	1 murrem	1 remstycke	1 jalashirsi
2 -	2 stikbjælke	2 stikbjelke	2 tass	2 kápälä
3 biti/þvertré	3 bindbjælke	3 bindbjelke	3 takbjälke/ bindbjälke	3 sidospalkki
4 staflægja	4 nedre hammer- bånd	4 stavlegjens underligger	4 hammarband/ lejd	4 vasarasidos
5 staflægja	5 øvre hammer- bånd	5 stavlegjens overligger	5 hammarband/ lejd	5 vasarasidos
6 -	6 skalk	6 stavlegjens skalk	6 lejd	6 varmistus
7 -	7 spærklods	7 sperrepute	7 sparrkloss	7 parruklossi
8 sperra/leggur	8 spær	8 (over)sperre	8 spærre/högben	8 pitkäjalka
9 krossstífur	9 krydsbånd	9 saksesperre	9 sparrsax	9 parrusakset
10 krossstífur	10 krydsbånd	10 undersperre	10 kryssband	10 ristisidos
11 stífa	11 skrá spærfods- stiver	11 skrástiver	11 snedsträva	11 vinotuki
12 stífa	12 lige spærfods- stiver	12 knestokk	12 stödben	12 tukijalka
13 skammbiti	13 hanebjælke	13 hanebjelke	13 hanbjälke/ hanband	13 koiraspalkki
14 -	14 bueknæ/ kopbånd	14 buekne	14 löt/spikregel	14 naulasalpa
15 -	15 sideås	15 sideås	15 sidoås	15 sivuhirsi
16 -	16 rygås	16 mønsås	16 nock/nockås	16 kurkihirsi

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
ÞAKEFNI 1	TAGBEKLÆDNING 1/ TAGSTEN 1/ TAGPANDE/ BÆVERHALE*	TAKTEKKING 1/ TAKTEGL 1	TAKTÄCKNING 1/ FJÄLLTEGEL/ BÄVERSVANS	KATTAMINEN 1/ KATTOTIILI 1/ PAANUTIILI
tígulsteinn tré	tegl træ	tegl tre	tegel trä	tiiltä puuta

* Efterligning af tagspån. Den ende, der overlapper 2 sten i næste række, kan være spidst, ovalt eller lige afskåret.

1 lektari	1 lægte	1 lekte	1 läkt	1 ruode
2 efri hlið	2 overside	2 overside	2 översida	2 yläpinta
3 neðri hlið	3 underside	3 underside	3 undersida	3 alapinta
4 töpp	4 tap	4 tapp/knast	4 tapp	4 (jarru)tappi

LITTERATUR

CHRISTIE, H. 1974. Middelalderen bygger i tre. Oslo/Bergen/Tromsø.

MØLLER, E. 1968. Ziegelmosaik. (Res Mediaevales. Archaeologica Lundensia III, s. 228–236). Lund.

Nationalmuseets vejledninger. Danmarks middelalder. København. 1972.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

ÞAKSTEINN
ÞAK 2/ÞAKSKÍFA
(ÞAKSKÍFUR (pl.))

TAGBEKLÆD-
NING 2/
TAGSTEN 2

TAKTEKING 2/
TAKSTEIN 2

TAKTÄCKNING 2/
TAKTEGEL

KATTAMINEN 2/
KATTOTIILI 2/
KOURUTIILI

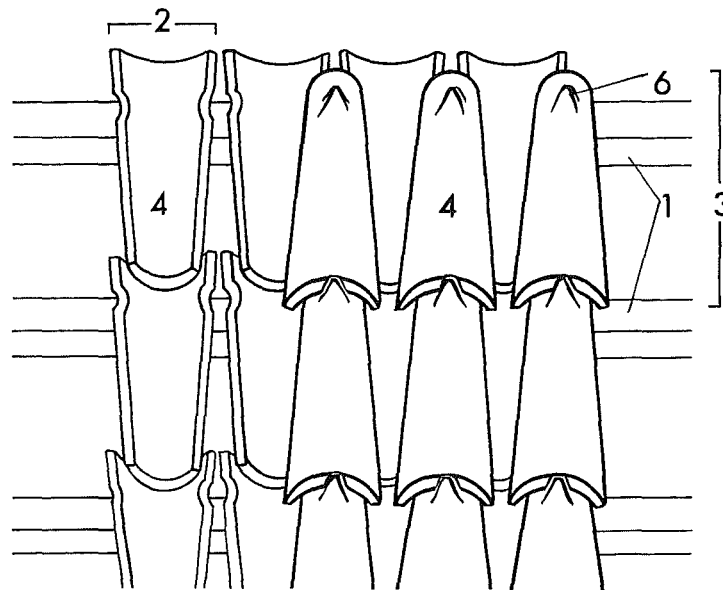
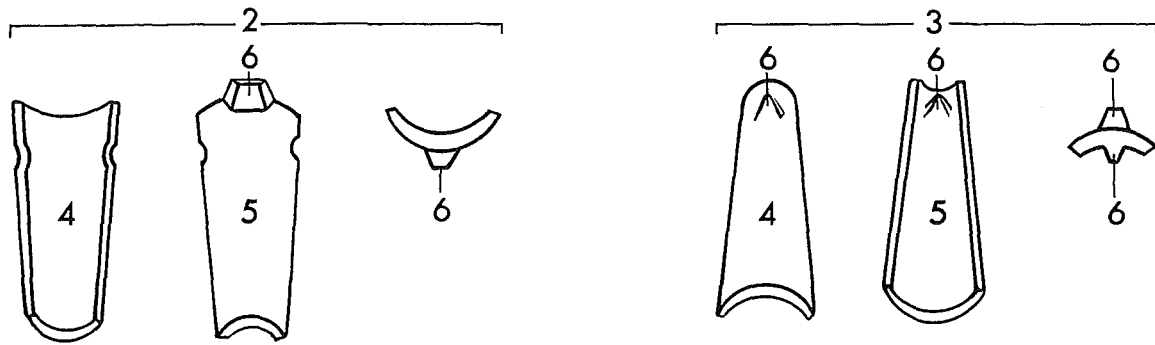
leir
tré

tegl
træ

tegl
tre

tegel
trä

tiiltä
puuta

- 1 langband
- 2 nunna
- 3 munkur
- 4 framhlið
- 5 bakhlið
- 6 typpi

- 1 lægte
- 2 nonne
- 3 munk
- 4 overside
- 5 underside
- 6 tap

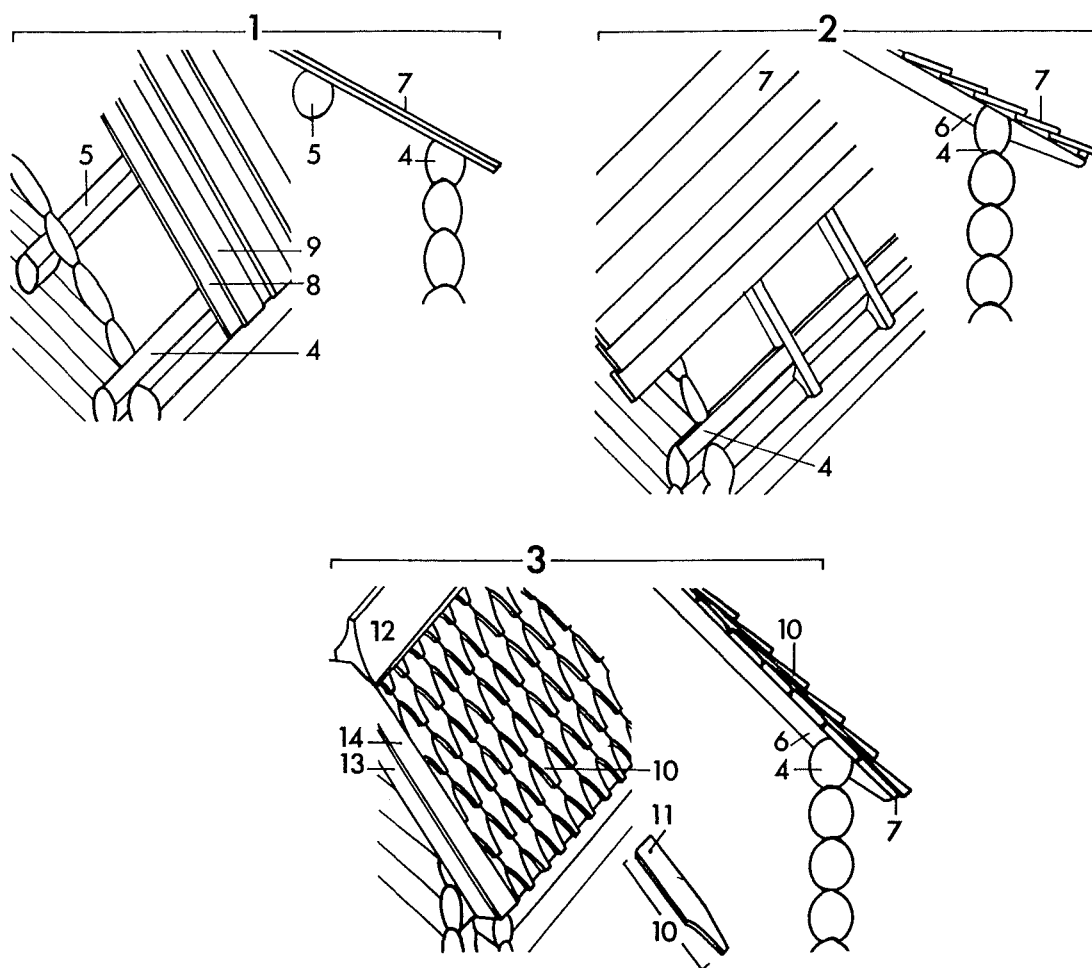
- 1 lekte
- 2 nonne
- 3 munk
- 4 overside
- 5 underside
- 6 tapp/knast

- 1 läkt
- 2 nunna
- 3 munk
- 4 översida
- 5 undersida
- 6 tapp

- 1 ruode
- 2 nunna
- 3 munkki
- 4 yläsivu
- 5 alasivu
- 6 (jarru)tappi

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
PAKEFNI 3	TAGBEKLÆDNING 3	TAKTEKING 3	TAKTÄCKNING 3	KATONKATE 3
tré tjara	træ tjære	tre tjære	trä tjära	puuta tervaa

* Spån og flis er ofte brugt udenpå trætagte med kantliggende bræt som f.eks. 7. Spån er gerne tyndest i den øvre ende, som dækkes af de 2 ovenforliggende spån. Den synlige nedre ende kan være afsluttet på forskellig vis, f.eks. lige afskåret eller som her konkavt udskåret.

1 rennisúð	1 bræddetag, lodret (1 på 2)	1 bordtak	1 brædtak/ faltak	1 lautakatto
2 skarsúð	2 bræddetag, klinklagt	2 sutak	2 (andvänd norsk term)	2 limikatto
3 spónþak	3 spántag/flistak	3 spontak/flistak	3 spántak	3 paanukatto
4 áfella	4 tagfodsstok	4 stavlegje	4 väggband	4 seinän ylin hirsi
5 langband	5 sideås	5 sideås	5 sidoås	5 parru
6 sperra	6 spær	6 sperre	6 sparre	6 kattotuoli
7 súð	7 tagbræt/ dækbræt	7 bord	7 takbräda/ röte/taktro	7 kattolauta
8 þakborð	8 underligger	8 underligger	8 -	8 aluslauta
9 þakborð	9 overligger	9 overligger	9 -	9 päällyslauta
10 spónn	10 spån*	10 spon*	10 spån	10 paanu
11 nagli	11 nagle/(-hul)	11 nagle/ (-hull, -hol ^{tr})	11 spik/(-hål)	11 naula/-reikä
12 mænás	12 tagryg/tagkøl/ mønning	12 mønekam	12 takkam	12 katonharja
13 vindskeið	13 vindskede	13 vindski	13 vindskida	13 tuulilauta
14 loka	14 dækplanke	14 dekkbord/ vannbord	14 -	14 peitelauta

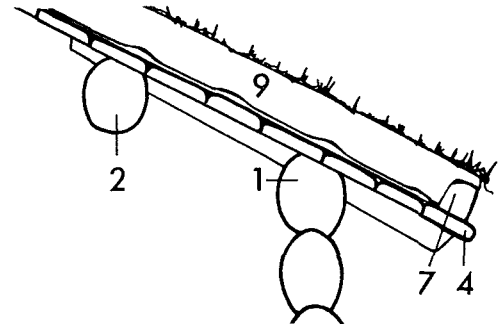
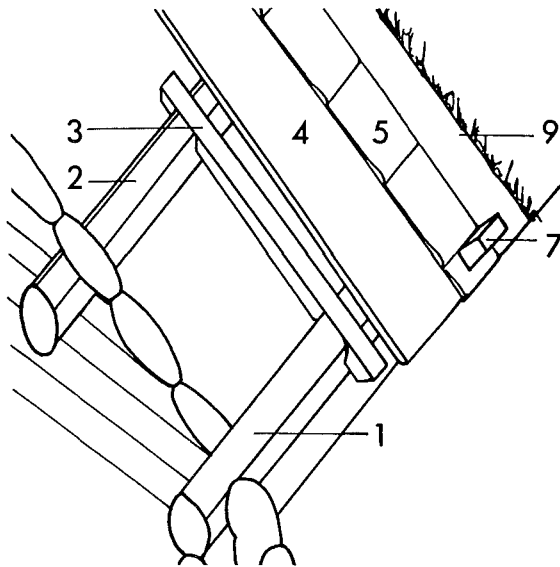
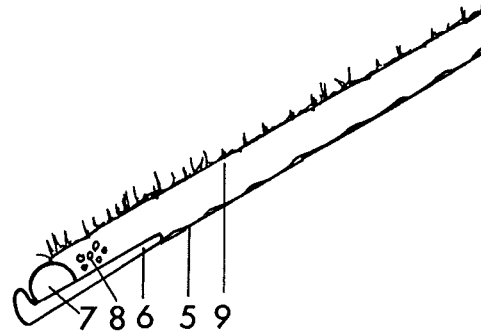
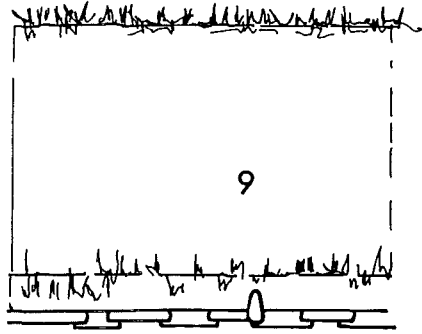
LITTERATUR

CHRISTIE, H. 1974. Middelalderen bygger i tre. Oslo/Bergen/Tromsø.

FETT, T. 1989. De arkeologiske utgravninger i Gamlebyen Bd. 6. Oslo.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
PAKEFNI 4	TAGBEKLÆDNING 4	TAKTEKING 4	TAKTÄCKNING 4	KATONKATE 4
tré	træ	tre	trä	puuta
börkur	bark	never	näver	tuohita
torf	tørv	torv	torv	turvetta
járn			járn (6)	rautaa (6)

* Kan også være ris, kviste eller sten.

17 - 1.1.1998 Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

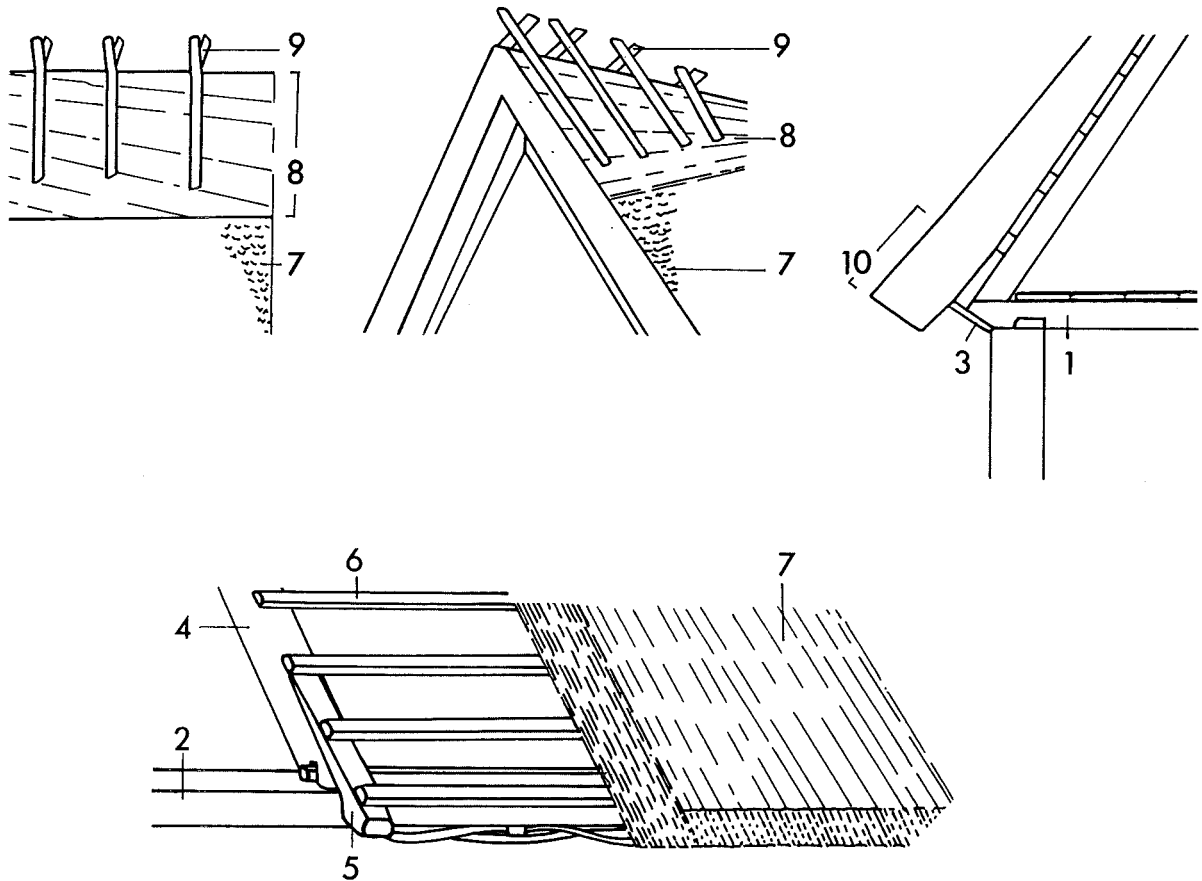
1 áfella	1 tagfodsstok	1 stavlegje	1 väggband	1 seinäsidos
2 langband	2 sideås	2 sideås	2 sidoås	2 seinän ylin hirsi
3 sperra	3 spær	3 sperre	3 sparre	3 parru
4 klæðning	4 tag-/dækbræt	4 bord	4 takbræda/ röte/taktro	4 kattolauta
5 börkur	5 bark*	5 never*	5 näver	5 tuohi
6 -	6 -	6 kolv	6 hållare för täckbræda	6 kattolaudan pidike
7 -	7 muldstok/ tørvevold	7 torvvöl/ forbord	7 täckbræda	7 kattolauta
8 möl	8 grus	8 grus	8 grus	8 soraa
9 torf	9 tørv	9 torv	9 torv	9 turvetta

LITTERATUR

CHRISTIE, H. 1974. Middelalderen bygger i tre. Oslo/Bergen/Tromsø.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
ÞAKEFNI 5	TAGBE- KLÆDNING 5	TAKTEKING 5	TAKTÄCKNING 5	KATONKATE 5
tré strá lyng hálmur	træ strå lyng halm	tre strå lyng	trä halm m.m.	puuta olkia ym.

* Var enten bundet eller syet fast.
 ** Kan være halm eller græstørv og udviser store egnsforskelle i sin udformning.
 *** Bruges når rygningen/mønningen er af halm.

1 biti	1 bjælke	1 bete	1 tvärbjälke	1 poikkipalkki
2 áfella	2 tagrem	2 rem	2 lejd	2 juoksu
3 súgfjöl	3 sugfjæl/ ovsfjæl	3 -	3 takfotsbräda	3 jaluslauta
4 sperra	4 spær	4 sperre	4 sparre	4 parru
5 skálkur	5 skalk	5 skalk	5 skalk	5 tiiviste
6 lekta	6 lægte	6 lekte	6 läkt/raft?	6 kattorima
7 hálmur	7 strá, lyng*	7 strå, lyng*	7 halm m.m.	7 olki ym.
8 kjölur	8 rygning/ mønning**	8 -	8 lyggning	8 -
9 -	9 kragetræ***	9 -	9nockträ/ ryggträ	9 katonharjapuu
10 þakskegg	10 tagskæg	10 takskjegg	10 takskägg	10 parras

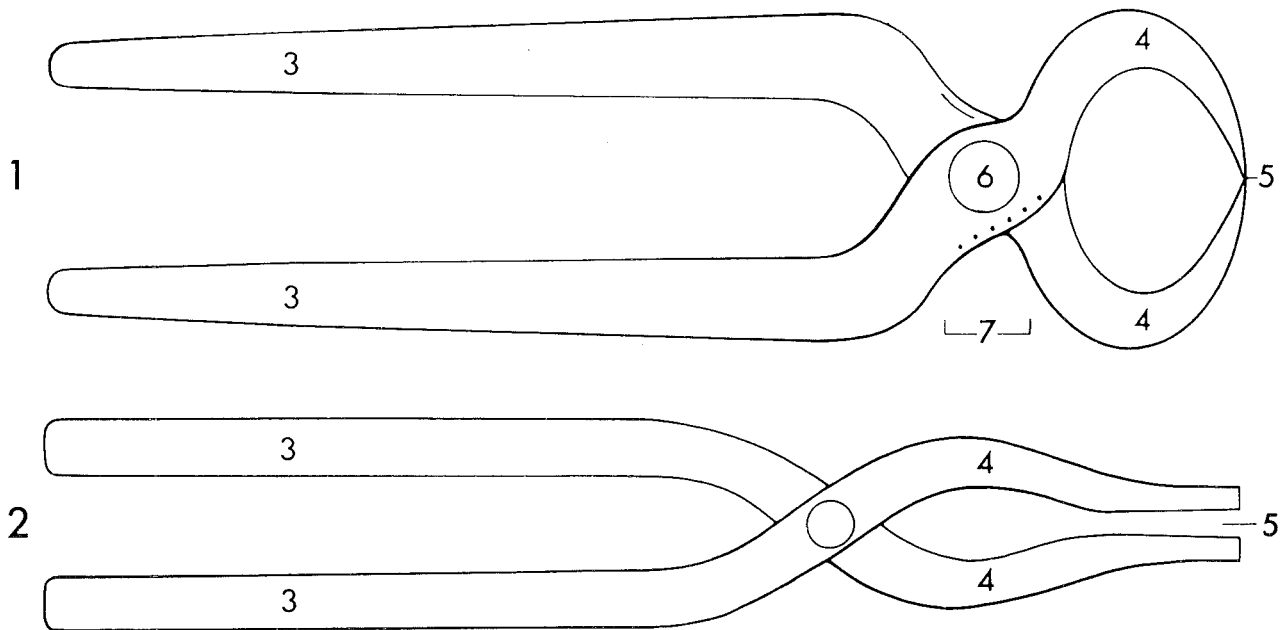
LITTERATUR

JENSEN, J.K. 1981. Tækkebogen – et stråtag bliver til. København.

RASMUSSEN, A.H. 1966. Stråtage. En gennemgang af danske tækkemetoder. København.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
TANGIR/TÖNG	TANG	TANG	TÅNG	PIHDIT/HOHTIMET
járn	jern	jern	järn	rautaa

b.

© Nordisk Ministerråd/Arbejdsgruppen

* En smidestång är oftast mer än 40 cm lång

1 naglbítur	1 knibtang	1 knipetang	1 hovtång	1 hohtimet
2 töng	2 smedetang/ fladtang	2 smietang	2 plattång/ smidestång*	2 pihdit
3 armur	3 stang/gren	3 arm	3 arm	3 varsi
4 kjaftur	4 kæbe	4 kjeft	4 käftar	4 leuat
5 kjaftur	5 bid	5 bitt	5 bett	5 kita
6 þolinmoður	6 bolt	6 nagle	6 bult	6 niitti
7 blöður	7 falsning	7 -	7 falsning	7 huullos

1.6.1986

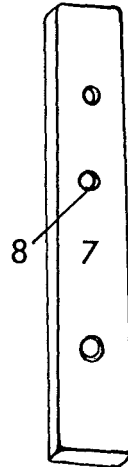
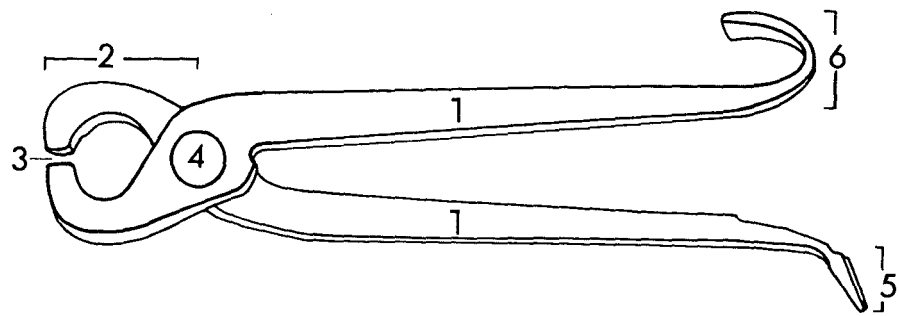
LITTERATUR

PETERSEN, J. 1951. Vikingetidens redskaper. Oslo.

OLDEBERG, A. 1966. Metallteknik under vikingatid och medeltid. Stockholm.

TOBIASSEN, A. H. 1981. Smeden i eldre tid. Oslo.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
DRAGTÖNG	TRÆKKETANG	TANG (TIL TRÅDTREKKING)	TRÅDDRAGNINGSTÅNG	LANGANVETOPIHDIT
járn stál	jern stál	jern stál	járn stál	rautaa terästä

16 - 1.1.1998 © Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

1 armur	1 arm	1 arm	1 arm	1 armi
2 haus	2 kæbe	2 kjeft	2 käftar	2 leuat
3 kjaftur	3 bid	3 bitt	3 bett	3 terä
4 hnoð	4 bolt	4 nagle	4 bult	4 pultti
5 handfang	5 håndtag	5 handtag	5 handtag	5 kädensija
6 krókur	6 håndstøtte/ hængekrog	6 krok	6 handstöd/ hängkrok	6 käsituki/ ripustuskoukku
7 löð	7 trækjern	7 lo/trådjern	7 dragjárn	7 vetorauta
8 gat	8 trækkehul	8 hull, hol ⁿ	8 draghåll	8 vetoreikä

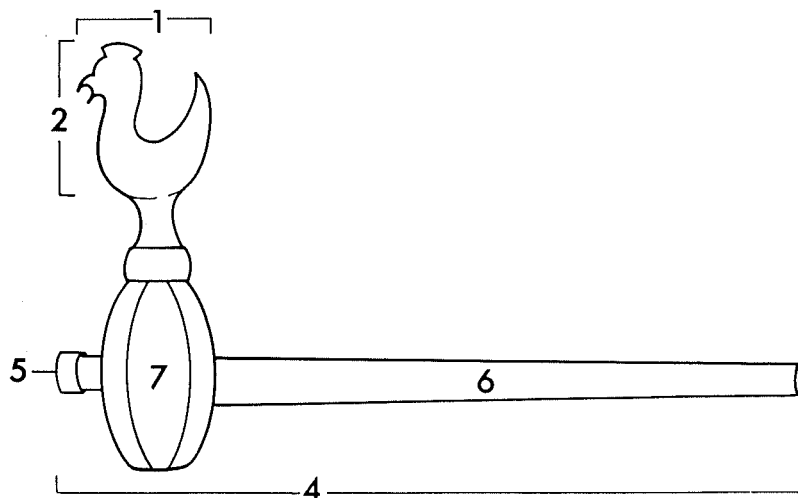
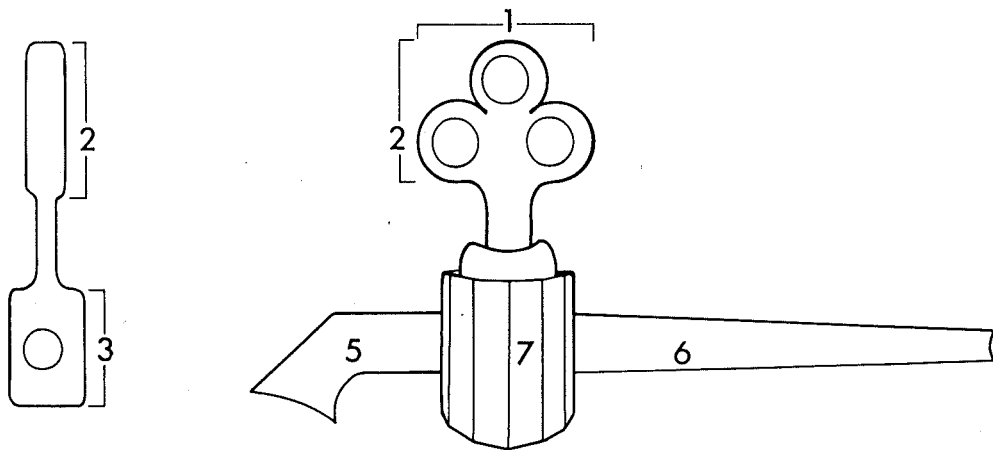
LITTERATUR

ROESDAHL, E. 1980. Danmarks vikingetid. København.

TOBIASSEN, A. H. 1981. Smeden i eldre tid. Oslo.

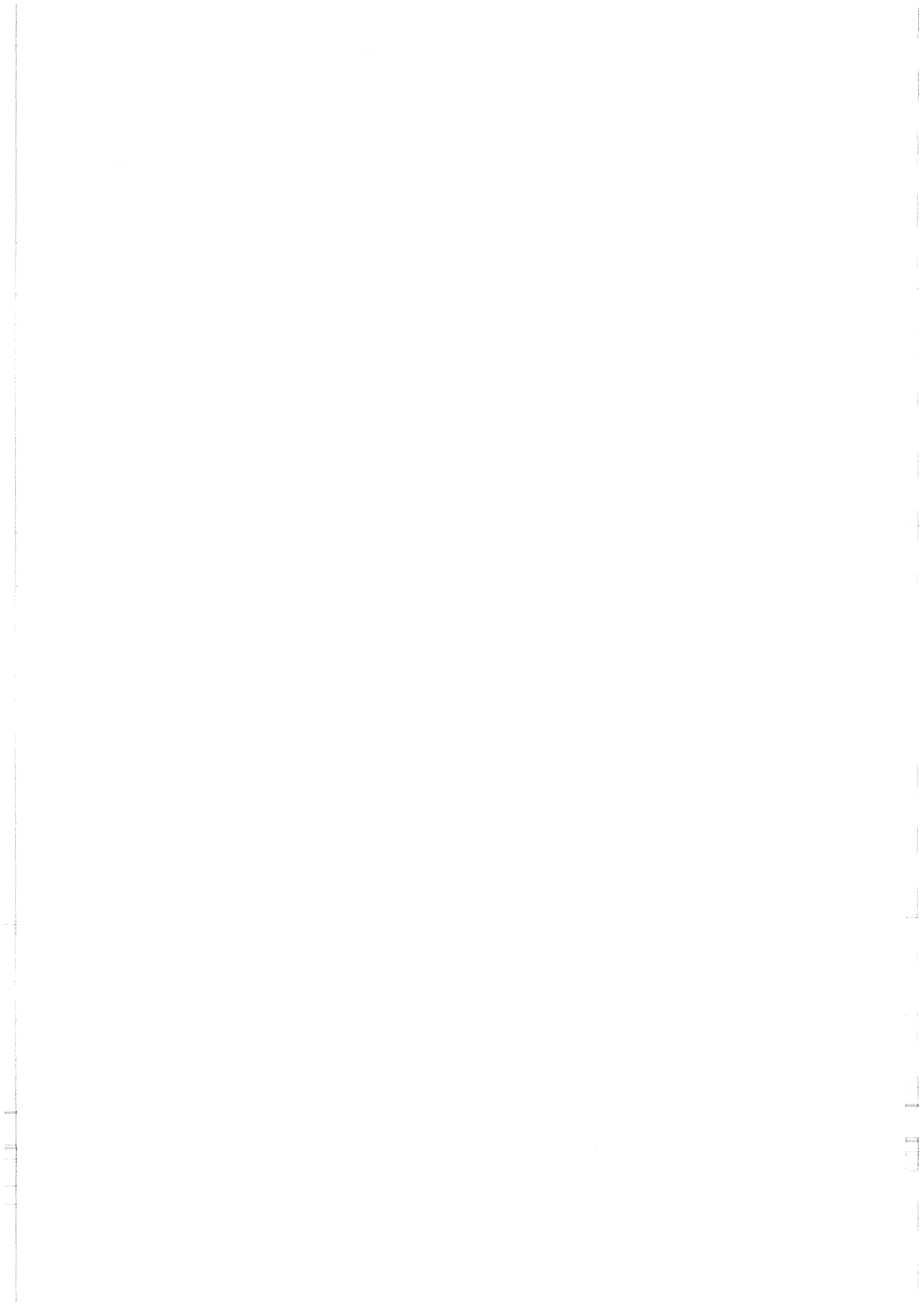
Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
HANI/KRANI	HANE	TAPPEKRAN/ BIERHANE	TAPPKRAN/ »ÖLHANE»	TYNNYRINHANA
koparblanda tré	kobberlegering tre	kopperlegering tré	kopparlegering trä	kuparilejeerinkiä puuta

Nordisk Ministerråd/Arbejdsgruppen

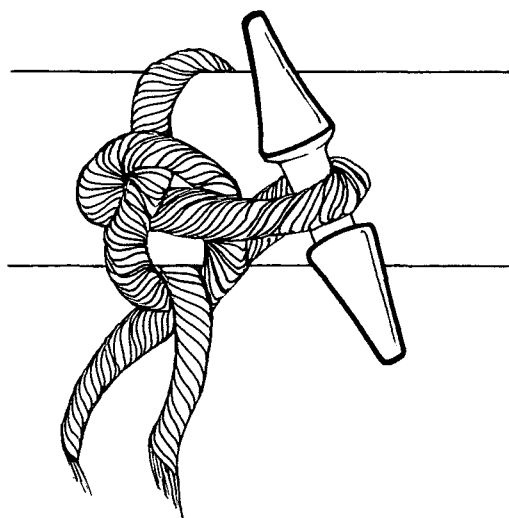
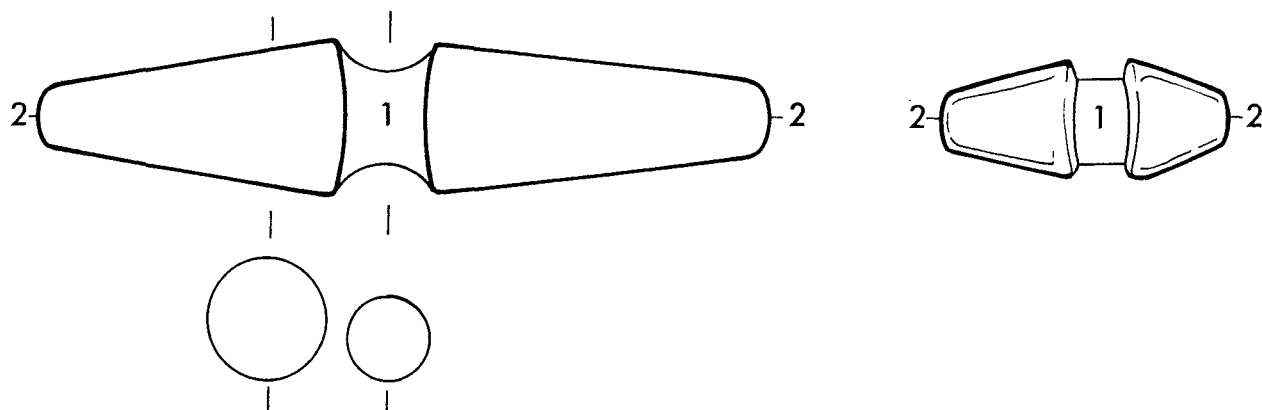
© 1.6.1986

1 hani	1 hane	1 kran/hane	1 krankik	1 hanan tulppa
2 snerill	2 håndtag	2 handtak	2 vred	2 kierrin
3 loki með gati	3 lås m hul	3 lås m hull, hol ^H	3 lås med hål	3 tulppa
4 pípa	4 tap/spuns	4 tapp/rør	4 tappningsrör	4 laskuputki
5 stútur	5 tud	5 tut	5 pip	5 nokka
6 pípa	6 tap/spuns	6 tapp/rør	6 tappningsrör	6 laskuputki
7 hús	7 hanehus	7 kranhus	7 kranhus	7 pesä

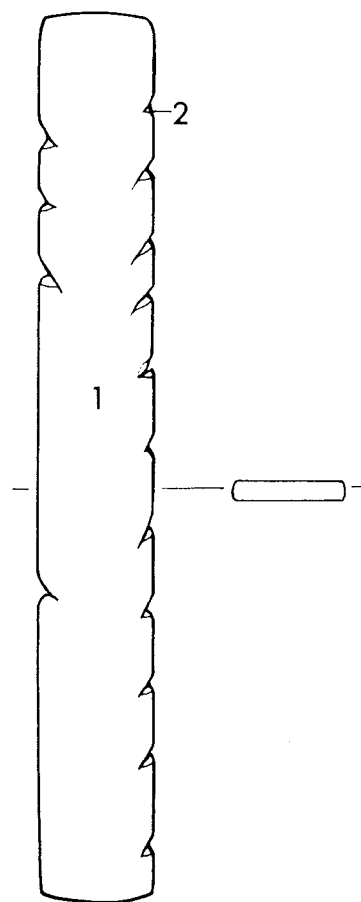
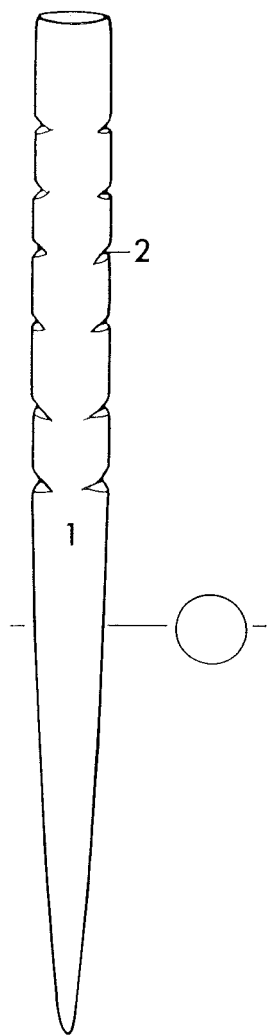

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
TYPPI	TOVVÆRKS- KNEBEL	TAUVERKS- KNEVEL	KNÄVEL	PULIKKA
tré	træ	tre	trä	puuta

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
STIKA	TÆLLEPIND	TELLEPINNE	KARVSTICKA	PULKKA/ PYKÄLÄPUU
tré	træ	tre	trä	puuta

© Nordisk Ministerråd/Arbejdsgruppen

1.12.1987

1 stika
2 hak/skora

1 pind
2 hak

1 pinne
2 tellehakk

1 sticka
2 hack

1 puikko
2 pykälä/lovi

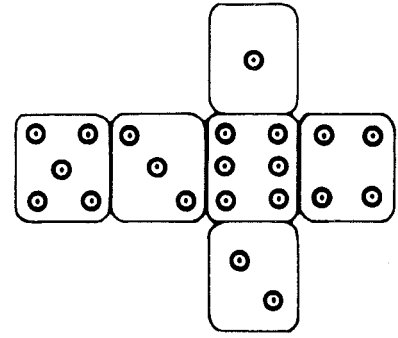
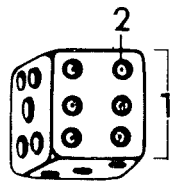
LITTERATUR

GRANDELL. A. 1982. Karvstocken en förbisedd kulturbärare. Ekenäs.

- 1986. Kredithandel med tillhjälp av karvstock. Fornvännen 1986.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
TENINGUR	TERNING	TERNING	TÄRNING	NOPPA/ ARPAKUUTIO
bein	ben	bein	ben	luuta
horn	tak	gevir	benhorn	sarvea
tré	træ	tre	trä	puuta
fílabein	elfenben	elfenbein	elfenben	norsunluuta
tönn	tand	hvalrosstann	valrosstann	mursunluuta
góómálmur	ædelmetall	edelmetall	edelmetall	jalometallia

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

På medeltida tärningar visar motstående sidor sällan summa 7

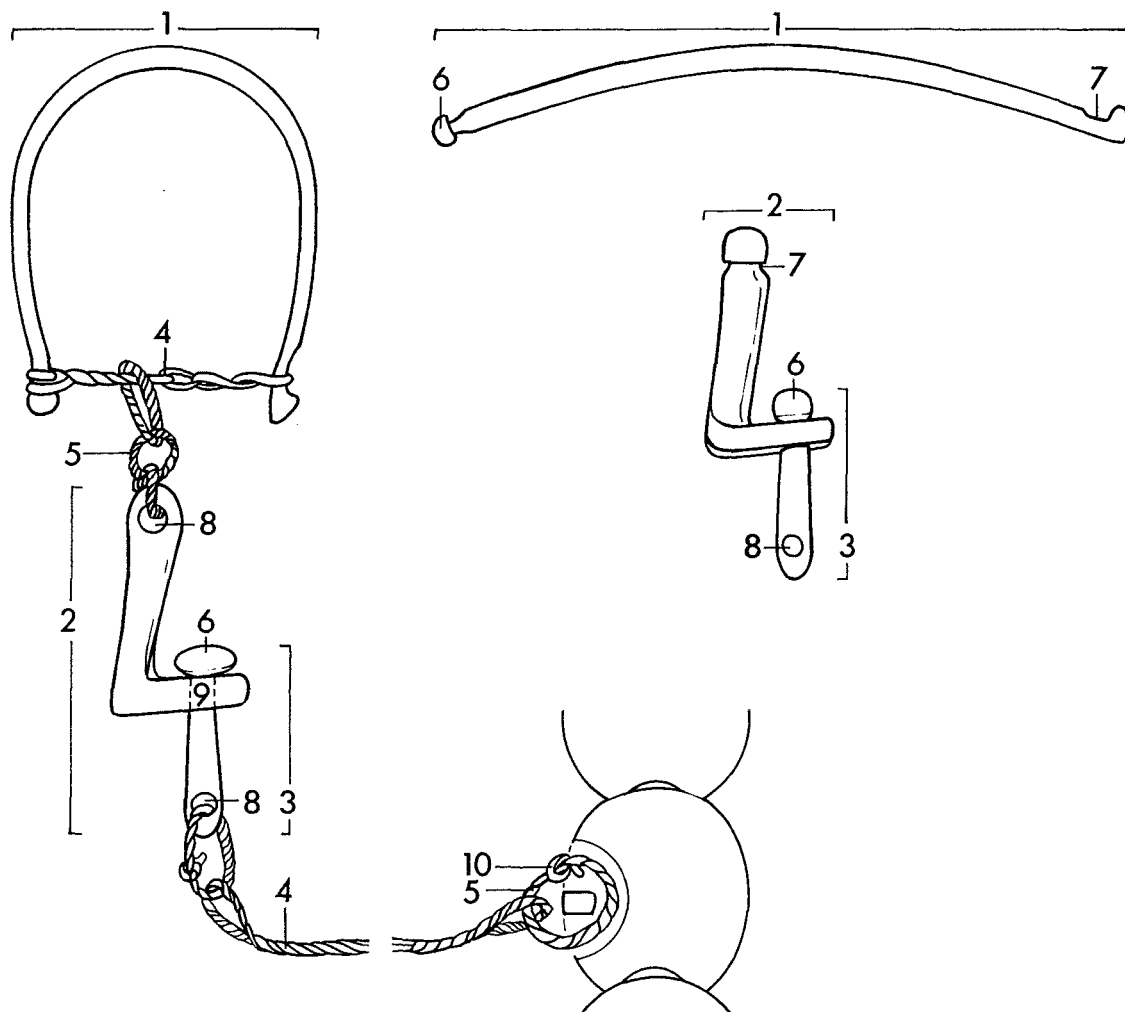
1.9.1988	1 hlið	1 side	1 side	1 sida	1 sivu
	2 auga	2 øye	2 øye, auge ⁿ	2 öga	2 silmä

LITTERATUR

OMBERG, U. 1979. Med terning og tafl i Nord-Norge gjennom 1200 år.
(Ottar 115). Tromsø.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
KLAFI	TØJR	TJOR	TJUDER	LIEKA
tré tágar	træ reb, vidje	tre vidje	trä vidja/rep	puuta vitsas, köysi

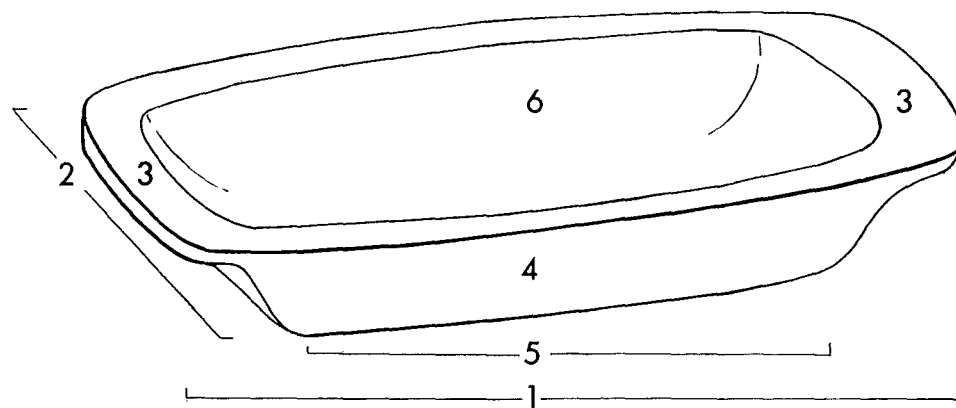

Íslensk
materiale
savnes

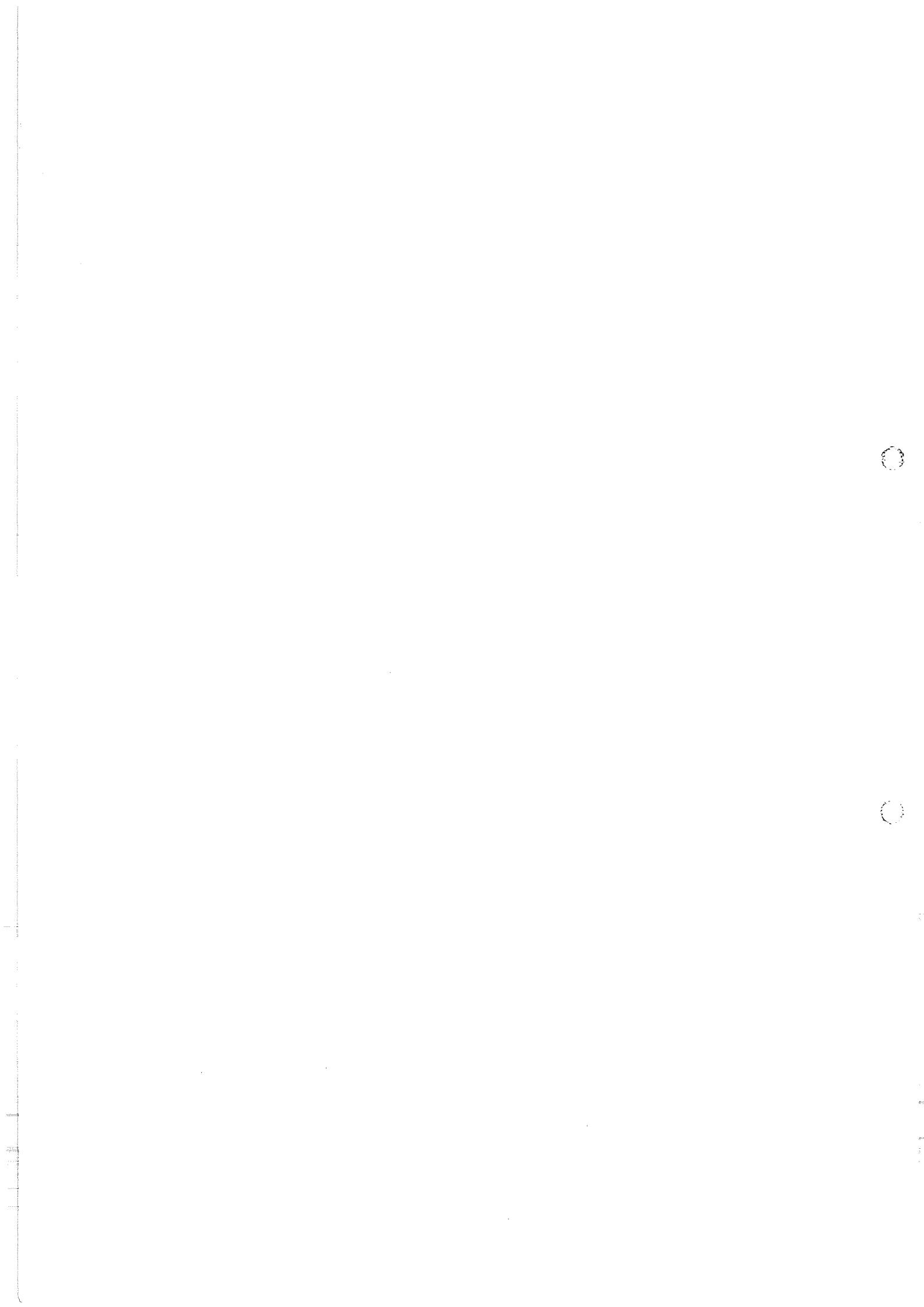
1 hilde/klove	1 klave	1 klave	1 kaulain
2 led	2 tjoringsledd/ (kring med leikand)	2 lekane	2 koukku
3 svirvel	3 svivel	3 svirvel	3 virveli
4 reb/vidje	4 vidje	4 vidja/rep	4 vitsas/köysi
5 reb-/vidjeknude	5 vidjespennil/ (vidje m/lås)	5 knut	5 vitsassolmu
6 hoved	6 hode, hovud [□]	6 huvud	6 pää
7 hak/hals	7 festehakk	7 inhake	7 haka
8 øje	8 øye, auge [□]	8 öga	8 silmä
9 hul	9 hull, hol [□]	9 hål	9 reikä
10 tøjrfæste	10 veggnesting	10 fäste	10 kiinnityskohta

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
TROG	TRUG	TRAU	TRÅG	KAUKALO
tré	træ	tre	trä	puuta

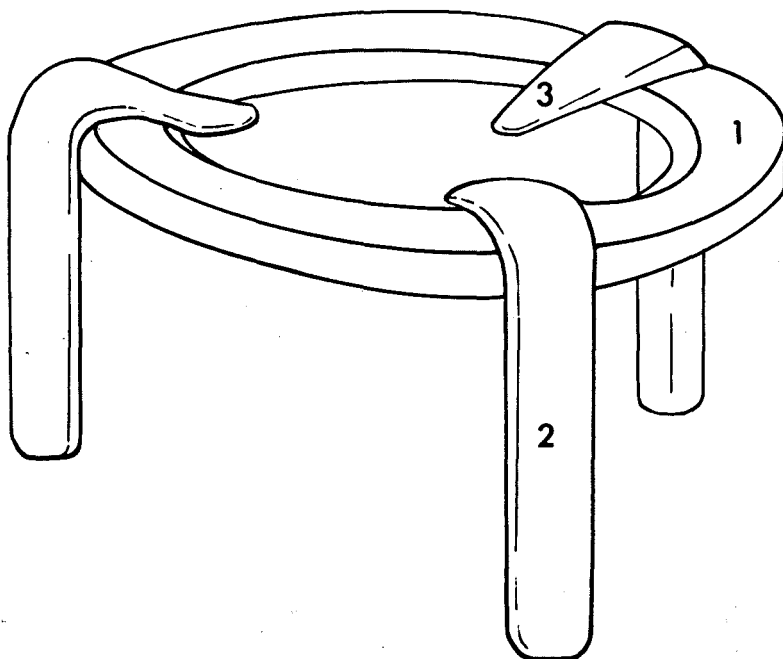

1 hlið	1 side	1 langside	1 långsida	1 kylki
2 endi	2 ende	2 kortside	2 kortsida	2 pääty
3 barmur	3 kant	3 kant	3 kant	3 reuna/laita
4 ytri hlið	4 yderside	4 ytterside	4 utsida	4 ulkosivu
5 botn	5 bund	5 bunn, botn ^{tr}	5 botten	5 pohja
6 innri hlið	6 inderside	6 innsida	6 insida	6 sisisivu

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
ÞRÍFÓTUR	TREFOD	TREFOT	TREFOT	KOLMIJALKA
járn	jern	jern	järn	rautaa

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

10 - 1.9.1989

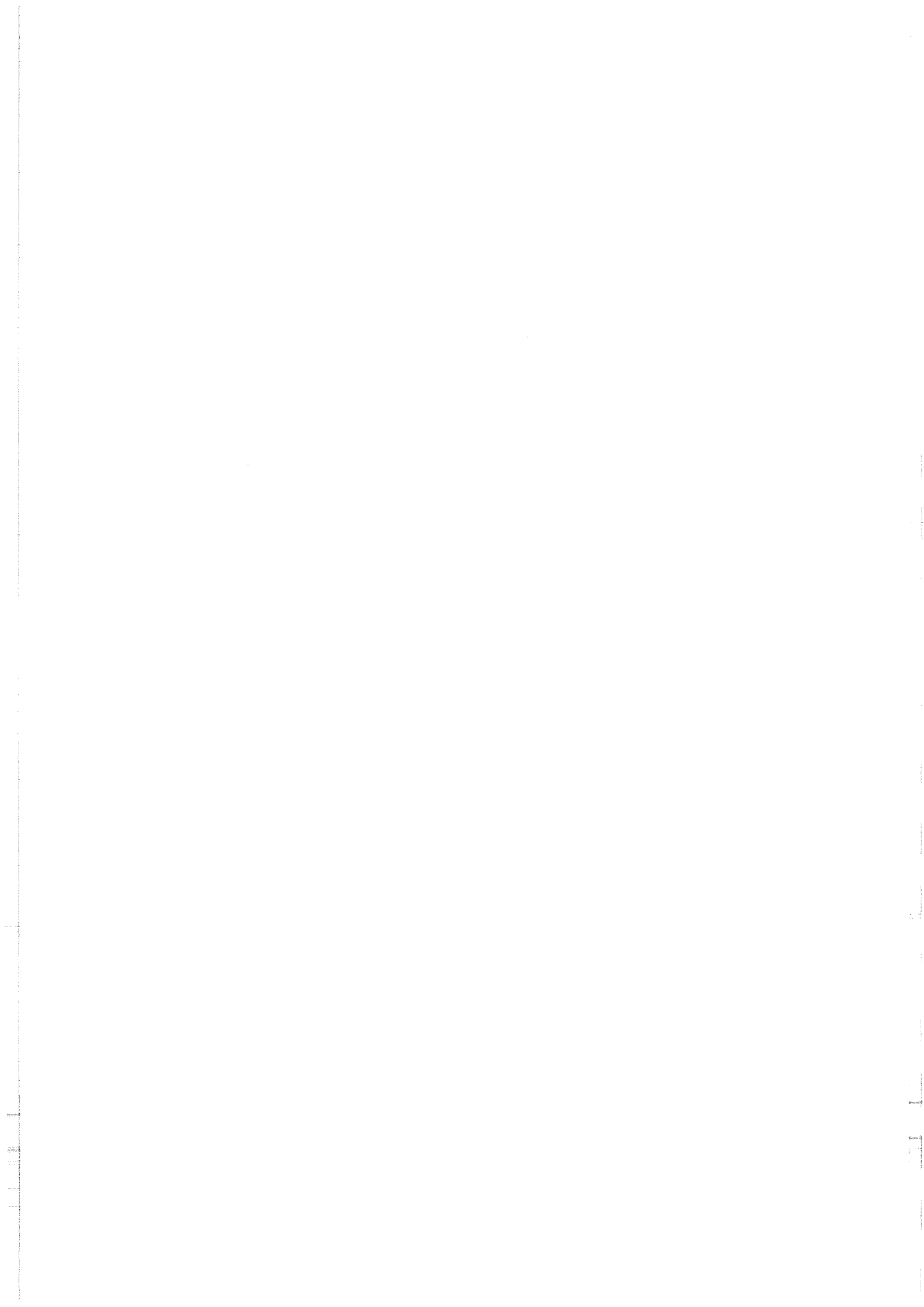
1 hringur
2 fótur
3 -

1 ring
2 ben
3 støtte

1 ring
2 bein
3 støtte

1 ring
2 ben
3 stöd

1 rengas
2 jalka
3 tuki

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

TRÉBLÁSTURS-
HLJÓÐFÆRI

TRÆBLÆSERE

TREBLÅSE-
INSTRUMENT

TRÄBLÅS-
INSTRUMENT

PUUPU-
HALTIMET

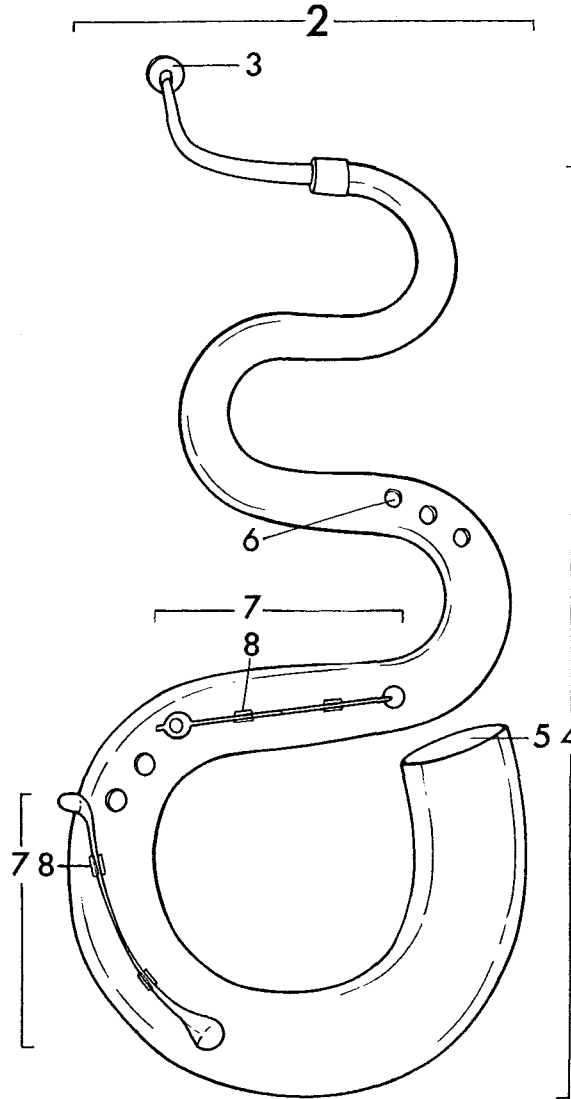
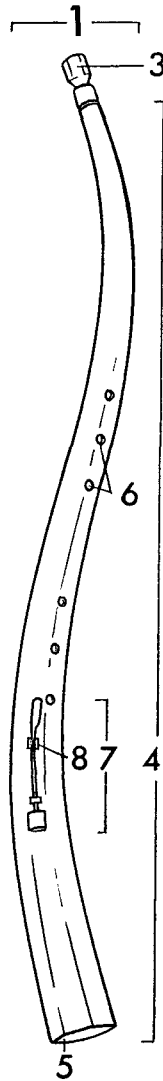
tré
málmur

træ
metal (klap og
mundstykke)

tre
metall

trä
metall
läder

puu
metalli (läpät ja
suukappale)

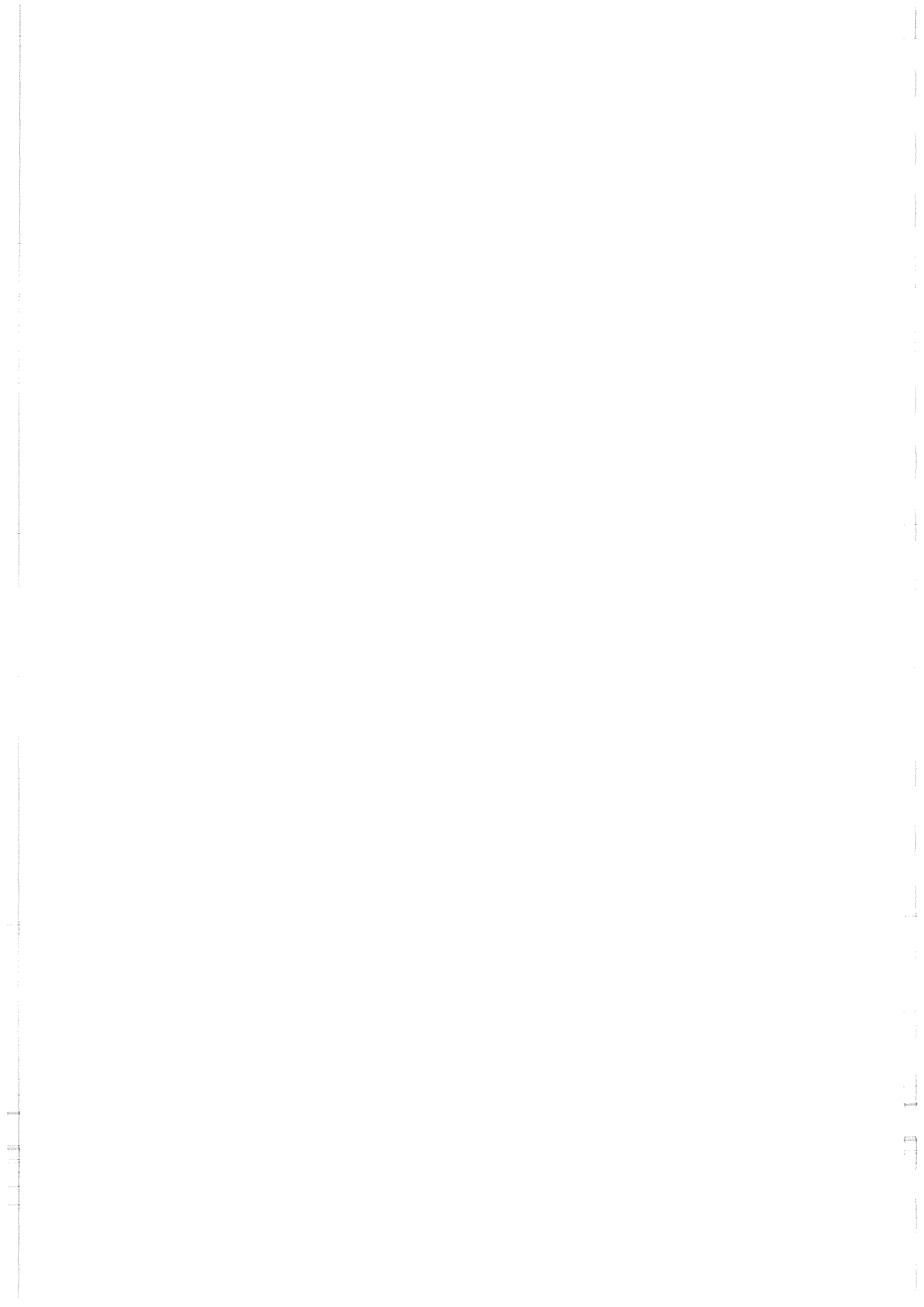
Íslensk tekst
har dessverre ikke
tilgået prosjektet

- 1 sink
- 2 serpent
- 3 mundstykke
- 4 rør
- 5 lydestykke
- 6 fingerhul
- 7 klap
- 8 klemme

- 1 sink
- 2 serpent
- 3 munnstykke
- 4 rør, røyr[Ⓜ]
- 5 lydende
- 6 fingerhull, -hol[Ⓜ]
- 7 klaff
- 8 klemme

- 1 horn
- 2 serpent
- 3 munstycke
- 4 rör
- 5 ljudstycke
- 6 hål
- 7 klaffventil
- 8 klämma

- 1 sinkki
- 2 serpentti
- 3 suukappale
- 4 putki
- 5 kello
- 6 sormiaukko
- 7 läppä
- 8 puristin

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

TRÉTAPPI

TRÆPLØK
TRÆNAGLE

TREPLUGG

TRÄPLUGG

(PUU)VAARNA

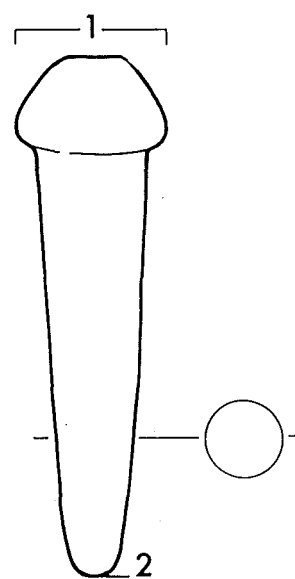
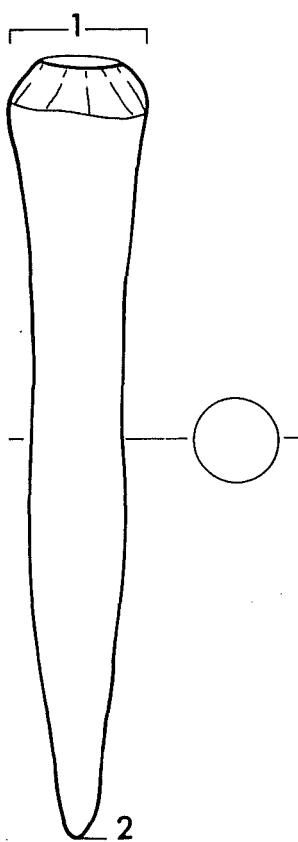
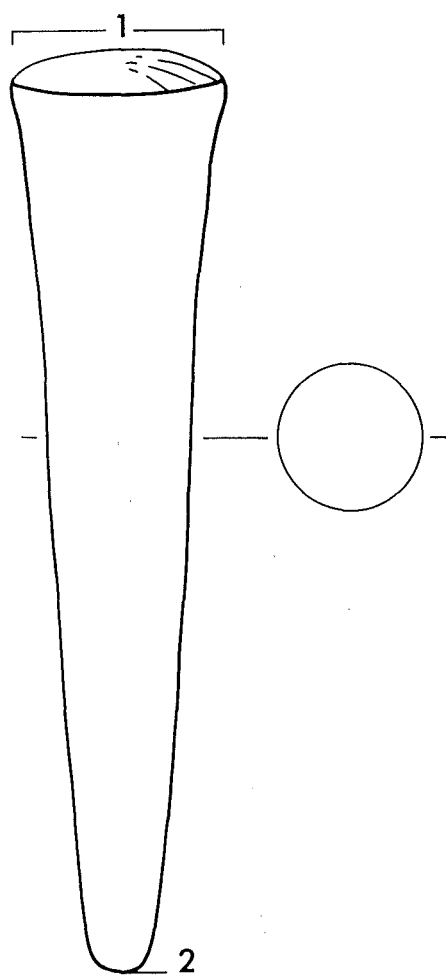
tré

træ

tre

trä

puuta

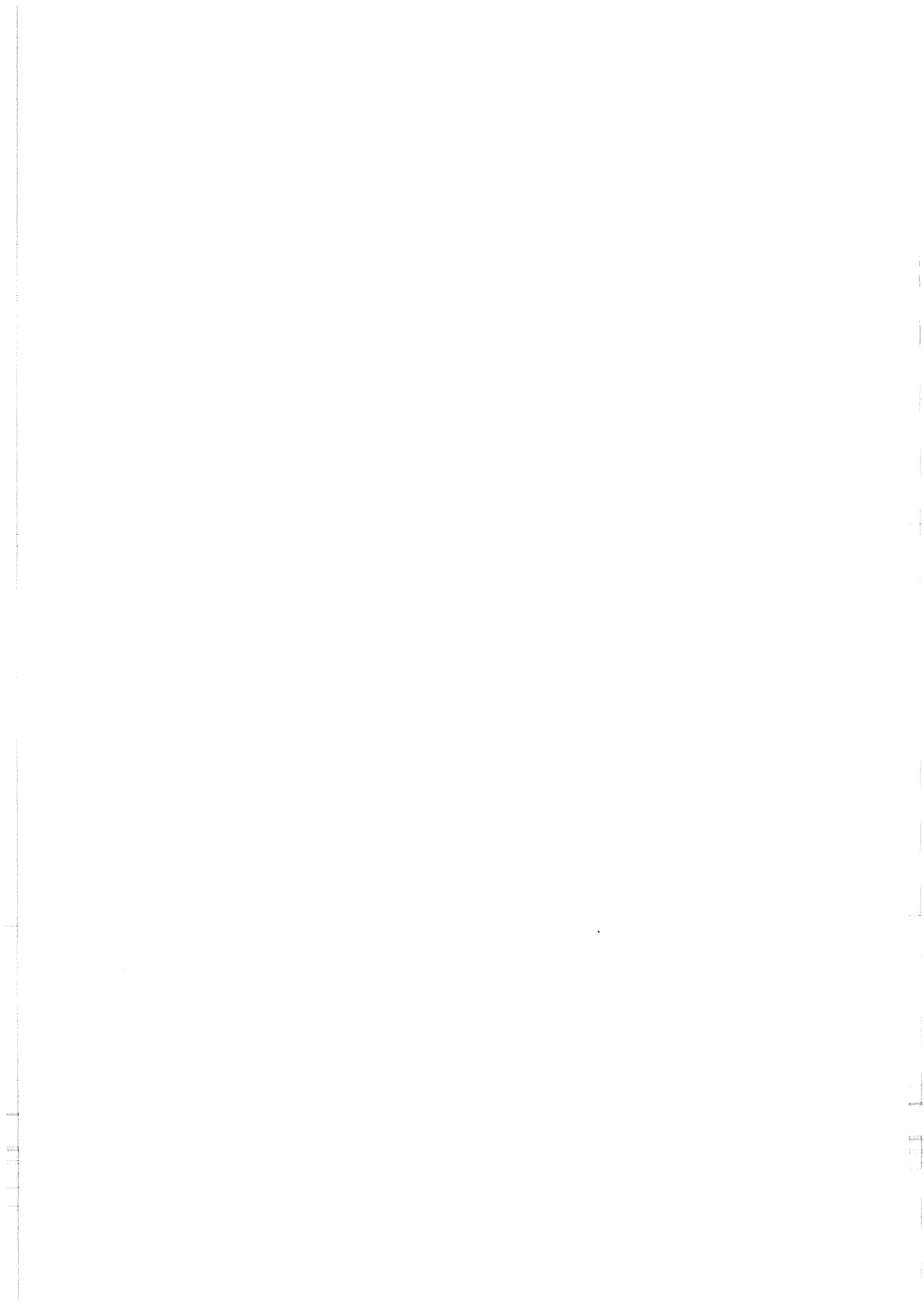
1 haus
2 oddur

1 hoved
2 spids

1 hode, hovud^H
2 spiss

1 huvud
2 spets

1 pää
2 kärki

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

KLOSSI

TRÆSKO

TRESKO

TRÄSKO

PUUKENKÄ

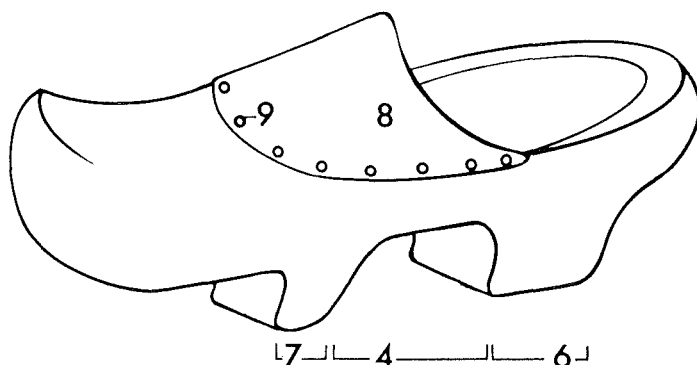
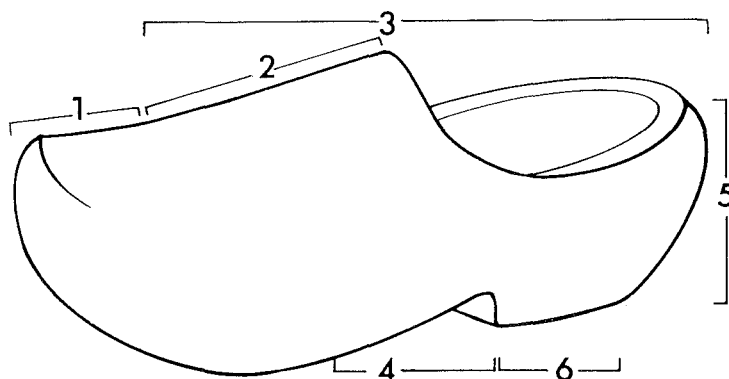
tré
leður

træ
læder

tre
lær

trä
läder

puuta
nahkaa

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

1.9.1988

- 1 ták
- 2 rist
- 3 hlið
- 4 il
- 5 hæll
- 6 hæll
- 7 hæll
- 8 yfirleður
- 9 nagli/hnoð

- 1 tå
- 2 vrist
- 3 side
- 4 svang
- 5 hælkappe
- 6 hæl
- 7 klampe
- 8 overlæder
- 9 nitte

- 1 tå
- 2 vrist
- 3 side
- 4 svange
- 5 helkappe
- 6 helklakk
- 7 treklakk
- 8 lær
- 9 stift

- 1 tå
- 2 vrist
- 3 sida
- 4 hålfot
- 5 häl
- 6 klack
- 7 klack
- 8 ovanläder
- 9 nit

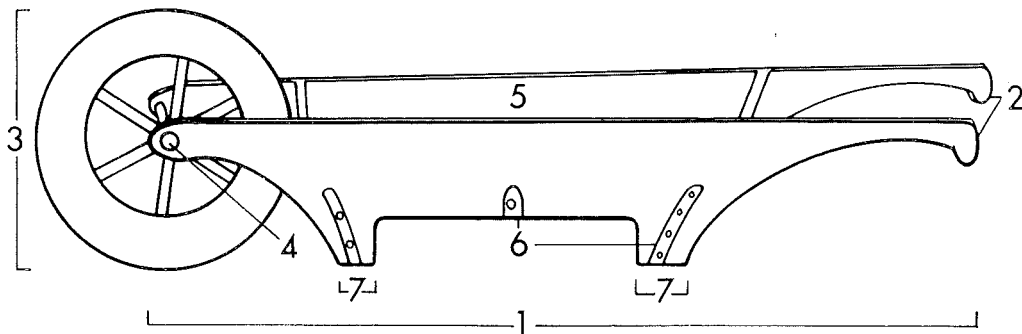
- 1 varvasosa
- 2 rinta
- 3 kylki
- 4 (anturan)kaari
- 5 kanta
- 6 korko
- 7 korko
- 8 nahkarinnus
- 9 niitti

LITTERATUR

BAART, J.M. 1982. Mittelalterliche Holzfunde aus Amsterdam. Der Zusammenhang zwischen Holzart und Gerätform. ZAM, Jahrgang 10.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
HJÓLBÖRUR	TRILLEBØR	TRILLEBØR/-BÅR	SKOTTKÄRRA	KOTTIKÄRRY(T)
tré málmur	træ metal	tre metall	trä metall	puuta metallia

© Nomenklaturprojekt för föremalsregistrering i Norden

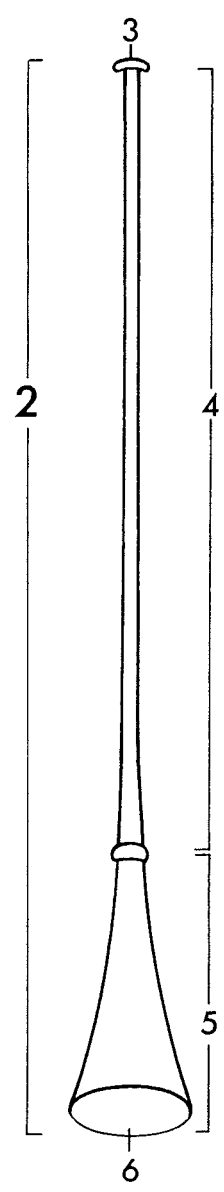
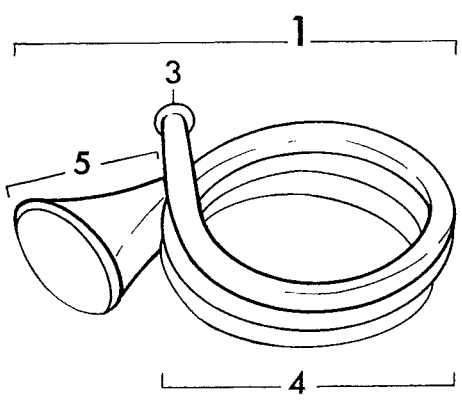
©	1 kjálki	1 vange	1 vange	1 ram/ sidostycke	1 runko/ sivukappale
1.9.1989	2 handfang/hald	2 håndtag	2 bærearm	2 handtag	2 aisa (kädensija)
	3 hjól	3 hjul	3 hjul	3 hjul	3 pyörä
	4 öxull	4 aksel	4 aksel	4 axel	4 akseli
	5 hjólbörúkassi	5 vognkasse	5 vognkasse	5 låda	5 laatikko
	6 beit/spöng	6 beslag	6 beslag	6 beslag	6 lyöte/raudoitus
9	7 fótur	7 ben	7 bein	7 ben	7 jalka

LITTERATUR

TYGHEM, F. van. 1966. Op en om de Middeleeuwse Bouwwerf I-II. Brüssel.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
HORN	TROMPET/BASUN	TROMPET	HORN	TORVI
látún keramík	metal keramik	metall keramikk	metall keramik	metallia keramiikkaa

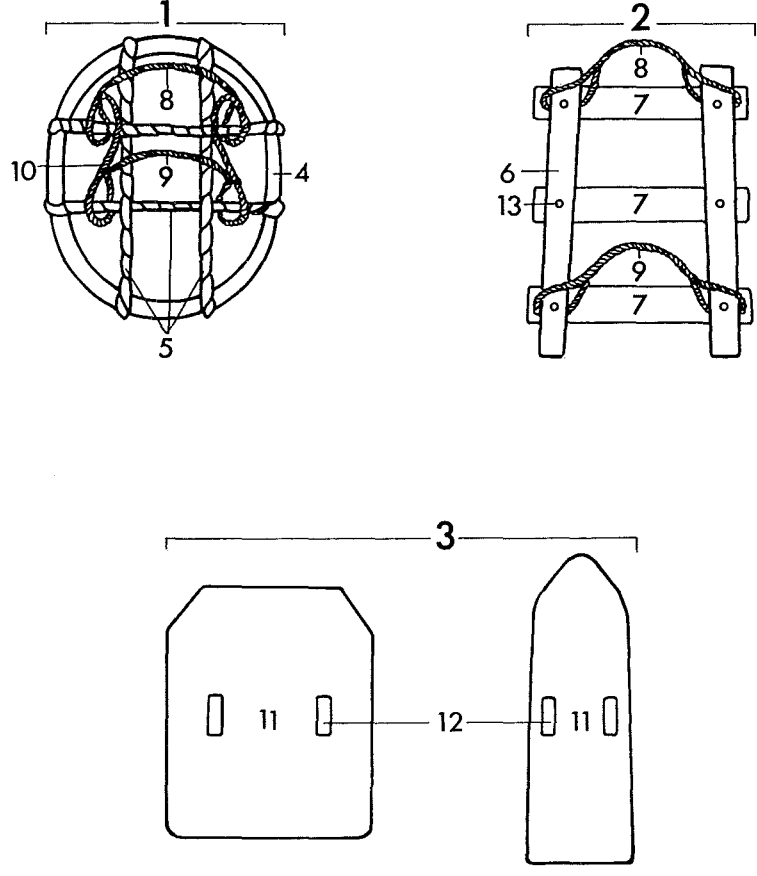
20 - 1.7.1999 © Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

1 horn	1 trompet	1 blåshorn	1 horn	1 trumpetti
2 lúður	2 buisine	2 basun	2 trumpet/lur	2 pasuuna
3 munnstykki	3 mundstykke	3 munnstykke	3 munstykke	3 suukappale
4 rör	4 rør	4 rør	4 rör	4 putki
5 -	5 lydestykke	5 lyd-/schallstykke	5 ljudratt	5 kaikusuppilo
6 -	6 munding	6 munning	6 mynning	6 suu

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
PRÚGA	SNESKO/ DYNSKO	TRUGE	SNÖSKO/ TRUGA	LUMIKENKÄ
tré	træ	tre	trä	puuta
tágar	vidje	vidje	vidja	vitsasta
járn	jern	jern	járn	rautaa

Bindevidje/festereim/festesnor ble bundet til hank/hampe.

1 snjóþrúga	1 snesko	1 rammetruge/ vidjetruge	1 ramtruga/ vidjetruga	1 karpponen
2 snjóþrúga	2 snesko	2 stigetruge/ spiletruge/ tretruge	2 stegtruga/ spjaltruga/ trätruga	2 sälekenkä
3 snjóþrúga	3 snesko	3 fjøletruge	3 hästtruga	3 hevosen suokenkä
4 umgjörð	4 ramme	4 bue, boge [□]	4 ram	4 kehys
5 tágar	5 vidje	5 kryssvidjer	5 vidjor	5 tukivitsas
6 fjöl	6 sidetræ	6 sidetre/ -spile/-list -bjelke	6 list	6 laitasäle
7 þverslá	7 tværtræ	7 tverrtre/ treribbe/ tverrspile	7 spjala	7 poikkisäle
8 binding að framan	8 forstrop	8 framhank/ -hempe	8 stropp	8 varpaallinen (vitsalenkki)
9 binding að aftan	9 bagstrop	9 bakhank/ -hempe	9 stropp	9 kannantakanen (vitsalenkki)
10 hliðar- binding	10 sidestrop	10 sidehank/ -hempe	10 stropp	10 sivuvitsas
11 bretti	11 bræt	11 fjöl	11 traskiva	11 lauta
12 gat fyrir reimar	12 remhul	12 festehull, -hol [□]	12 hål	12 reikä
13 nagli	13 nagle	13 nagle	13 spik	13 naula

15 - 1.1.1998 © Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

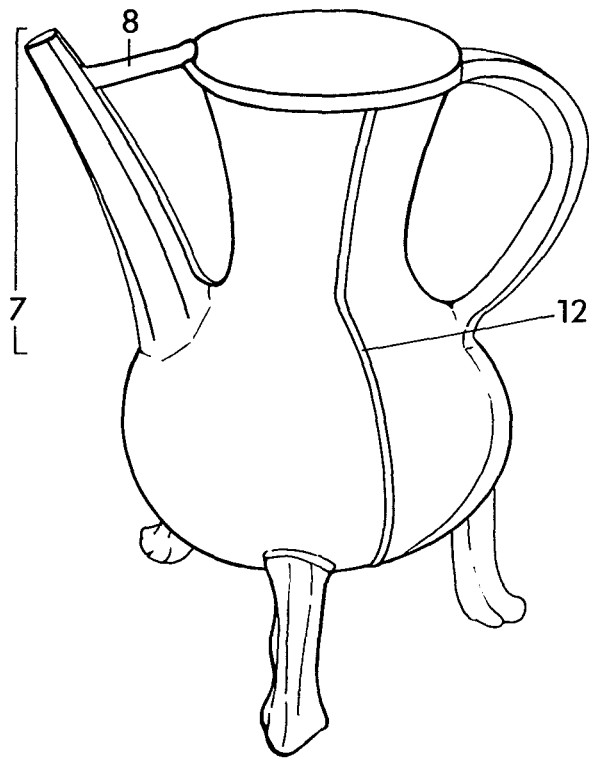
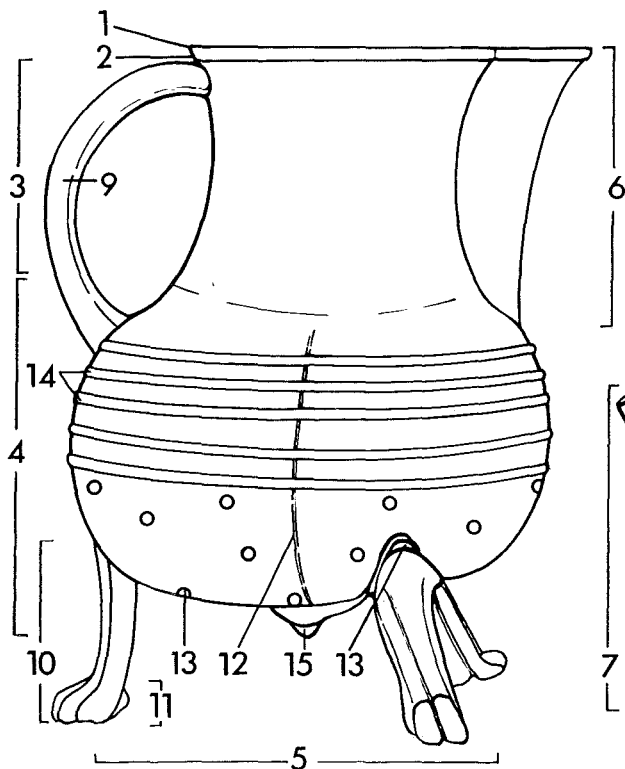
LITTERATUR

ALSVIK, E. 1988. Truger. På Trönder ski. Trondheim.

SÖRENSEN, S. 1987. På øynar, tønaski og tryer. Et kapitel av Elverums Kommunikasjonshistorie. (Elvarheim nr. 2).

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
KANNA MED STÓT	KANDE MED TUD	TUTEKANNE	KANNA MED TUT/PIP	NOKKAKANNU/PIIPPUKANNU
koparblanda	kobberlegering	kopperlegering	kopparlegering	kuparilejeerinkiä

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i N.o.jen

14 - 1.7.1996

1 barmur	1 mundingskant	1 munningskant	1 mynningskant	1 (suun)reuna
2 brún	2 mundingsrand	2 munningsrand	2 mynningsrand	2 suureunas
3 háls	3 hals	3 hals	3 hals	3 kaula
4 hlið	4 side	4 buk	4 buk	4 kupu
5 botn	5 bund	5 bunn, botn ²	5 botten	5 pohja
6 stútur	6 tud	6 tut	6 tut	6 nokka
7 stútur	7 tud/pibe	7 rørtut	7 pip	7 piippu
8 stífa	8 stötte	8 stötte	8 stöd	8 tuki
9 hanki	9 hank	9 hank	9 hank	9 kädensija/otin
10 fótur	10 ben	10 bein	10 ben	10 jalka
11 fótur	11 fod	11 fot	11 tass	11 kápälä
12 samskeyti	12 støbegrat/-søm	12 støyperand	12 gjutsöm	12 valinsauma
13 -	13 kernestötte	13 kjernestötte	13 kärnstöd	13 -
14 bryggja	14 vulst	14 ribbe	14 ribba	14 rima
15 steypuþöpp	15 støbetapp	15 støypetapp	15 gjuttapp	15 valutappi

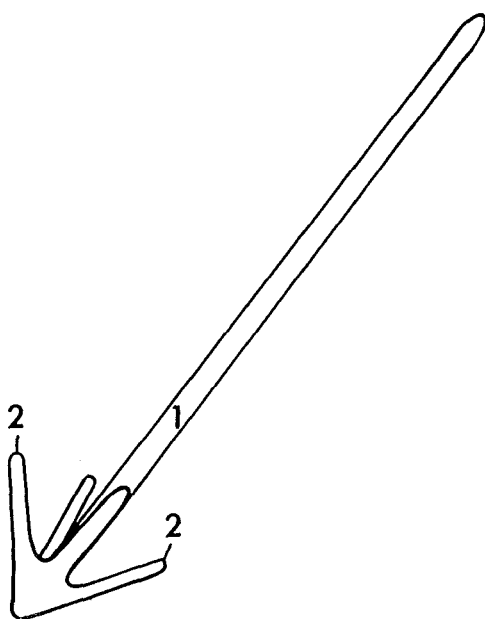
LITTERATUR

Aalborg og middelalderen. Aalborg historiske museum 1973.

VELLEV, J. 1985. Et middelalderligt bronzestøberi i Odense – og noget om middelalderens klokker og gryder. (Fynske Minder 1984, s. 41–94). Odense.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
PEYTARI	KVIRL/ RØREPIND	TVARE	VISP/ GRÖTKRÄKLA	HÄRKIN/HIERIN
tré	træ	tre	trä	puuta

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i N...den

13 - 1.7.1996

1 skaft
2 álma

1 skaft
2 kvist

1 skaft
2 kvist

1 skaft
2 kvist

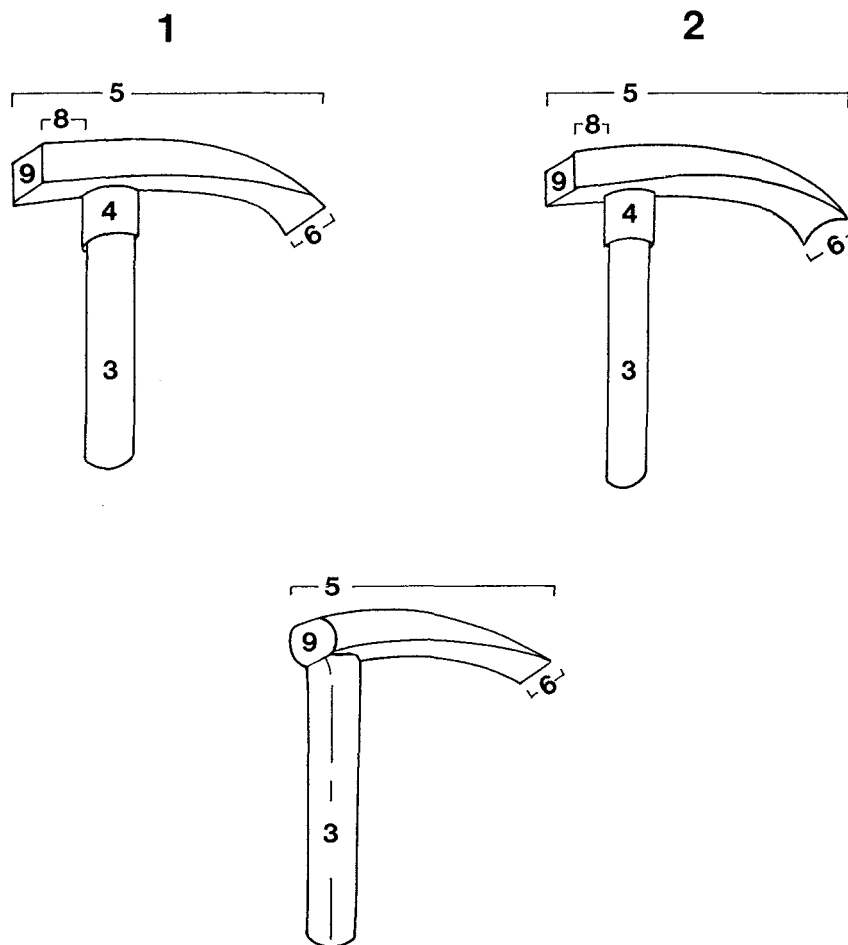
1 varsi
2 oksa

LITTERATUR

HERTEIG, A. E. 1969. Kongers Havn og Handels Sete. Oslo.

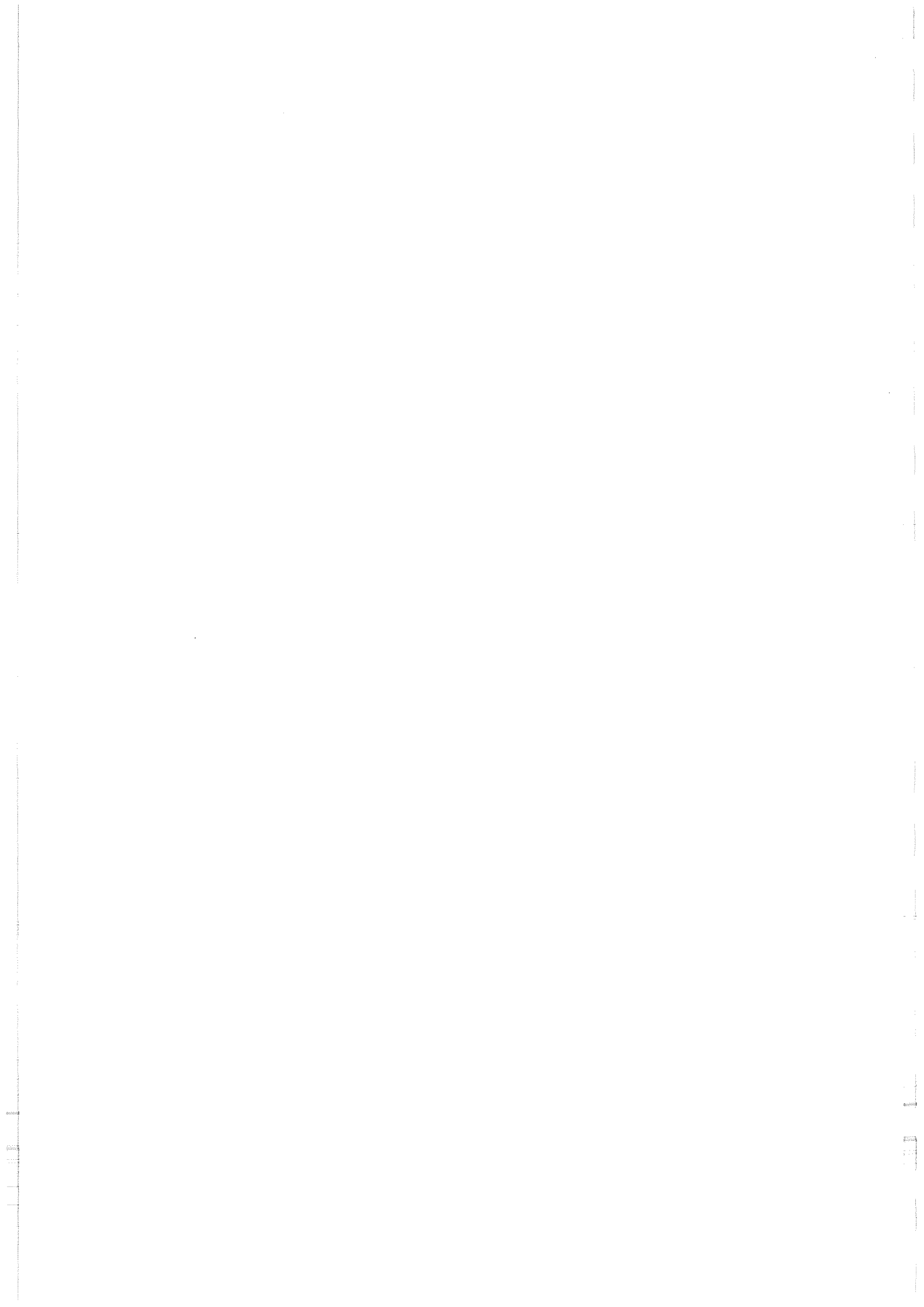

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
SKARÖXI	SKARØKSE/ TENGSSEL	TVERRØKS/ TEKSLE	SKARVYXA/ DEXEL	TELSON/TALSON*
járn stál tré	jern stál træ	jern stál tre	járn stál trä	rautaa terästä puuta

* TELSON/TALSON har hålegg. Motsvarende verktyg med rak tväregg borde kallas POIKKI-KIRVES (tväryxa)

1 skaröxi	1 skar-/tværøkse	1 tverrøks	1 tväryxa	1 *
2 bjúgöxi	2 tværøkse/tengsel	2 teksle	2 tväryxa/tängsel	2 *
3 skaft	3 skaft	3 skaft	3 skaft	3 varsi
4 falur	4 skaftdølle	4 fal	4 skaftholk	4 varsiputki
5 boginn haus	5 krumt hoved	5 hode, hovud ^H	5 böjt huvud	5 kaareva terä
6 munnur	6 lige æg	6 rett egg	6 rak egg	6 oikoterä
7 bjúgur munnur	7 hulet æg	7 hul egg	7 böjd egg	7 kouruterä
8 skalli	8 nakke	8 nakke	8 nacke	8 hamarapää
9 skalli	9 bane	9 bane	9 ban	9 hamara

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

KLAMBRA

BÅDKLEMME

TVINGE/KLEMME

KLÄMMA

PURISTIN

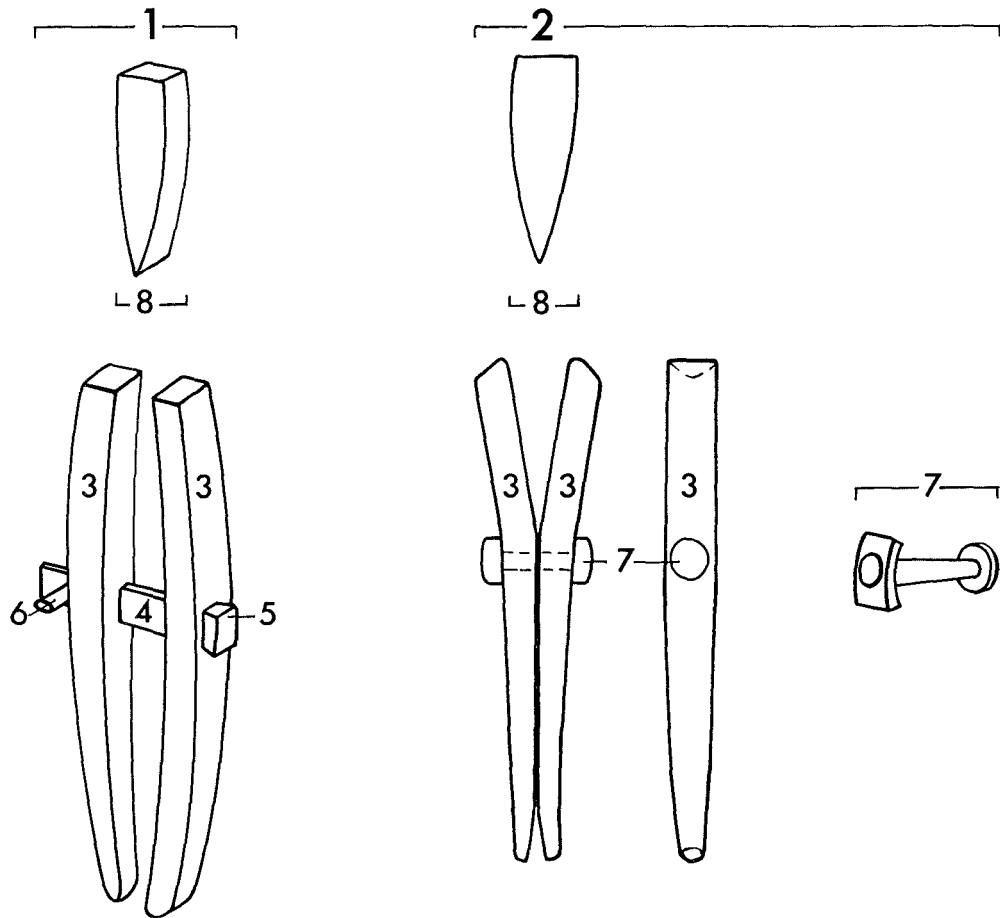
tré
bein
járn

træ
ben
jern

tre
bein
jern

trä
ben
järn

puuta
luuta
rautaa

* store

** små

1 klambra úr tré	1 træklemme*	1 tvinge af tre*	1 klämman*	1 puristin, iso
2 klambra úr beini	2 benklemme**	2 tvinge af bein**	2 klämman**	2 puristin, pieni
3 álma	3 sidestykke	3 sidestykke	3 skänkel	3 olka
4 þverstykk	4 tværstykke	4 tverrstykke	4 tvärstycke	4 poikkipuu
5 haus	5 hoved	5 hode, hovud [□]	5 huvud	5 pää
6 nagli/pinni	6 nagle/pløk	6 låsepinne	6 sprint	6 sokka
7 bolti	7 klinknagle	7 klinknagle	7 nit	7 niitti
8 fleygur	8 kile	8 kile	8 kil	8 kiila

LITTERATUR

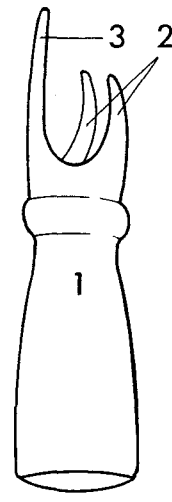
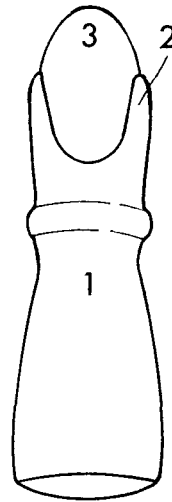
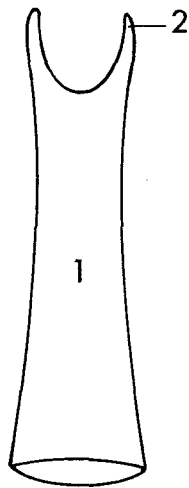
CRUMLIN-PEDERSEN, O. 1971. Bådebygger. (Gamle danske håndværk s. 95–102).
København.

CHRISTENSEN, A.E. 1985. Boat finds from Bryggen. (The Bryggen Papers.
Main Series Vol. 1) Bergen.

SIMONSEN, P. 1953. Smedegraven fra Ytre Elgsnes. (Viking XVII). Oslo.

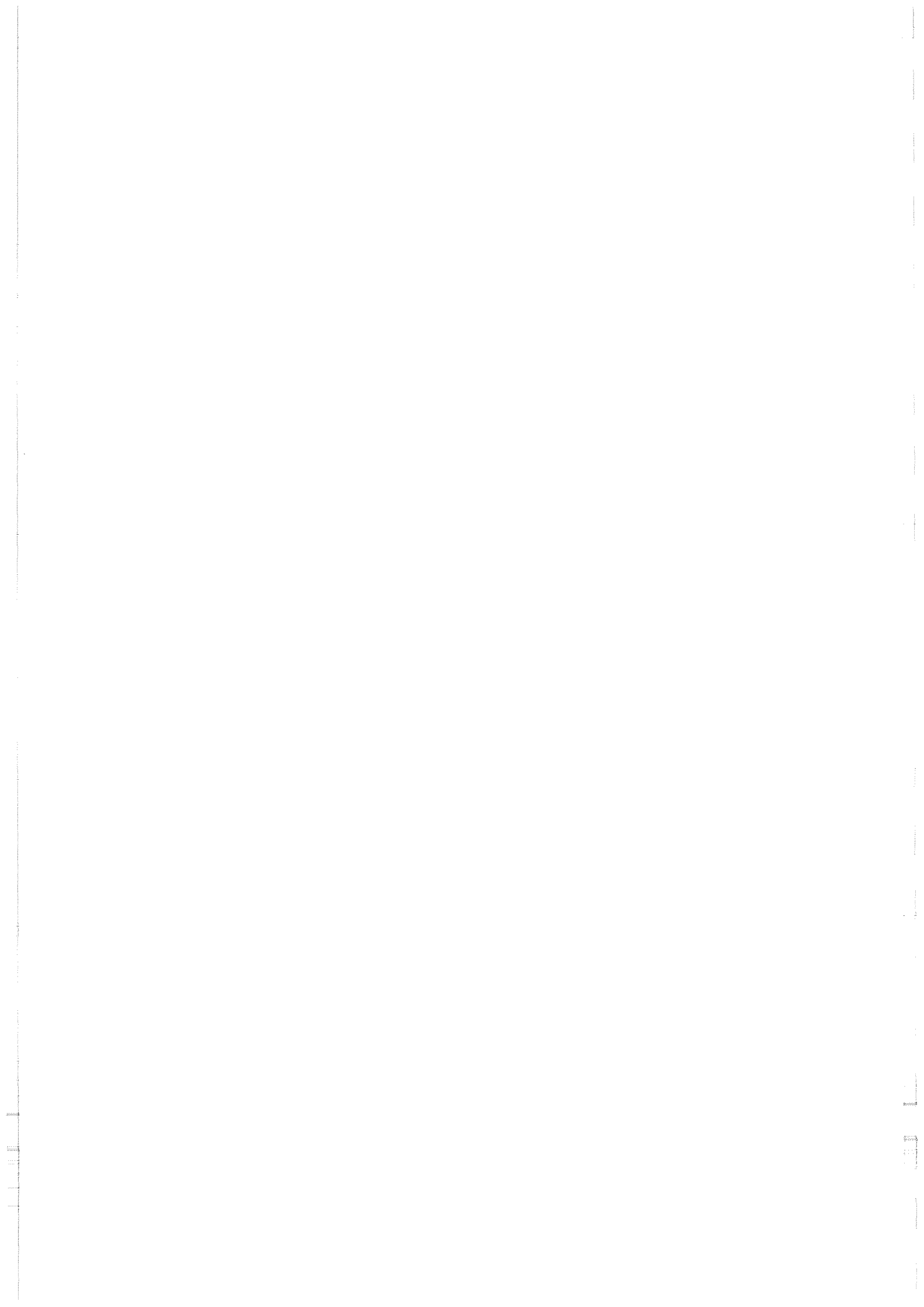

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
TVINNAKEFLI	GARNTVINDE	TVINNE- REDSKAP	TVINNING- REDSKAP/ TINBLBEIN	KERTAIN
bein tré málmur	ben træ metal	bein tre metall	ben trä metall	luuta puuta metallia

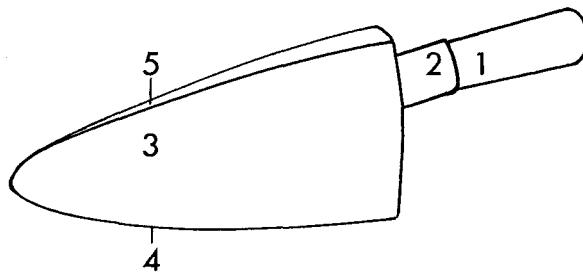
Trådene trækkes igennem benpiben og fæstnes til spidserne/grenene.

1 hald, handfang	1 greb	1 skaft	1 kropp/grepp	1 vartalo/kahva
2 oddur	2 spids/gren	2 spiss/pigg	2 spets/pigg	2 kärki
3 –	3 plade	3 –	3 –	3 laatta

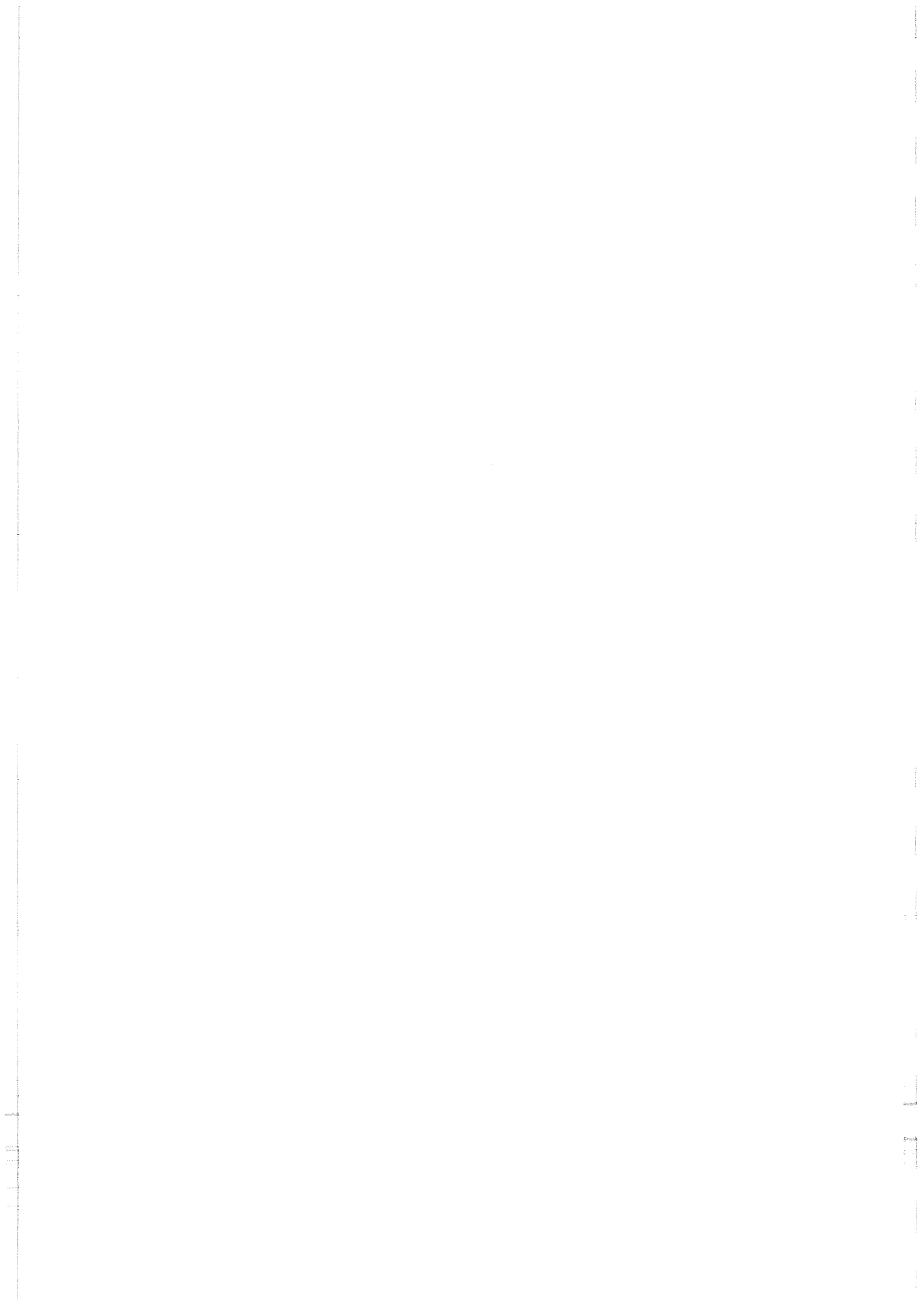

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
-	TÆKKEKNIV	-	-	VEITSI
	træ jern	tre jern	trä jäm	rautaa puuta

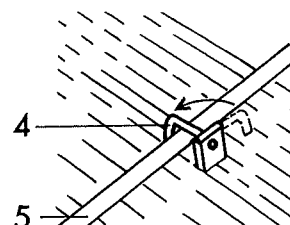
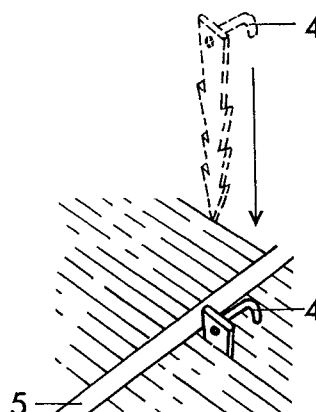
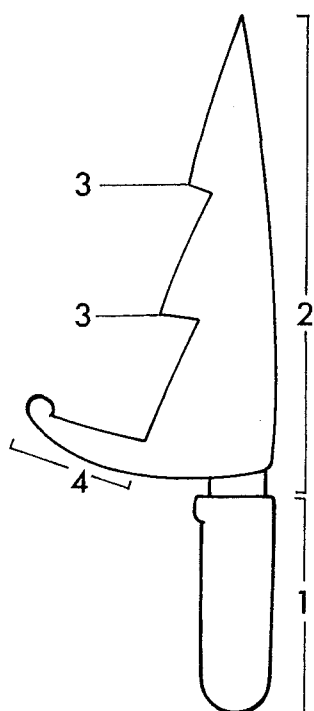
* Er buet og énægget.

23 - 1.8.2002	Íslenskt materiale savnes	1 skaft 2 hylse 3 blad* 4 æg 5 ryg	Norsk materiale savnes	1 skaft 2 hylsa 3 blad 4 egg 5 rygg	1 kahva 2 hylsy 3 lapa 4 terä 5 hamara
---------------	---------------------------------	--	------------------------------	---	--

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
-	TÆKKEKROG	-	-	-
	træ jern	tre jern	trä járn	puuta rautaa

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

23 - 1.8.2002

Tækkekroge findes i forskellige størrelser alt efter, om de skal holde strå eller tækkebom på plads. Tækkekrogen stikkes ind i taget på den smalle led, hvorefter den drejes, så tappen holder bommen eller strå på plads.

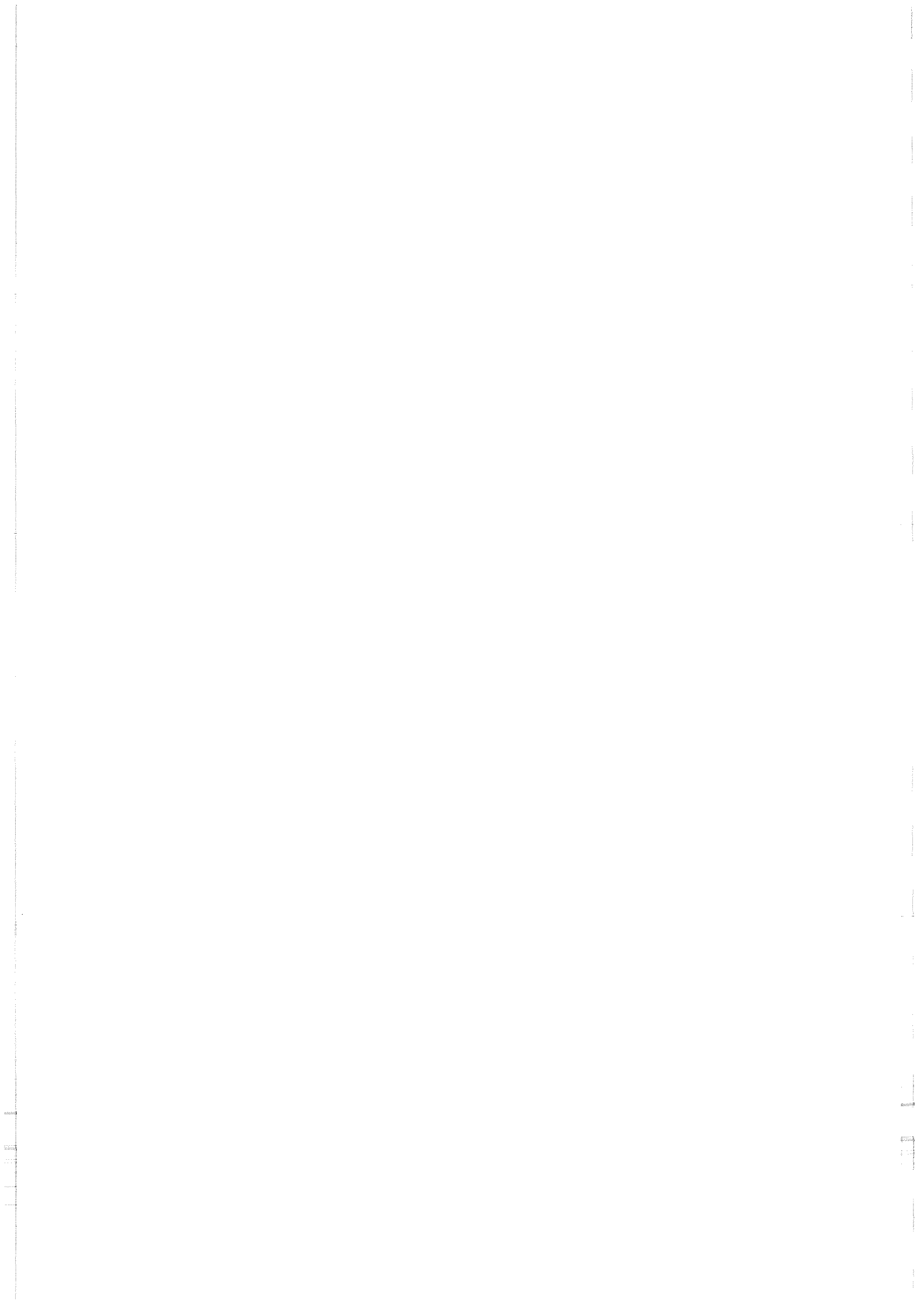
Íslenskt
materiale
savnas

- 1 skaft
- 2 krog
- 3 modhage
- 4 tap
- 5 tækkebom/
-stang

Norsk
materiale
savnas

- 1 skaft
- 2 krok
- 3 hake
- 4 tapp
- 5 -

- 1 kädensija
- 2 koukku
- 3 haka
- 4 tappi
- 5 malka

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

-

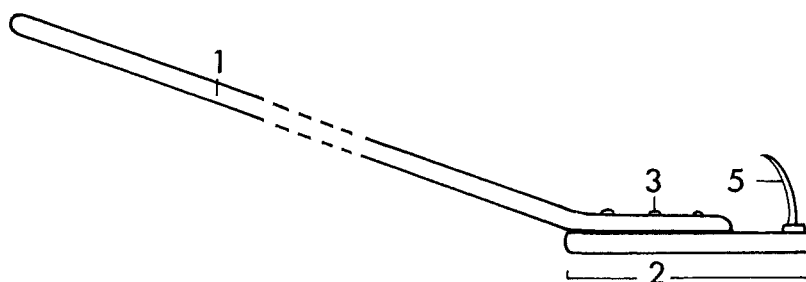
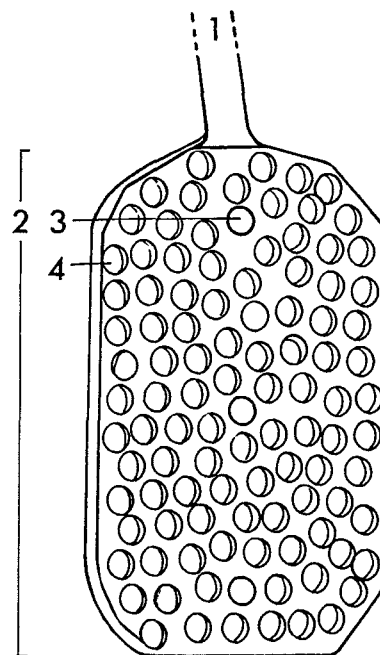
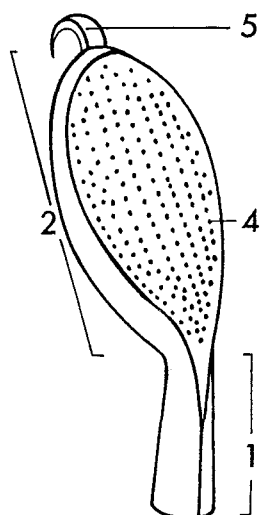
TÆKKESKOVL

træ
jern

tre
jern

trä
järn

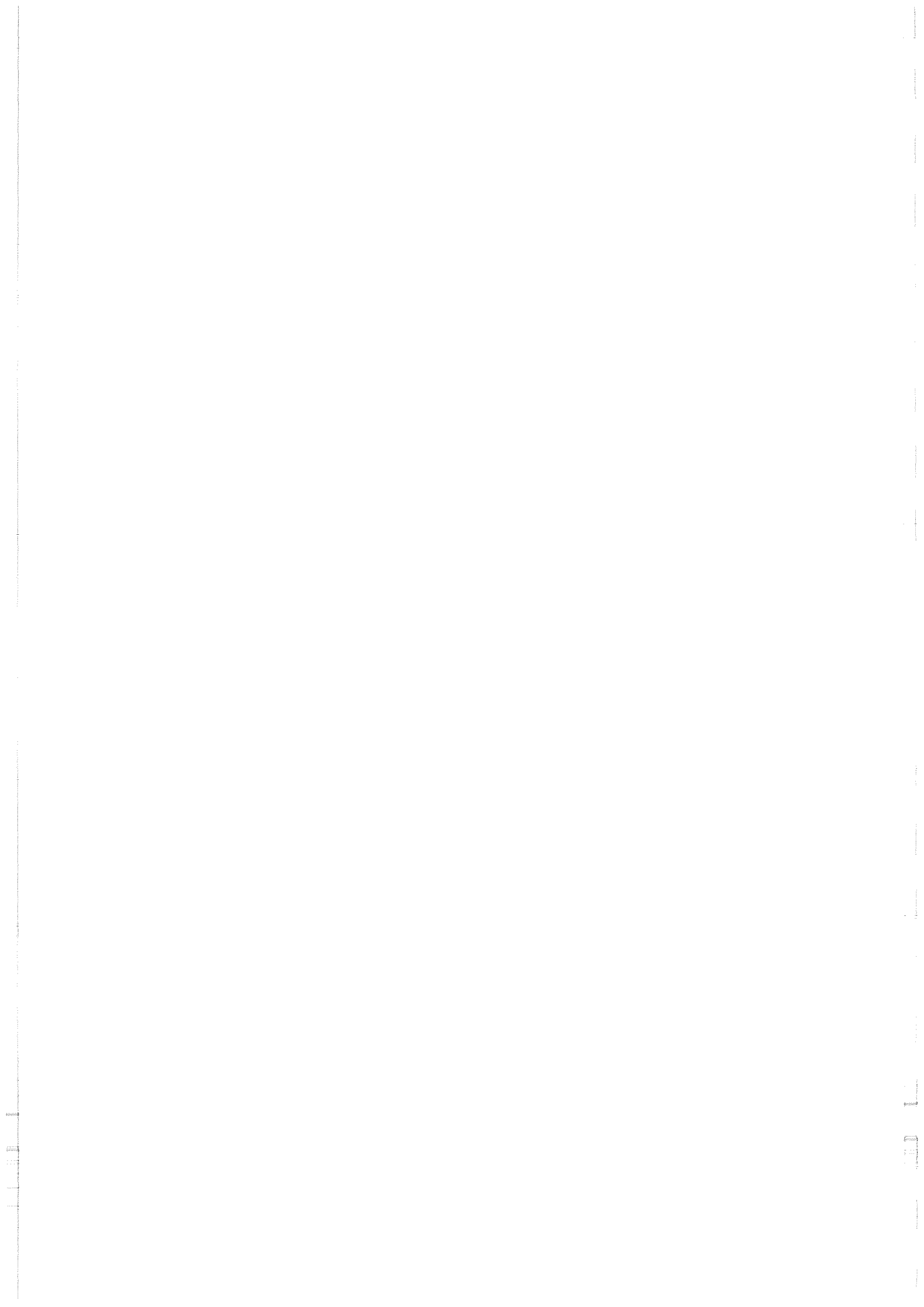
puuta
rautaa

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

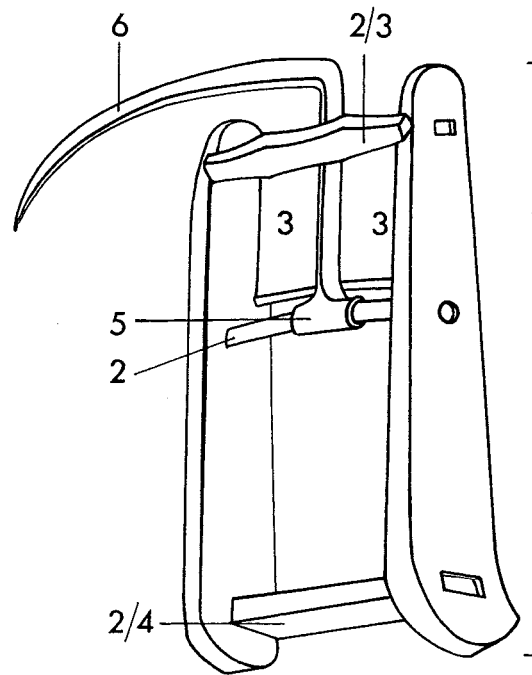
Tækkeskovlen bruges til at banke og klappe stråene på plads – derfor hullerne på bladets forside og krogen på bagsiden.

23 - 1.8.2002 Islandsk materiale savnes	1 skaft	Norsk materiale savnes	1 skaft	1 varsi	
	2 blad		2 blad		2 lapa
	3 nagle		3 spik		3 naula
	4 hul		4 hål		4 reikä
	5 krog		5 krok		5 koukku

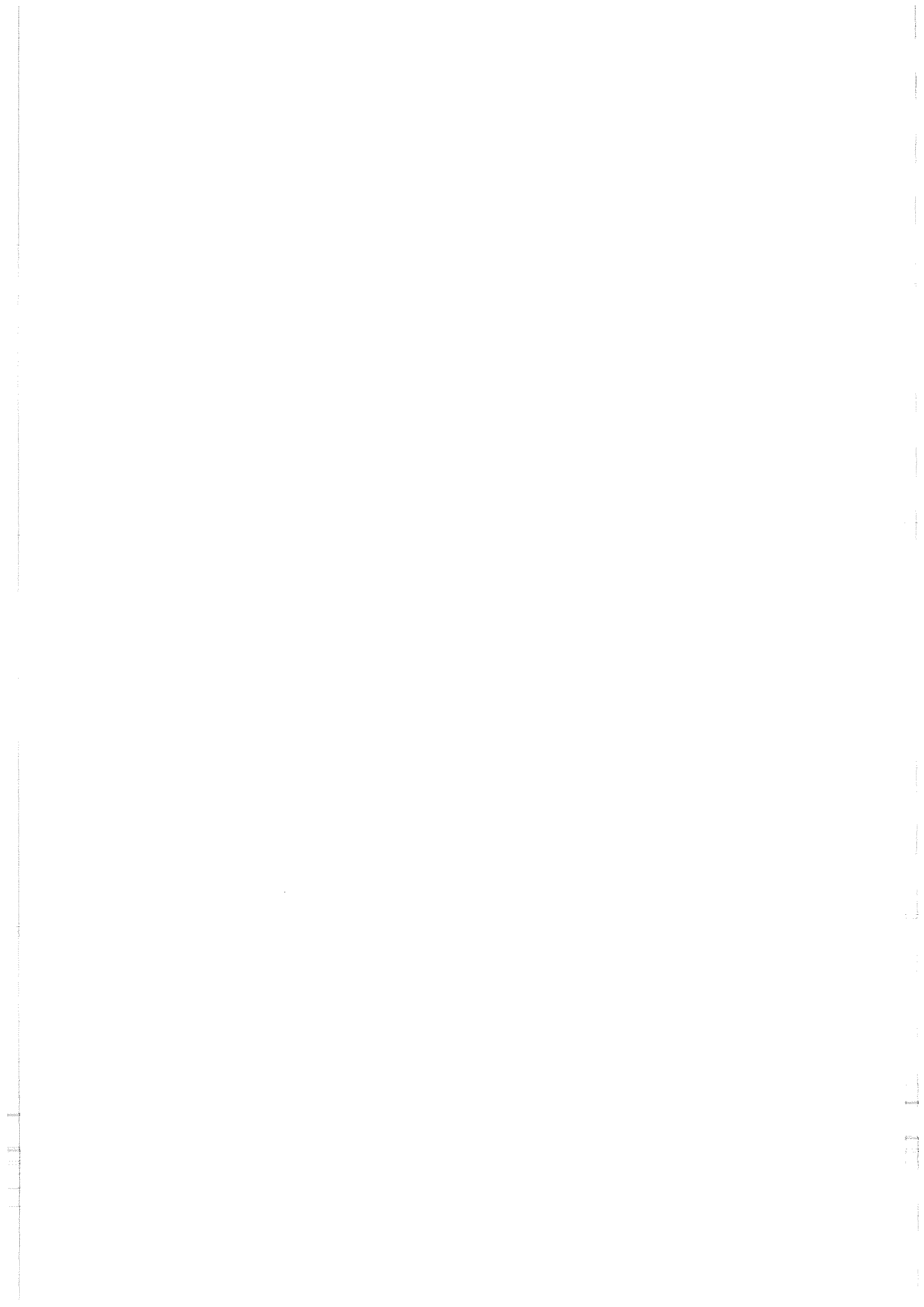

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
–	TÆKKESTOL	–	–	–
	træ jern	tre jern	trä jäm	puuta rautaa

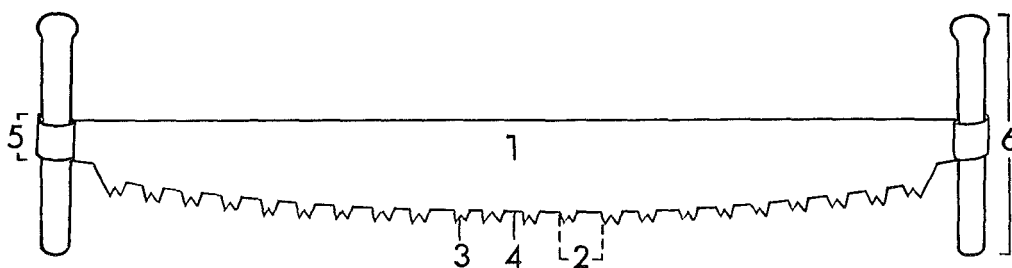
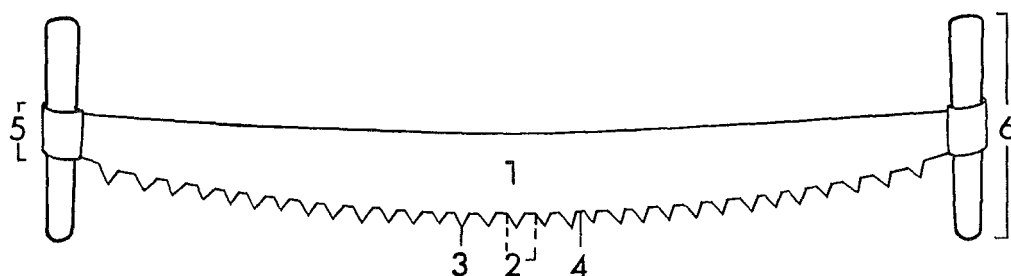

Tækkestolens pig/krog stikkes ind i selve taget over en lægte.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
STÓRVIÐARSÖG («TVÍSKEFTA»)	LANGSAV/ SKOVSAV	TØMMERSAG/ -SVANS (TIGERSVANS)	TIMMERSÅG/ STOCKSÅG	TUKKISAHA/ JUSTEERI
járn stál tré	jern stál træ	jern stál tre	járn stál trä	rautaa terästä puuta

* Lig 3 + 4.

1 (sagar)blað	1 savblad/-klinge	1 sagblad	1 sågklinga	1 sahanterä
2 -	2 deling*	2 deling*	2 -	2 -
3 tönn	3 tand	3 tann	3 tand	3 hammas
4 -	4 mellemrum	4 mellomrom	4 mellanrum	4 hampaanväli
5 -	5 dølle	5 skafthull, -hol	5 holk	5 holkki
6 handfang	6 håndtag	6 skaft	6 handtag	6 kädensija

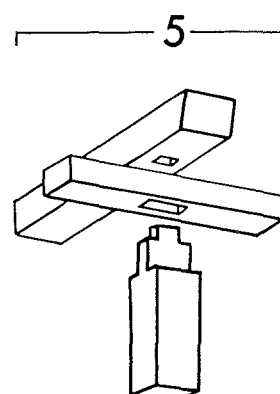
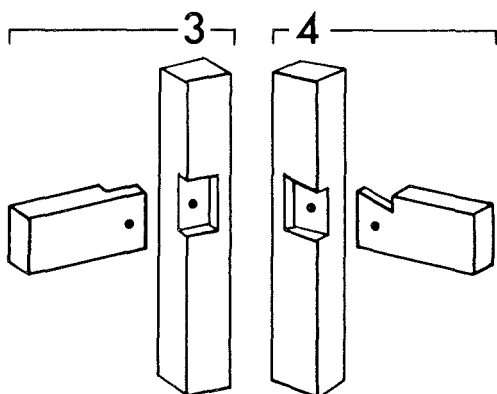
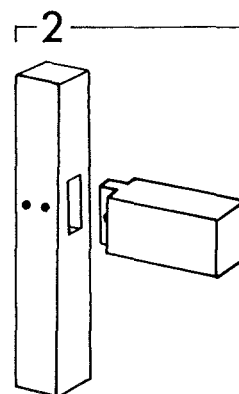
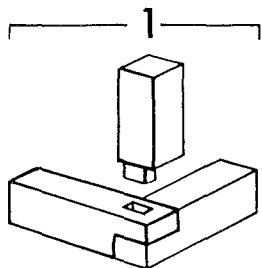
LITTERATUR

RASMUSSEN, H. 1957. Byggepladsen i hverdag og fest. København.

TYGHEIM, F. van. 1966. Op en om de Middeleeuwse Bouwwerf I-II. Brüssel.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
SAM- SETNINGAR 2	TØMMER- SAMLING 2	TØMMER- SAMBINDING 2	(TIMMER)- FOG 2	LIITOS 2
tré	træ	tre	trä	puuta

Fogar mellan lodrätt och tvärgående timmer

1 hornstoð töppuð með blindtappa í aursyllu	1 hjørneblad med "straffet" stolpetap	1 rett hjørne- blad med akslet tapp	1 stolpe med tapp	1 tappimainen kulmaliitos
2 lausholt tappað í stoð	2 stolpe med indtappet løs- holt	2 stolpe (sten- der) med inn- tappet løs- holt	2 stolpe med inntappad lös- holt	2 upotettu tappi- liitos
3 lausholt blaðað í stoð	3 stolpe med på- bladet løsholt - lige blad	3 stolpe (sten- der) med på- bladet løsholt - rett blad	3 stolpe med på- bladet löshult - rak bladning	3 suoralapainen kylkiliitos, tapitettu
4 lausholt blaðað í stoð, annar jaðar blaðsins geir- skorinn	4 stolpe med på- bladet løsholt - halv svale- hale	4 stolpe (sten- der) med på- bladet løsholt - halv svale- hale	4 stolpe med på- bladet löshult - enkel lax- stjært	4 lohenpyrstöinen kylkiliitos, tapitettu
5 stoð töppuð í bita gegnum syllu	5 gennemstukket stolpetap i rem og bjælke	5 -	5 -	5 tappimainen orsiliitos

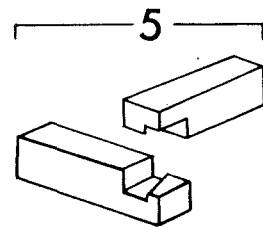
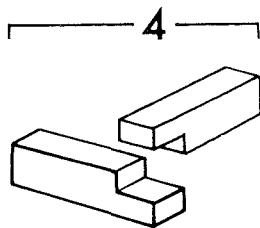
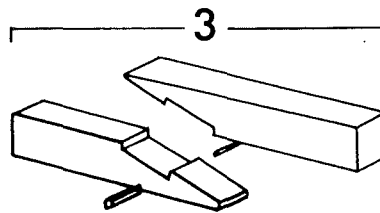
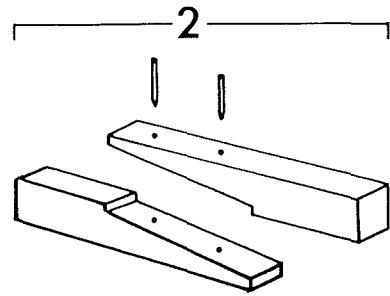
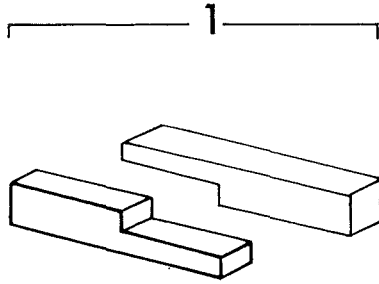
LITTERATUR

Landhuset. Byggeskik og egenpræg. 1975. Red. Curt von Jessen o.a. København.

SJOMAR, P. 1988. Byggnadsteknik och timmermanskonst. Göteborg.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
SAM- SETNINGAR 1	TØMMER- SAMLING 1	TØMMER- SAMBINDING 1	(TIMMER)- SKARV/FOG 1	LIITOS 1
tré	træ	tre	trä	puuta

Skarvar/fogar i vågrätt timmer

1 blöðun	1 lige blad	1 rett blad- skjøt, -skøyt ^H	1 rak bladning	1 suora lapa/ kämnenliitos
2 sniðblöðun	2 skråt blad, fornaglet	2 skrått blad med nagler	2 sned bladning	2 vinolapa, tapitettu
3 hakasnið- blöðun með spennufleygum	3 skråt hage- blad, forkilet	3 skrått hake- blad med kile	3 sned hakskarv med kil	3 viisto hammas- lapa, kiilattu/ karviliitos
4 blöðun á horn- samsetningu	4 lige hjørne- blad	4 rett hjørne- blad	4 rak hörn- bladning	4 suora nurkkalapa
5 hornblöðun með geir- skornum haka	5 hjørnekamblad	5 hjørnehake- blad	5 -	5 lohenpyrstö- hampaallinen kulmaliitos

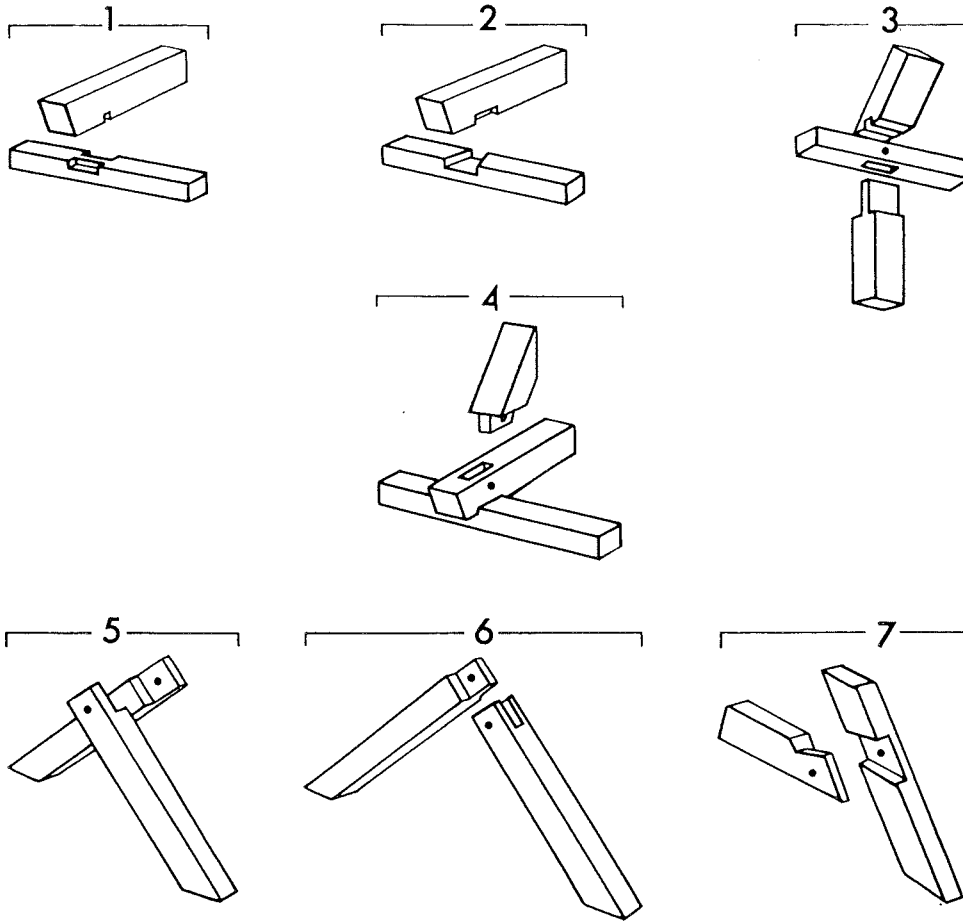
LITTERATUR

Landhuset. Byggeskik og egenpræg. 1975. Red. Curt von Jessen o.a. København.

SJÖMAR, P. 1988. Byggnadsteknik och timmermanskonst. Göteborg.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
SAM- SETNINGAR 3	TØMMER- SAMLING 3	TØMMER- SAMBINDING 3	(TIMMER)- FOG 3	LIITOS 3
tré	træ	tre	trä	puuta

Nr. 1-4: Fogar mellan lejd/tvärbjälke/sparre

Nr. 5-7: Fogar mellan sparre och hanbjälke/sparre

1 kambað saman	1 rem-bjälke med 1 dobbel kam 2-sidet kam	1 lejd-tvär- bjälke med tvåsidig kam	1 ristiupotus
2 geirungskambur	2 rem-bjälke med 2 svalehalekam svalehalekam	2 lejd-tvär- bjälke med lax kam	2 lohenpyrstö- upotus
3 -	3 stolpe/tagrem spærfod med slids	3 stolpe-lejd- sparre med slits	3 -
4 sperra töppuð í bita, sem- kembður er í syllu	4 tagrem/over- kæmmet bjälke/ind- tappet spær	4 lejd-över- kammad tvär- bjälke-in- tappad sparre	4 -
5 blöðun	5 kip med lige blad	5 sperrer bladð på halv ved	5 bladade sparrar
6 sperrur klofaðar saman	6 kip med slidstap	6 sperre felt med tapp og klauv	6 tappade sparrar
7 sniðgeir- blöðun	7 svalehale med bryst	7 sammenbladning med svalehale	5 harjalapa 6 harjatappi- liitos/ varholiitos 7 nokallinen lohenpyrstö- lapa

LITTERATUR

Landhuset. Byggeskik og egenpræg. 1975. Red. Curt von Jessen o.a. København.

SJOMAR, P. 1988. Byggnadsteknik och timmermanskonst. Göteborg.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

TUNNA

TØNDE

TØNNE

TUNNA

TYNNYRI

tré

træ

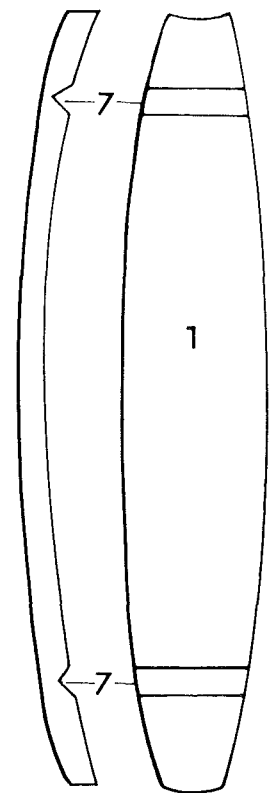
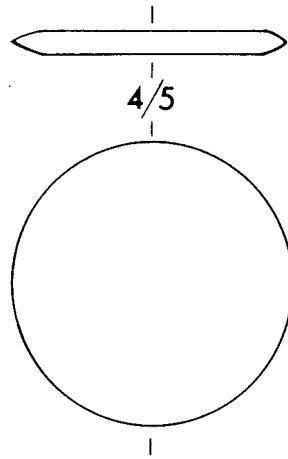
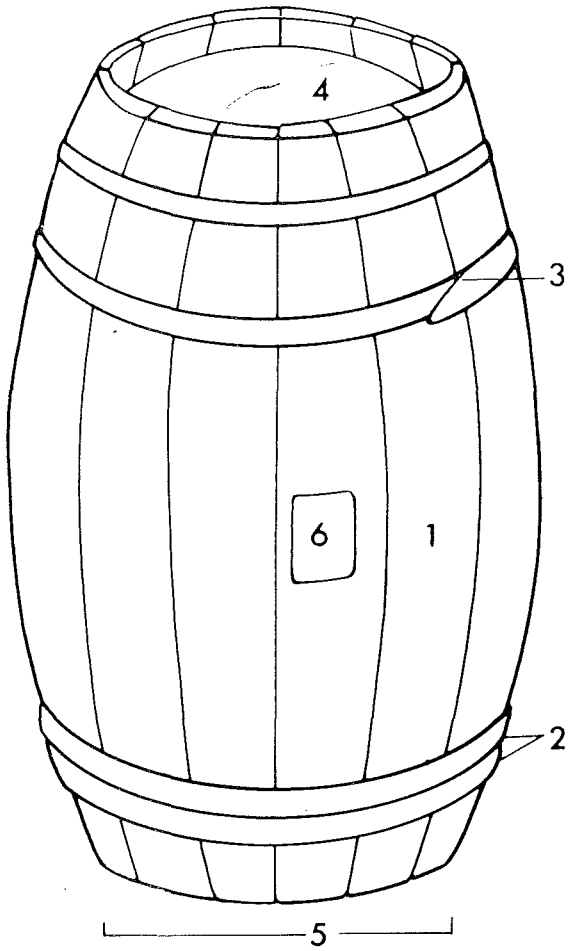
tre

trä

puuta

Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

1.9.1988 ©

- 1 stafur
- 2 gjörð
- 3 -
- 4 botn
- 5 botn
- 6 spuns
- 7 lok

- 1 stav
- 2 bånd
- 3 samling/lås
- 4 låg/opslag
- 5 bund
- 6 spuns
- 7 fals

- 1 stav
- 2 band/gjord
- 3 lås/sveip
- 4 oppslag.
- 5 bunn
- 6 spuns
- 7 kryss

- 1 stav
- 2 band
- 3 lås/"svep"
- 4 lock
- 5 botten
- 6 tapphål
- 7 lagg

- 1 kimpi
- 2 vanne
- 3 (vanteen)liitos
- 4 kansi
- 5 pohja
- 6 tappireikä/
tappireikä
- 7 ura/uurros

LITTERATUR

JOHANNESSON, L. 1983. Tunnor. (Det gamla Trelleborg 1981-82) Trelleborg.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

ULLARKAMBUR

ULDKAM

ULLKAM

ULLKAM

(VILLA)KARSTA

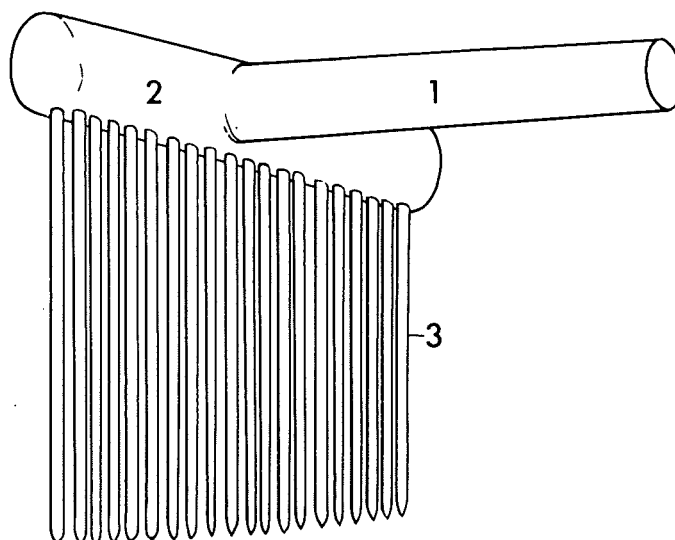
tré
járn

træ
jern

tre
jern

trä
járn

puuta
rautaa

6.

1 handfang
2 bakki
3 tindur

1 skaft
2 hoved
3 tænder

1 skaft
2 hode, hovedⁿ
3 tinder

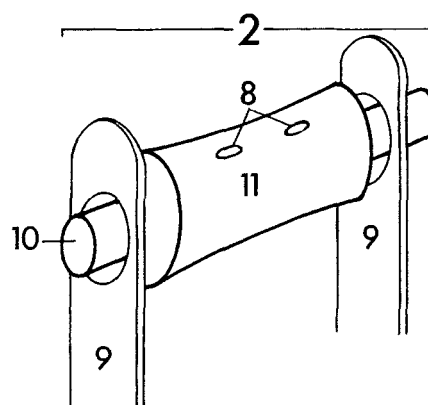
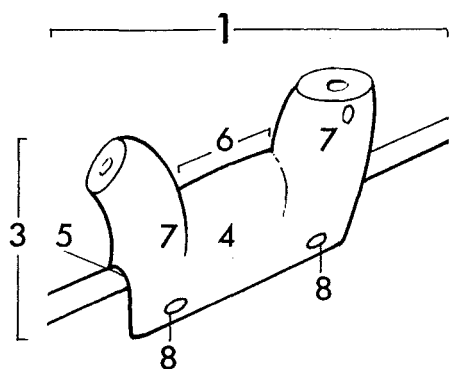
1 skaft
2 huvud
3 tänder

1 varsi
2 pää
3 piit

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
VADBEYGJA	HALEBEN	VABEIN	VAHORN/ DRAHORN/ HALEHORN	KLYYSI
bein horn	ben	bein gevir	ben	luuta

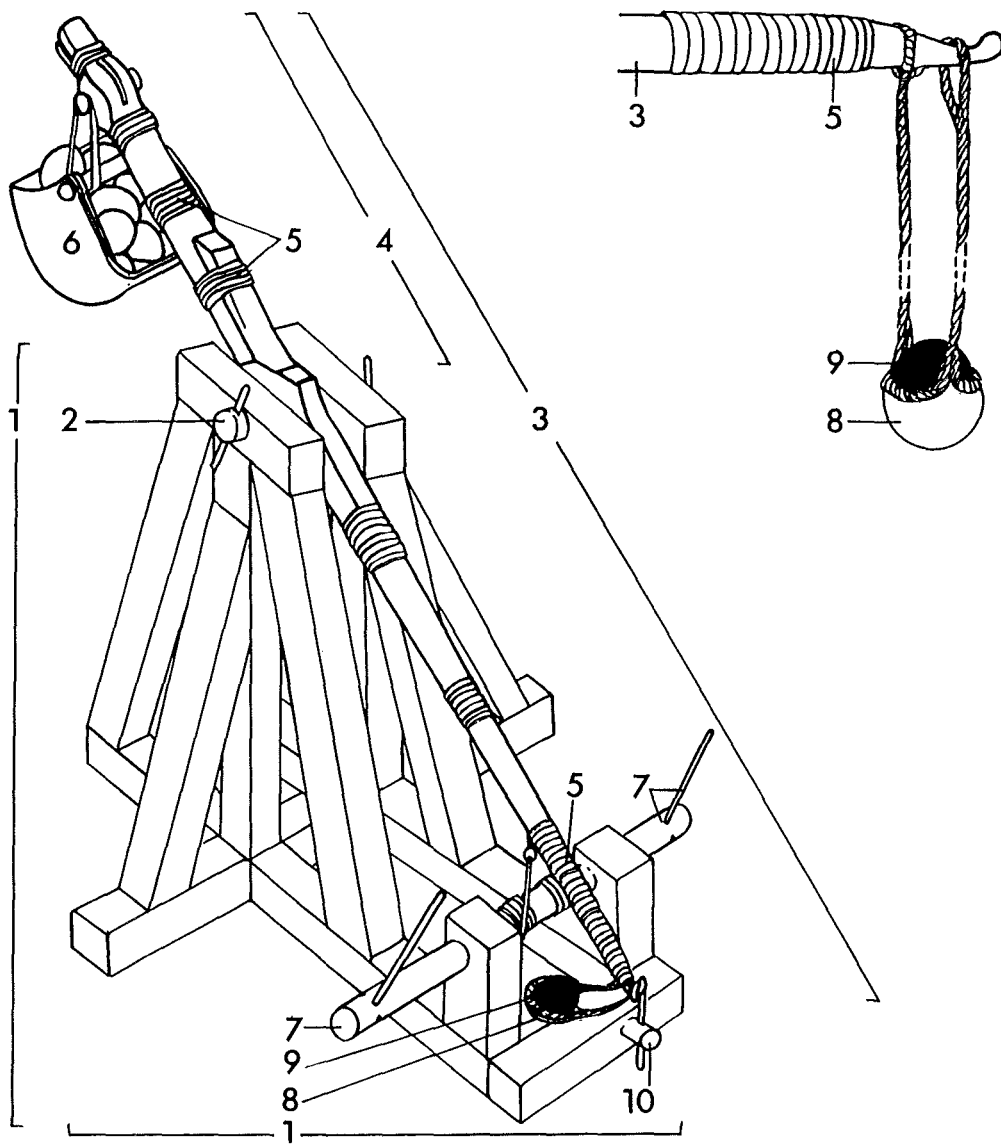
Anbragtes på bådens essing, hvor det skulle beskytte håndsnøren mod slid.

1 klaufлага vaðbeygja	1 gaffelformet halebén	1 gaffelforma vabein	1 gaffelformigt vahorn	1 haarukan- muotoinen
2 vaðbeygja með rúllu	2 haleben med rulle	2 vabeinrull	2 rullformat vahorn	2 rullan- muotoinen
3 –	3 kropp	3 kropp	3 kropp	3 vartalo
4 hlið	4 side	4 sidestykke	4 sida	4 kylki
5 –	5 gab	5 gap	5 gap, relingsgap	5 reelinkisuu
6 bak	6 ryg	6 rygg	6 rygg	6 selkä
7 horn	7 horn	7 horn	7 horn	7 sarvi
8 göt	8 hul	8 hull, hol ^{pl}	8 hål	8 reikä
9 höld	9 holder	9 vabeinholder, -haldar ^{pl}	9 hållare	9 pidike
10 öxull	10 aksel	10 aksel	10 axel	10 akseli
11 rúlla	11 rulle	11 vabeinlager	11 rulle	11 rulla

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
SLÖNGVIVEL	BLIDE	VALSLYNGE/ KASTEMASKIN	BLIDA/ KASTMASKIN	HEITOKONE
tré járn leður hampur steinn	træ jern læder hamp sten	tre jern lær hamp stein	trä járn läder hampa sten	puuta rautaa nahkaa hamppua kiveä

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i 1 Jen

13 - 1.7.1996

1 grind	1 galge/stativ	1 galge	1 stativ	1 jalusta/runko
2 öxull	2 aksel	2 svingakse	2 axel	2 akseli
3 vogarstöng	3 vægtstang/arm	3 arm	3 arm	3 (heitto)barsi
4 mótvægisstöng	4 kontravægt- stang	4 motvektsarm	4 motviktsarm	4 vastapaino- varsi
5 vafningur	5 bevikling	5 surring	5 surning	5 surraus
6 mótvægi	6 kontravægt med sten	6 motvekt med stein	6 motvikt med sten	6 vastapaino kivineen
7 vinda	7 vinde	7 vinde	7 vinda	7 vintturi
8 slönga	8 slynge	8 slynge	8 slunga	8 linko
9 skeyti	9 projektil/ ladning	9 prosjektil	9 projektil	9 heittokappale
10 gikkur	10 aftrækker	10 avtrekker	10 avtryckare	10 laukaisin

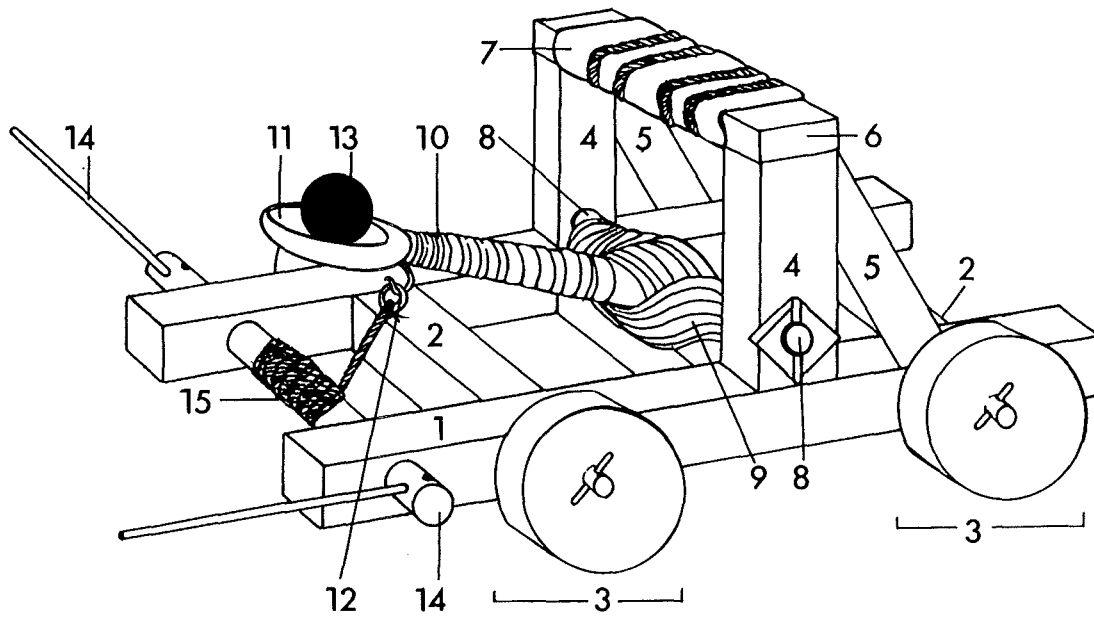
LITTERATUR

OLSEN, R. A. 1996. Borge i Danmark. København.

SAXTORPH, NIELS M. 1971. Krigsfolk gennem tiden. København.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
VALSLÖNGVA	ONAGER	VALSLYNGE/ ONAGER	ONAGER	HEITTIKONE/ ONAGER
tré	træ	tre	trä	puuta
járn	jern	jern	järn	rautaa
hampur	hamp	hamp	hampa	hamppua
hrosshár	hestehár	hestehár/tagl	tagel	jouhta

13 - 1.7.1996 © Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i l...den

* Stærkt snoede reb.

1 vagn	1 fodstykke	1 bunnramme	1 fotstykke/ram	1 alusta
2 biti	2 aksel	2 aksel	2 axel	2 akseli
3 hjól	3 hjul	3 hjul	3 hjul	3 pyörä
4 stólpi	4 sidestolpe	4 sidestolpe	4 sidostolpe	4 sivutolppa
5 stífa	5 afstivning	5 skråstiver	5 stötta	5 (viisto)tuki
6 þvertré	6 tværtræ/ stoptræ	6 stopptre	6 tværslå/ stoppträ	6 poikkiorisi/ vastinorsi
7 bólstrun	7 polstring	7 polstring	7 polstring	7 pehmike
8 öxull	8 spændaksel	8 spennregule- ring	8 spännaxel	8 jännitysakseli
9 vafningur*	9 strengebundt*	9 torsjonsstreng*	9 rep*	9 köysi*
10 armur	10 arm	10 arm	10 arm	10 (heitto)varsi
11 slöngva	11 hoved	11 hode, hovud [□]	11 huvud	11 pää
12 krókur/lykkja	12 krog/øjje	12 utløserkrok	12 krok/ögla	12 koukku/ silmutka
13 skeyti	13 projektil	13 prosjektil	13 projektil	13 heittokappale
14 vinda	14 vinde/optræk	14 spennvinde	14 vinda	14 vintturi
15 taug	15 reb	15 reip	15 rep	15 köysi

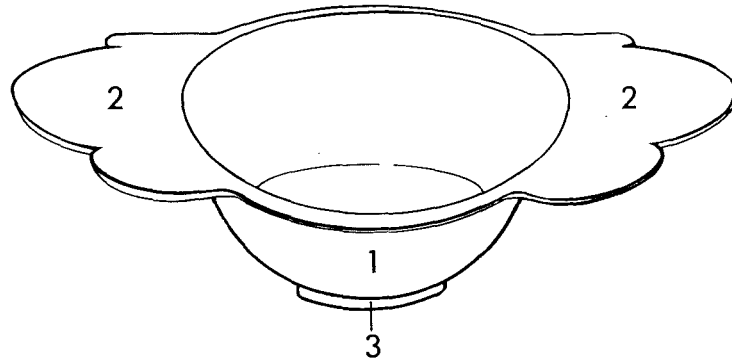
LITTERATUR

OLSEN, R. A. 1996. Borge i Danmark. København.

SAXTORPH, NIELS M. 1971. Krigsfolk gennem tiden. København.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
BOLLI	KOVSKEN	VANGAR	KÅSA	KOUSA
tré	træ	tre	trä	puuta
góðmálmur	ædelmetall	edelmetall	ädelmetall	jalometallia
tin	tin	tinn	tenn	tinaa

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

10 - 1.9.1989

1 skál	1 skål	1 skål	1 skål	1 malja
2 eyra	2 øre	2 øre	2 handtag	2 kädensija
3 standkantur	3 standkant	3 standring/ fotring	3 fotring	3 jalka (rengas)

LITTERATUR

Arv og Eje 1968. Drikkeskik og drikkekar i Danmark. (Danske Museer XVII).
Odense

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

MYLLA/
VATNSMYLLA

VANDMØLLE

VANNKVERN/
VASSKVERN^H

VATTENKVARN

VESIMYLLY

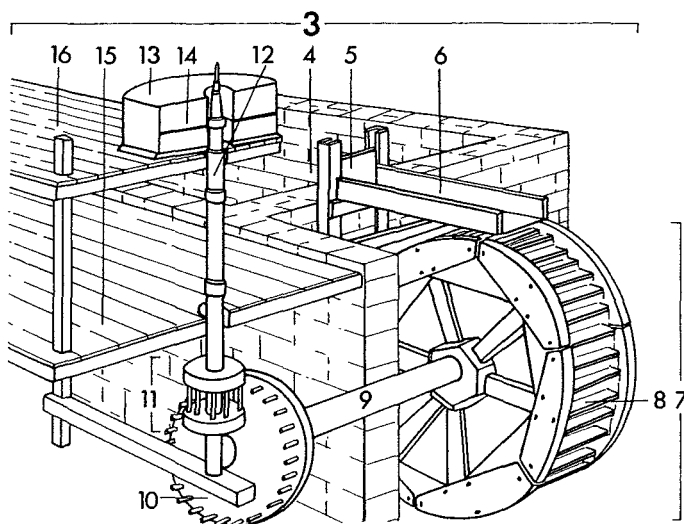
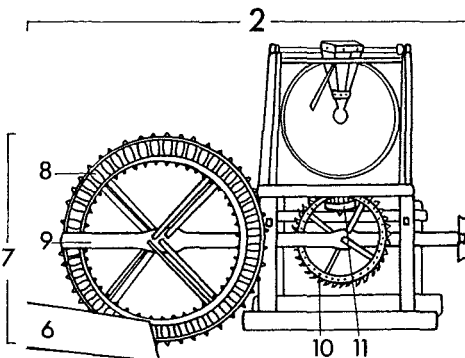
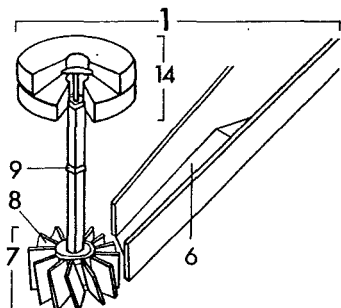
tré
steinn
járn

træ
natursten
jern

tre
stein
jern

trä
natursten
járn

puuta
luonnonkiveä
rautaa

* For hjulets opbygning se nomenklaturarket HJUL 1-4.

** Se nomenklaturarket HÅNDKVÆRN.

Íslensk tekst
har dessverre ikke
tilgået prosjektet

1 skvætmølle/
skvatmølle

1 -

1 skvaltkvarn

1 härkinmylly

2 underfaldshjul

2 -

2 underfallshjul

2 yläratas

3 overfaldshjul

3 -

3 överfallshjul

3 alaratas

4 sluse

4 -

4 sluss

4 sulku

5 stigbord

5 -

5 lucka/stigbord

5 luukku

6 vandrende

6 vannrenne,
vass-^H

6 vattenränna/
kvarn-

6 vesiränni

7 vandhjul*

7 vannhjul,
vass-^H

7 vattenhjul*

7 vesiratas

8 skovl

8 skovl

8 skovel

8 siipi

9 aksel

9 aksel

9 axel

9 akseli

10 stjernehjul

10 -

10 kronhjul

10 rattaanpyörä

11 stokkeværk

11 -

1 drev

11 käyttöpyörä

12 spindel

12 -

12 spindel

12 kiertoakseli

13 støvkar

13 -

13 ringkar

13 kivikotelo

14 kværnstene**

14 kvernsteiner

14 kvarnstenar**

14 myllynkivet

15 broloft

15 -

15 broloft/
nedre loftet

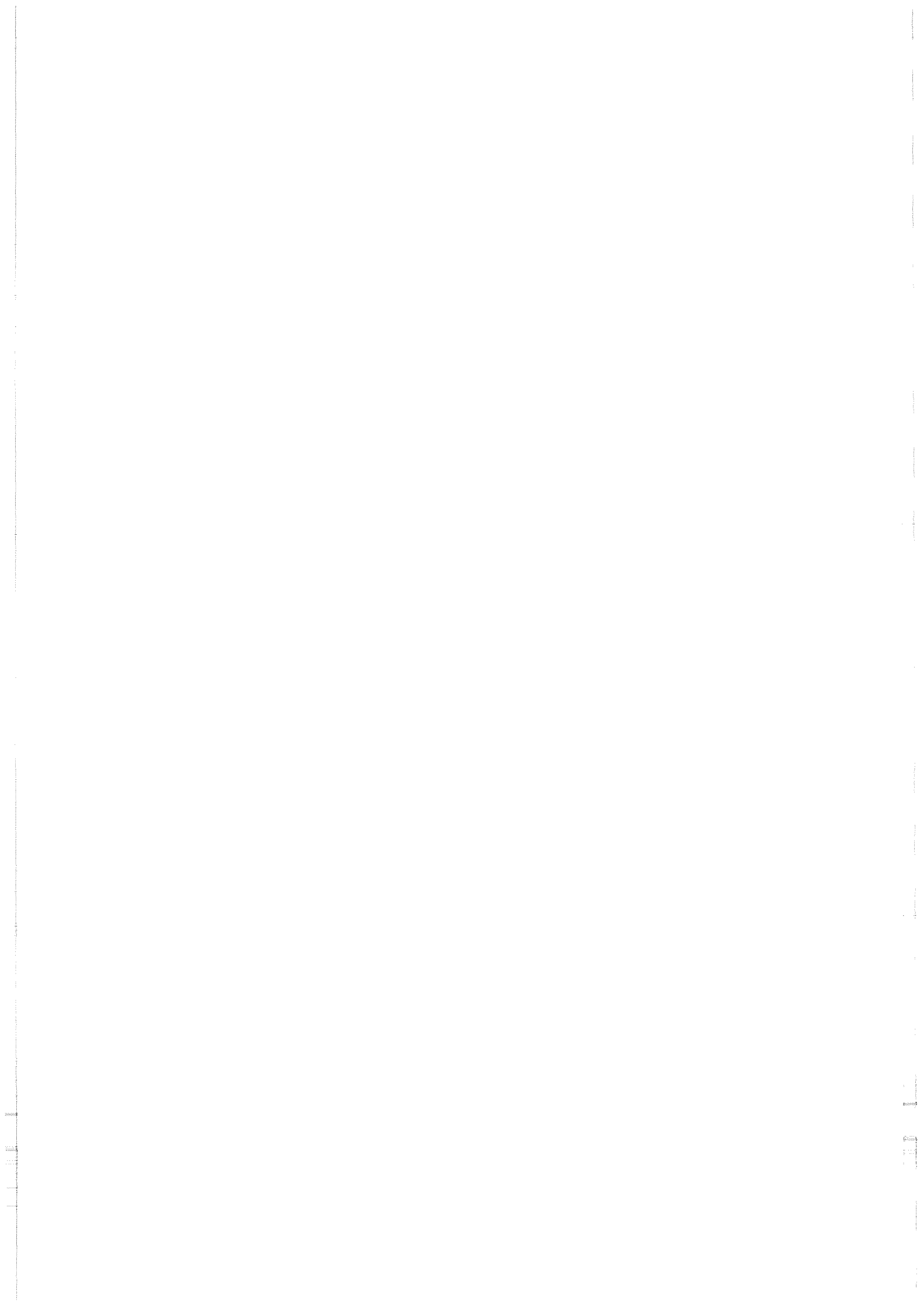
15 alasilta

16 kværnloft

16 -

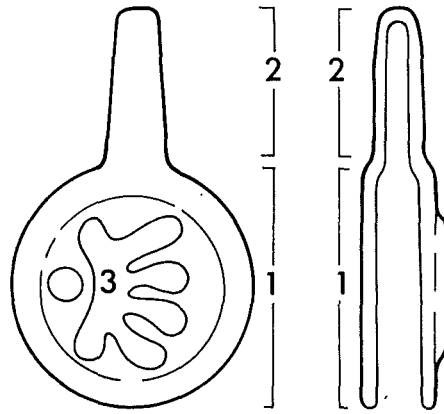
16 kvarnloft/
övre loftet

16 yläsilta

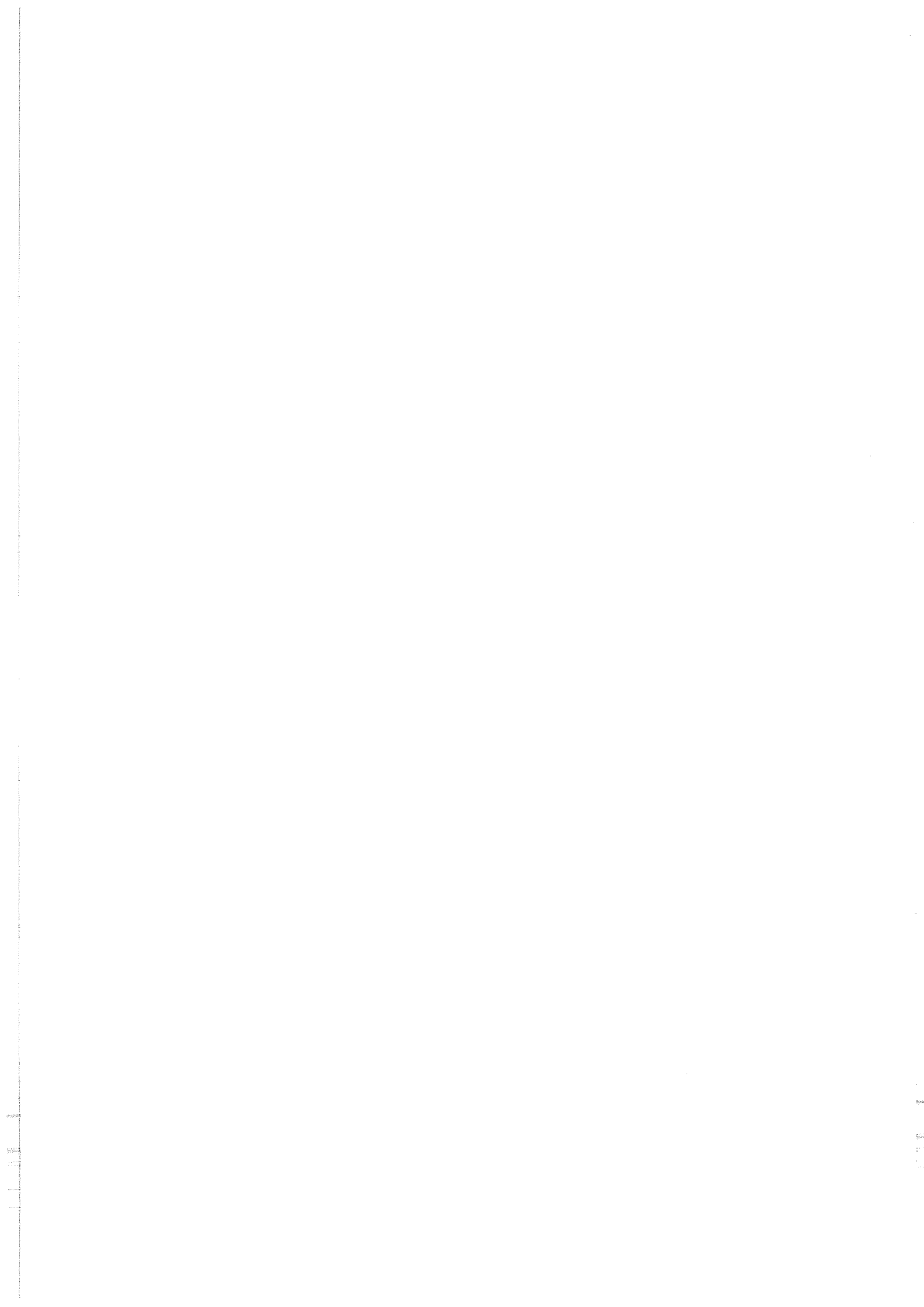
Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
BLÝINNSIGLI	PLOMBE	VAREPLOMBE	(VARU)PLOMB	PLOMBI
bly	bly	bly	bly	lyijyä

* På framsidan i regel stadsvapen eller fabrikantens bomärke; på senare plomber ofta regentens bomärke.

** På baksidan ofta (präglad el. inristad) kontrollanmärkning (rullens längd el. kvalitet).
Plomben är i sig själv uttryck för att klädet har blivit kontrollerat.

1 framhlið	1 forside*	1 forside*	1 framsida*	1 etusivu*
2 álma	2 ribbe	2 ribbe	2 ribba	2 kaari
3 bakhlið	3 baðside**	3 bakside**	3 baksida**	3 takasivu**

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

HALLAMÁL

VATERPAS

VATER

LODBRÄDA/
LIBELL

LUOTILAUTA

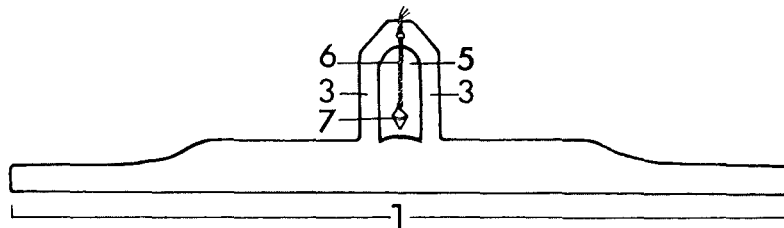
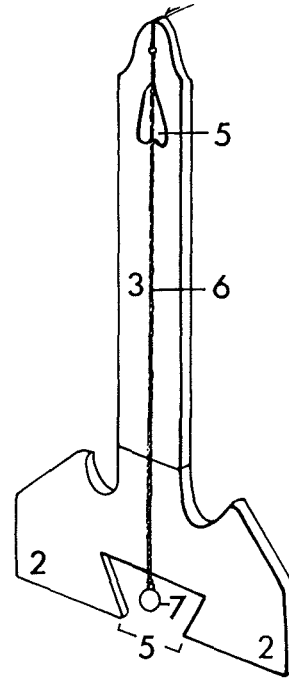
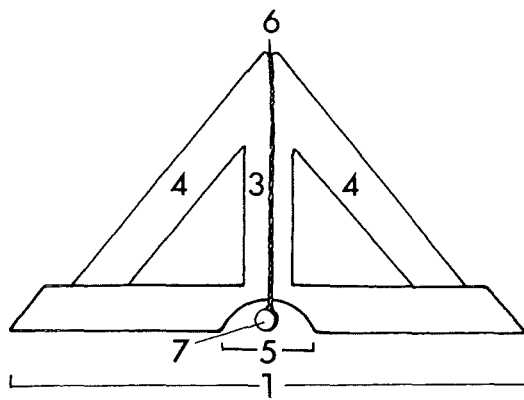
tré
málmur
band

træ
metal
snor

tre
metall
snor

trä
metall
snöre

puuta
metallia
nyöriä

Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

© 16 - 1.1.1998

- 1 flötur
- 2 fótur
- 3 stofn
- 4 langhlið
- 5 gat fyrir lóð
- 6 lína
- 7 lóð

- 1 vage/vater
- 2 fod
- 3 stav
- 4 trekantside
- 5 udskæring til lod
- 6 snor
- 7 lod

- 1 vage/vater
- 2 fot
- 3 stav
- 4 trekantside
- 5 åpning for lodd
- 6 loddsnor
- 7 lodd

- 1 våg/plan
- 2 fot
- 3 stav
- 4 hypotenus
- 5 urtag för lod
- 6 snöre
- 7 lod

- 1 vaaka/taso
- 2 jalka
- 3 pystypuu
- 4 hypotenuusa
- 5 luodinaukko
- 6 nyöri
- 7 luoti

LITTERATUR

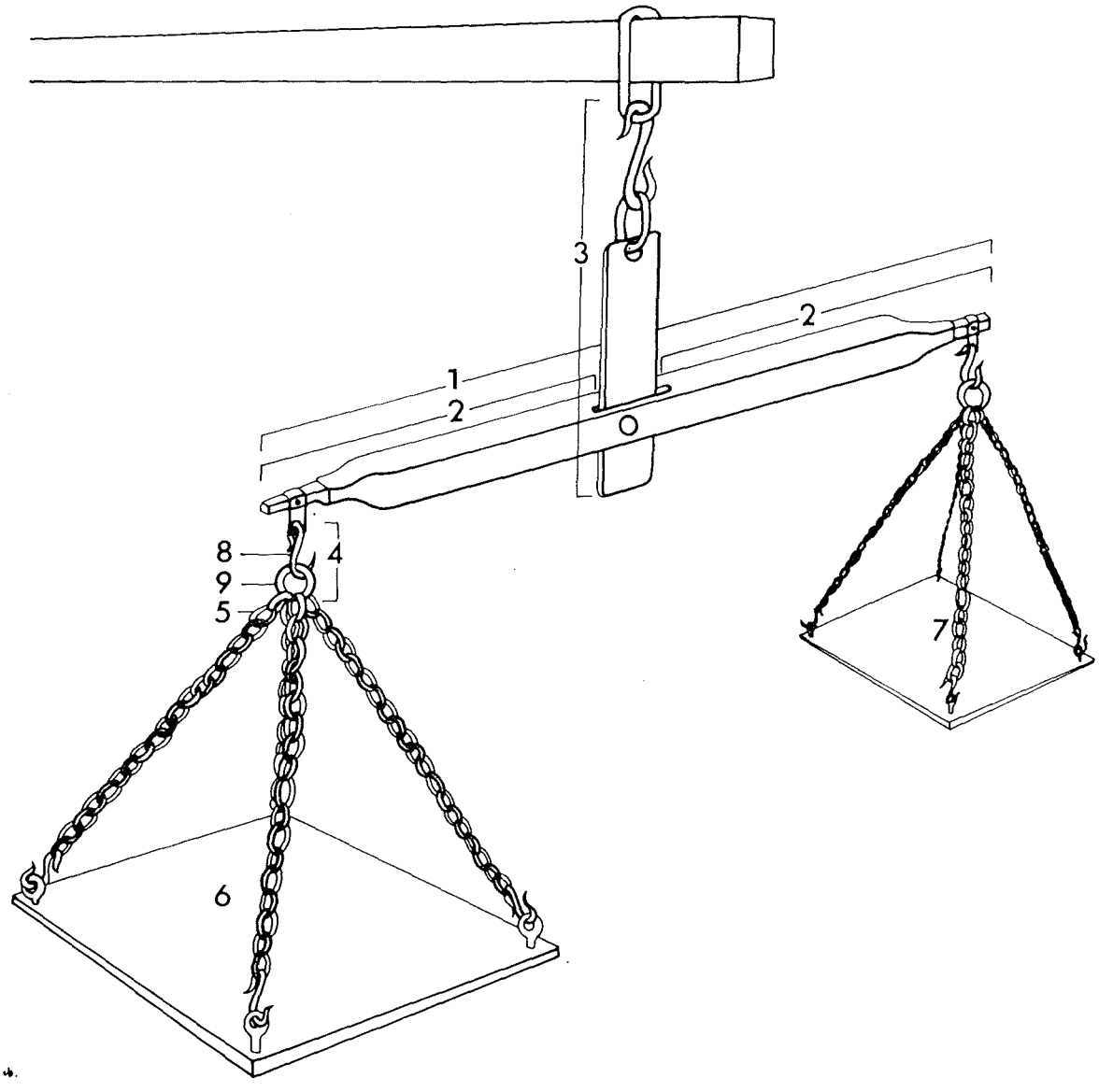
GJERDI, T. 1964. Snekker. Oslo.

RASMUSSEN, H. 1957. Byggepladsen i hverdag og fest. København.

TYGHEM, F. van. 1966. Op en om de Middeleeuwse Bouwwerf I-II. Brussel.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
VOG	VÆGT/PUNDERT	VEKT	VÅG	VAAKA
járn tré	jern træ	jern tre	järn trä	rautaa puuta

Våg för tunga ting, jämför balansvåg/skålvekt

Nordisk Ministerråd/Arbejdsgruppen
© 1.12.1987

1 vogarstöng	1 vægtstang	1 vektstang	1 vågstång	1 vaa'an selkä
2 armur	2 arm	2 arm	2 arm	2 varsi
3 hengi	3 vægtophæng	3 vektoppheng	3 vågupphäng	3 ripustin
4 pallhengi	4 (skål)ophæng	4 skåloppheng	4 (skål)upphäng	4 (kupin) kannatin
5 festi	5 kæde	5 kjede	5 kedja	5 ketju
6 vörupallur	6 (veje)skål/ plade	6 (vare)skål/ plate	6 (varu)skål/ platta	6 (tavara)kuppi
7 lóðapallur	7 (vægtlod) skål/plade	7 (vekt)skål/ plate	7 (vikt)skål/ platta	7 (punnus)kuppi
8 krókur	8 krog	8 krok	8 krok	8 koukku
9 hringur	9 ring	9 ring	9 ring	9 rengas

LITTERATUR

JANSSON, S. O. 1936. Mått mål och vikt i Sverige till 1500-talets mitt.
Nordisk kultur XXX. Stockholm.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

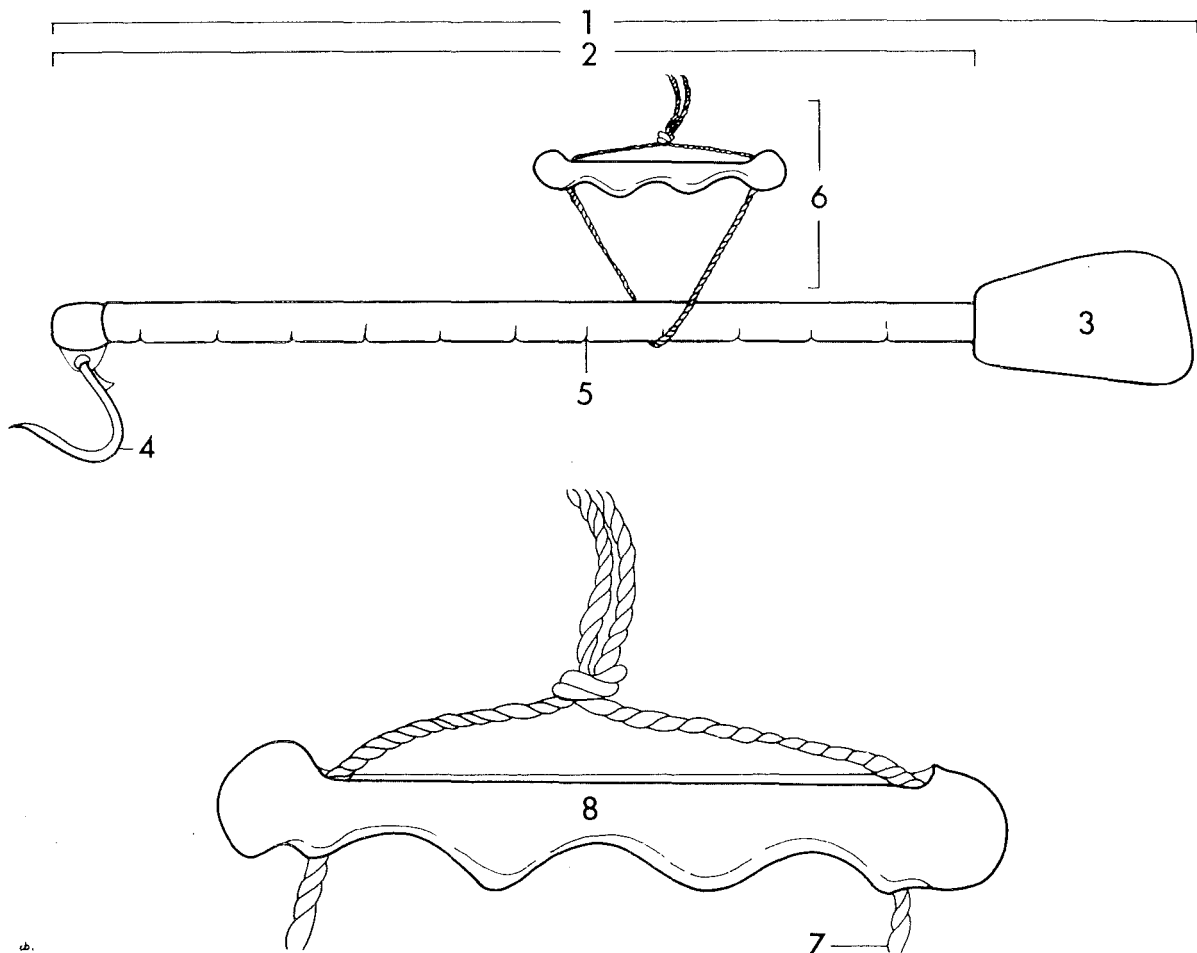
PUNDARI

VÆGT/BISMER

VEKT/BISMER

VÅG/BESMAN

PUNTARI

tré
járn
blýtræ
jern
blytre
jern
blyträ
järn
blypuuta
rauta
lyijyä

Besman är en våg med fast motvikt i ena änden och ett rörligt handtag längs en skala

1 pundarastöng	1 vægtstang	1 vektstang	1 stång	1 (vaa'an)selkä
2 armur	2 vejearm	2 (vekt)arm	2 arm	2 varsi
3 mótvægi	3 (vægt)lod	3 (vekt)lodd	3 (mot)vikt	3 vastapaino
4 krókur	4 krog	4 krok	4 krok	4 koukku
5 kvarói	5 skala	5 skala	5 skala	5 asteikko
6 hald	6 holder	6 holder, haldar ^H	6 hållare	6 kannatin
7 festi	7 snor/ring	7 snor/ring	7 snöre/ring	7 aru/rengas
8 hald	8 håndtag	8 handtak	8 -	8 kädensija

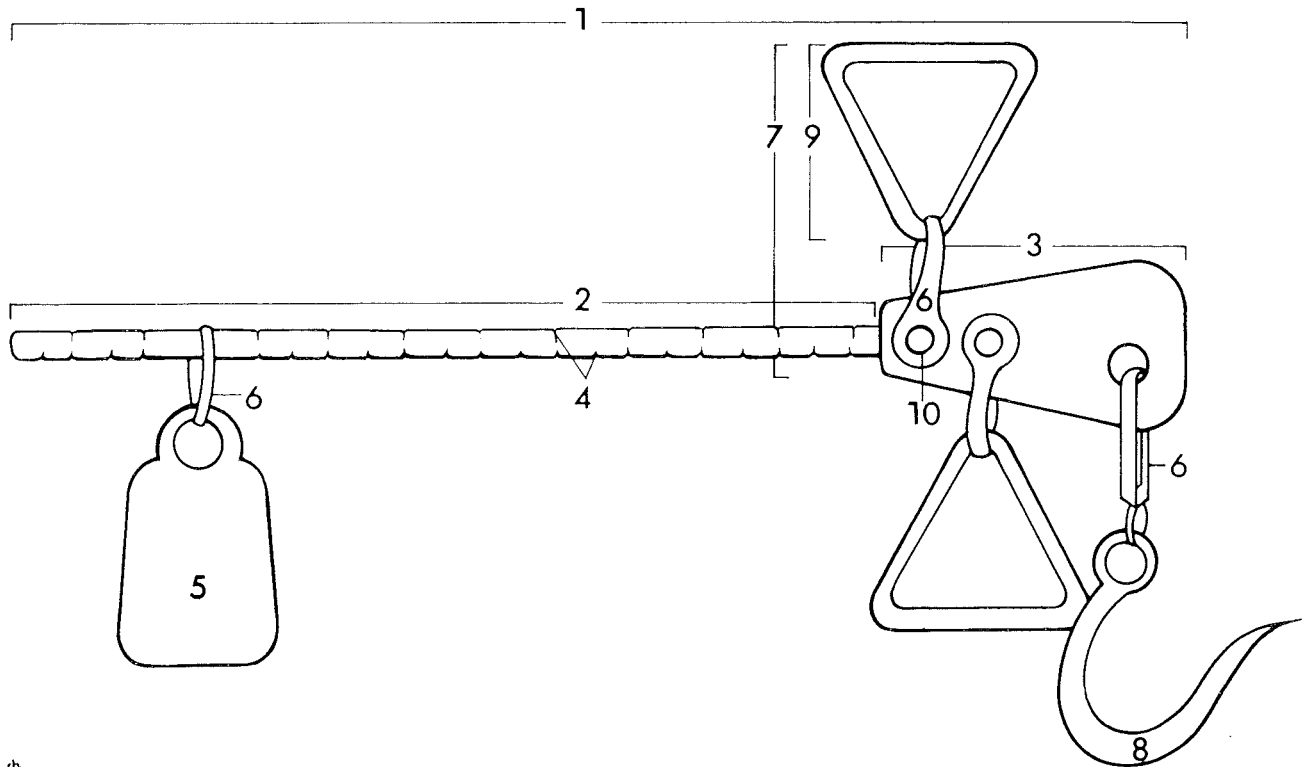
LITTERATUR

FEHRMAN, M. 1985. Besman. Kulturens årsbok 1985. Lund.

JANSSON, S. O. 1936. Mått mål och vikt i Sverige till 1500-talets mitt.
Nordisk kultur XXX. Stockholm.

SVÄRDSTRÖM, E. 1966. Besman och tillbehör från Lödöse. Fornvännen 1966.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
REISLA	VÆGT/HÅND-PUNDERT	VEKT/(HAND)-PUNDER	VÅG/(HAND)-PYNDARE	PUNTARI
tré	træ	tre	trä	puuta
járn	jern	jern	järn	rautaa
blý	bly	bly	bly	lyijyä

Pyndare är en vändbar våg med två olika balanspunkter med var sin skala, skjutbar vikt och fasta handtag

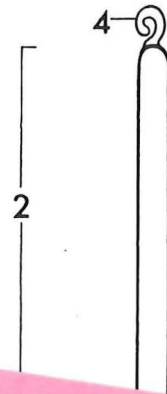
1 vogarstöng	1 vægtstang	1 vektstang	1 vågstång	1 (vaa'an)selkä
2 lóðarmur	2 (vægt)arm	2 (vekt)arm	2 (mot)viktarm	2 (vasta)paino-varsi/-reisi
3 krókarmur	3 (veje)arm	3 (veie)arm	3 varuarm	3 koukkuvarsi/-reisi
4 kvarði	4 skala	4 skala	4 skala	4 asteikko
5 reislulóð	5 (vægt)lod	5 vektlodd	5 (mot)vikt/lod	5 vastapaino
6 hengi	6 ophæng	6 oppheng	6 hängsel	6 kannatin-silmukka
7 hald	7 holder	7 holder, haldar [□]	7 hållare	7 kannatin
8 krókur	8 krog	8 krok	8 krok	8 koukku
9 haldlykkja	9 håndtag	9 handtak	9 handtag	9 kädensija
10 þolinmoður	10 aksel	10 aksel	10 axel	10 akseli

LITTERATUR

JANSSON, S. O. 1936. Mått mål och vikt i Sverige till 1500-talets mitt.
Nordisk kultur XXX. Stockholm.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
VEFJARGAFFALL	VÆVEKAM	VEVKAM	VÄVKAM	PIRTA/KAIDE
járn tré	jern træ	jern tre	järn trä	rautaa puuta

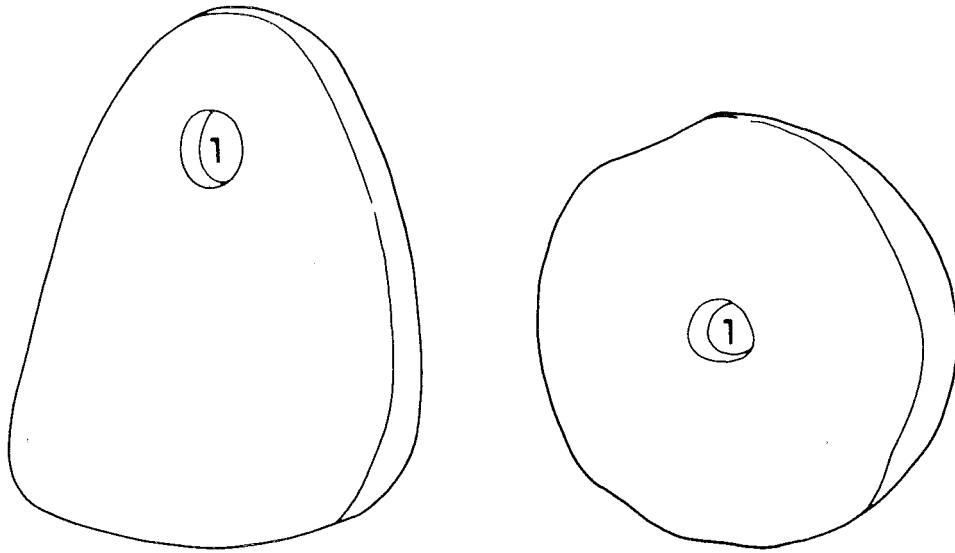

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden
1.9.1988

1 haus	1 hoved	1 hode, hovud ^{tr}	1 huvud	1 pää
2 skaft	2 skaft	2 skaft	2 skaft	2 varsi
3 tennur	3 tænder	3 tinner	3 tänder	3 piit
4 krókur	4 øje	4 øye, auge ^{tr}	4 ögla	4 silmukka

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
KLJÁSTEINN	VÆVEVÆGT	KLJÁSTEIN/ VEVLODD	VÄVTYNGD	KANGASPUIDEN PAINO
steinn kléberg leir óbrenndur leir	sten klæbersten keramik ubrændt ler	stein kleberstein keramikk ubrent leire	sten täljsten keramik obränd lera	kiveä voulukiveä keramiikkaa (polttamatonta) savea

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

1.9.1988

1 gat

1 hul

1 opphengshull,
hol^H

1 upphäng-
ningshål

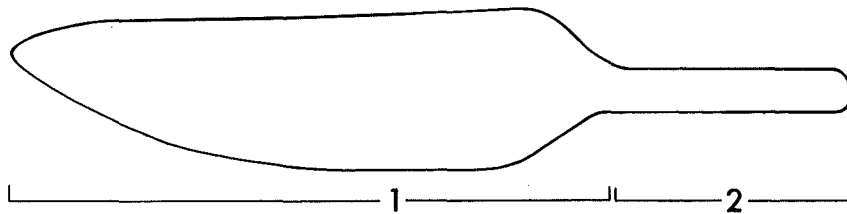
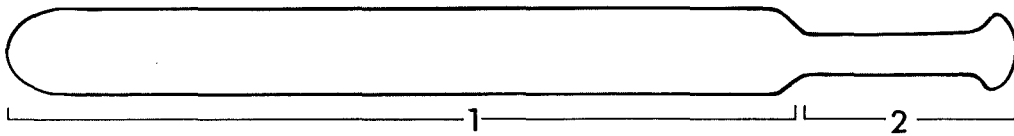
1 ripustusreikä

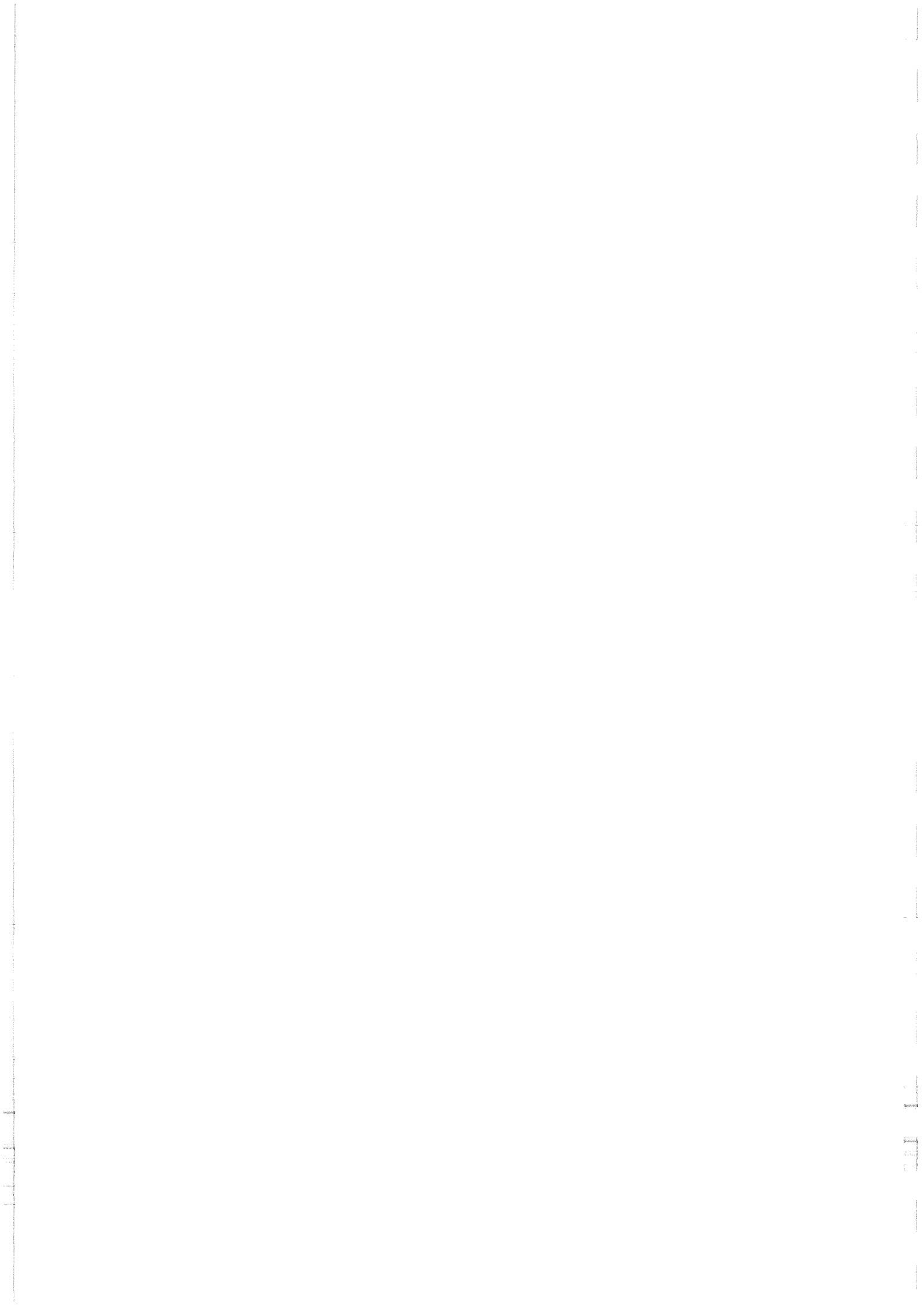
LITTERATUR

HOFFMANN, M. 1964. The Warp-weighted Loom. (Studia Norvegica 14). Oslo.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
VEFJARSKEIÐ	VÆVESVÆRD	VEVSKJE/ VEVSVERD	VÄVSVÄRD	VIDIN/KALPA
hvalbein járn tré	hvalben jern træ	hvalbein jern tre	valben járn trä	valaanluuta rautaa puuta

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

TÁGAR

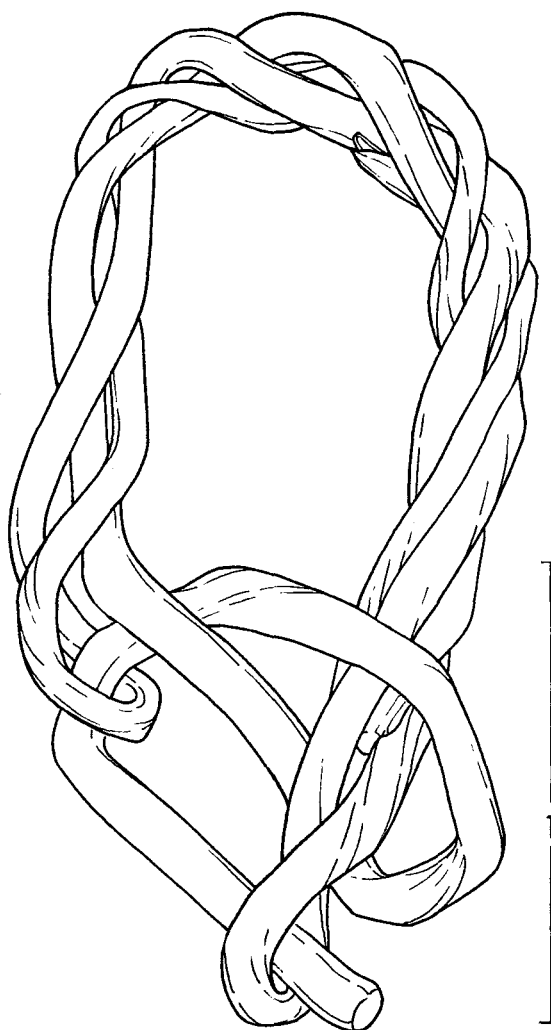
REB/
VIDJEKNUDE

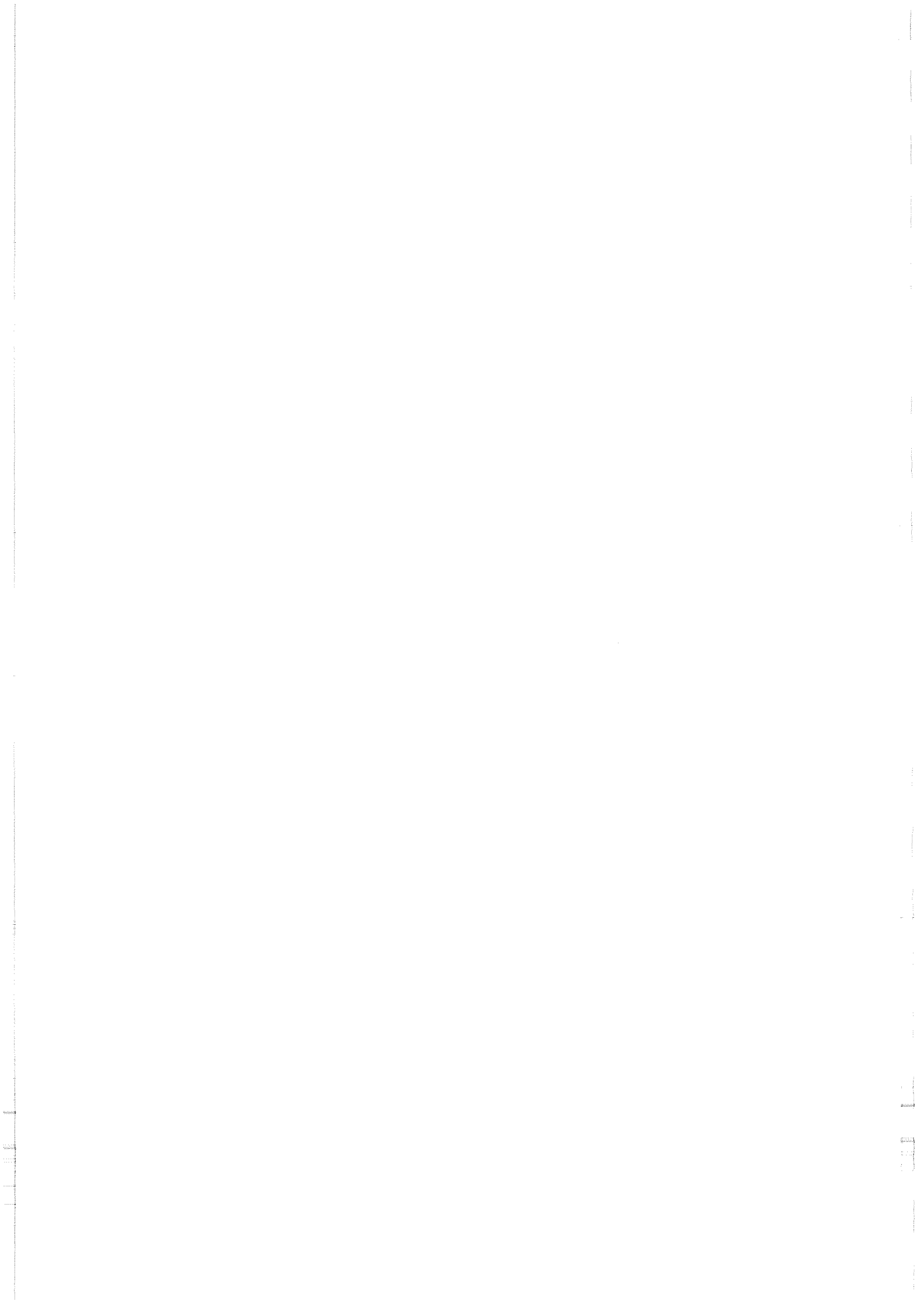
VIDJEKNOTE

VIDJAR

VITSASTA

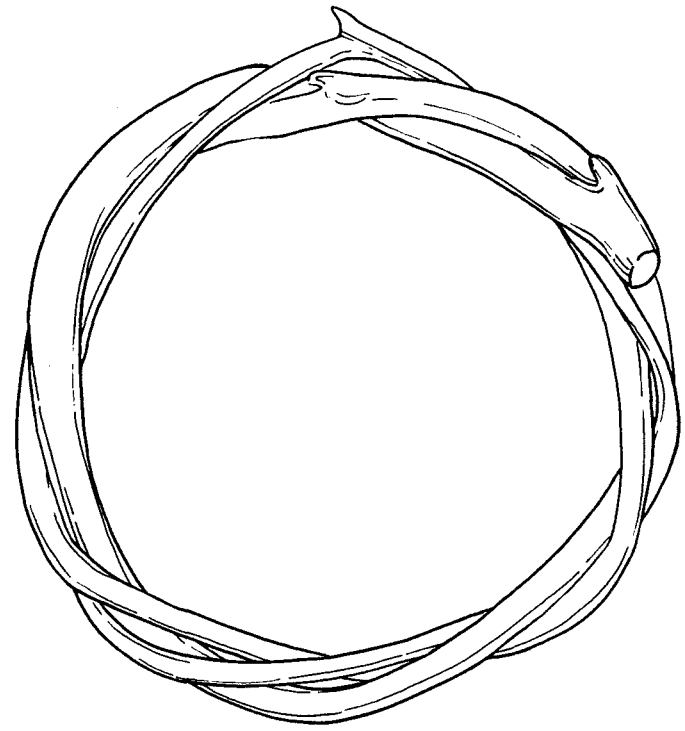
vidje

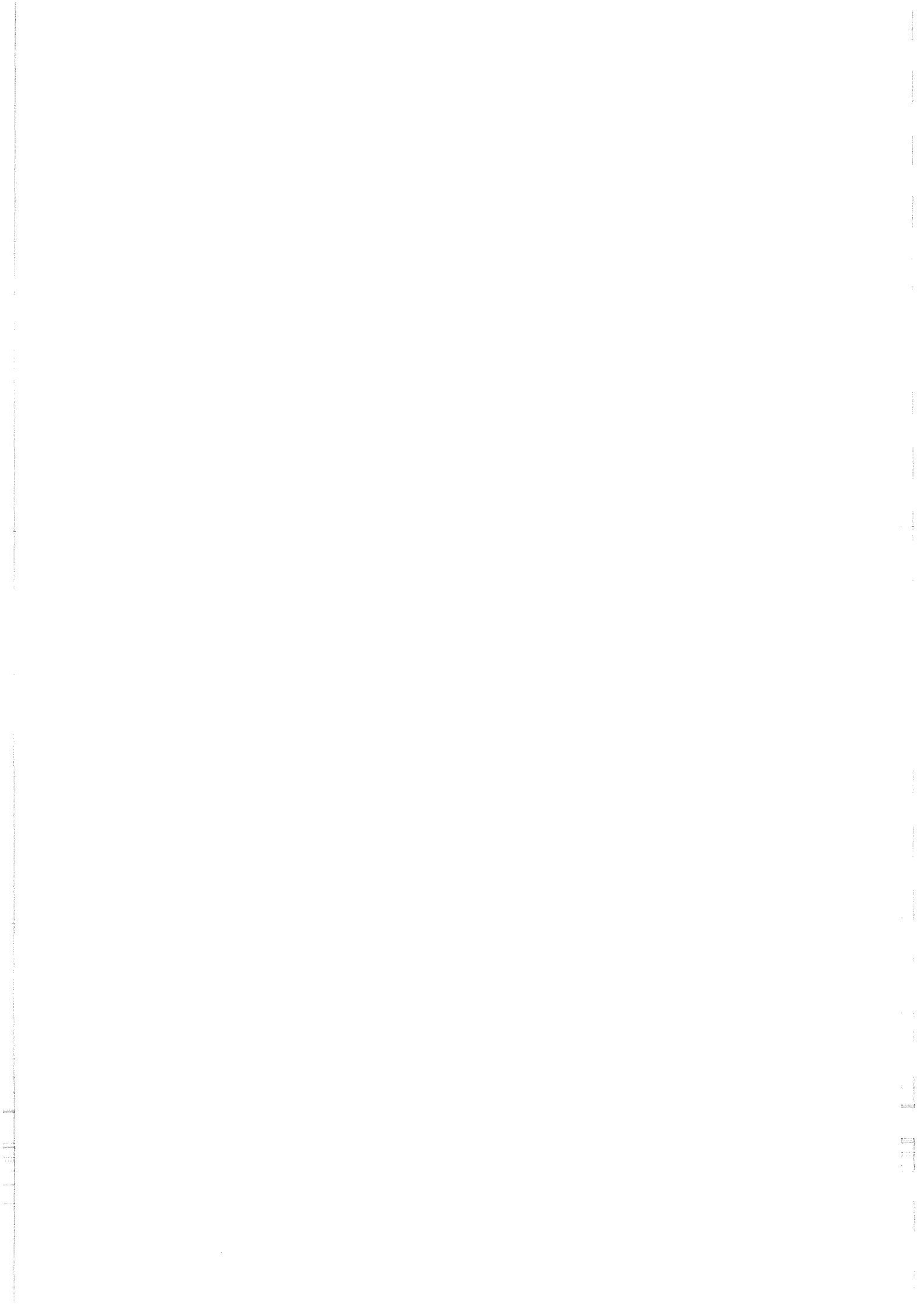

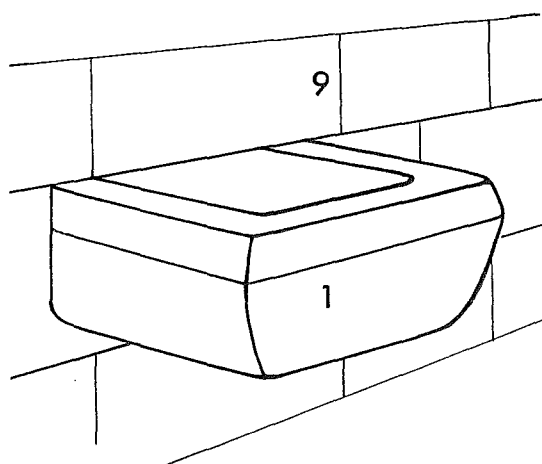
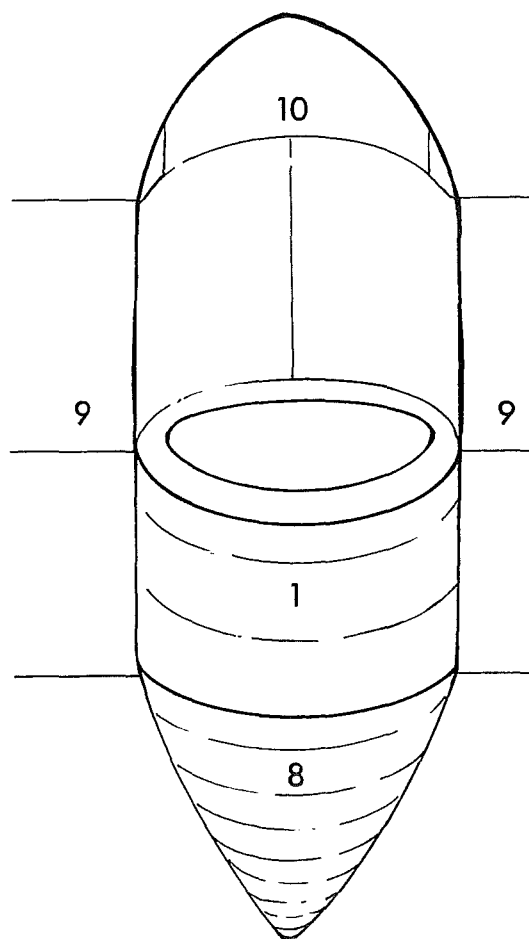
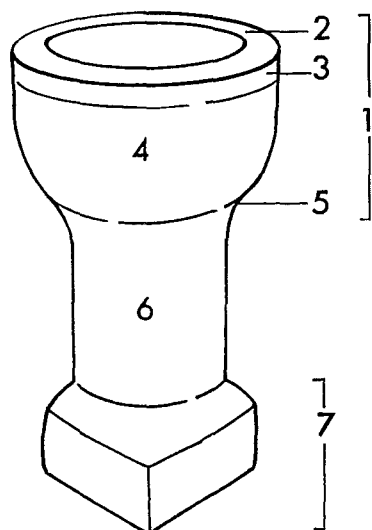
Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
TÁGAR	VIDJERING	VIDJERING	VIDJERING	–
tágar	vidje	vidje	vidja	vitsasta

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
ÍLÁT FYRIR VÍGT VATN	VIEVANDSKAR	VIEVANNSKAR	VIGVATTENS- KARL	VIHKIVESIASTIA
steinn málmur	natursten metal	stein metall	sten metall	kiveä metallia

18 - 1.8.2000 © Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

1 laug	1 kumme	1 kum	1 cuppa	1 malja
2 barmur	2 mundingskant	2 munningskant	2 mynningskant	2 suunreuna
3 brún	3 mundingsrand	3 munningsrand	3 mynningsrand	3 suunreunus
4 hlið	4 side	4 side	4 buk	4 malja
5 botn	5 bund	5 bunn, botten ²	5 botten	5 pohja
6 stofn	6 skaft	6 skaft	6 skaft	6 jalka
7 stétt	7 fod	7 fot	7 fot	7 jalusta
8 súla	8 konsoll	8 konsoll	8 konsoll	8 konsoli
9 veggur	9 mur	9 mur	9 mur	9 muuri
10 dæld	10 niche	10 nisje	10 nisch	10 seinäkomero

LITTERATUR

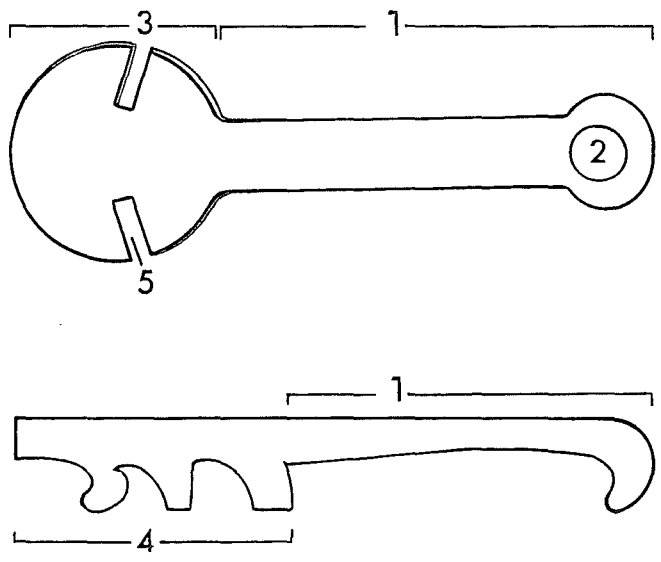
Danmarks Kirker I ff. København 1933 ff.

Norges Kirker I ff. Oslo 1959 ff.

Sveriges Kyrkor I ff. Stockholm

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
ÚTLEGGJARI	SAVTAND-SÆTTER/LÆGHAGE	VIKEJERN	SÅGTAND-SKRÄNKARE	SAHAN-HAMPAAN-SÄÄTELIJÄ
járn stál	jern stål	jern stål	járn stål	rautaa terästä

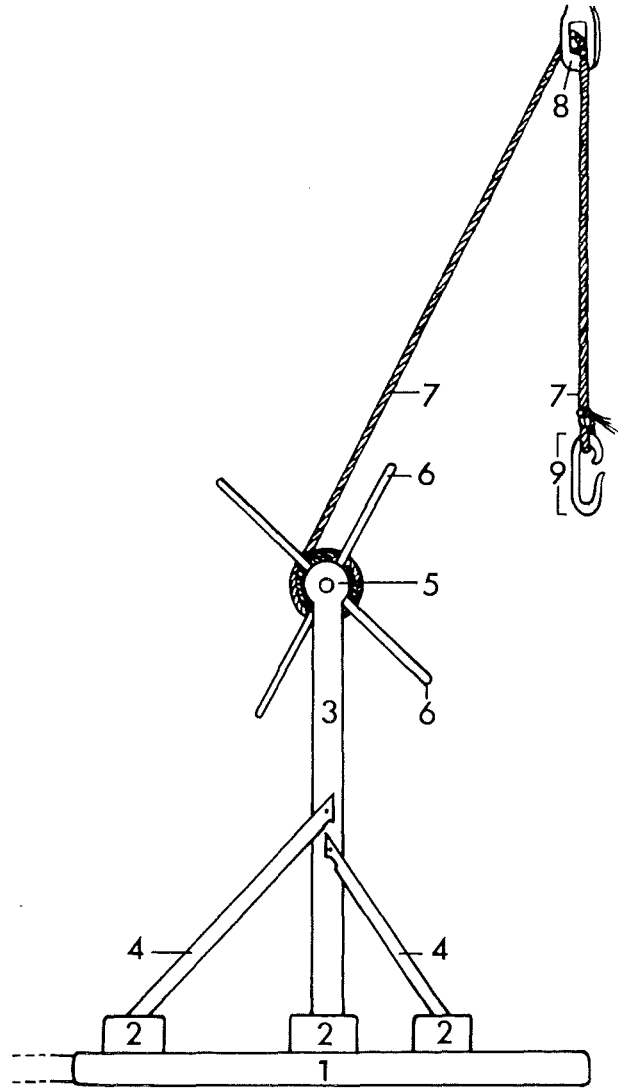
1 handfang	1 håndtag/skaft	1 skaft	1 handtag/skaft	1 kädensija/varsi
2 hengi	2 ophængshul	2 opphengshull, -hol ^m	2 upphängningshål	2 ripustusreikä
3 haus	3 hoved	3 hode, hovud ^m	3 huvud	3 pää
4 kambur	4 kam med bid	4 -	4 kam m/bett	4 heltta terineen
5 vik	5 bid	5 bitt/utsparing	5 bett	5 terä

LITTERATUR

TYGHEM, F. VAN. 1966. Op en om de Middeleeuwse Bouwwerf I-II. Brussel.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
VINDA	VINDE (HÅND-TRUKKET)	VINDE/KRAN	VINDA/SPEL	VINTTURI
tré	træ	tre	trä	puuta
járn	jern	jern	járn	rautaa
hampur	tovværk	reip	rep	nuora (a)

* Se även BLOCK

12 - 1.7.1990 © Nomenklaturprojekt för förhållsregistrering i Norden

1 undirstaða	1 underlag	1 underlag	1 underlag	1 alusta/lava
2 kubbur	2 fodtømmer	2 fottømmer	2 fottimmer	2 jalkapalkki
3 stöng	3 stander	3 stang	3 ståndare	3 jalka
4 stífur	4 skråstiver	4 skråbånd, band ^H	4 snedsträva	4 viistotuki
5 vinda	5 valse	5 vinde	5 vals	5 tela/kela/ rumpu
6 handfang	6 drivarm/ håndtag	6 trekkarm	6 spelbom	6 vääntötappi
7 kaðall	7 tovværk	7 tauverk	7 lina	7 köysi
8 blökk*	8 taljeblok*	8 talje*	8 block*	8 pylpyrä/ploki*
9 krókur	9 krog	9 krok	9 krok	9 koukku

LITTERATUR

RASMUSSEN, H. 1957. Byggepladsen i hverdag og fest. København.

TYGHEM, F. van. 1966. Op en om de Middeleeuwse Bouwwerf I-II. Brüssel.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

MYLLA 1

STUBMØLLE 1

VINDMØLLE 1

STOLPKVARN 1

TUULIMYLLYN OSAT 1

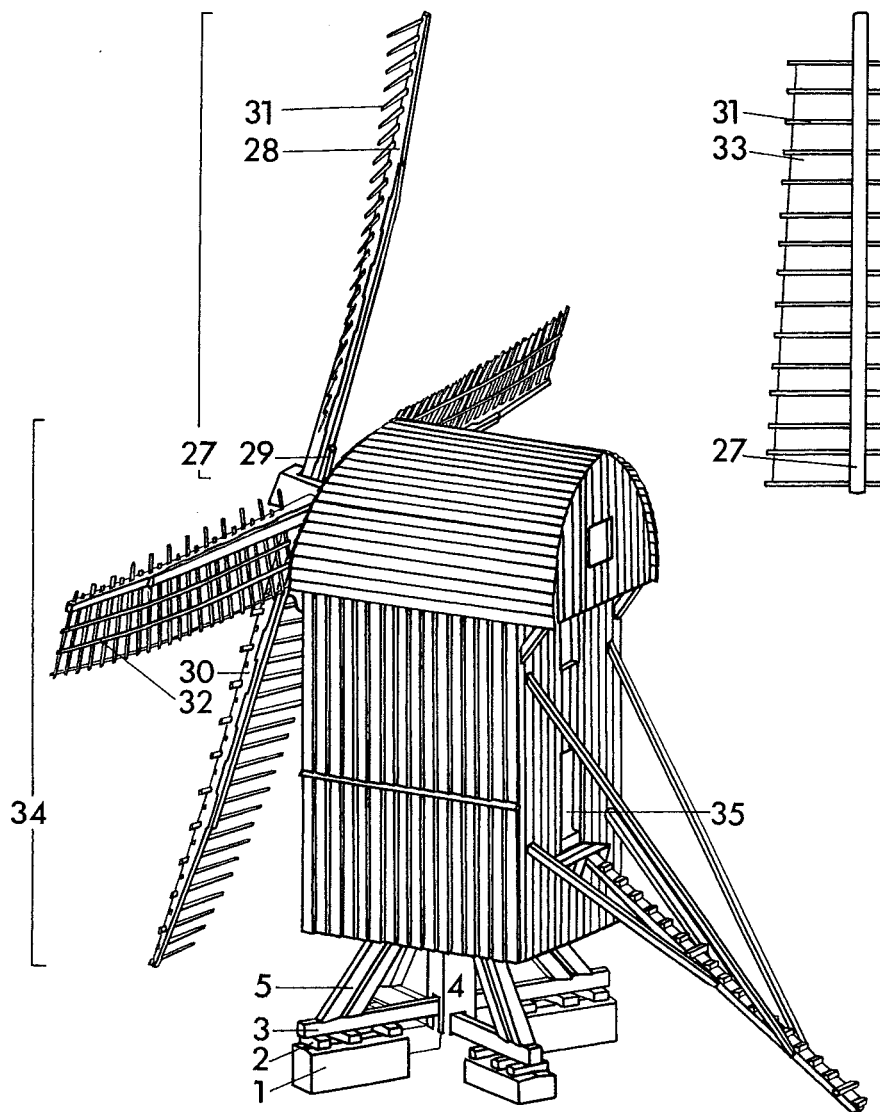
tré
steinn
járn

træ
natursten
jern

tre
stein
jern

trä
natursten
járn

puuta
kiveä
rautaa

23 - 1.8.2002 © Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

Íslensk tekst
har dessverre ikke
tilgået prosjektet

- 1 fundament
- 2 trækloids
- 3-4 bundkryds/
krydsfod
- 5 skråstiver
- 6-26 se STUB-
MØLLE 2

Norsk
materiale
savnes

- 1 fundament
- 2 (trä)kloss
- 3 kryssfot
- 4 stolpe/stubbe
- 5 snedsträva
- 6-26 se STOLP-
KVARN 2

- 1 perusta
- 2 puukiilat
- 3 varpaat
- 4 napatukki
- 5 viistotuet
- 6-26 se TUULI-
MYLLYN
OSAT 2

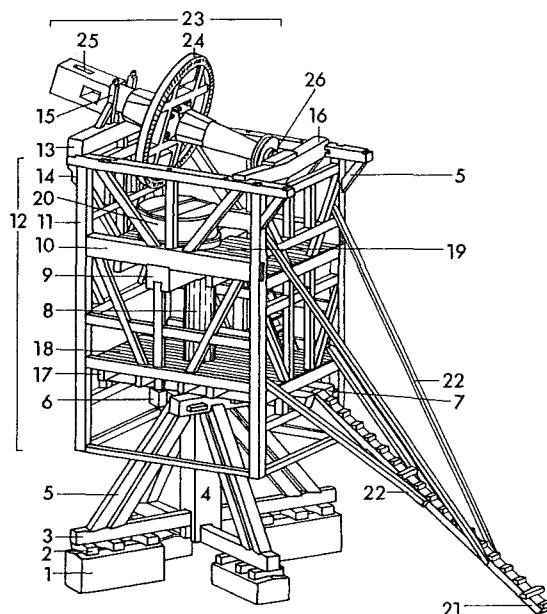
- 27 arm/vinge-
arm
- 28 lask
- 29 forbud
- 30 hul
- 31 hækskede/
-lægte
- 32 rilægte
- 33 sejl/klapsejl
- 34 møllehus
- 35 indgang

- 27 vingbalk
- 28 balk
- 29 baksadling
- 30 hål
- 31 häckverk
- 32 ribba
- 33 klaff?
- 34 kvarnhus
- 35 ingång

- 27 siipi
- 28 siipiruode
- 29 siiven tyvi
- 30 kolo
- 31 häkki, kehys
- 32 kehysrivi
- 33 purje
- 34 myllyhuone
- 35 sisäänkäynti

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
MYLLA 2	STUBMØLLE 2	VINDMØLLE 2	STOLPKVARN 2	TUULIMYLLYN OSAT 2
tré steinn járn	træ natursten jern	tre stein jern	trä natursten járn	puuta kiveä rautaa

* Bærer kværnen. Stenbjælken og hele huset kan drejes i vandret plan omkring tappen.

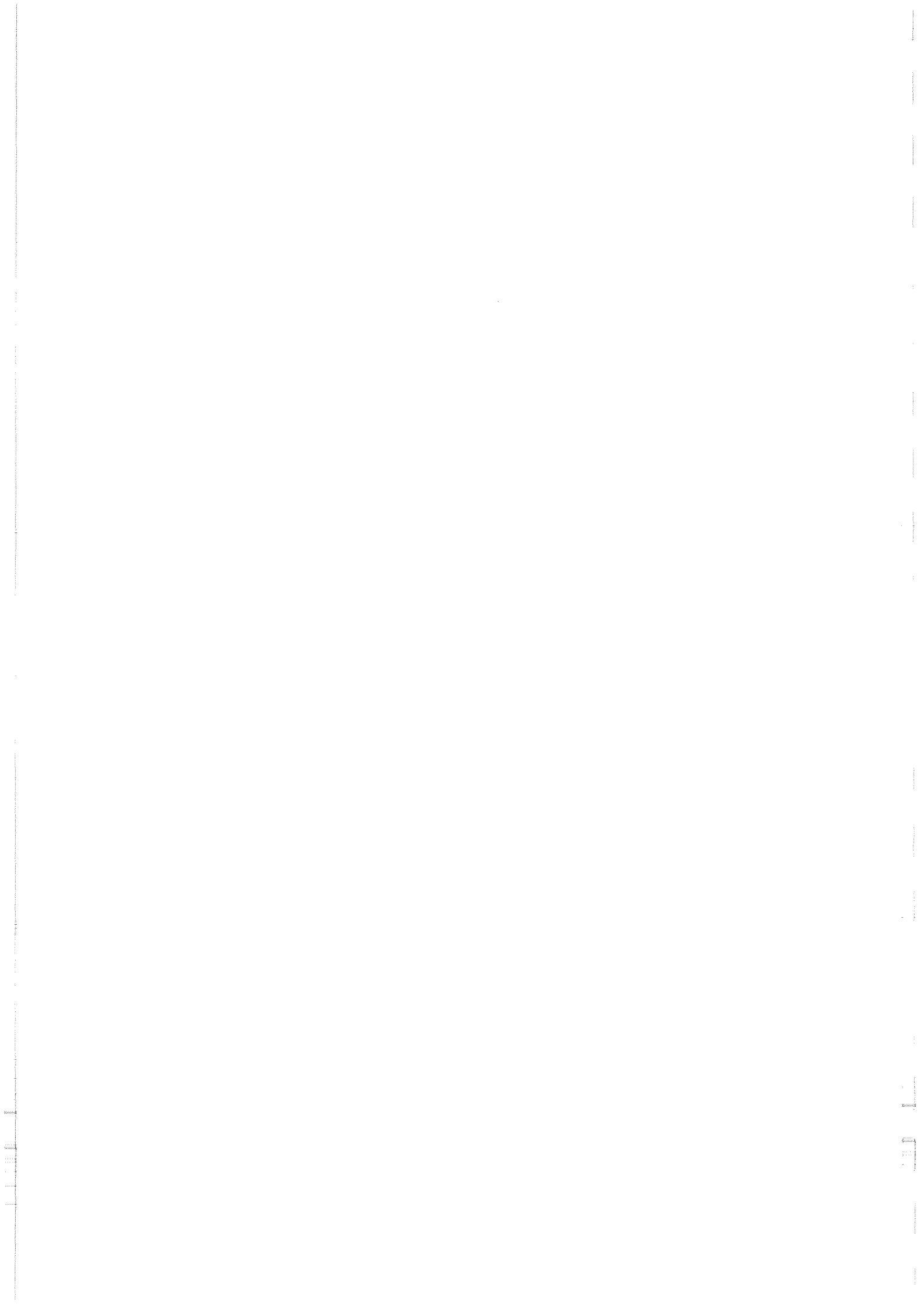
** For konstruktionen se Nomenklaturarket HUS, BINDINGSVÆRK.

*** Heri kværnen, se Nomenklaturarket HÅNDKVÆRN.

**** Forsynet med trin op til indgangen.

***** Forbindelsen mellem hathjul og kværn er ikke angivet men består af en lodret akse med et stokkeværk (se Nomenklaturarket VANDMØLLE).

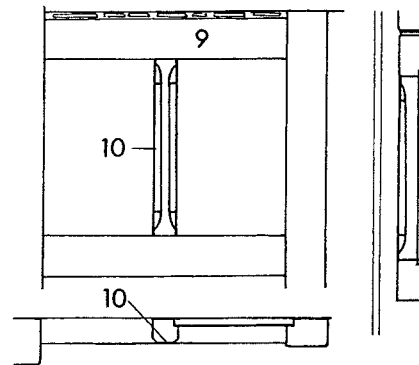
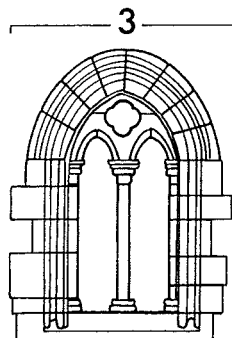
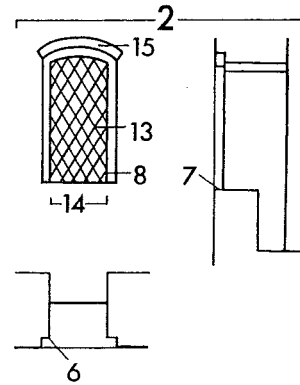
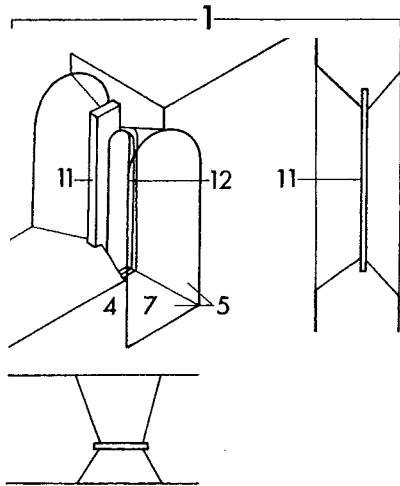
Íslenskt materiale savnes	1-5 se STUBMØLLE 1	Norsk materiale savnes	1-5 se STOLPKVARN 1	1-5 TUULIMYLLYN OSAT 1
	6 bundramme		6	6 sidekehys
	7 sadelbjælke		7 sadelträ	7 satulapalkki
	8 tap		8	8 akseli
	9 stenbjælke*		9 stenbjælke*	9 kantopalkki
	10 hovedbjælke		10	10 pääpalkki
	11 hjørnestolpe		11 ståndare	11 kulmatolppa
	12 gavl**		12 gavel**	12 pääty
	13 vejrbyörn		13 väderbjörn	13 karhupalkki
	14 knægt		14 konsol	14 nihti, tuki
	15 stormstolpe		15	15 myrskytolppa
	16 bagtapbjælke		16	16 takapalkki
	17 bjælke		17	17 palkki
	18 broloft		18 broloft/ nedre loft	18 alasilta
	19 kværnloft		19 kvarnloft/ övre loft	19 yläsilta
	20 støvkar***		20 ringkar***	20 kivikotelo
	21 stjert/ svans****		21 stjärt/ svans****	21 pyrstö
	22 krøjestiver		22 slana/stiva	22 pyrstötuet
	23 vingeaksel		23 löpaxel	23 siipiakseli
	24 hathjul*****		24 kronhjul*****	24 pääratas
	25 armhul		25	25 ruodekolo
	26 bagtap		26	26 laakeritappi

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
GLUGGI	VINDUE	VINDU, VINDAUGE [□]	FÖNSTER	IKKUNA

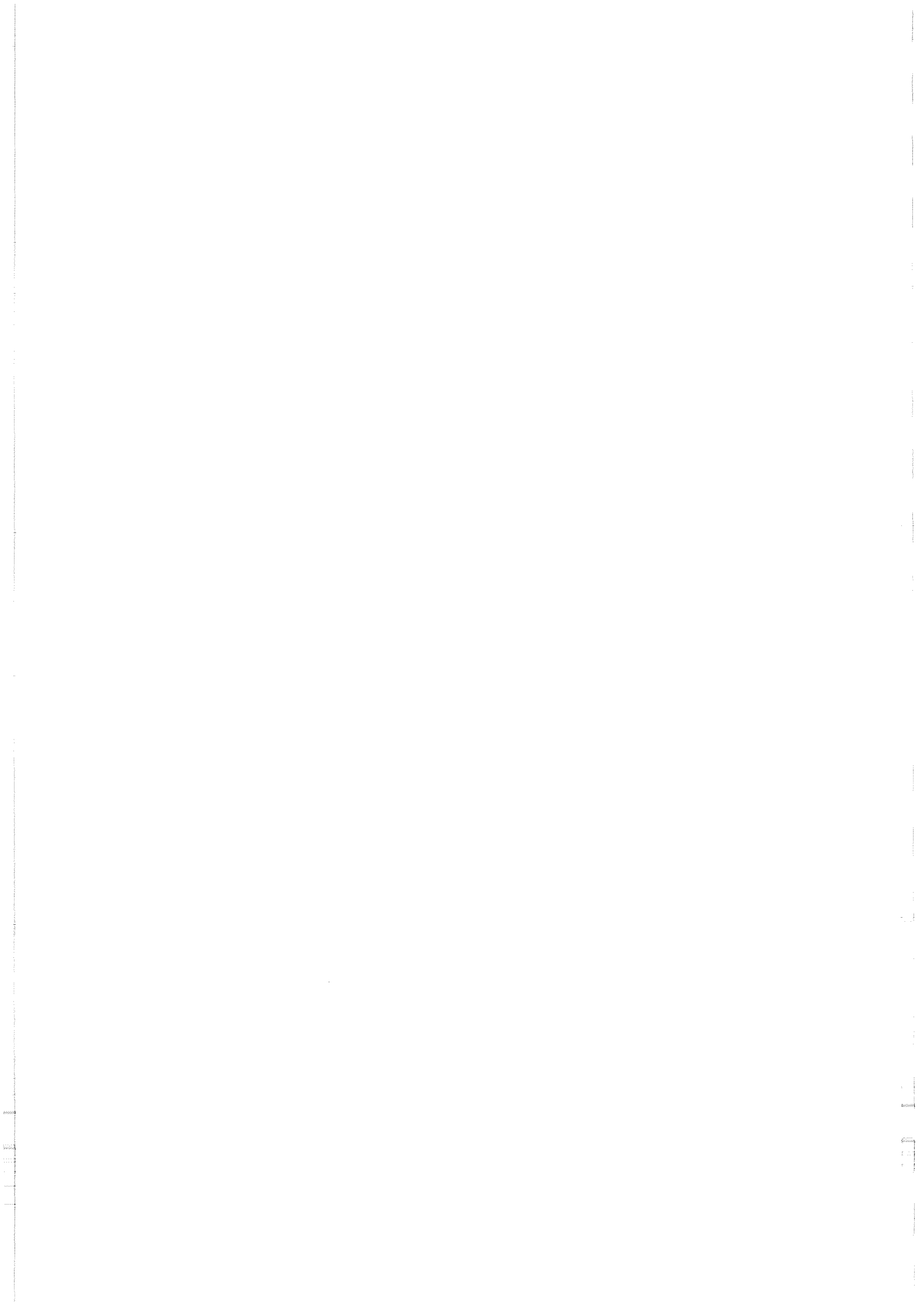
múr	murværk	murverk	murverk	muuria
tré	træ	tre	trä	puuta
gler	glas	glass	glas	lasia
bókfell	pergament	pergament	pergament	pergamenttia

* Se nomenklaturarket BLYSPRODSE.

** Se nomenklaturarket VINDUESGLAS.

Íslensk materiale savn	1 vindue med dobbel smig	1 dobbelt trakt- formet vindu, vindaug [□]	1 fönster med dubbel smyg	1 ikkuna, kaksinkertainen smyggi
	2 vindue med fals	2 vindu med fals	2 fönster med fals	2 huullosellinen ikkuna
	3 stavværks- vindue	3 mas-, stavgrind- verksvindu, vindaug [□]	3 masverks- fönster	3 koristesau- vasto-ikkuna
	4 væg	4 vegg (liv)	4 väggliv	4 seinäpinta
	5 smig	5 smyg	5 smyg	5 smyygi
	6 fals	6 fals	6 fals	6 huullos
	7 sol-/sålbenk	7 sol-/sålbenk	7 solbänk	7 ikkunapenkki
	8 sidekarm	8 –	8 sidokarm	8 sivupuite
	9 overligger	9 –	9	9
	10 lodpost	10 –	10 (mitt)post	10 keskipuu
	11 ramme	11 ramme	11 karm	11 puite
	12 glasfals	12 glassfals	12 glasfals	12 lasinhuullos
	13 blysprodse*	13 (bly)sprosse*	13 blyspröjs*	13 lyijypuite
	14 rude**	14 (glass)rute**	14 ruta**	14 ruutu
	15 fladbuert stik	15 –	15 stickbåge	15 päällyskaari

RÚDUGLER

VINDUESGLAS

VINDUSGLASS

FÖNSTERGLAS

IKKUNALASI

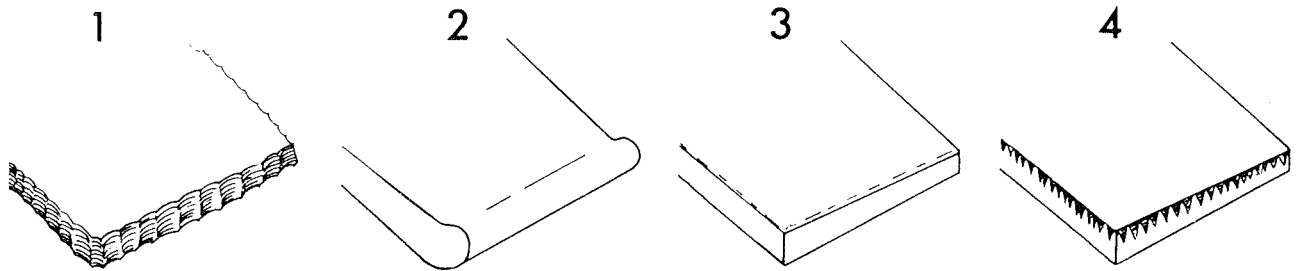
gler

glas

glass

glas

lasia

1 - 4 ursprungliga kanter

- 1 kröjsslad kant består av en rad tattsittande små brott, gjorda med en kröjssel (se eget blad)
- 2 smältrand är avrundad och förtjockad
- 3 brottyta konstateras genom spår av blyspröjs (se eget blad)
- 4 diamantskuren kant är relativt slät men med en rad små, flisaktiga brott i skärfåran. Eftermedeltida.

Materialet kan vara:

- 5 klart ofärgat
- 6 genomsiktig i regel med grönaktig eller gulaktig färgton därför ofta bara
- 7 genomskinligt
- 8 genomfärgat glasmassan är tillsatt olika metallföreningar
- 9 överfångsglas klart glas belagt med en tunn hinna av genomfärgat glas, detta gäller alltid rubinrött glas
- 10 bemålat målningen kan vara:
- 11 påbränd, hel eller halvtäckande målning påförs insidan som kontur eller ornament eller (ofta) utsidan som skugga.
- 12 inbränd, ytan påföres silverföreningar, som genom upphettning kemiskt förenas med glaset, som blir gult. Detta kallas silverglöd och förekommer som regel på utsidan av klart glas i kombination med påbränd målning.
- 13 påsmält, en genomskinlig emaljmålning smälts på ytan av klart glas ofta i kombination med påbränd målning. Eftermedeltida.
- 14 vittrat, antingen på grund av
- 15 glaspest eller
- 16 krakelering

1 klipið	1 krøselbidt	1 knipset	1 kröjsslad	1 rouhittu
2 bræðslurönd	2 smelterand	2 smelterand	2 smältrand	2 sulatusreuna
3 brotrönd	3 anvendt brud	3 bruddflate	3 brottyta	3 murtopinta
4 skorið	4 diamantskåret	4 diamantskåret	4 diamantskuren	4 timanttileikattu
5 glært	5 klart	5 klart	5 klart	5 kirkas/väritön
6 gagnsætt	6 genomsigtigt	6 gjennomsiktig	6 genomsigtigt	6 läpinäkyvä
7 hálf gagnsætt	7 gjennomskinnelig	7 gjennomskinnelig	7 genomskinligt	7 läpikuultava
8 gegnlitað	8 gjennomfarvet	8 gjennomfarget	8 genomfärgat	8 läpivärjätty
9 -	9 overfangsglas	9 overfangsglass	9 överfångsglas	9 -
10 málað	10 bemalet	10 malt	10 bemålat	10 maalattu
11 -	11 påbrændt	11 påbrent	11 påbränd	11 päälle maalattu
12 innbrennt	12 indbrændt	12 innbrent	12 inbränd	12 polttomaalattu
13 glersemi	13 påsmeltet	13 påsmeltet	13 påsmält	13 päälle sulatettu
14 veðrað	14 forvitret	14 forvitret	14 vittrat	14 rapautunut
15 flögnun	15 glaspest	15 glasspest	15 glaspest	15 lasirutto
16 sprungunet	16 krakelering	16 krakelering	16 krakelering	16 krakeloituminen

LITTERATUR

Corpus Vitrearum Medii Aevi. Skandinavien/Die Glasmalereien des Mittelalters in Skandinavien. 1964. Stockholm.

HANSEN, B. ALS. 1974. Middelalderlige glasmalerier. (Hikuin 1). Højbjerg.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

VINKILL

VINKEL

VINKELHAKE

VINKELHAKE

SUORAKULMA

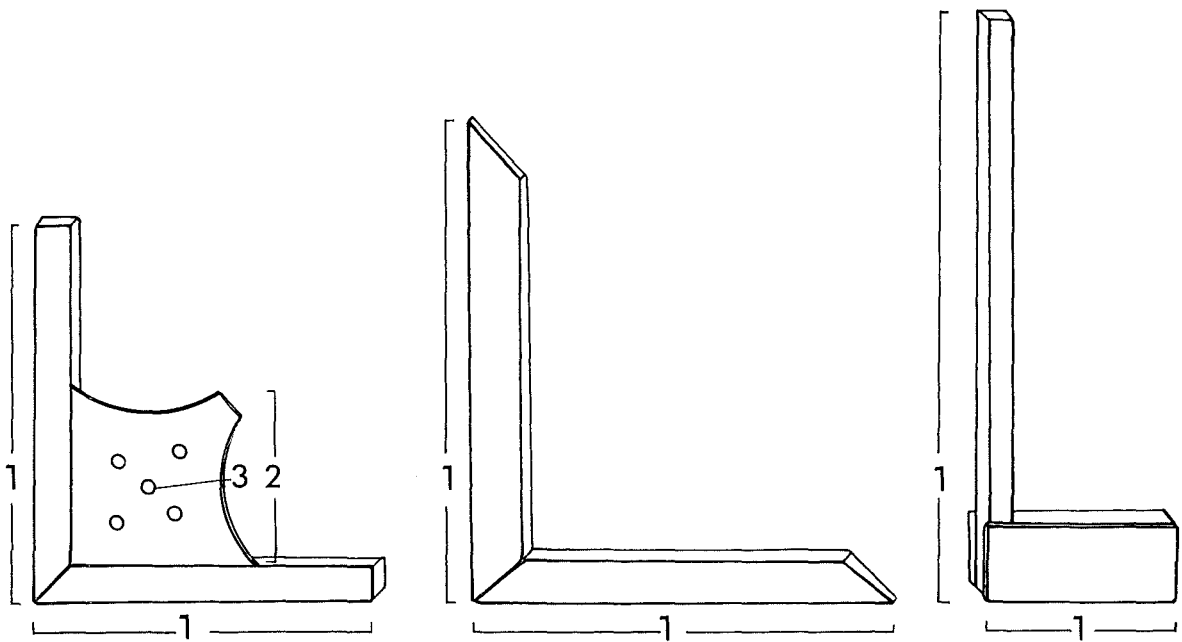
tré
málmur

træ
metal

tre
metall

trä
metall

puuta
metallia

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

16 - 1.1.1998

- 1 armur
- 2 stíffa
- 3 gat

- 1 arm
- 2 afstivningsplade
- 3 hul

- 1 arm
- 2 støtteplate
- 3 hull, hol^{er}

- 1 arm
- 2 förstavningsplatta
- 3 hål

- 1 varsi
- 2 jäykistyslevy
- 3 reikä

LITTERATUR

RASMUSSEN, H. 1957. Byggepladsen i hverdag og fest. København.

TYGHEM, F. van. 1966. Op en om de Middeleeuwse Bouwwerf I-II. Brüssel.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

STAFVERK

STAVVÆRK

VEGGKONSTRUKSJON, STAVVERK

STAVKONSTRUKTION/SPÅNT

SAUVARAKENNE

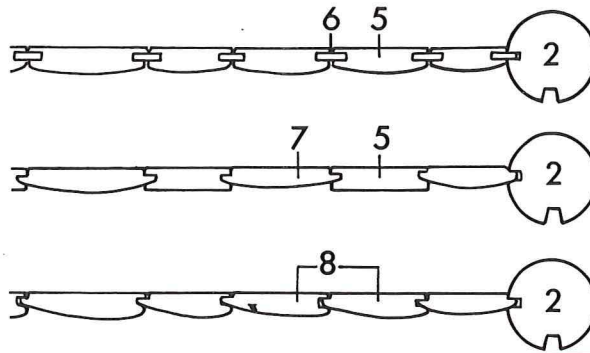
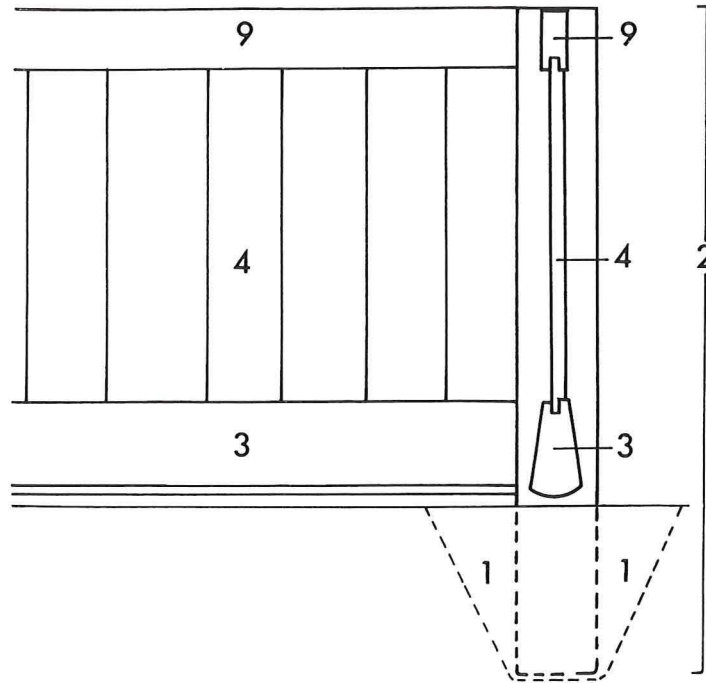
tré

træ

tre

trä

puuta

På dansk og svensk er stavplanke = væg

1 stólpahola stoðarhola	1 stolpehul			1 tolpanreikä
2 stoð/stafur	2 stolpe			2 tolppa
3 aurstokkur	3 fodrem/ fodtømmer			3 sylli/alahirsi
4 planki/pil	4 vægplanke			4 sauva/ seinälankku
5 planki með nót	5 vægplanke med not			5 sauva/uurrettu lankku
6 fjöður	6 løs fjer			6 irrallinen tappi
7 planki með fjöður	7 vægplanke med fjer			7 sauva/tapillinen lankku
8 planki með nót og fjöður	8 vægplanke med not og fjer	8 not-og-fjær	8 not och fjäder	8 uurre ja tappi
9 sýlla	9 hammerbånd	9 stavlegje	9 hammarband	9 sauvanside

LITTERATUR

CHRISTIE, H. 1974. Middelalderen bygger i tre. Oslo/Bergen/Tromsø.

FETT, T. 1989. De arkeologiske utgravninger i Gamlebyen Bd. 6. Oslo.

LANGBERG, H. 1972. Stavkirker. København.

MØLLER, E; OLSEN, O. 1961. Danske trækirker. (Nationalmuseets Arbejdsmark 1961, s. 25–58). København.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

METAASKUR

VÆGTLODSSÆT

VEKTE-HUS

VIKTSATS

PUNNUSSARJA

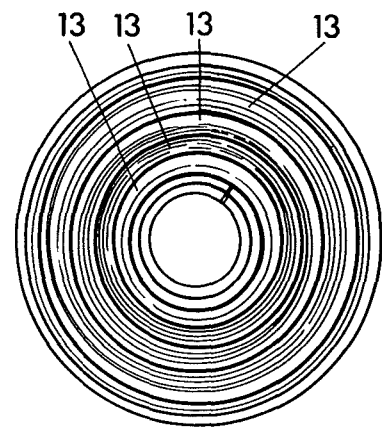
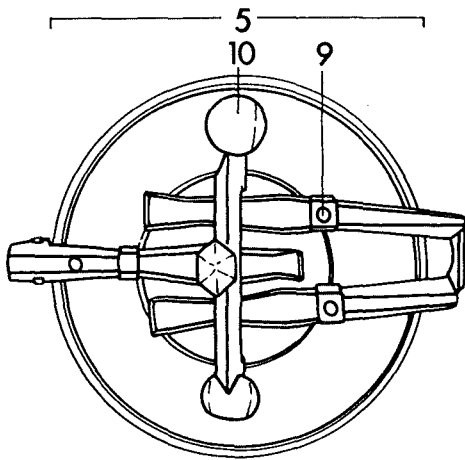
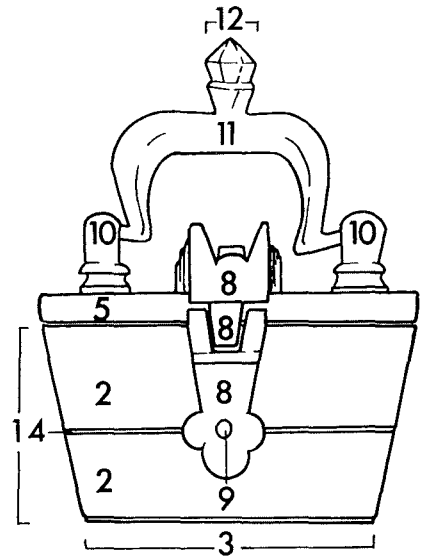
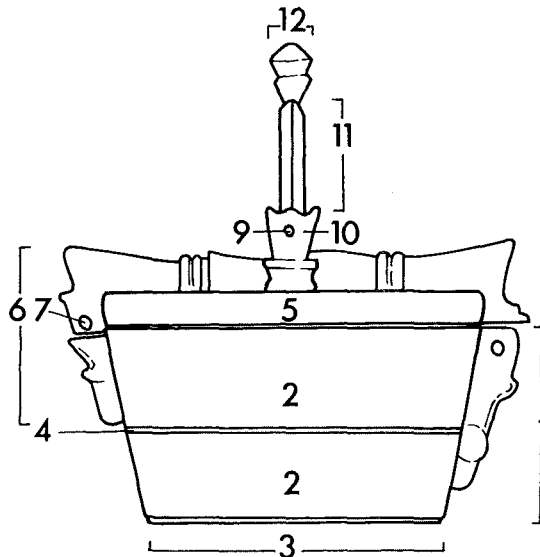
koparblanda

kobberlegering

kopperlegering

kopparlegering

kuparilejerinkä

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

16 - 1.1.1998

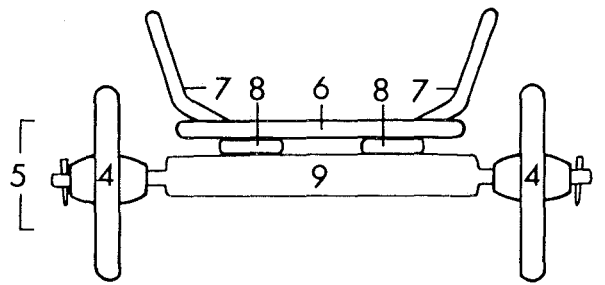
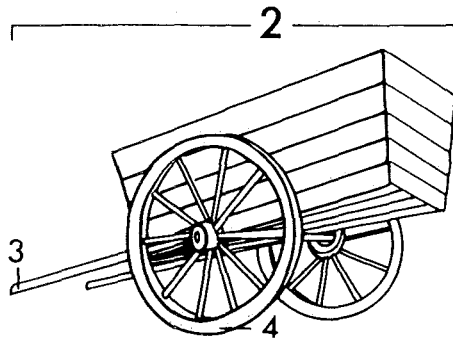
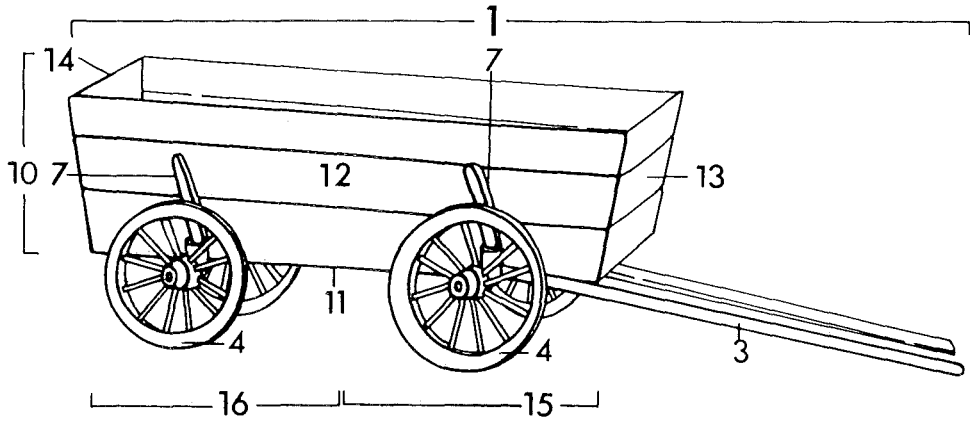
1 skál	1 beholder	1 beholder	1 dosa	1 rasia
2 hlið	2 side	2 side	2 duk	2 maha
3 botn	3 bund	3 bunn, botn [□]	3 botten	3 pohja
4 rák	4 rille	4 rille	4 -	4 -
5 lok	5 låg	5 lokk	5 lock	5 kansi
6 hjarir	6 hængsel	6 hengsel	6 (gång)led	6 sarana
7 þolinmóður	7 aksel	7 aksel	7 axel	7 olka
8 hespa/lás	8 overfald	8 overfall/lås	8 låsöverfall	8 lukonsuojus
9 hnoð/gat	9 nitte/-hul	9 nagle/-hull, -hol [□]	9 nit/-hål	9 niitti/-reikä
10 beit	10 beslag/ hankefæste	10 hankefeste	10 hankfäste	10 kädensijan kiinnike
11 hald	11 hank	11 hank	11 hank	11 kädensija
12 hnappur	12 top/knop	12 knapp	12 knopp	12 nuppi
13 met	13 vægtlodder	13 vektlodd	13 vikter	13 punnukset

LITTERATUR

FÆRDEN, G. 1989. Metallgjenstander.
(De arkeologiske utgravninger i Gamlebyen Bd. 7). Oslo.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
VAGN/KERRA 1	VOGN 1	VOGN 1	VAGN/KÄRRA 1	VAUNUT/ KÄRRYT 1
tré járn	træ jern	tre jern	trä járn	puuta rautaa

11 - 1.7.1990 © Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

* se blad VAGN 2
** på underredet

1 fjögurra/ hjóla vagn	1 vogn (4 hjul)	1 vogn (4 hjul)	1 vagn (4 hjul)	1 vankkurit/ vaunut
2 kerra	2 kærre (2 hjul)	2 kjerre (2 hjul)	2 kærre (2 hjul)	2 kærret/ rattaat
3 kjálki	3 vognstang/ -stanger	3 skåk (skjæker)/ vognstang	3 tistelstång/ fimmelstång/ skakel	3 aisa
4 hjól	4 hjul	4 hjul	4 hjul	4 pyörä
5 undirvagn	5 undervogn	5 understell vognbotn [□]	5 underrede	5 alusta/ alusrakenne
6 botn	6 kæpstok	6 vognbunn/lem/ vognbotn [□]	6 tvärbalk/bank	6 pankko/ poikkipalkki
7 -	7 kæp/buk	7 keipstake	7 stake	7 -
8 -	8 langvogn	8 understang/ mellomstang	8 balk	8 palkki
9 öxull	9 aksel*	9 aksel*	9 axel*	9 akseli*
10 kerrukassi	10 karm/fading	10 karm/fating	10 vagnkorg/ överrede	10 kori/ ylärakenne
11 botn	11 bundfjæl	11 bunn, botn [□]	11 botten/flak	11 pohja
12 hlið	12 sidefjæl	12 sidelem	12 sidoläm	12 sivulaita
13 framgafll	13 forsmæk/gavl	13 forläm	13 framläm	13 etulaita
14 afturgafll	14 bagsmæk/gavl	14 bakläm	14 bakläm	14 takalaita
15 -	15 -	15 forstilling**	15 framvagn**	15 etuakseli/ etupyörä(t)**
16 -	16 -	16 bakvogn**	16 bakvagn**	16 taka-akseli/ takapyörä(t)**

LITTERATUR

JARMANN, N. 1972. Arbejdssele og køreredskab. (By og bygd). Oslo.

ROESDAHL, E. 1978. Vognen og vikinger. (Skalk 1978/4, s.9-14). Højbjerg.

SCHOVSBOE, P.O. 1984. Vikingernes vogne. En skitse. (Hikuin 10, s.289-300). Højbjerg

SCHOVSBOE, P.O. 1987. Oldtidens vogne i Norden. Frederikshavn.

SHETELIG, H. 1921. Osebergfunnet I. Oslo.

WITT, T. 1970. Egehjul og vogne. (Kuml 1969, s.111-148). København.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

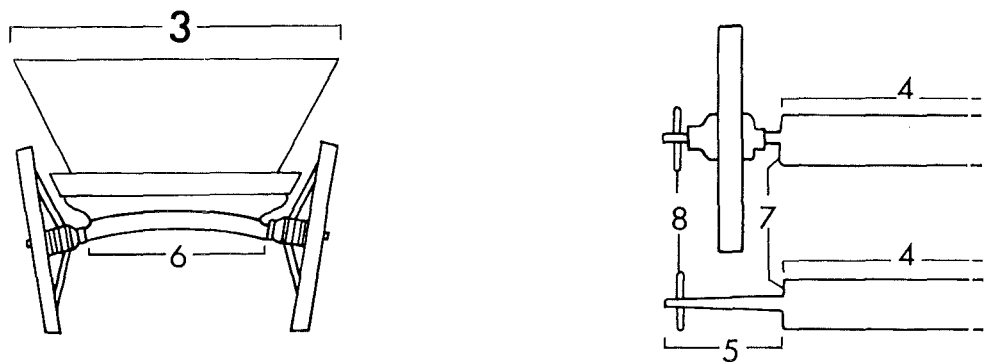
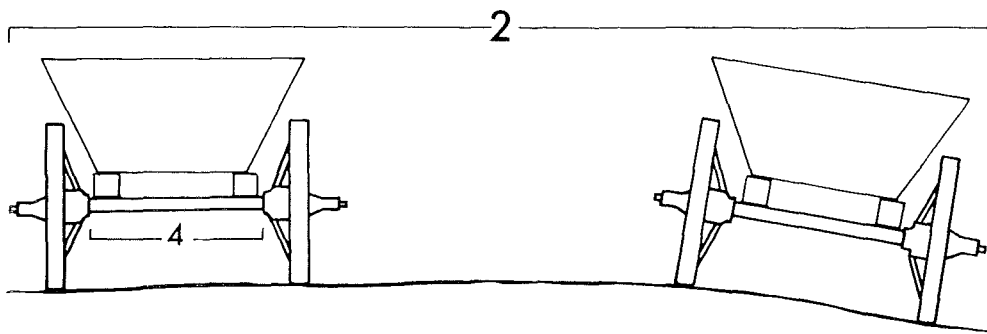
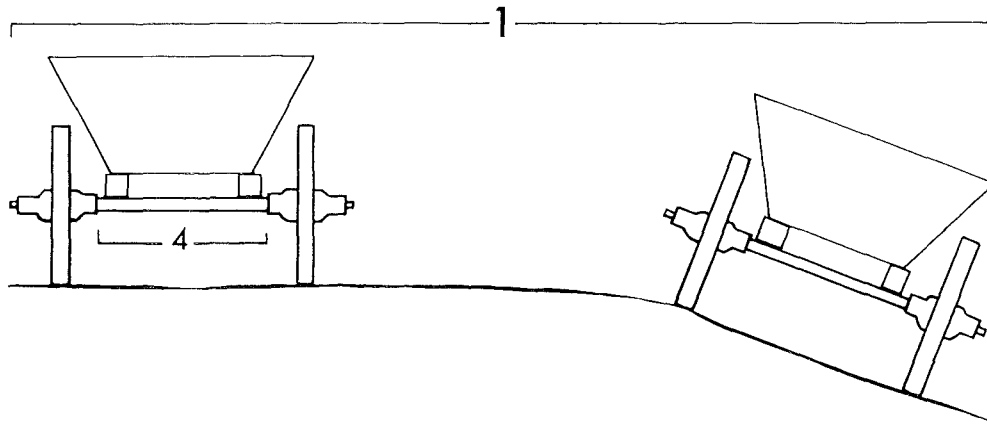
Suomi

VAGN/KERRA 2

VOGN 2/AKSEL

VOGN 2/AKSEL

VAGN 2/AXEL

VAUNUT 2/
AKSELItré
járntræ
jerntre
jernträ
járnpuuta
rautaa

1 hjul med ret-
stillede eger
i aksel
2 hjul med
skråstillede
eger i aksel
3 fra ca. 1600

4 aksel

5 akselarm

6 akselarm ned-
adbøjet

7 akselbryst

8 lundstik(ke)

1 hjul med
rettstilte
eiker
2 hjul med
skråstilte
eiker
3 fra ca. 1600

4 aksel med
akseltré5 akseltapp
6 akseltré og
akselapper
skrenket
(bøyd)

7 akseltré

8 lunstikk

1 hjul med rät-
ställda ekrar
2 hjul med
snedställda
ekrar
3 från ca 1600

4 mellanaxel

5 axelarm

6 skränt axel

7 bröst

8 rung/
hjulspint1 pystupuolainen
pyörä2 viistopuolainen
pyörä3 n. vuoden 1600
paikkeilta

4 akseli

5 akselitappi

6 kaareva akseli

7 olkä

8 (pyörän)sokka

LITTERATUR

JARMANN, N. 1972. Arbeidssele og kjøreredskab. (By og bygd). Oslo.

ROESDAHL, E. 1978. Vognen og vikinger. (Skalk 1978/4, s.9-14). Højbjerg.

SCHOVSBOE, P.O. 1984. Vikingernes vogne. En skitse. (Hikuin 10, s.289-300). Højbjerg

SCHOVSBOE, P.O. 1987. Oldtidens vogne i Norden. Frederikshavn.

SHETELIG, H. 1921. Osebergfunnet I. Oslo.

WITT, T. 1970. Egehjul og vogne. (Kuml 1969, s.111-148). København.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

VAXSPJALD

VOKSTAVLE/
DIPTYKON

VOKSTAVLE/
DIPTYKON

VAXTAVLA/
DIPTYKON

VAHATAULU/
DIPTYKKI

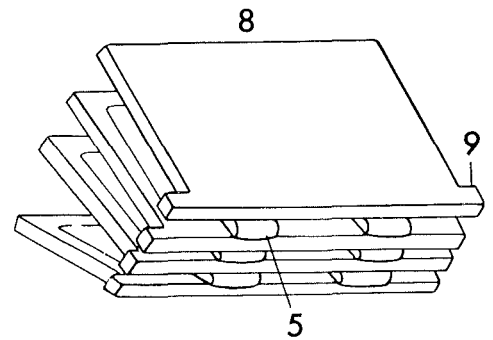
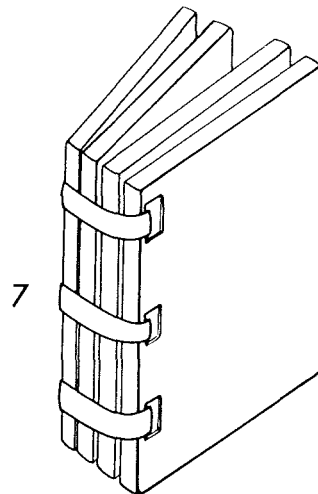
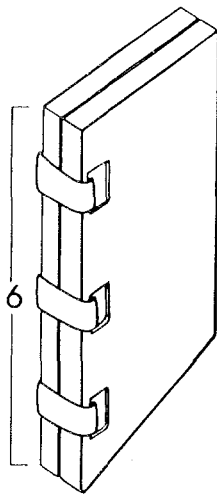
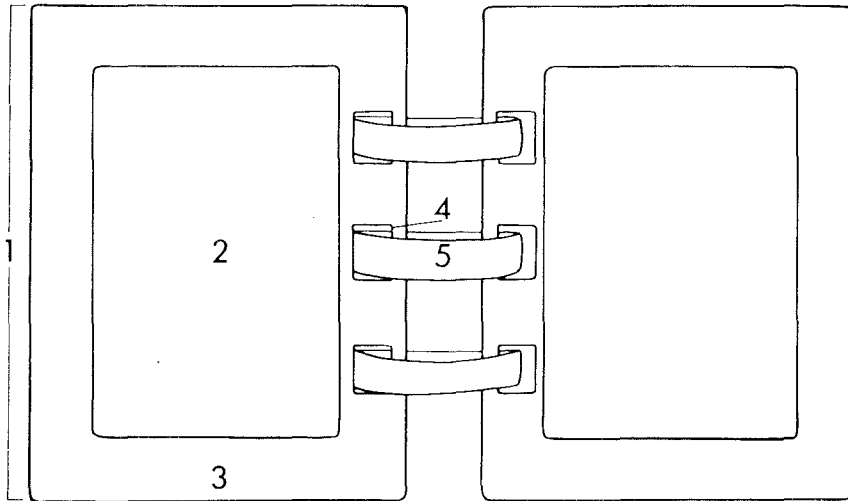
tré
málmur
fílabein
vax
leður

træ
metal
elfenben
voks
læder

tre
metall
elfenbein
voks
lær

trä
metall
elfenben
vax
läder

puuta
metallia
norsunluuta
vahaa
nahkaa

Nordisk Ministerråd/Arbejdsgruppen

©

1.6.1986

1 spjald	1 tavle	1 tavle	1 tavla	1 taulu
2 ritflötur	2 skriveflade (voks)	2 skriveflate (voks)	2 skrivyta (vax)	2 kirjoituspinta (vahaa)
3 rammi/umgerð	2 ramme	3 ramme	3 ram	3 kehys
4 ólarráuf	4 remhul	4 reimhull, hol ^m	4 remhål	4 hihnanreikä
5 ól	5 rem	5 reim	5 rem	5 hihna
6 kjölur	6 ryg	6 rygg	6 rygg	6 selkä
7 vaxspjaldabók	7 vokstavleboğ (vertikal)	7 vokstavlebok (vertikal)	7 vakstavlebok (vertikal)	7 vahataulukirja
8 vaxspjaldabók	8 vokstavleboğ (horisontal)	8 vokstavlebok (horisontal)	8 vaxtavlebok (horisontell)	8 vahataulukirja
9 spjaldhak	9 knop	9 knopp	9 knopp	9 sakara/nipukka

LITTERATUR

MÅRTENSSON, A.W. 1962. Styli och vaxtavlor. Kulturen 1961. Lund

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

VÖTTUR

VANTE

VOTT

VANTE

KINNAS

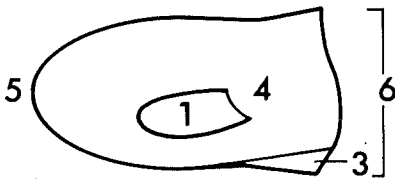
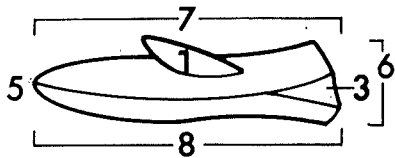
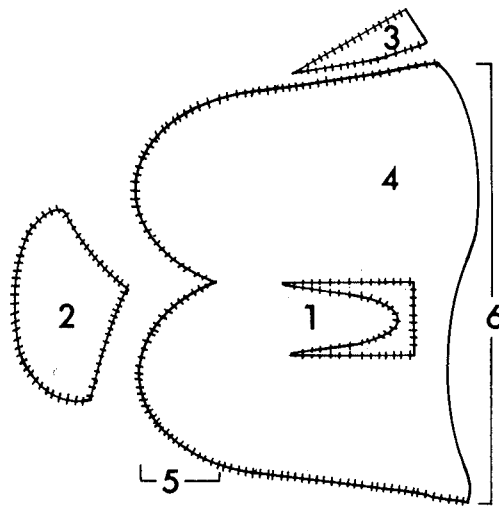
leður
textíll

læder
tekstil

lær
tekstil

läder
textil

nahkaa
tekstiiliä

Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden
© 1.9.1988

1 þumall
2 þumalauki
3 auki
4 belgur
5 tota

1 tommelfinger
2 tommelkile
3 kile
4 hovedstykke
5 spids

1 tommel
2 tommelkile
3 kile
4 hovedstykke
5 fremre del/
tupp

1 tumme
2 tumkil
3 kil
4 huvudstykke
5 topp

1 peukalo
2 peukalokiila
3 kiila
4 pääkappale
5 kärki

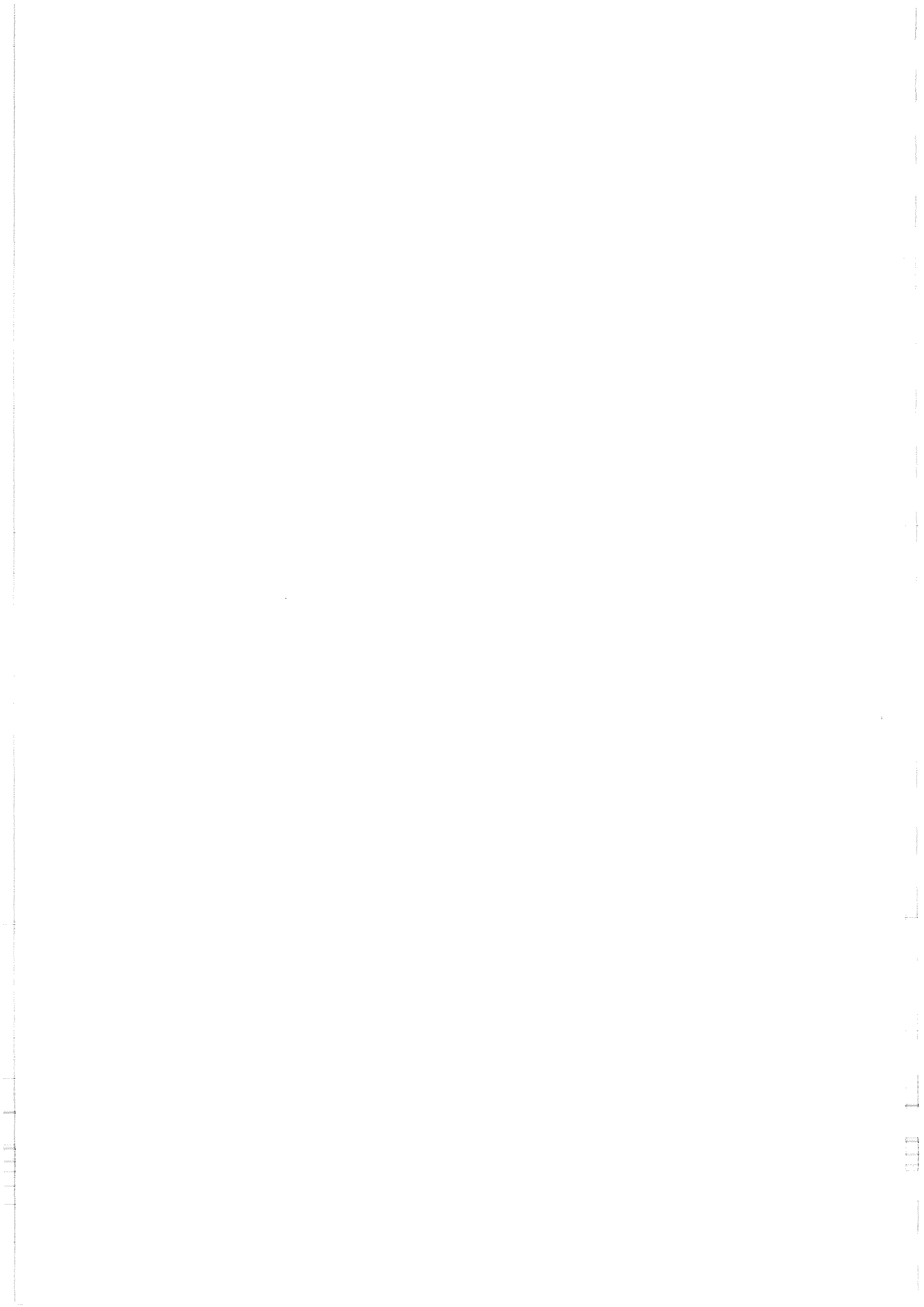
6 op
7 lófi
8 handarbak
9 fit

6 åbning
7 håndflade
8 håndryg
9 krave

6 handåpning
7 handflade
8 handrygg
9 krage

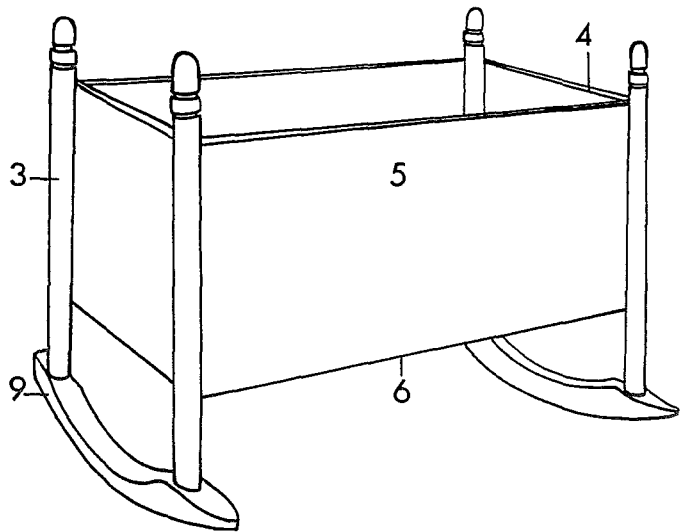
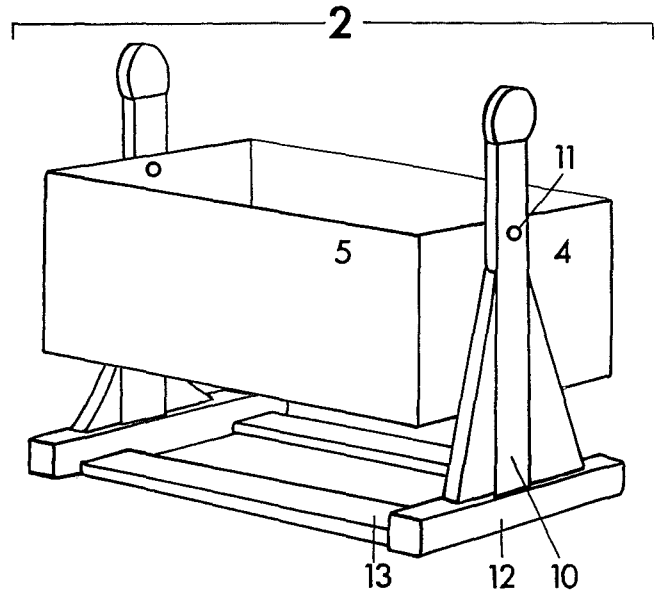
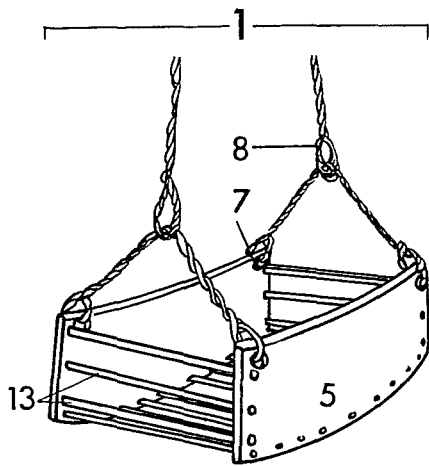
6 öppning
7 handflata
8 handrygg
9 krage/mudd

6 suu
7 kämmen (puoli)
8 selkä (puoli)
9 varsi

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
VAGGA	VUGGE	VUGGE	VAGGA	KEHTO
tré vaf spónn tóg	træ vidje spån reb	tre vidje spon reip	trä vidja spån rep	puuta pajunvitsaa paanua köyttä

* Var oftest en flettet kurv.

1 hengirúm	1 hænge-/ bærevugge*	1 hengevugge	1 hängvagga	1 riippukehto
2 vagga	2 vugge	2 vugge	2 vagga	2 kehto
3 stuðull	3 hjørnestolpe	3 hjørnestolpe	3 hörnstolpe	3 kulmapylväs
4 gafli	4 gavli	4 gavli	4 gavel	4 pääty
5 hlið	5 side	5 side	5 sida	5 kylki
6 botn	6 bund	6 bunn, botn [♠]	6 botten	6 pohja
7 gat	7 hul	7 hull, hol [♠]	7 hål	7 reikä
8 vafningur	8 reb/vidje	8 vidje	8 rep	8 köysi
9 kjálki	9 gænge	9 meie	9 med	9 jalas
10 stólpi	10 gavlstolpe	10 gavlstolpe	10 gavelstolpe	10 päätypylväs
11 öxull	11 aksel	11 aksel/trebolt	11 axel	11 akseli
12 fótur	12 fodstykke	12 fotstykke	12 fotstykke	12 jalusta
13 stífa	13 stiver	13 labank/avstiver	13 -	13 tukipuu

LITTERATUR

PERSON, B.-A. 1961. Vaggor. (Kulturen 1960, s. 124–152). Lund.

VISTED, K; STIGUM, H. 1951. Vår gamle bondekultur I. Oslo.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

ÖXI

ØKSE

ØKS

YXA

KIRVES

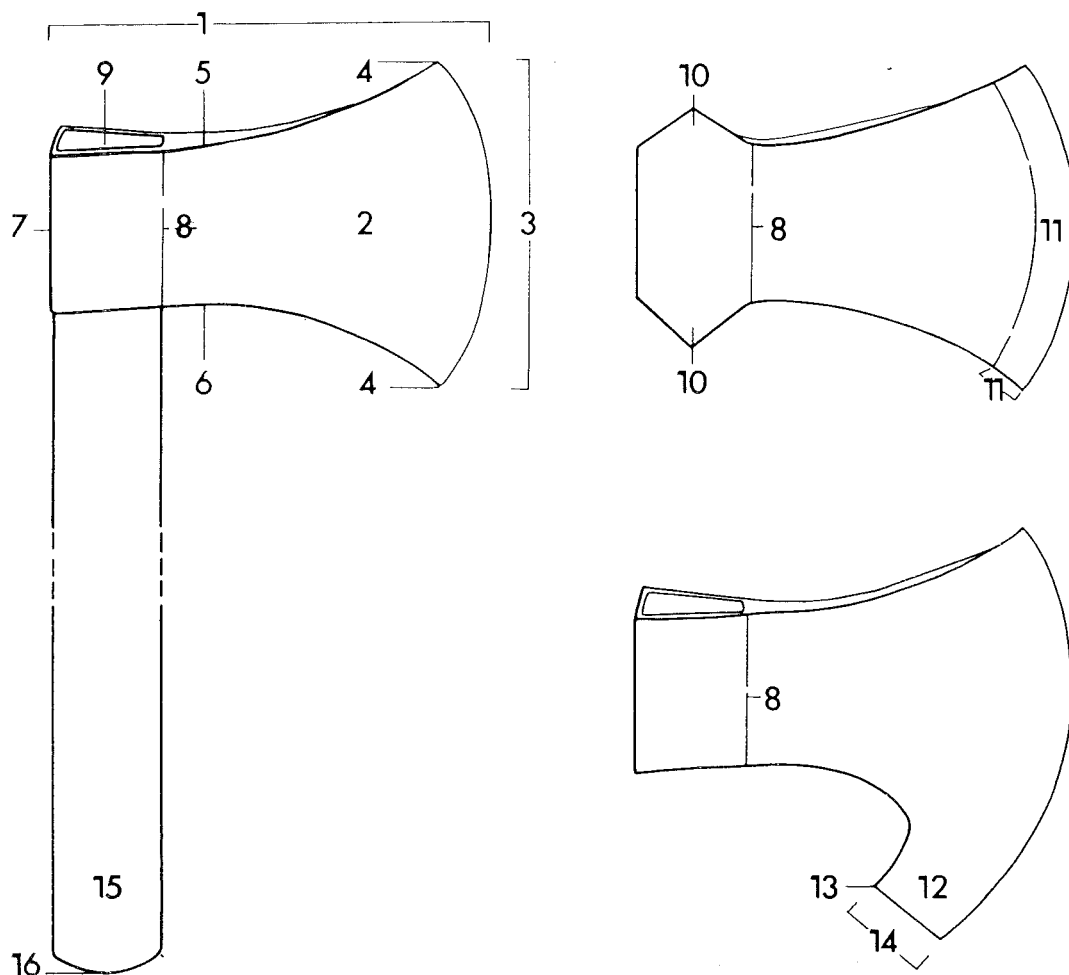
járn
stál
tré
góðmálmur

jern
stál
træ
ædelmetal

jern
stál
tre
edelmetall

járn
stál
trä
ädelmetall

rautaa
terästä
puuta
jalometallia

Nordisk Ministerråd/Arbejdsgruppen

© 1.10.1983

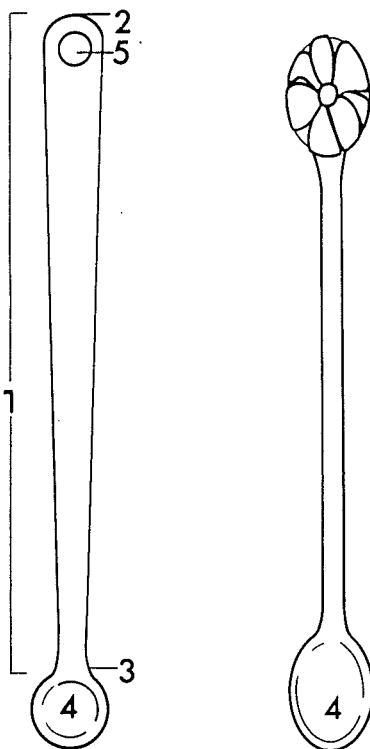
1 haus	1 hoved	1 hode, hovud ^H	1 huvud	1 (kirveen)terä
2 blað	2 blad	2 blad	2 blad	2 lapu/sapsa
3 egg/munnur	3 æg/ægbredde	3 egg	3 egg	3 (terän)suu
4 hyrna	4 æghjørne	4 egghjørne	4 egghörn	4 teränkulma
5 frambrún	5 ryg	5 rygg	5 översida	5 etusivu/selkä
6 afturbrún	6 bug	6 buk	6 undersida	6 takasivu
7 skall	7 nakke/bane	7 nakke/bane	7 hammare/nacke	7 hamara
8 feti	8 hals	8 hals	8 hals	8 kaula
9 auga	9 skafthul	9 skafthull, -hol ^H	9 skafthål	9 silmä
10 hlýrar	10 flige	10 skaftlike	10 flikar	10 korvakkeet
11 eggvölur	11 ægvöl	11 eggvöl	11 skär	11 palho
12 skegg	12 skæg	12 skjegg	12 skägg	12 parta
13 skeggghyrna	13 skægghjørne	13 skjeggghjørne	13 skägghörn	13 parrankulma
14 skeggbrún	14 skæggets underside	14 skjegggets underside	14 skäggets undersida	14 parransivu
15 skaft	15 skaft	15 skaft	15 skaft	15 varsi
16 skaftendi	16 skaftende	16 skaftende	16 skaftände	16 varren tyvi

LITTERATUR

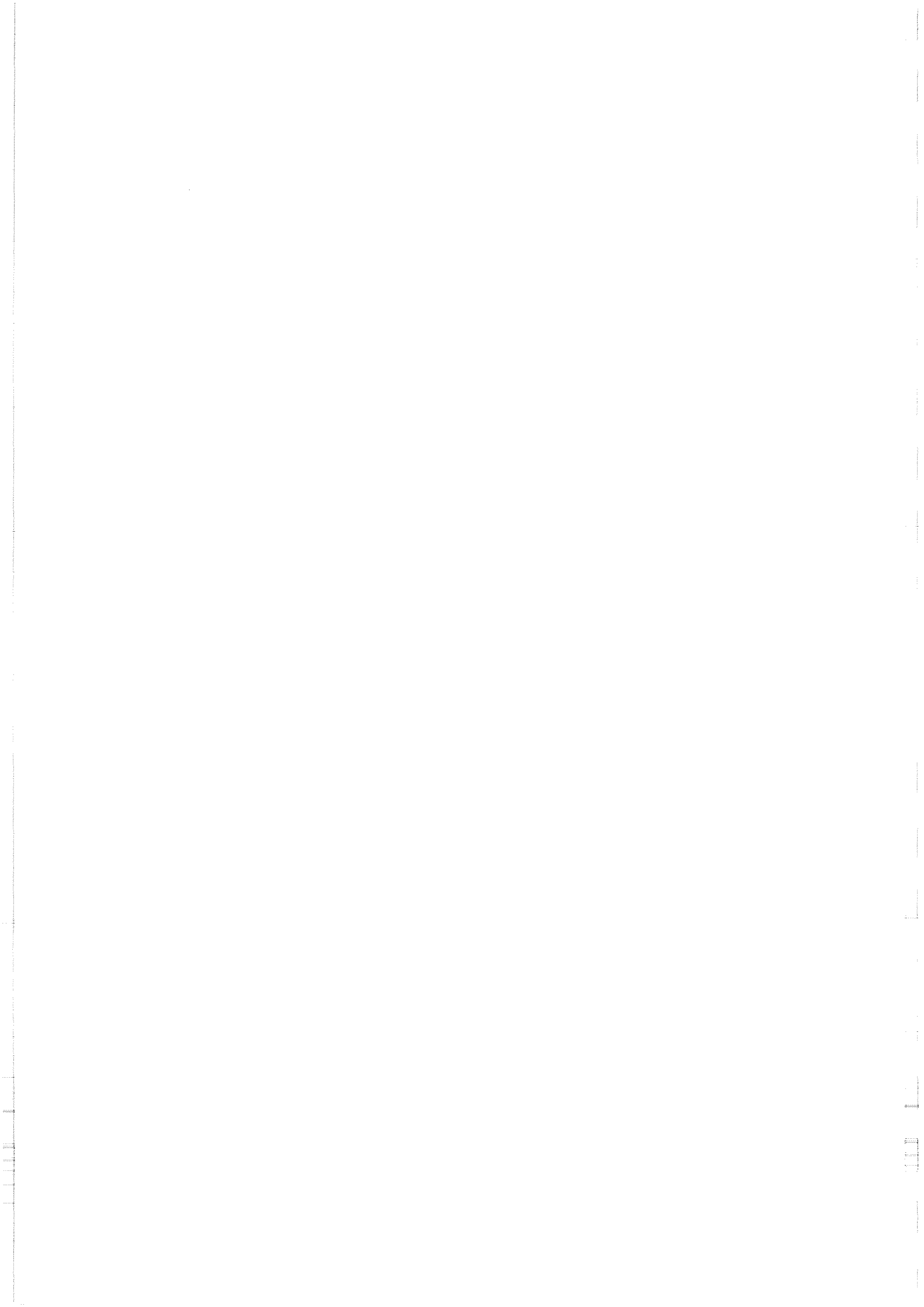
GOODMAN, W.L. 1964. The history of the woodworking tools. London.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
EYRNASKEFILL	ØRESKE	ØRESKJE	ÖRSLEV	KORVALUSIKKA
bein	ben	bein	ben	luuta
horn	horn	slirehorn	horn	sarvea
fílabein	elfenben	elfenbein	elfenben	norsunluuta
tönn	hvalrostand	hvalrosstann	valrosstand	mursunluuta
koparblanda	kobberlegering	kopperlegering	kopparlegering	kuparilejeerinkiä
góðmálmur	ædelmetal	edelmetall	ädelmetall	jalometallia

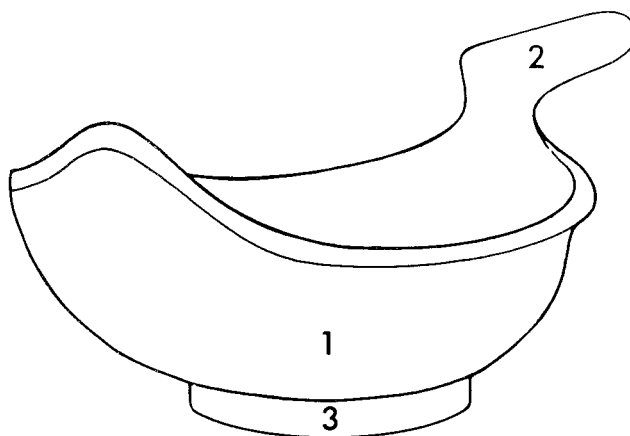

1 skaft	1 skaft	1 skaft	1 skaft	1 varri
2 skaftendi	2 skaftende	2 skaftende	2 skaftände	2 (varren) pää,
3 skaftrót	3 skaftrød	3 skaftrøt	3 skaftrot	3 varren tyvi
4 blað	4 blad	4 blad	4 blad	4 pesä
5 gat	5 hul (til ophæng)	5 (opphengs) hull, hol ^H	5 (upphängnings)hål	5 (ripustus)reikä

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
BOLLI	KOVSKEN	ØRESKÅL, ØYRESKÅL [†]	KÅSA	KOUSA
tré góðmálmur tin	træ ædelmetal tin	tre edelmetall tinn	trä ädelmetall tenn	puuta jalometallia tinaa

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

1.9.1988

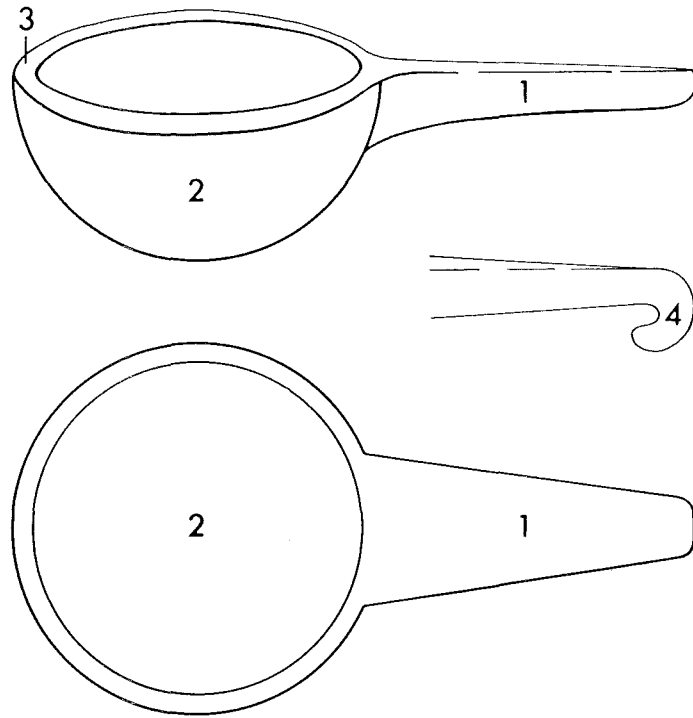
1 skål	1 skål	1 skål	1 skål	1 malja
2 hald	2 greb	2 øre	2 grepp	2 kädensija
3 stétt	3 standkant	3 standring	3 bottenring	3 jalka (kehä)

LITTERATUR

Arv og Eje 1968. Drikkeskik og drikkekar i Danmark (Danske Museer XVII).
Odense.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
AUSA	ØSE	ØSE, AUSE ^H	SKOPA	KAUHA
tré	træ	tre	trä	puuta
leir	lertøj	leirgods	lergods	savea
kléberg	klæbersten	kleberstein	täljsten	vuolukiveä

1 skaft	1 skaft	1 skaft	1 skaft	1 varsi
2 ausublað	2 skål	2 skål	2 skål	2 pesä
3 ausubarmur	3 rand	3 munningsrand	3 rand	3 pesän reuna
4 ausunef	4 krog	4 krok	4 krok	4 korva

LITTERATUR

KJELLBERG, S.T. 1964. Ölets käril. (Kulturens årsbok 1964.) Lund.

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

BOLLI

KOVSKEN

ØSE, AUSE^H

KÅSA

KOUSA

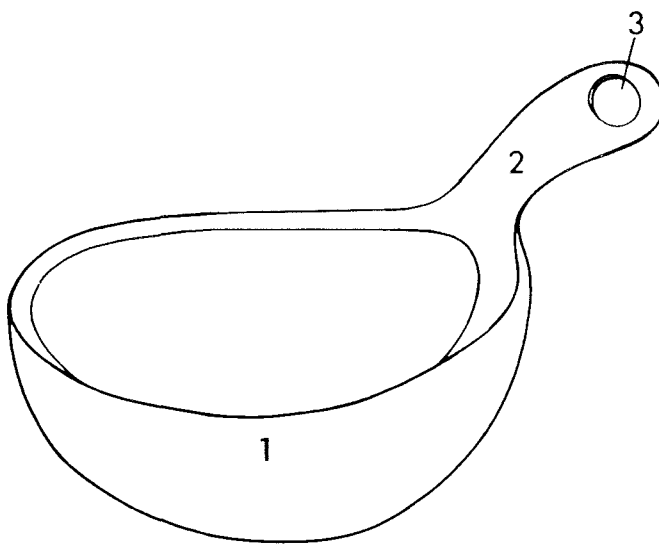
tré
góðmálmur
tin

træ
ædelmetal
tin

tre
edelmetall
tinn

trä
ädelmetall
tenn

puuta
jalometallia
tinaa

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

1.9.1988

1 skál
2 hald
3 auga

1 skål
2 greb
3 ophængnings-
hul

1 skål
2 handtak
3 opphengshull,
hol^H

1 skål
2 grepp
3 upphängnings-
hål

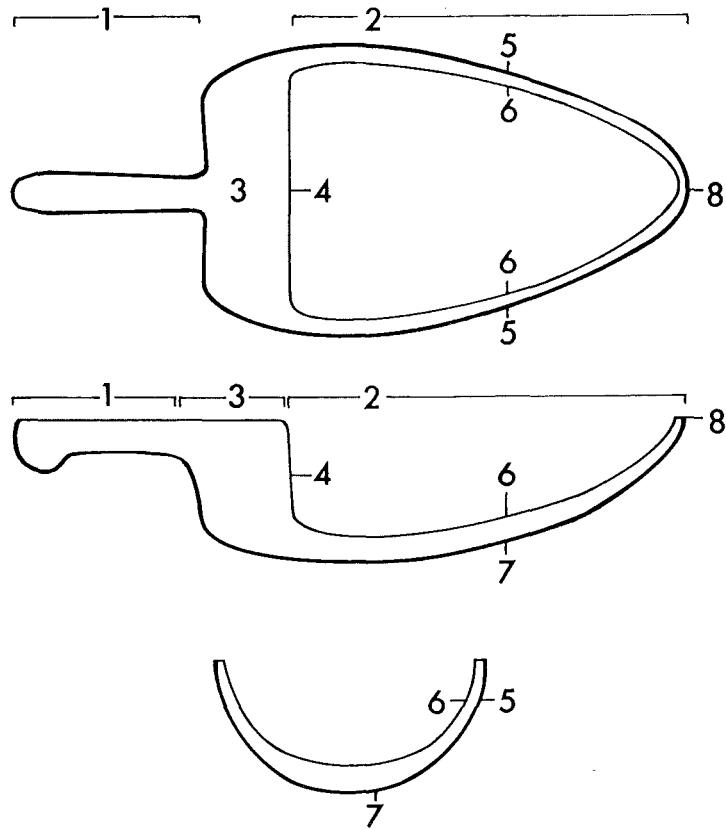
1 malja
2 kädensija
3 ripustusreikä

LITTERATUR

Arv og Eje 1968. Drikkeskik og drikkekar i Danmark (Danske Museer XVII).
Odense.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
AUSTURSTROG	ØSE	ØSEKAR/ AUSEKAR	ÖSKAR	ÄYSKÄRI
tré	træ	tre	trä	puuta

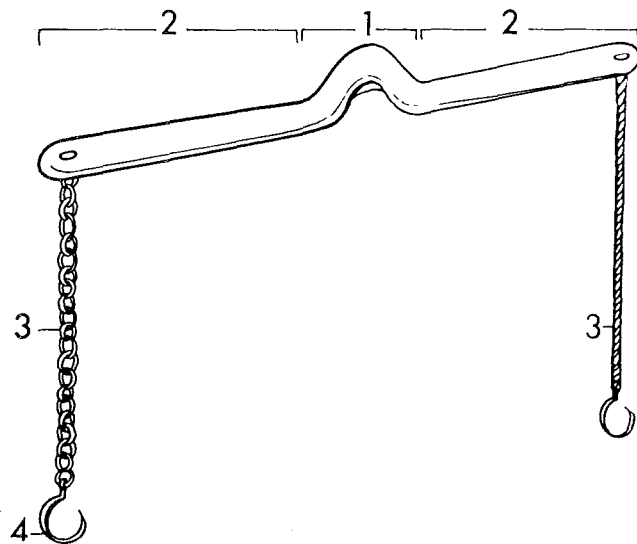
1 skaft/handfang	1 skaft/håndtag	1 handtak	1 skaft	1 varsi
2 trog	2 øse	2 kar	2 kar	2 pesa
3 kantur	3 ende	3 kant	3 kant	3 -
4 gafl	4 gavl	4 gavl	4 gavel/kortsida	4 -
5 ytri hlið	5 yderside	5 ytterside	5 utsida	5 ulkosivu
6 innri hlið	6 inderside	6 innside	6 insida	6 sisäsivu
7 botn	7 bund	7 bunn, botn [□]	7 botten	7 pohja
8 nef	8 spids	8 nebb	8 näbb	8 nokka

LITTERATUR

CHRISTENSEN, A.E. 1985. Boat finds from Bryggen. The Bryggen Papers.
Main Series Vol. 1. Bergen/Oslo/Stavanger/Tromsø.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
OK	ÅG	ÅK	OK	ÄMMÄNLÄNGET/ NISKAKORENTO
tré	træ	tre	trä	puuta
járn	jern	jern	järn	rautaa
hampur	tovværk	fiber	rep	köyttä
leður	læder	lær	läder	nahkaa

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

9 - 1.9.1989

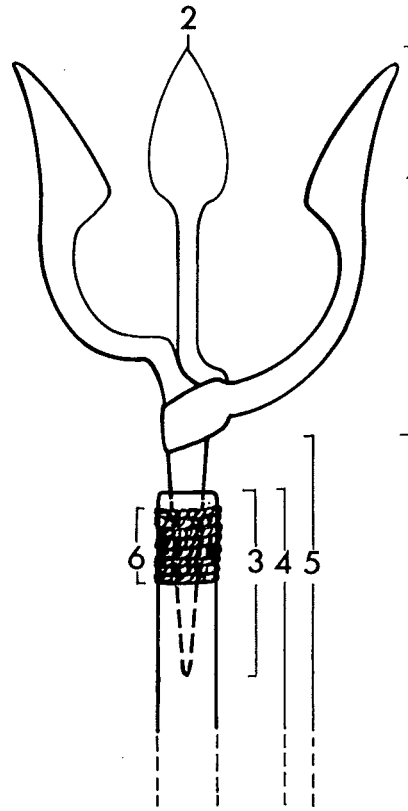
1 nakkahluti	1 nakkestykke	1 nakkestøtte	1 nackstykke	1 niskaosa
2 armur	2 arm	2 arm	2 arm	2 varsi
3 keðja/reipi	3 kæde/tov	3 lenke/tau	3 kedja/rep	3 ketju/köysi
4 krókur	4 krog	4 krok	4 krok	4 koukku

LITTERATUR

Frilandsmuseet. Nationalmuseets 7. Afdeling. Vejleder. Nationalmuseet 1975.

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
ÁLASTINGUR	ÅLEJERN	ÅLJERN	ÅLJÄRN/ ÅLHARKA	ANKERIASA- TRAIN
járn tré hampur	jern træ tovværk	jern tre tauverk	járn trä rep	rautaa puuta nuora

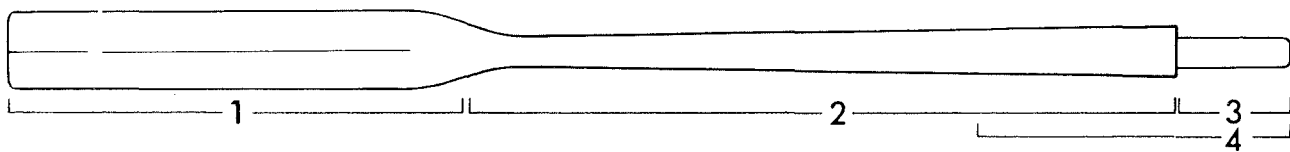
1 álma	1 flene	1 tind	1 spets/ten	1 pii
2 oddur	2 spids/od	2 odd	2 udd	2 kärki
3 tangi	3 angel	3 tange	3 tånge	3 ruoto
4 skaft	4 stage	4 skaft	4 stång	4 varsi
5 skaft	5 skaft	5 -	5 -	5 -
6 vafningur	6 bevikling	6 surring	6 surring	6 surraus

LITTERATUR

- EKNES, Å. 1979. Innlandsfiske. Norsk Kulturarv. Det norske Samlaget. Oslo.
- NORDGAARD, O. 1908. Træk av fiskeriets utvikling i Norge. Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs Skrifter. Trondhjem.
- RASMUSSEN, A. H. 1964. Oversigt over ældre danske fiskemetoder og -redskaber. Brede.
- WALLEM, F. M. 1881. Den internationale fiskeriutstilling i Berlin 1880. Selskabet for de norske Fiskeriers Fremme. Bergen.

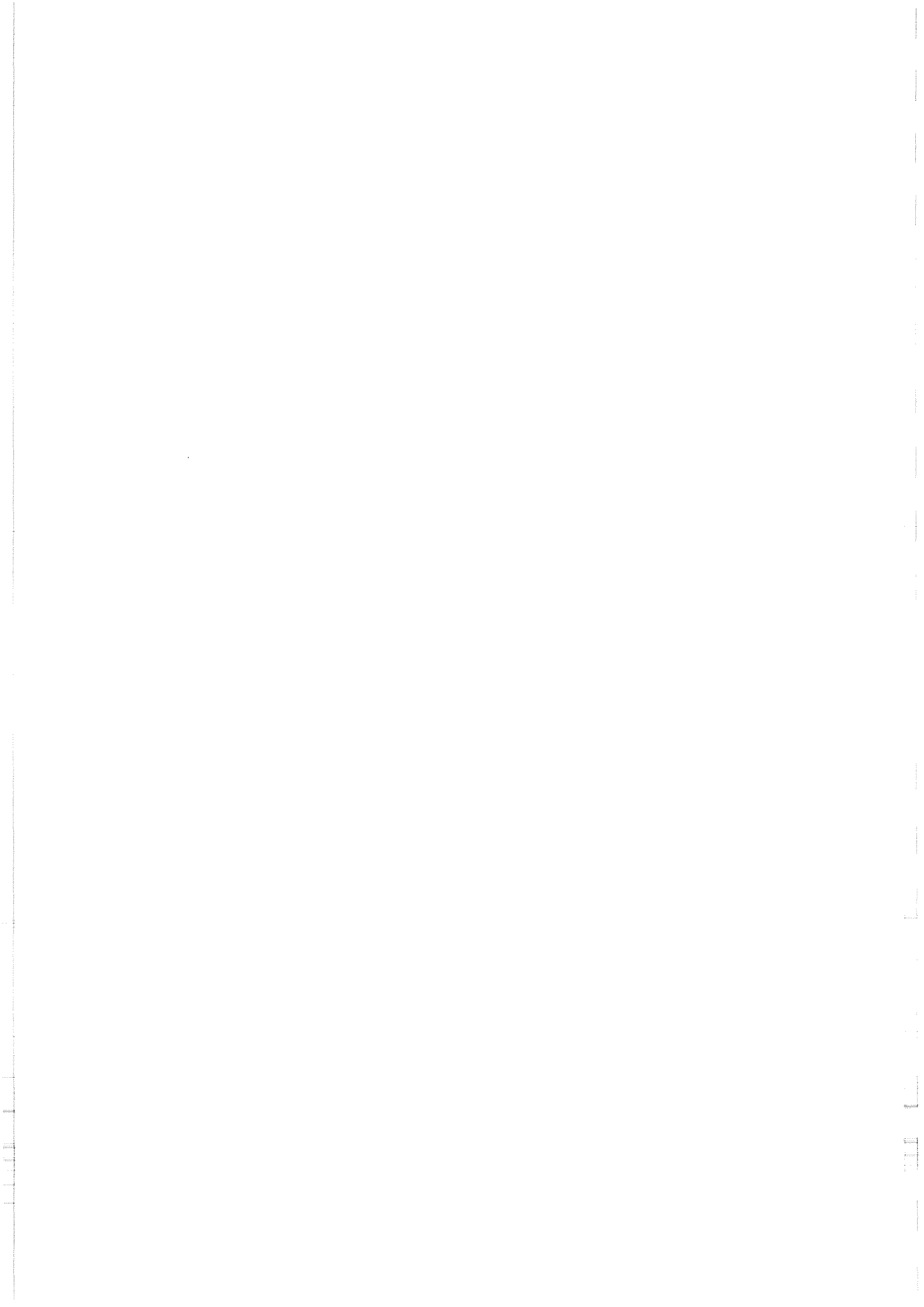
Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
ÁR	ÅRE	ÅRE	ÅRA	AIRO
tré	træ	tre	trä	puuta

© Nordisk Ministerråd/Arbeidsgruppen

1.12.1987

1 árarblað	1 blad	1 blad/åreblad	1 blad	1 lapa
2 árarleggur	2 skaft	2 legg	2 skaft	2 varsi
3 hlummur	3 händtag	3 lom	3 handtag	3 kädensija
4 árarstokkur	4 lom	4 lom	4 lom	4 pyyry

Íslenska

Dansk

Norsk

Svenska

Suomi

RÆÐI

ÅREFÆSTE

ÅREFESTE

ÅRFÄSTE

HANKAIN

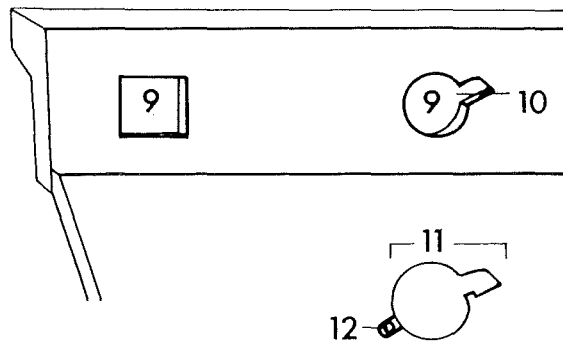
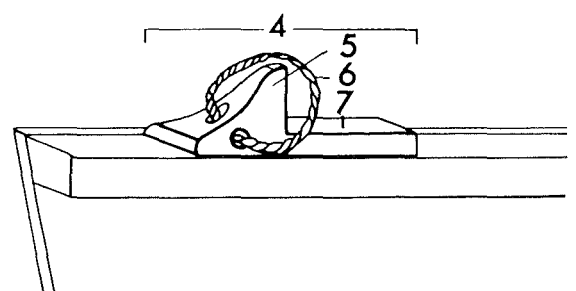
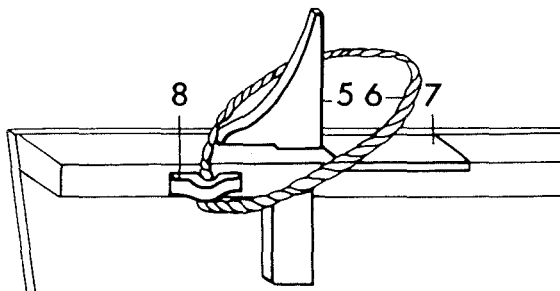
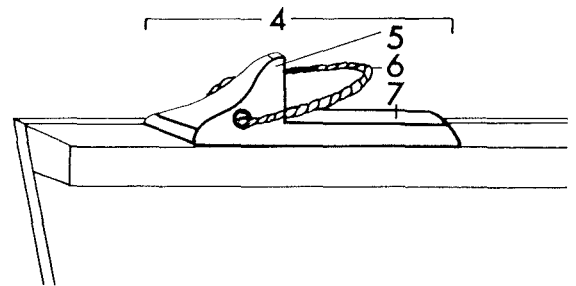
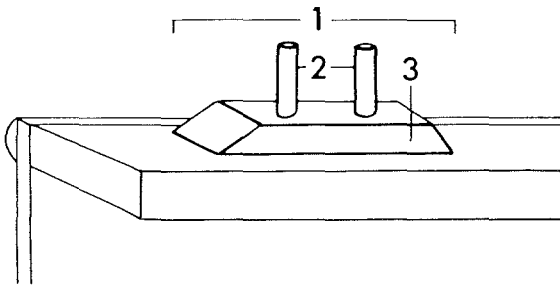
tré
viðja
járn

træ
vidje
jern
leder
tekstil

tre
vidje
jern
lær
tekstil

trä
vidja
járn
läder
textil

puuta
vitsasta
rautaa

Nordisk Ministerråd/Arbejdsgruppen

© 1.12.1987

1 keipstokkur
2 tolli
3 keipstokkur
4 keipur
5 hamla
6 þrælka
7 kubbur
8 stokkur
9 hábora
10 háboruloka
11 lok
12 nagli (gat)

1 tollegang
2 tollepind
3 árestol/keipe
4 árestol/keipe
5 horn
6 hamleband
7 sál
8 klamp
9 árehul
10 split
11 lukke
12 nagle (hul)

1 tollegang
2 tollepinne
3 tolleklamp
4 keip
5 keipsnev
6 hamleband/
hamleband^h
7 sále/liv
8 klamp
9 árehull,
hol^h
10 splitt
11 deksel
12 nagle (hull,
hol^h)

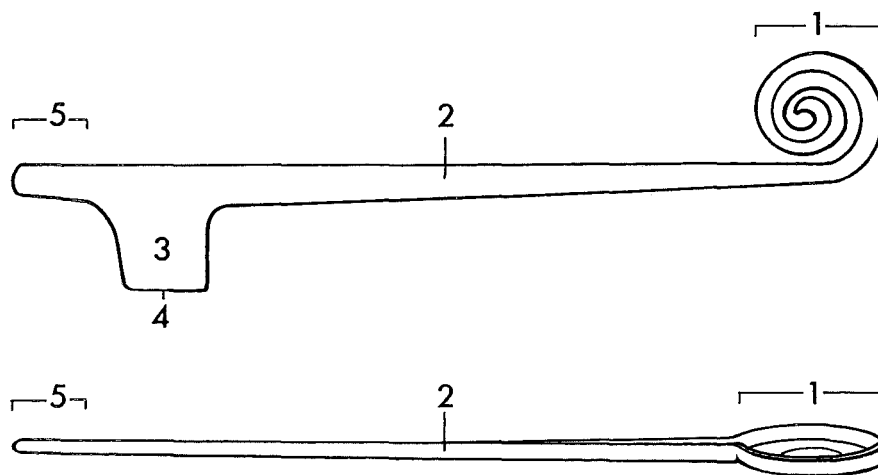
1 ártull
2 tullpinne
3 tullklamp
4 há
5 horn
6 háband
7 sula
8 klamp
9 árhál
10 springa
11 lock
12 spik (hál)

1 tappihankain
2 hankaintappi
3 antura
4 vitsashankain
5 hankain
6 hankainvitsas
7 antura
8 klamppi
9 (aronreikä)
10 -
11 (aronreikän)
kansi
12 naula (nreikä)

Íslenska	Dansk	Norsk	Svenska	Suomi
BLÓÐTÖKUJÁRN/ BÍLDUR	ÅRELADNINGS- JERN	ÅRELATINGS- JERN	ÅDERLÅTNINGS- JÄRN	SUONENISKU- RAUTA
járn koparblanda	jern kobberlegering	jern kobberlegering	járn kopparlegering	rautaa kuparilejeerinkiä

© Nomenklaturprojekt för föremålsregistrering i Norden

15 - 1.1.1998	1 handfang	1 håndtag	1 handtak	1 handtag	1 kädensija
	2 skaft	2 skaft	2 skaft	2 pen	2 varsi
	3 blað	3 blad	3 blad	3 ax	3 kirves
	4 egg	4 æg	4 egg	4 egg	4 kärki
	5 endi	5 ende	5 ende	5 ände	5 pää

LITTERATUR

FÆRDEN; G. 1989. Metallgjenstander. (De arkeologiske utgravninger i Gamlebyen Bd. 7). Oslo.